SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 43 / Hejmar 509 / Gulan 2024

Şehitler PKK'nin Mayasıdır

■ Kurdistan Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı olarak 18 Mayıs şehitler gününü yaşıyoruz. Mayıs şehitler ayında bulunuyoruz. Kurdistan özgürlük mücadelesi ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de Antep'te verdi. Haki Karer yoldaş faşist soykırımcı özel savaş elemanları tarafından alçakça katledildi. Kurdistan özgürlük mücadelesi bu anıya sahip çıkmanın gereği olarak gelişti. Her Mayıs, mücadelenin daha da geliştirildiği bir aya dönüştü.

■ Mayısın her gününde şehitler verildi ve böylelikle Mayıs ayı, şehitler ayı haline geldi. Hareketimiz, şehitler hareketine dönüştü. Önder Apo "Şehitler PKK'lidir, PKK biçiminde yaşıyorlar" dedi. Yine PKK'yi yöneten bir şehitler ordusu olduğunu söyledi. Önderlik gerçeğini bu şehadet çizgisi oluşturdu. Mayıs ayı Türkiye devrimci hareketi açısından da önemli bir ay oluyor.

■ Şehitleri anmanın ve doğru sahiplenmenin iki yöntemi var; birincisi bu çizgiyi doğru anlamaktır. Bunun için kendini şehitler çizgisinde sürekli eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirmek, yenilemek, düzeltmek, geliştirmektir. İkincisi ise doğru uygulamaktır. Şehitlerin anılarını mücadelede yaşatmaktır. Eylemde yaşatmaktır. Amaçlarını başarmak için daha büyük bir mücadele gücü olmaktır. Şehitleri doğru uygulamak, şehitler çizgisinde kendini eğitmek, örgütlemek ve eylemli kılmak demektir.

Sayfa 5-10

Ortadoğu'da Savaş ve Çözüm

■ Sabri Ok

Ortadoğu'nun demokratikleşmesi sorunu her türden milliyetçiliğe ve iktidar zihniyetine karşı halkların, kültürlerin ve toplulukların mücadeleyi demokratik ulus bilinciyle birlikte geliştirmeleriyle mümkün olacaktır. Bunun paradigması Önder Apo'nun Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve çoklu sorunlarının çözümü için ilaçtır dediği ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü paradigma olmaktadır. Din ve ulus milliyetçiliğinin yüzyıldır zehirlediği Ortadoğu'da Önder Apo'nun demokratik ulus ruh, demokratik konfederalizm ise bedendir dediği paradigmanın inşa edilmesi hayati önemde olmaktadır.

Sayfa 11-13

Mayıs Şehitler Ayında

Küresel Özgürlük Hamlemizi Zafer Çizgisinde Geliştirelim

Sayfa 20-26

Eğitimde Yöntem ve Yenilenme

■ Şiyar Amed

PKK'de eğitim yaşamsaldır, somuttur; değişimi-dönüşümü, yenilenmeyi esas alır ve her koşulda sürekliliği vardır. Böylece tüm dünyadaki eğitim düzenlerinden farkını da belirlemiş olur. Eğitimin temel prensiplerine bakınca bu fark daha iyi anlaşılır. PKK'de herkes birbirini eğitir. Bir yanda öğretmen diğer yanda öğrenciler yoktur. Herkes hem öğretmen hem öğrencidir. Bu anlayışı toplumsal düzeye taşımanın birçok demokratik yolu geliştirilebilir. Başarısını kanıtlamış bir yöntem olarak eğitimin anlam ve öneminin farkına varma, kendini eğitmenin gerekliliği kadar onun yol ve yönteminin öğrenilmesi esastır. Yaş ve bilgi-birikim farkı önemli değildir. Kapsam ve süreler ihtiyaca göre belirlenir.

Sayfa 27-31

Eşbaşkanlık Sistemi Nedir ?

Eşbaşkanlık sistemi, tanrısallaşmış, kadın da dahil kendisini her şeyin sahibi haline getirmiş olan egemen erkeğin iktidar alanını daralttığından egemen erkeğin aleyhine; kadına ise yaşam alanı açtığından kadının lehine olan bir sistemdir.

Dikkat edilirse, bu egemen erkek-özgürleşmek isteyen kadın denkleminde böyledir. Çünkü bu sistem egemen erkeğin alanını daraltmayı ve özgürleşmek isteyen kadına alan açmayı amaçlamaktadır. Ancak egemen erkek olmakta ısrar etmeyen, erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetten kendisini kurtarmak, özgürlük ve eşitlik mücadelesi yürüten erkekler açısından ise tam tersidir.

Sayfa 14-15

Kapitalist modernite sistemi alternatif güçleri etkisiz kılmak istiyor

Yüz elli yıllık bir savaş söz konusudur. Peki bu savaş neyi ifade ediyor? Böyle bir soruya cevap vermek güncel gelişmeleri anlamak açısından önemli olmaktadır. Devlet ve iktidar odaklarınca kapitalist sömürü tarzının önü Avrupa'da açılıyor, dünyanın zenginlikleri Avrupa'da birleştiriliyor. Avrupa'da sermaye birikimi sağlandıktan sonra tekeller ve devletler kendi güç oranında dünya egemenliğini, sömürü egemenliğini yeniden paylaşmak için bir kavgaya tutuşuyorlar. Kapitalist sömürü sistemi önce İtalya'da, sonrasında Hollanda'da, Hollanda'dan sonra da İngiltere'de gelişme sağlıyor. İngiltere dünyanın zenginliklerini sömürerek bir dünya İmparatorluğu kuruyor. Almanya da farklı bir sömürü tarzıyla 19. yüzyılın ikinci yarısında daha yeni ve güçlü bir sermaye birikimi gerçekleştiriyor. Ticaret adı altında yağmayla ele geçirilen söz konusu zenginliklerden Almanya da pay istiyor. Kapitalist modernite düzeni içindeki çelişki ve çatışma esas olarak böyle şekilleniyor. Sosyalistler buna 'kapitalizmin emperyalist aşaması' dediler. Esas kavga ham madde kaynaklarını, enerji kaynaklarını ve yollarını denetim altına alma, ele geçirme, sömürüden daha fazla pay almaydı. Avrupa'da biriken sermaye için zengin ham madde kaynakları, enerji kaynakları, pazar, nüfus yoğunluğu Asya'daydı. Dolayısıyla sorun Asya pazarının zenginlik kaynaklarının Avrupa'ya akıtılması oldu. Daha kolay ve kısa yollardan ucuz bir biçimde bu kaynakların sömürüsü hedeflendi. Bunun için farklı sermaye grupları arasında bir mücadele gelişti. Böyle bir mücadele anlaşmalarla çözülemeyince de savaşa götürdü. Sonuçta 2. Dünya Savaşı böyle gelişti.

Hindistan, İngiltere'nin yarı sömürgesiydi. İngiltere, Hindistan üzerinden Asya kaynaklarını daha kolay sömürebilmek için yeni yollar bulmak istedi. Afrika'nın güneyinden gidip Hindistan zenginliklerini Avrupa'ya taşımak zor, masraflı ve çok zaman alıyordu. Böylelikle bu yol projesini öncelikle Osmanlı İmparatorluğu üzerinden gerçekleştirmeyi planlamak istediler, çünkü daha kısa ve masrafı az oluyordu. Abdülhamit döneminde 20. yüzyılın başında bu yönlü bir proje gündeme getirildi ve uzun süre tartışıldı. Osmanlı sultanı Abdülhamit bunu Osmanlılar için bir avantaj olarak gördü ve bunu bir düzeyde kullandı. Daha fazla taviz koparmak istedi ama gittikçe çelişkiler hızlandı.

Yol projesi İngiltere'nin projesiydi. İngiltere, Hindistan üzerinden Asya ticaretini yapmak, Hindistan'a da Osmanlı topraklarından inmek istiyordu. Abdülhamit ise uzun bir süre Rusya, Fransa, İngiltere, Almanya arasında pazarlık yaptı, sonunda Berlin-Bağdat demir yolunun döşenmesi bakımından Almanya ile anlaştı. İngiliz sermayesi bu yolu Almanya'ya veremezdi, çünkü Hindistan'ı kaybedebilirdi. Böylelikle 1. Dünya Savaşı denilen savaşı başlatmış oldu ve yolun önünü kesti. Önce Mısır'a çıktı, Arap sahasını tuttu, körfeze ve Irak'a girdi. Osmanlı'yla anlaşarak gerçekleştiremediği projeyi Almanlara bırakmadı. Savaş Osmanlı'nın yıkılmasına kadar gitti. Ortadoğu denilen mevcut yapılanma Osmanlı Ortadoğu'su 25 ulus-devletçik olarak şekillendirildi. Hepsi 1. Dünya Savaşı'nın sonuçları olarak ortaya çıktı.

2. Dünya Savaşı da böyledir. Sadece ekonomik boyut ile bakmak yetersiz olacaktır, çünkü sermaye sisteminde sömürü esastır ve her şey sömürü içindir. İdeolojik çalışması da, siyasi çalışası da sömürü ve kâr içindir. Zaten kapitalizm demek azami kâr ve hırsızlık demektir.

Enerji kaynağı Asya'dadır, yol ise Ortadoğu'dadır. O halde bu yol nasıl oluşacak, daha rahat ve kolay sömürü yapabilmek için kimin elinde olacak? Yüz elli yıldır savaş bu temelde yaşanmaktadır. Küresel kapitalist sistem arasındaki iç çelişki ve çatışmaların temelini bu oluşturuyor. Hitler faşistti ama Hitlerin izlediği politika da Alman sermayesinin Birinci Dünya Savaşı'nda izlediği politikaydı. O da Asya ve Hindistan yolunu ele geçirmek istiyordu. Osmanlı Ortadoğu'su devletlere bölünüp denetim altına alınınca bu sefer Kafkasya'dan İran üzerinden Hindistan'a gitmek istiyordu. Alman stratejisi ona göre oluştu ve 2. Dünya Savaşı bu strateji temelinde sürdü. Bu strateji karşısında İngiltere, Amerika ve Sovyetler Birliği anlaşarak İran'da üslendiler. Nasıl ki 1. Dünya Savaşı'nda Arap sahasını tuttular, Osmanlı'yı yıkarak bu projeyi durdurdularsa bu sefer de İran'ı işgal ettiler, projenin önünü kapattılar. Bu temelde Sovyetler Birliği'ni de destekledi, cephe oluşturdular ve yeniden Almanya'yı yenilgiye uğrattılar. Almanya 2. Dünya Savaşı'nda da başarılı olamadı. Bu savaş günümüze kadar değişik yollarla, değişik biçimlerde sürdü, sömürüler durmadı.

3. Dünya Savaşı da Körfez savaşıyla başladı. 90-91'de Saddam yönetiminin Kuveyt'i işgal etmesiyle ABD körfez üzerinde denetim kurdu. ABD, 150 bin asker çıkartarak Suudi hattını, Körfez çevresini denetim altına aldı. Bu basit bir durum değildi, ABD'nin o zamana kadar bölgede böyle bir askeri gücü yoktu. Ardından 11 Eylül 2001 İkiz Kule saldırılarını bahane ederek Afganistan ve Irak'a saldırdı. Afganistan'ı ve Irak'ı ele geçirdi. Irak'tan gelebilecek olası tehlikeleri ortadan kaldırdı. Irak'ı öyle bir güç olmaktan çıkardı, Afganistan'ı da yol olmaktan çıkardı. Eski İpek Yolu da Afganistan'dan geçiyordu. Çin-Afganistan-İran-Kurdistan-Türkiye-Avrupa bu da bir yoldu, bu yolu da geliştirmek isteyenler vardı. El Kaide, Taliban yönetimleri gerekçe gösterilerek başlatılan Afganistan savaşı da böyle bir yol projesinin sabote edilmesi savaşıydı. Fakat daha sonra ABD'nin Taliban ile karşıt olmadığı ortaya çıktı. El Kaide de zaten kendisinin örgütlediği bir güçtü. Başkalarıyla çatışamıyorsa önceden hazırladığı güçleri gerekçe yapıp bu tür sabote edecek güçleri savaşlarda kullanabildi.

Ukrayna savaşıyla da Karadeniz'in kuzeyinden giden yolu sabote ettiler. Ardından yürütülen çabalar, diplomasi ve mücadelelerle bir anlaşma gerçekleştirdiler ve bunu da Hindistan'da ilan ettiler. Üç yıldır çok yoğun süren diplomasi sonucunda böyle bir anlaşmaya vardıkları görülebiliyor. ABD'de Biden, Trump yönetiminin dünyaya kapalılığına karşı çıkarak yönetime geldi. Biden, ABD'yi dünyaya açma, dünyadaki ABD egemenliğini kurma amacıyla iktidara geldi, bunu açıkça ilan da etti. Ukrayna savaşıyla da Avrupa üzerindeki askeri denetimini güçlendirdi.

● Sistemle Türkiye arasındaki çelişkiler daha gergin hale gelecektir. Türkiye siyaseti üzerinde daha çok duracak ve yoğunlaşacaklar. Fakat o noktaya gelmeden PKK'yi, kendi karşıtlarını daha çok etkisiz kılmak ve yok etmek isteyecekler. PKK'yi çok zayıflatmadan yolu ilerletemezler, zaten Saddam'ın Bağdat'ta on yıl yaşamasına PKK, Irak'ı almasın diye izin verdiler. Komplo ile Önderliği İmralı'ya götürdüler, ondan sonra da Saddam'a saldırdılar.

● Dikkatli ve ihtiyatlı hareket ediyorlar. Bu konuda en çok dikkat ettikleri ise PKK'dir. Demokratik modernite alternatifinin önlenmesidir. Bunun için her türlü şeyi de yapabilirler. Böyle bir süreç ciddi tehlikeleri içerdiği kadar yeni imkan ve fırsatlar da gösteriyor. Bunları görerek bu mücadeleyi yürütmek, demokratik modernite çalışmalarını Kurdistan ve diğer alanlarda geliştirebilmek gereklidir.

● Yalnız başına, sadece Kürt özgürlüğünü savunmak yetersizdir, bir bölge devrimini, dünya devrimini, dünyanın demokratikleşmesini öngörmeyen, onunla birlikte olmadan sadece Kürt ulusal özgürlüğünü öngören bir yaklaşım yanlıştır. Kurdistan böyle bir alan değildir.

Avrupa'nın güvenliği için İsveç'i, Finlandiya'yı NATO'ya katarak Baltık Denizini denetime aldılar. Çünkü Avrupa NATO'dan ayrılmakla yüz yüze gelmişti. Almanya ve Fransa Avrupa ordusu kurmaya hazırlanıyorlardı, hatta çekirdek örgütlenmelerini yapmışlardı, bu temelde projelerini oluşturmuşlardı. Macron 'NATO'nun beyin ölümü gerçekleşti' dedi ve 'NATO artık tarihe karışıyor' derken tersine NATO Baltık Denizi'ni de denetimine alan bir ABD askeri hegemonyası haline geldi. Geçmişte olduğundan çok daha fazla Avrupa üzerinde ABD'nin askeri denetimi ortaya çıktı.

Avrupa ABD'nin askeri ve ticari denetimine girdi

Bir yandan da Çin'in ve Rusya'nın yol projesini boşa çıkardılar, çünkü o proje uygulanabilir projeydi, en kısa, en hızlı ve en ucuz yoldu, hepsi de hemen hemen kara yoluydu. Çin'den, Rusya'dan Avrupa'ya Berlin'e, Londra'ya, Paris'e ulaştı mı kazançları daha çok artıyordu. Avrupa sermayesi böyle bir ittifaka istekliydi, zaten Rusya ile diğer bazı güçlerle yoğun enerji ittifakları yapmışlardı, onu bu biçimde daha ileriye götürmek istiyorlardı. Bu gerçekleşseydi NATO dağılacaktı ve Avrupa üzerinde ABD denetimi yok olacaktı, Avrupa kendine göre bir irade haline gelecekti. Avrupa'nın Rusya-Çin ilişkileri gelişecekti. Şimdiki gibi ABD etkisi değil, bu ticarete dayalı olarak Çin ve Rusya etkisi gelişecekti. ABD, Ukrayna savaşıyla bu yolu sabote etmiş oldu ve durum tersine döndü. Hem askeri hem de ticari olarak ABD, Avrupa üzerinde etkinliğini geliştirdi. Şimdiye kadar olanlardan çok daha fazla Avrupa ABD'nin askeri ve ticari denetimine girdi. Avrupa, Rusya'dan ve Çin'den kopartıldı. Bu da ABD'nin Sovyetler Birliği yıkıldıktan sonra ilan ettiği 'Yeni Dünya Düzeni' denilen projesinin uygulanması oluyor. Bazıları bunun için 'ABD İmparatorluk kurmak istiyor' dediler. İşte şimdi ABD İmparatorluğu'nun kurulması için adım atıyor. Bu gelişmeler önemlidir. Dolayısıyla Ukrayna savaşını sanıldığı gibi Putin çıkarmadı. Nasıl ki, Saddam kendi isteğiyle Kuveyt'e saldırmadıysa birileri oraya yönlendirdiyse, Putin de benzer durumlar yaşadı. Putin'in de bazı hazırlıkları vardı, 'Slav Birliği'den bahsediyordu. Yine Rus İmparatorluğu Ukrayna'da kurulmuştu, Ukrayna'nın zenginliklerini bırakmayacağı gibi esas olarak enerji yolunun güvenliğini sağlamak istiyorlardı. O da bir savaşla değil de aslında bir operasyonla Zelenski'yi etkisiz kılmak istedi. Fakat Putin boşa çıkınca savaş gelişti ve yıkım oldu. Sonunda Ukrayna savaşında mevcut haliyle ABD'nin dünya hakimiyeti politikası kazandı. Ukrayna yerle bir oldu, Rusya birçok hedefinden uzaklaştı, Rusya-Çin ittifakının Avrupa'yı kendi yanlarına çekerek ABD'yi yalnızlaştırma politikaları yenilgiye uğradı, ABD askeri ve ticari olarak da kazandı. Rusya ve Çin'i Avrupa'dan uzak tutarak Avrupa'yı denetim altına aldı.

Ukrayna savaşı başladıktan sonra ilk NATO toplantısı bunu tescil ediyor. İsveç'i, Finlandiya'yı da NATO'ya katarak bütün Avrupa'yı NATO'ya bağlayan toplantı olduktan sonra Biden İsrail'e gelerek görüşmeler yaptı, ardından Suudi'ye gidip konferans yaptılar. O zaman 'ABD, Ortadoğu NATO'su kurmak istiyor. Arap NATO'sunu kurmak istiyor' dediler. Bir taraftan da Pasifik'teki gerginliği geliştirince 'Pasifik'te de bir NATO kurmak istiyor' diye değerlendirmeler oldu. Mevcut son gelişmeler bu adımlar temelinde oluştu. İsrail ve Suudi toplantılarında temel anlaşmaları yaptılar. Dikkat edilirse Suudi'nin Ortadoğu politikasındaki etkinliği çok artmış durumdadır. Çünkü ABD, Suudi'yi 90'da denetime aldı ve orada askeri olarak kendisini güçlendirdi. Aslında bir Suudi Arabistan yoktur, Amerika'nın askeri denetim sistemi var. Suudi hem petrol zenginliğini kullanarak hem de ABD'nin bu durumundan yararlanarak rolünü arttırdı. Yapılan görüşmeler sonrasında Suudi-İran ittifakı gelişti, ardından Mısır-İran görüşmesi oldu, ittifak yaptılar. Almanya ve Mısır en stratejik ekonomik anlaşmalar imzaladılar. Sisi'yi Almanya'ya götürdüler. Fransa, Mısır'dan çıkmaz oldu.

Bu arada Türkiye birçok rahatsızlık gösterse de ABD, NATO çerçevesinde Yunanistan'ı donattı. Askeri olarak güç gönderdiler, tahkim ettiler, Yunanistan'a teknik vererek hazırladılar. İsrail'i ve Suudi'yi de hazırladılar. Sonuçta ABD öncülüğünde İngiltere, Fransa, Almanya başta olmak üzere Avrupa sermaye çevreleri Asya yolunda ittifak yaptılar. Hindistan'da ilan edilen yol buydu. Türkiye'den, Irak'tan, Körfez'den Hindistan'a gidecek yol 1. Dünya Savaşı'yla sabote edilmişti. Kafkasya'dan giden yol ise 2. Dünya Savaşı sonucuyla sabote edilmişti. Şimdi bu sefer ABD, Yunanistan, İsrail, Suudi üzerinden Hindistan yolunu açıyor, bu yolda bir anlaşma yaptılar, bunu ilan da ettiler. Buna göre çalışmalar başladı. Suudi şimdi kendisini yeniden şekillendiriyor, zaten Prens Salman 'yepyeni bir Suudi Arabistan kuracağız' diyerek ilan etti, bu yola göre yeni şehirler kurmak da istiyor. Böylelikle Suudi Arabistan'ı yeniden organize edecekler.

Hegemonik güçler Türkiye'nin Kalkınma Yolu projesini bozdu

Bu yol projesi ilan edilince Türkiye açıktan bunu sabote edeceğini ilan etti ve 'bizim içinde olmadığımız bir girişime izin vermeyeceğiz' dedi. Ardından Karabağ savaşını çıkardı. Karabağ savaşıyla güya Zengezor boğazıyla bir alternatif yolu örgütlemek istedi. Azerbaycan, Hazar üzerinden, Orta Asya'dan Türkiye ve Avrupa'ya yol oluşturmak istedi. Türki cumhuriyetlerine dayanarak Orta Asya enerjisini böyle bir yolla Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktaracak bir proje oluşturmak istedi. Rusya 'bunu destekliyoruz' dedi. Karabağ'dan Ermenileri sürerek Karabağ'ı Azerbaycan'a verdiler, geriye Ermenistan'ın İran sınırındaki kısmı kalmıştı, oradan karayolunu inşa ederek yolun daha ucuz ve kısa olmasını sağlamak istiyorlardı. Öyle olunca İran ve İsrail devreye konuldu. İsrail, Azerbaycan'ı hareketi geçirdi ve İran, Ermenistan ile anlaşma yaptı. Sonrasında Azerbaycan ve Ermenistan da anlaşma yaptılar ve Türkiye'nin yol projesini böylelikle bozdular.

Aslında imzalanan yol İsrail-Gazze üzerinden Akdeniz'e gitmeyecekti, 2015'te ilk yol hattı, Suudi'den İsrail'e gelince Ürdün, Irak sınırından Kuzey Suriye'den Akdeniz'e girip Kıbrıs'a gidecekti. ABD'nin Kobanê'ye gelişi, DAİŞ'e karşı savaşa katılması, koalisyonun oluşması, DAİŞ karşıtlığı ya da Kürt dostluğu değildi, esas olan bu yol hattını açmaktı. Bu noktada Kürtler yararlanıyorlar diye 2015-2016'da bu yolu sabote etmek için Türkiye devreye girdi. TC, NATO ilişkileriyle çok zorladı. O zaman ABD, Türkiye'nin bu istemine boyun eğdi hem Cerablus'tan Suriye'ye hem de Çelê'den Irak'a dönük resmi sınırdan asker geçirerek işgal saldırılarına izin verdi. Türkiye övünerek 'terör koridorunu önledim' diyor ama terör koridorunu önleme gibi bir durum yoktur, gerçek olan enerji yolunu sabote etme girişimidir. Öyle olunca ABD buna evet dedi ve bunu savaşla önlemesini istedi. Böylece ABD savaşı da gerekçe göstererek bu alanın

güvenilmez, istikrarsız alan olduğunu ifade ederek daha sonraki Hindistan, Suudi, İsrail, Yunanistan yolunun oluşmasında bu savaş durumundan yararlandı. 'Burada güvenlik ve istikrar yoktur, o halde bütün sermaye çevreleri en istikrarlı bölge olarak şimdiki bölgeyi seçmelidir' dediler. Herkes buna ikna edildi. Türkiye, Kürtler faydalanmasın diye kendi sınırından geçecek yolu sabote etti ama kendisi de yol dışında kaldı. Dahil olabilirse Kıbrıs'ta olacak, olamazsa da dışında kalacaktır. Aslında yol kendi sınırından geçecekti halbuki kendisi için daha kârlıydı. Eski İpek yolu gibi işleseydi ve Türkiye sınırlarından geçseydi çok daha kazançlı çıkacaktı ama Kuzey Suriye'den geçseydi de Türkiye'nin kazancı çok olacaktı, fakat Kürtler faydalanmasın diye yolu sabote etti.

Çin'in de projesi vardı. 'Bir kuşak, bir yol projesi' adı altında projelendirdiği, sermaye çevrelerine sunduğu, kitaplar haline getirip yayınladığı konulardı. En yakın olan Ukrayna yoluydu. İpek yolu istikrarsız bulunmasına rağmen o da değerlendiriliyordu. Şu andaki yol en uzun ve en masraflı yol olduğu için tercih etmiyorlardı, bu yol güzergahı üçüncü ya da dördüncü sırada yer alıyordu. Öncelikli olan projeler çatışmalar nedeniyle sabote olunca bu yolda anlaşmak durumunda kaldılar. Dolayısıyla İran'ın da bu yol projesinde anlaştığı görülebiliyor. İran'ın, Suudi ve Mısır ile anlaşmaları aslında ABD ile anlaşmaydı. Çünkü yol Hürmüz Boğazı'ndan geçecekti. İran katılmadan ve onayı olmadan bu kadar enerjinin ve ham maddenin Hürmüz Boğazı'ndan geçmesi mümkün değildir.

Bir pürüz olarak Gazze öne çıktı, çünkü yol oradan denize girecek, savaş da onun için çıkartıldı. Zaten ABD ve İsrail buna hazırlıklıydılar. Hamas'ı etkisiz kılıp denetlemek istiyorlardı, sadece bir gerekçe arıyorlardı. Hamas'ın saldırısı tam da böyle bir zamanda oldu. Evet, saldıran Hamas oldu ama kim saldırttı, sorgulanması gereken budur. Hamas'ı saldırtanın Tayyip Erdoğan olma ihtimali çok yüksektir. Nasıl ki Saddam'a yeşil ışık yakıp Kuveyt'e girebilirsin dedilerse, Tayyip Erdoğan da bu yol hattını sabote etmeye hazırdı, çünkü bunu açıktan ilan etmişti. Hamas bazı şeyler yapsa bu yol projesi bozulur diye Tayyip Erdoğan üzerinden Hamas harekete geçirildi. Hamas'ın saldırısına karşılık hemen İsrail-ABD hücuma geçince bu sefer de ateşkes olsun diyerek Hamas'ı kurtarmaya çalıştı. O zaman sormazlar mı, sen ateşkes ilan etmek için mi savaş ilan ettin! Aslında gerçek olan yolu sabote etme girişimiydi. Fakat tuzağa düştüklerini, kendilerini yönlendirdiklerini ilk anda anladılar. Bütün bunları sadece İsrail de yapmıyor, hepsini ABD yapıyor. Daha savaş başlar başlamaz ABD bütün savaş gemilerini Doğu Akdeniz'e gönderdi ve kuşattı. Nasıl ki Kuveyt'e Saddam girince Körfezi 150 bin askerle tuttuysa, Gazze savaşı gerekçesiyle de bütün savaş gemilerini ve uçaklarıyla Doğu Akdeniz'i tuttu, çünkü yolun geçeceği yerdi. Hem Doğu Akdeniz'in enerji kaynaklarını tutuyor hem yolun güvenliğini tutmuş oluyor.

Rusya biraz itiraz etmek istedi, etkili olamadı. Belli ki Gazze büyük enerji limanı olacak, oradan denize girecekler, Kuzey Gazze'de var olan doğal gaz yatakları da böylelikle ele geçirilmiş oluyor. El Kaide'yi etkisiz kıldılar -nasıl ki, DAİŞ'i etkisiz kılmak için gelip savaşa katıldılar- Taliban'ı etkisiz kılmaya çalıştılar, Hamas'ı da etkisiz kılacaklar. Bunların hepsini ABD örgütlemişti, tüm bunlar Yeşil Kuşak Projesi adı altında, ılımlı İslam Projesi adı altında ABD'nin Sovyetler Birliği'nin etkilerine karşı mücadelede örgütlediği güçlerdi. Kendiliğinden ortaya çıkmış ve Ortadoğu'ya özgü güçler değildi. Önder Apo 'Bunların hepsi provokasyon güçlerdir. Kapitalist modernitenin, sermaye sisteminin ajanlarıdırlar, Ortadoğu toplumsallığını temsil etme durumları yoktur' demişti. Bu değerlendirmeler çok önemli değerlendirmelerdi.

Enerji yolunu örgütlemeye çalışıyorlar. Gazze'den, İsrail'den Güney Kıbrıs'a, Yunanistan'a gidecek. Dikkat edilirse deniz yolları çoktur. Hindistan'dan Suudi'ye kadar da denizden geliyor. Tek sorun yolun hem uzun hem de masraflı olmasıdır. Ancak böyle bir yol güzergahında anlaştılar.

PKK zayıflatılmadan yol ilerletilemez

Lübnan parçalıdır, nasıl örgütleyecekler çok net değildir. Hizbullah'ın gövde gösterilerinin çok fazla bir etkisi yoktur. Suriye biraz kritiktir, çünkü bu projeye karşı olan iki güç var. Rusya ve Türkiye'dir. Rusya, Ukrayna'yı kaybetti, Doğu Akdeniz'de itirazını kaybetti. Suriye'den bu projeye dahil olacak mı, karşı mı çıkacak, çatışacak mı, bu belli değildir. Kıbrıs'a gidince de Türkiye gündeme girecektir. Türkiye'yi bu projeye göre yeniden şekillendirecekler. Bunu kabul eden, buna hizmet eden bir yönetim çıkartmaya da çalışabilirler. Öyle olmaz, işler istedikleri gibi yürümese de Türkiye'yi de Suriye gibi bölebilirler. Kısaca sistemle Türkiye arasındaki çelişkiler daha gergin hale gelecektir. Türkiye siyaseti üzerinde daha çok duracak ve yoğunlaşacaklar. Fakat o noktaya gelmeden PKK'yi, kendi karşıtlarını daha çok etkisiz kılmak ve yok etmek isteyecekler. PKK'yi çok zayıflatmadan yolu ilerletemezler, zaten Saddam'ın Bağdat'ta on yıl yaşamasına PKK, Irak'ı almasın diye izin verdiler. Komplo ile Önderliği İmralı'ya götürdüler, ondan sonra da Saddam'a saldırdılar.

Şimdi de Türkiye ile çelişkileri artmadan, o noktaya gelmeden mümkün olan en ileri düzeyde PKK'yi zayıflatmak isteyecekler, öyle bir durumda PKK güçlü kalırsa tümünü sabote edebilir, çünkü alternatif bir projesi var. Öyle bir duruma yol açmamak için KDP'ye, TC'ye verdikleri desteği çok daha arttıracaklar, saldırılarını daha çok yoğunlaştıracaklar. İmralı'daki baskı bu temeldedir. Daha fazla da saldırılarını sürdürmek isteyecekler. Hizbulkontrayı Hamas gibi devreye bunun için koydular. Baktılar ki KDP ile ya da AKP ile PKK zayıflatılamıyor, Hizbulkontra bu temelde devreye konuluyor. Kuzey'de PKK'nin dayanaklarını yok etmek istiyorlar. Nasıl ki Hamas savaş zoruyla Gazze'yi FKÖ'den aldıysa şimdi Kuzey'de Hizbulkontra'yla PKK'nin etkinliğini kırmak için savaşta dahil her şeyi geliştirmek istiyorlar.

Şöyle bir genelleme yapılabilir: 1.Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu'nu dağıttılar. Fakat savaşın sonuçlanması Lozan'da mevcut TC ile anlaşma temelinde oldu. O da Osmanlı Kurdistan'ının soykırıma uğratılması esasında gerçekleşti. Lozan Anlaşması Kürtlere soykırım getirdi. 2. Dünya Savaşı sonunda İran'da Şahlığı yeniden devreye koydular, destek verdiler, Mahabad'taki gelişmeyi ezdiler. O da Kürtlere soykırım getirdi. Demek ki, savaşların sonuçlarını Kürtler açısından da iyi

değerlendirmek gerekiyor.

1. Dünya Savaşı'nın sonucunda Türkiye, 2. Dünya Savaşı'yla da Şahlık yeniden diriltildi, bunların ikisi de Kürt soykırımı üzerine oldu. Gerçekleri olduğu gibi görmek ve ortaya net koymak gerekiyor. Şimdi ne olacak, bu yol örgütlenebilecek mi? Bu yolu örgütlerken İran ve Türkiye'ye nasıl yaklaşacaklar? Tam anlaşmaya mı girecekler? Bu ihtimal de vardır. İran'da ve Türkiye'de 1975 öncesi gibi kendilerine bağlı, istediklerini yapan iki yönetim çıkartabilirlerse Rusya'ya karşı güvence olarak NATO'nun Doğu Kanadı diye tutabilirler. Bu da Kürt soykırımının tamamen gerçekleşmesi üzerinde mümkün olabilir. Bu bir olasılıktır, ihtimal dışıdır denilemez.

Birinci savaşın sonucunda Türkiye, ikinci savaşın sonucunda İran ulus-devlet olarak oluştu. 1979'da İslami Devrim çelişki yaşasa da dahil oldu. Şimdi üçüncüde Arap sahasını güçlendirdiler. Yine Arap ve İsrail ittifakını güçlendirdiler. Projeyi oraya dayandırıyorlar. Bu projeyi ne kadar uygulayabilecekler, sabote mi olacak? Bunlar net değildir. Her şey olmuş bitmiş ve sağlama alınmış da değildir.

Önümüzdeki yıl ABD'de seçim olacak, seçim sonuçları nasıl olacak, ona da bakmak gerekiyor. Mevcut yönetim ve bu politikalar devam edecek mi! Çok temkinli hareket ediyorlar, çünkü sistemin alternatifleri de geçen yüz elli yılda gelişti. Böyle bir sürece girildiğinde önce 1848'de Avrupa devrimleri yaşandı, burjuva öncülüklü demokratik devrim denilen süreçler oldu ama esas olarak bu süreç başladığında 20. yüzyılın son çeyreğine girişte Paris Komünü yaşandı.

3. Dünya Savaşı dediğimiz 90'lı süreçlerde ise PKK'nin Bakur'da serhildanı geliştirme ve Kurdistan'ın diğer parçalarını etkilemeye başlama durumu vardı. Bunlar birbirine paralel oluyorlar. 1. Dünya Savaşı sürecini, Rus devrimcileri değerlendirdiler, fakat bütün alternatif devrimci akımlar o süreçte ve o çelişkilerden ortaya çıktılar. Anarşizm, Marksizm, diğer akımlar bu süreçte ortaya çıkan ve alternatif olarak gelişen güçlerdi.

Kapitalist sistem PKK konusunda çok ihtiyatlıdır

1. Dünya Savaşı ardından Rusya'da Ekim Devrimi'yle daha geniş alternatif olunacağı söylendi, fakat birçok konu tartışmalıydı, teorik tartışmalar yürütüyorlardı. 'Dünya Devrimi' dediler, bu olmazsa en azından 'Avrupa Devrimi' perspektifi vardı. Lenin, Rusya'da iktidarı almaya yönelirken Avrupa'da devrim olacak ve devrim Avrupa'ya yayılacak umudunu ve inancını koruyordu, öyle ayakta kalacağına inanıyordu. Fakat Almanya ve diğer alanlardaki girişimler başarısız kaldı, devrim yayılmayınca 'tek ülkede devrim' diye teoriye dönüştürdüler. Avrupa ve dünya devrim anlayışından vazgeçtiler. İngiltere, Fransa askeri saldırılarla devrimi yıkmak istediler. Buna karşı Sovyetler Birliği, Kızıl Ordu'yu örgütledi. Bunlar aslında Marksist teoride yoktu. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan siyasi-askeri mücadelelerin sonucunda ortaya çıktı. Siyaset ve askerlikteki başarı ya da başarısızlıklar teori haline geldi. Bu kadar büyük bir devlet, diktatörlük, ordu bu saldırılar karşısında kendini koruma anlayışı olarak ortaya çıktı. Alternatif olma iddiasıyla çıktı ama bu tür geri adımlar olunca devrim ileriye gidemedi, ideolojik derinlik sağlanamadı, komünalizmi yaratamadı, sonuçta devletçilik yeni bir kapitalizmi doğurdu. Tekelciliğe karşı çıkıyorlar. Lenin 'biz tekel ile mücadele ediyoruz ama küçük sermaye her gün yeni tekelleşmelere yol açıyor' diyor. Dolayısıyla özel mülkiyet konusunu küçük sermayeyi yeniden ele almak gerekir biçiminde değerlendirmeleri var. Saldırıların hepsini devlet mülkiyetiyle, devletçilikle önleyebildiler. O da yetmiş yıl zor yaşayabildi. Fakat bu da bir deneyim oldu. O zaman kapitalist modernite sistemi bu kadar ihtiyatlı değildi. Şimdi ise PKK konusunda çok ihtiyatlıdır. Yeniden benzer bir şeye yol açmamak için çok dikkatli davranıyorlar.

Dikkat edilirse Saddam'ın ordularını kırdılar, Bağdat'a hapsettiler. Bu durum uluslararası komployu düzenleyip Önderliği etkisiz hale getirene kadar on yıl onunla yaşayabildiler. Önderlik mücadele yürütürken Bağdat'a saldırmadılar. Kesinlikle nedeni PKK'nin Güney Kurdistan'ı almaması, Irak'a ve Arap sahasına yayılmaması için yaptılar. Zaten 1991 Çekiç Güç Operasyonu'nun temel amacı PKK'nin Güney Kurdistan'a girişinin engellenmesidir. Bunun için Türkiye'ye ve diğer güçlere de her türlü desteğin verilmesini ifade ediyor. 32 senedir bu anlaşma devam ediyor. Bu temelde ortak saldırı var. Bu konsept hala sürüyor. Şimdi de benzer bir biçimde davranıyorlar. Böyle bir yol oluşturmaya çalışıyorlar. İlk defa bir anlaşma oluşturdular. Yüz elli yıldır sermaye sistemi anlaşamamıştı. Rusya ve bazı güçler bu anlaşmanın dışında kalsa da ana gövde bu yol hattında anlaşmış gibidir. Bu gerçekleşecek mi? Yüz elli yıllık proje bu biçimde hayat mı bulacak. Asya'nın Avrupa tarafından sömürülmesi böyle bir şeyle mi gerçekleşecek? Bunların hepsi yeni durumlardır. Geçmişte böyle projeler vardı ama hiçbir zaman gerçekleşemedi. Şimdi ABD iddialıdır, çok yoğun bir çaba harcıyor, alternatif güçleri daha fazla etkisiz hale getirmek isteyecektir. Çin, Rusya'yı destekliyordu ama Rusya'ya da bağlı değildir, Ukrayna savaşında bu durum daha net olarak görüldü. Daha sonra Çin, Hindistan ve Suudi ile anlaşma yaptı. Çin Başkanı Amerika'ya gitti. Eğer Rusya bir alternatif geliştirir onu kazançlı görürse oraya da gidebilir, bu ayrı ama şu anki durumda yeni yola Çin de bağlanıyor. Ticaret üzerinden geliştirilen böyle bir ittifak ilk defa oluşuyor. Böyle bir başarısı olur mu, 3. Dünya Savaşı'ßnın sonucu böyle bir yolun oluşması mı olacak! Bunlar tartışma gerektiren hususlardır. Dikkatli ve ihtiyatlı hareket ediyorlar. Bu konuda en çok dikkat ettikleri ise PKK'dir. Demokratik modernite alternatifinin önlenmesidir. Bunun için her türlü şeyi de yapabilirler. Böyle bir süreç ciddi tehlikeleri içerdiği kadar yeni imkan ve fırsatlar da gösteriyor. Bunları görerek bu mücadeleyi yürütmek, demokratik modernite çalışmalarını Kurdistan ve diğer alanlarda geliştirebilmek gereklidir.

İran'da eski bloklar zaten dağıldılar, Muhalefet denilen reformcular yok oldular, katı iktidarcılar zayıfladılar. İran'da da politika yeniden karışacak gibidir. Türkiye'de de öyle olacağı görülebiliyor. Kılıçdaroğlu düştü, görüldü ki Kılıçdaroğlu etrafında toplanan muhalefet, iktidarı Tayyip Erdoğan'dan alma muhalefeti değilmiş, tam tersine Tayyip Erdoğan'ı iktidarda tutma muhalefetiymiş. Bu muhalefet dağıldı. Türkiye'de de zorunlu olarak siyaseti yeniden yapılandıracaklar.

Siyasetin ideolojisiz ele alınması, sadece kapitalist sistemi değerlendirip ama alternatifini görmemek tek yanlı oluyor. Siyaseti ideolojiden kopuk değerlendirmek kesinlikle yanlıştır. Mevcut haliyle yeni enerji yolu Türkiye'yi nasıl etkiler ve ortaya nasıl bir politika çıkar, bunu net olarak bilemiyoruz ama hala küçük bir Kürt siyasi varlığını bu sistem kabul etmiş değildir. Güneye gelip yerleşti ama öyle Kürtlerin önünü açmış değildir. KDP'ye yaklaşımı da PKK'ye karşı savaşması içindir.

TC Kurdistan'ın suyunu Kürt soykırımında pazarlık aracı olarak kullanıyor

Tayyip Erdoğan'ın Bağdat'a gidişinden hangi sonuçların çıktığı belki tam olarak bilinmiyor ama askeri olarak pek yeni bir şeyin olmadığı ifade ediliyor. Teröre karşı ortak mücadele anlayışı temelinde PKK'yi yasaklı örgüt ilan ettiler ve 'topraklarımızda komşularımıza karşı eylemlerin gelişmesine izin vermeyeceğiz' dediler. Irak'ın kabul ettikleri bunlardır. Onun ötesinde Irak yönetiminin askeri olarak verdiği başka bir şey yoktur, aslında verebileceği bir şeyi de yok, öyle bir gücü de yoktur. Türkiye'nin istediği gibi PKK'ye karşı savaşa katılma gücü de yok, çıkarı da yoktur. Onlar da kendi çıkarlarını gözetiyorlar. Bu bakımdan Zaxo'dan Süleymaniye'ye kadar müşterek güç oluşturma arayışı çok gerçekleşmemiş gibi gözüküyor. Irak yönetimi, KDP, YNK ve Türkmenlerden oluşan bir müşterek güç oluşturup zırhlı birliklerini bu alanlara koyarak tüm Medya Savunma Alanları'nı güneyden kuşatıp kuzeyden de saldırıyla sandviç hareketi biçiminde tümden ezmeyi planlamak istiyorlardı. Böyle bir askeri plana ulaşabilmiş değildir. Fakat Dicle ve Fırat'ın sularını Irak'a karşı tam bir silah olarak kullanıyor. Kürdün suyunu Kürt soykırımında en temel pazarlık aracı olarak kullanıyor.

Su karşılığında PKK'yi yasadışı ilan etmeyi Irak kabul etti. Bir de ticareti geliştirmeyi kabul ettiler. Ticareti geliştirmenin aracı olarak da 'kalkınma yolu projesi' diye bir yol projesi ortaya koyuyorlar. Bu yol projesi karmaşıktır. Bunun küresel mücadeleyle bağı var, Tayyip Erdoğan yönetiminin Azerbaycan-Ermenistan üzerinden açmak istediği ancak başarılı olmayan enerji yolu ardından ikinci enerji yolu arayışı Hindistan-Suudi Arabistan, İsrail, Kıbrıs üzeri Yunanistan'a giden enerji yoluna alternatif bir yol arayışıdır. Bunun sistem içi çıkar mücadelesine daha çok geliştireceği, derinleştireceği açıktır. Sadece Özgürlük Hareketi ve Irak'la ilişkin bir boyutu yoktur, aynı zamanda böyle bir boyutu da vardır. Böyle bir kalkınma yolu projesini İran da kabul etmez, ABD ve İsrail de kabul etmez. Zaten bazı Arap devletleriyle birlikte geliştireceklerini ilan ettiler, Kuveyt hemen katılmayacağını açıkladı. Arap Emirlikleri kalıyor. Gazze'deki savaşı oluşturmak istedikleri yol projesinin çalışmalarını denetlemek üzere ABD Dışişleri Bakanı bölgede görüşmelerini sürdürüyor. Türkiye'ninki tıpkı Ermenistan Karabağ savaşıyla yapmak istediği gibi ikinci bir yol arayışı oluyor. AKP-MHP yönetimi alternatif yol geliştirerek o projeyi sabote etmek istiyor. Zaten Hamas'ı Gazze'de savaşa sokarak sabote etmeye çalıştı. Böyle bir ciddi mücadele var.

Diğer yandan daha güncel olarak yol projesi ticaretten daha çok askeri boyutludur. Yol yapıyoruz adı altında daha fazla askeri güç koyacaklar, daha çok yer tutacaklar, daha fazla özel savaş elemanı istihbaratçı yerleştirecekler. Aslında Zaxo-Süleymaniye arasında oluşturmayı öngördükleri müşterek kuşatmayı kendi gücüne ve sözde ticarete dayalı olarak bu yol üzerinden Kurdistan dışı alanda yapmak isteyecek. Onun için çalışıyor. Bu yol Kurdistan'ın dışında oluyor. Halil İbrahim kapısını boşa çıkartıyor. Buna rağmen KDP sonsuz destek veriyor. Demek ki KDP'ye rant veriyorlar, çünkü buradan bir çıkar sağlamayacak, o zaman geriye demek KDP'ye para veriyorlar ki, bu kadar istekli ve razı oluyor. Güney Kurdistan kaybediyor KDP para kazanıyor. Anlaşmaları böyledir. Önder Apo'nun Orta Alan olarak tanımladığı Irak'ta, demokratik ulus çizgisinin en çok geliştirilebileceği alan olarak gördüğü alanı bu biçimde devrimci demokratik gelişmeye kapatmak istiyorlar. İkincisi, oraya daha fazla askeri istihbarat gücü yerleştirerek orası üzerinden Kürt soykırım savaşını yürütmek istiyorlar. Güney Kurdistan ve Irak'taki istihbarata dayalı askeri saldırılarını daha fazla arttırmaya çalışıyorlar. Irak devletinden alamadıkları güçleri kendi güçleriyle sözde yol projesine dayanarak uygulamak istiyorlar.

Şöyle de söylenebilir: Yalnız başına, sadece Kürt özgürlüğünü savunmak yetersizdir, bir bölge devrimini, dünya devrimini, dünyanın demokratikleşmesini öngörmeyen, onunla birlikte olmadan sadece Kürt ulusal özgürlüğünü öngören bir yaklaşım yanlıştır. Kurdistan böyle bir alan değildir. 20. yüzyılda Sovyetler Birliği'ne dayanarak çeşitli alanlarda gelişmiş ulusal kurtuluş hareketleri gibi bir bağımsızlık ve özgürlükler Kurdistan'da olmadı. Önderliğin Roma'ya çıktığında sunduğu 8 Maddelik çözüm projesine karşılık Önder Apo'yu İmralı'ya götürerek cevap verdiler. Bizim bunu iyi görmemiz gerekiyor. Sadece ulusal özgürlük, sadece Kurdistan'da özgürlük hayallerinden vazgeçilmelidir. Bütün bu tarihsel süreçlere ve olaylara baktığımızda bunun böyle olduğu görülüyor. O halde KDP'nin içinde olduğu Kürt işbirlikçiliği ve ihaneti karşısındaki duruşumuz her şeyin belirleyicisidir. Dar bir Kürtçülük var, zayıf oluşmuş ulusal duygular somut gerçeklerden uzak tutuyor. Bu siyasi değerlendirmelerin hepsini Kürt işbirlikçiliği ve ihanetini doğru anlamak ve ona karşı etkili mücadele etmeyle bağlantılandırmak, devrimci demokratik başarının işbirlikçiliği, ihaneti etkisiz kılmaktan geçeceğini çok iyi görmek gerekmektedir.

Bir de Küresel Özgürlük Kampanyası bize şunu gösterdi: Demokratik modernite paradigması bütün dünyada en güçlü taraftar bulabilir. 1970'li yıllarda nasıl ki Kürtlük yok oluyordu, uçuruma gelmişti ve soykırım tamamlanmak üzereyken Apocu düşünceler girdiği yerde taraftar bulduysa şimdi de dünya sanki 70'lerdeki Kurdistan'a benziyor. Mevcut Küresel Özgürlük Kampanyası'nın etkileri onu çağrıştırıyor. 90'da reel sosyalizm çözülünce artık sosyalizmin, komünalizmin gerçekleşeceğine dair umudun, inancın neredeyse yok olma noktasına geldiği bir dünyayı yaşıyoruz. Küçük küçük kalmış gruplar direniyorlar, toplum içinde çelişki çok, kadın ve gençlik yeni arayışlar içerisindedir, bir yandan boğuluyor, bir yandan da var olmak için arayış içerisindedirler. Yeni paradigma bu kesimlere ulaştığında umut oluyor, dirilme yaratıyor. PKK'nin Kurdistan'da doğuşu da böyleydi.

ÖNDER APO'NUN FİZİKİ ÖZGÜRLÜĞÜ artık engellenemez

Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne ilişkin PKK Yürütme Komite üyesi Duran Kalkan ile yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

CPT'nin İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemine arka çıkan tutumu ve sonrasında TC Adalet Bakanı'nın yaptığı skandal açıklama ve bunun hemen akabinde Önder Apo'ya üç ay disiplin cezası verilmesinin arkasında nasıl bir oyun, zihniyet ve sistem gerçekliği var? Bu temelde gelişen Küresel Özgürlük Kampanyası'nın etkileri ve yaşanan yetmezlikler nelerdir?

Duran Kalkan: Öncelikle tarihi İmralı direnişini geliştiren Önder Apo'yu saygıyla selamlıyorum. Bilindiği gibi İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini uluslararası komplo saldırısı ortaya çıkardı. 9 Ekim 1998 tarihinde başlayan ve 15 Şubat 1999 tarihinde yeni bir boyut kazanan söz konusu uluslararası komplo saldırısı, Kürt toplumuna dayatılan soykırımcı zihniyet ve siyasetin, bunların ortaya çıkardığı sistemin bir saldırısıdır.

Soykırımcı zihniyet ve sistem ise Birinci Dünya Savaşı ardından, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'yla ortaya çıkartılmıştır. Bu antlaşmayla Kurdistan'ın dörde parçalanması, Kürt toplumunun her türlü demokratik, siyasi haklarından mahrum kılınması, dolayısıyla Kürtlerin yok sayılıp yok edilmesi süreci başlatılmıştır. Aynı zamanda Ortadoğu'da TC ulus devlet sistemi kabul edilmiş ve bu temelde Kürt soykırımını öngören bir ulus-devlet sistemi yaratılmaya çalışılmıştır.

Aslında Birinci Dünya Savaşı'yla ortaya çıkartılan küresel kapitalist hegemonya, kendisini bu temelde şekillendirmiştir. Bu şekillenme iki dünya savaşının geliştiği o zaman aralığında "Cemiyet-i Akvam" isimli kurumla sürdürülmeye çalışılmış, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da "Birleşmiş Milletler" (BM) adıyla bunu yeni bir kurum olarak tanımlamışlardır. Adı "Birleşmiş Milletler" olmasına rağmen, daha çok 'Birleşmiş Devletler' anlamına gelmektedir. Çünkü yerkürede var olan devletler kendilerini bu kurumda bir araya getirerek dünya üzerindeki devlet egemenliğini bu biçimde sağlamışlardır.

Böyle bir küresel hegemonyanın Ortadoğu yapılanması TC ve İran ulus-devlet modelleri üzerinden geliştirilmiş ve bu yapılanmada Kürtler inkar edilerek imha edilme sürecine alınmışlardır. Kuşkusuz böyle bir zihniyet ve siyasete karşı ilk andan itibaren dört parça Kurdistan'da itirazlar, direnişler, isyanlar gelişmiştir. Daha Kemalist zihniyet kendisini örgütlemeye, Ankara'da siyasi açıdan kurumlaştırmaya çalıştığında Koçgirî Kürtleri özerklik istemişlerdir. Lozan Antlaşması'ndan sonra da direnişler büyüyerek sürmüştür; 1925'te Şeyh Sait öncülüğünde, 1930'larda Serhat'ta, yine Dersîm'de 1937-'38'de Seyit Rıza öncülüğünde söz konusu soykırım zihniyet ve siyasetine karşı Kürt direnişleri gelişmiştir. Bu direnişler sadece TC ulus-devletinin egemenliği altındaki Kurdistan'da değil, diğer Kurdistan parçalarında da gelişme göstermiştir. 1930'larda Doğu Kurdistan'da gelişen Simko Şikakî direnişi buna örnektir. İkinci Dünya Savaşı ardından ise Doğu Kurdistan'da gelişen "Mahabad Kürt Cumhuriyeti" ve bu temelde verilen direniş Kurdistan'ın en etkili ulusal direnişlerinden birisi olmuştur. Başûrê Kurdistan'da ise Birinci Dünya Savaşı ardından İngiliz işgaline karşı Şêx Mahmûd Berzencî öncülüğünde önemli bir direniş geliştirilmiş, bu temelde "Kurdistan Krallığı" ilanına kadar gidilmiştir. Kurdistan'ın bu parçasında hemen hemen direnişler hiç bitmemiştir. Sonuç olarak Kürtler, Birinci Dünya Savaşı ardından Lozan Antlaşması'yla ortaya çıkartılan Kürt inkarı ve imhasına karşı, parça parça da olsa siyasi tutum geliştirmiş, direniş yürütmüşlerdir. Yani bu küresel inkar ve imha sistemini, onun zihniyet ve siyasetini öyle olduğu gibi kabul etmemiş, ona karşı direnmişlerdir.

İkinci husus ise söz konusu direnişler ne düzeyde gelişmiş olurlarsa olsunlar sonunda hepsi yenilmiş ve ezilmişlerdir. Başarılı bir siyasi sonuç alamamışlardır. Kuşkusuz böyle bir sonucun parçalı gelişim, ideolojik, örgütsel zayıflık, önderlik yetersizliği, stratejik ve taktik yetersizlikler, tarz yetersizlikleri gibi birçok nedeni vardır. Amacımız burada bunun nedenlerini incelemek değil, sonucu ifade etmektir ki sonucun da yenilgi ve ezilme olduğu bilinen bir gerçektir. En son hareketler düzeyinde Barzani öncülüğündeki KDP'nin yenilgisi olarak tarihe geçen 1975 Cezayir Anlaşması'yla bu tarihi süreç sonuçlanmış, Kurdistan'da yeni bir döneme adım atılmıştır.

Önder Abdullah Öcalan öncülüğünde yeni sürece adım atılmıştır

1973'ten itibaren Önder Abdullah Öcalan öncülüğünde bir aydın gençlik hareketi olarak bu yeni sürece adım atılmıştır. Öncelikle bu geleneksel direnme hareketlerinin yenilip ezilmesinin sonuçlarını değerlendirmiş, Kurdistan, Ortadoğu ve dünyadaki gelişmeler çerçevesinde kendisini yeni bir direnme hareketi olarak ortaya koymuştur. Önceki direnişlerin bütün hata ve eksikliklerini devrimci eleştiriye tabi tutup onları aşma temelinde kendisini örgütlemiş ve geliştirmiştir. Bu hareket, 1977 Mayıs'ından sonra "Devrimci İntikam Çizgisi" temelinde adım adım yeni bir silahlı direniş sürecini geliştirmiştir. 1978'de kendisini "PKK" ismiyle partileştirmiştir. Partileşmeye paralel, '78'de geliştirdiği Hilvan direnişi, yine 1979'da geliştirdiği Siverek direnişiyle Kurdistan'ın en etkili ideolojik ve siyasi hareketi haline gelmeyi başarmıştır. 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi karşısında bir yandan Amed Zindanı'nda tarihin en görkemli zindan direnişini geliştirirken diğer yandan Lübnan-Filistin sahasında 12 Eylül faşist-askeri rejimine karşı direnme temelinde kapsamlı ideolojik, siyasi ve askeri hazırlık çalışmaları yürütmüştür. Bu çalışmaları 1982 güzünden itibaren yeniden Kuzey Kurdistan'a taşırmış, 15 Ağustos 1984 Eruh ve Şemdinli eylemleriyle TC faşist sömürgeci, soykırımcı zihniyet ve egemenliğine karşı Türkiye'nin demokratikleşmesini öngören yeni bir Kürt özgürlük direnişini başlatmıştır.

Bu direnişin gelişimi önceki direnişlerden farklı olmuş, önceki direnişlerin bütün hata ve eksikliklerini değerlendirip onları aşma temelinde kendisini geliştirmiş ve giderek Kurdistan'ın diğer parçalarına da yayılıp bir ulusal direnme hareketi düzeyine ulaşmıştır. 1990'a gelindiğinde kadınlar öncülüğünde Kuzey Kurdistan'da söz konusu gerilla direnişi bir ulusal diriliş devrimine dönüşmüş, serhildanlar sürecine girilmiştir. Gelişen bu durum diğer Kurdistan parçalarını ve yurtdışındaki Kürt kitlelerini de derinden etkilemiş, bilinçlendirip örgütleyerek harekete geçirmeyi başarmıştır. Bu Hareket, Avrupa'daki Kürtlerin büyük çoğunluğunu etrafında toplayarak desteklerini alabilmiştir. Rojava Kürtleri ise Filistin direnişiyle ilişkide köprü olma özelliğini görmüş ve direnişe en çok destek veren bir konuma ulaşmıştır. Daha da önemlisi TC sisteminin bu şekilde sarsılması, Ortadoğu'daki ulus-devlet sistemini de temelden sarsmıştır. 1990'ların başında dünyada yaşanan gelişmeler bilinmektedir. Sovyet Birliği'nin çöküldüğü ve çöktüğü süreçtir. Tek süper güç olarak ABD'nin "Yeni Dünya Düzeni" adıyla küresel imparatorluk kurma hayalleri içine girdiği süreçtir. Bunu gerçekleştirebilmek için 2 Ağustos'ta Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e saldırısını teşvik etmiştir. Ardından da ABD, bugüne kadar gelen ve günümüzde Hindistan-Basra Körfezi-Suudi Arabistan-İsrail-Doğu Akdeniz-Kıbrıs üzerinden Yunanistan'a bağlanan Yeni Bir Enerji Yolu Projesi olarak somutlaşan bir siyasi-askeri hegemonyayı geliştirmek üzere yeni bir dünya savaşına öncülük etmiştir.

Bu durumun Irak üzerinde yarattığı sarsıntı Güney Kurdistan'da önemli bir boşluk yaratmış, Özgürlük Hareketi'nin gelişimi için önemli bir zemin ortaya çıkartmıştır. Küresel kapitalist hegemonyanın ABD-İsrail-İngiltere öncülüğü bu durumu kendileri için ciddi bir tehdit ve tehlike olarak görüp günümüze kadar süren ve esasında Güney Kurdistan'ı PKK'ye kapatmayı ve PKK hareketine karşı savaşmayı esas alan şimdiki Hewlêr yönetimini ortaya çıkartmışlardır. Çünkü Kuzey Kurdistan'daki halk serhildanları, Güney Kurdistan'daki boşlukla birleşince PKK'nin "Botan-Behdinan Savaş Hükümeti" olarak tanımladığı kurtarılmış bir Kurdistan yaratma projesi için son derece elverişli bir zemin ortaya çıkmıştı. İşte bu zemini ortadan kaldırmak, Kürt Özgürlük Hareketi'ni bastırmak, böylece Lozan Antlaşması'yla somutlaşan Kürt soykırımını devam ettirmek üzere Güney Kurdistan yönetimini örgütlemiş ve bu temelde PKK hareketini Kuzey Kurdistan'da kuşatmayı ve tasfiye etmeyi planlamıştır.

Bu temelde BM ve NATO örgütlenmelerinin TC üzerinden PKK'yi tasfiye etmek için '90'lı yıllarda yönelttikleri tüm saldırılar, Önder Apo öncülüğündeki mücadele ve gerilla direnişiyle kırılınca küresel kapitalist sistem bu durumu aşabilmek için doğrudan Önder Apo'nun imhasını hedefleyen uluslararası komplo saldırısını kararlaştırıp planlamıştır. 9 Ekim 1998'den itibaren de bunu pratiğe geçirmiştir.

Aslında komplo, 15 Şubat 1999'a kadar Önder Apo'yu kim vurduya getirerek sonuç almak istemiş, bu saldırı başarılı olamayınca Önderliğin imhası temelinde kendisini 15 Şubat 1999 komplosu olarak yeniden planlayıp örgütlemiştir. Bu çerçevede de Kenya'dan Önder Apo'yu kaçırıp TC Devleti'ne teslim etmiştir.

İşte İmralı sistemi söz konusu güçler tarafından uluslararası komplo saldırısının başarıya ulaştırılması amacıyla örgütlendirilen böyle bir imha sistemidir. Aslında bu, fiziki olarak imha edilemeyen Önder Apo'nun, İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemi içerisinde idamla imha edilmek istenmesidir. Önder Apo'nun ve halkımızın direnişi karşısında bu da başarılamayınca bu sefer İmralı çürütme politikası temelinde ideolojik, siyasi ve örgütsel bakımdan Önderliğin imhası öngörülmüştür.

Dikkat edilirse Lozan Antlaşması'yla oluşturulan "Kürt halkını yok sayıp yok etme zihniyet ve sistemi", 1998'de Önder Apo'nun imhasını hedefleyen uluslararası komplo saldırısıyla güvenceye alınmak ve sürdürülmek istenmiş, bu da 15 Şubat 1999'dan itibaren İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemi temelinde sürdürülmek istenmiştir. Dolayısıyla İmralı, Kürt soykırım zihniyet ve siyasetinin hayata geçirilmeye çalışıldığı bir sistemdir. Aslında 15 Şubat 1999'dan sonra Kürt soykırım saldırısı İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemi temelinde yürütülmüş ve yönetilmiştir.

Sistemin Kürt varlığını ve özgürlüğünü tanımaktan başka bir şansı yoktur

Önder Apo 9 Ekim 1998'de dayatılan fiziki imhayı doğru hareket tarzıyla ve sezgileriyle boşa çıkartıp başarısız kıldığı gibi, 15 Şubat 1999 komplosuyla geliştirilen idam saldırısını da komployu tahlil ederek, bu temelde Türkiye ortamını uyararak boşa çıkartıp başarısız kılmayı sağlamıştır. Ardından dayatılan İmralı çürütme politikasına karşı, bir yandan geliştirdiği benzersiz direnişle, diğer yandan paradigma değişimi temelinde ortaya koyduğu yeni zihniyet, ideolojik-politik çizgi ve pratik mücadele hattıyla İmralı saldırısını boşa çıkartıp yenilgiye uğratmayı, bu temelde İmralı mücadelesini kazanmayı başarmıştır. İdeolojik-politik-örgütsel çerçevede gelişen bu mücadelenin kaybedeni Kürt soykırımcı zihniyet ve siyaseti olmuş, kazananı ise Önder Apo'nun temsil ettiği Kürt özgürlüğü ve Türkiye demokratikleşmesi, onun

zihniyet ve siyaseti olmuştur.

Şimdi bütün bunları burada, bu biçimde kısaca özetlememizin temel nedeni günümüzde yaşanan olayların doğru anlaşılması içindir. Peki, bu doğru anlaşılma nasıl olacak? Geriye dönüp bu sürece baktığımızda net olarak şu ortaya çıkıyor: Uluslararası komplo saldırısı ve İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemiyle Kürtlere yüzyıldır dayatılan soykırımcı zihniyet ve siyaset başarılı olamamış, Önder Apo'nun geliştirdiği direniş ve özgürlük mücadelesi karşısında boşa çıkıp yenilgiye uğramıştır.

Dolayısıyla yenilgi almış, başarısız bir saldırı hareketi durumundadır. Bu açıdan Kürt soykırımını gerçekleştirmek, Kürtlere karşı soykırımcı saldırı yürütmek, bununla sonuç almak imkansız hale gelmiştir. Çünkü böyle bir saldırının en keskin uç noktası uluslararası komplo saldırısı ve İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemidir. Küresel soykırımcı zihniyet ve siyaset, bu saldırılarla da başarılı olamayıp yenilgi alınca yapabileceği daha farklı bir saldırı yoktur. Bu yüzden sistemin Kürt varlığını ve özgürlüğünü tanımak, Kürt toplumunun özgürlükçü, demokratik iradesine saygı göstermekten başka bir çıkış yolu yoktur.

Dikkat edilirse bu çerçevede İmralı sistemini sürdürmenin, Önder Apo'yu İmralı sistemi altında tutmanın bir anlamı, vereceği bir sonuç, ortaya çıkartacağı bir gelişme kalmamıştır. İdeolojik ve siyasi açıdan durum budur. İmralı mücadelesinde soykırımcı zihniyet ve siyaset kaybetmiş, özgürlükçü, demokratik zihniyet ve siyaset zafer kazanmıştır. O halde böyle bir sistemi sürdürmenin Önder Apo'yu İmralı koşullarında tutmanın hiçbir anlamı ve dayanağı kalmamıştır.

Diğer yandan hukuki açıdan da Önder Apo'yu İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemi içerisinde tutmanın imkanları giderek ortadan kalkmıştır. Yürütülen mücadele, ortaya çıkan gerçekler uluslararası komplo saldırısının ne kadar hukuk dışı olduğunu herkese göstermiştir. Bunun sonucunda yürütülen hukuk mücadelesiyle 12 yıl önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Önder Apo'nun yeniden yargılanması gerektiği kararını almak zorunda kalmıştır. Böyle bir yeniden yargılanmanın İmralı mahkemesinin verdiği kararı bozacağı, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşmasının önünü açacağı açıktır. İşte bunu önlemek için uluslararası komplo saldırısını ve İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini ortaya çıkartan küresel gericilik, bir araya gelip yol, yöntem aramıştır. Bu nedenle çeşitli gerekçelerle AİHM'in kararını uygulamaya koymamışladır. Türkiye ve Avrupa Konseyi üzerinden çeşitli hile ve oyunlara başvurarak AİHM kararının uygulanmasını engellemişlerdir. Buna rağmen süreç ilerlemiş İmralı sistemi 25'inci yılını doldurur hale gelmiştir.

İmralı sistemi bir uluslararası sistemdir, BM ve Avrupa Birliği sistemidir. Dolayısıyla burada Avrupa Birliği Hukuku'nun işlemesi gerekir. Avrupa Birliği Hukuku'na göre de en ağır cezaların bile en geç 25'inci yılda yeniden görülmesi şarttır. 25'inci yıldan sonra geçen her yıl için yeniden yargılanma gereklidir. Dolayısıyla 12'inci yılda AİHM'in Önder Apo'nun yeniden yargılanmasına ilişkin aldığı kararı uygulamayan güçler bu sefer 25'inci yılda yeniden yargılanma kararını uygulama zorunluluğu ile yüz yüze gelmişlerdir. Sonuç olarak AİHM'in kararını hile ve oyun ile boşa çıkarttıkları gibi, 25'inci yıl ve sonrasındaki yeniden yargılanmaları, dolayısıyla Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşmasını engellemek için de çeşitli hukuki hileler aramış, söz konusu uyduruk disiplin cezalarını böyle bir durumu engellemenin oyun ve hile yöntemleri olarak bulmuşlardır.

Sorun Önder Apo ve Kürtler olunca CPT hiçbir yetkisini kullanmıyor

CPT'nin açıklamalarında bunu net olarak gördük. Bir yandan kendisini yürütmenin uzantısı olan bir kurum olarak ortaya koydu. Bu yürütme Avrupa Konseyi ve onun içindeki devletlerdir. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti, yani AKP-MHP faşist diktatörlüğü de bunun içindedir. CPT kendisini Tayyip Erdoğan yönetimine bağlı bir kurum olarak ilan etmek zorunda kaldı. Çünkü görevini yerine getirmedi.

Diğer yandan CPT'nin böyle olmadığı söyleniyor. Aslında başka konularda yetkileri var. Bu yetkilerini işkenceyi önleme anlamında, sorunların çözümü anlamında kullanıyor. Ama sorun Önder Apo ve Kürtler olunca CPT hiçbir yetkisini kullanmıyor.

Hep TC Devleti'nden, Avrupa Konseyi'nin siyasetinden yana tutum koydu, siyasi tutum geliştirdi. Dolayısıyla Türkiye'ye, Avrupa Konseyi'ne hem AİHM'in aldığı yeniden yargılanma kararının uygulanmasını dayatmadı hem de 25'inci yılda Önder Apo'un yeniden yargılanma kararının gereğini Türkiye ve Avrupa Konseyi'nin önüne bir şart olarak koymadı.

CPT yöneticileri AİHM'in görevini yerine getirmediğini söylüyor. Bu doğru. AİHM aldığı yeniden yargılanma kararını uygulamadı, ya da uygulatmadı. Halbuki üst mahkeme olarak dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nindir. Her şeyi bu CPT yöneticileri AİHM'in görevini yerine getirmediğini söylüyor. Bu doğru. AİHM aldığı yeniden yargılanma kararını uygulamadı, ya da uygulatmadı. Halbuki üst mahkeme olarak dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nindir. Her şeyi bu mahkemenin denetlemesi ve yaptırması gerekiyordu. Fakat yapmadı. CPT de yapması için dayatıcı olmadı.

Tayyip Erdoğan yönetiminin Adalet Bakanı işte böyle bir uluslararası sisteme, Avrupa Konseyi'ne, onun CPT ve AİHM gibi kurumlarına dayanarak söz konusu alçakça, hakaret dolu, dalga geçmeyi içeren sözlerini söyledi. Ona Adalet Bakanı demek de, onun sözlerini ciddiye almak, cevap vermek de anlamlı değildir. Çünkü gerçekten hukuk ve insanlıkla hiçbir alakası olmayan açıklamalardır. Göz göre göre somut gerçekliği ortadan kaldıran yüzde yüzü yalan olan sözleri yüzü bile kızarmadan, herkesin gözlerinin içine bakarak rahatlıkla söyleyebilmektedir. Çünkü o bir soykırımcıdır, bir sömürgecidir, faşisttir, Kürt düşmanıdır. Öyle bir kişiden de ancak bunlar beklenir.

Fakat şu soruları sormak gerekiyor, böyle bir kişi bu kadar yalanı, herkesin önünde açık bir biçimde nasıl söyleyebiliyor? Böyle bir söz söyleme cüretini, gücünü nereden alıyor, neye, kime dayanarak bunu yapıyor? Kuşkusuz, bunu uluslararası soykırımcı zihniyet ve siyasete dayanarak yapıyor. Avrupa Konseyi, CPT ve AİHM etrafında geliştirilen tutuma dayanarak yapıyor. BM devlet sistemi bu durumu onaylıyor. TC bakanı da böyle bir zihniyet ve sisteme dayandığı için rahatlıkla insanlıkla alay edercesine böyle konuşabiliyor.

Son olarak üç aylık yeni bir disiplin cezası verildiği basına yansıdı. Avukatlar bunu ifade ettiler. Bunların Önder Apo ile görüşmeleri engellemek için yapıldığı ifade ediliyor. Bir yönüyle doğru. Ama bu doğrunun sadece bir yönü oluyor. Esas olarak bu disiplin cezaları Önder Apo'nun yeniden yargılanmasını, dolayısıyla fiziki özgürlüğüne kavuşmasını engellemek için bir oyun, hile olarak ortaya konulup geliştiriliyor. Aslında bununla hukuka kılıf uyduruluyor. İşte 25 Mart 2021 tarihinde kardeşi Mehmet Öcalan ile yaptığı kısa telefon konuşmasında Önder Apo'nun "Niye avukatlarım gelmiyor, bu durumda hepiniz suç işliyorsunuz" demesi bunu ifade ediyordu. Avukatlarıyla görüşüp söz konusu hile ve oyunlara karşı hukuk mücadelesi yürüterek 25'inci yılda ve sonrasında yeniden yargılanma hakkını kullanmak istiyordu. "Avukatlarım gelsin, onlarla görüşeceğim, konuşacağım, planlayacağım işlerim var" diyordu. Ama avukatların gidişini engellediler. Bu biçimde geliştirilen oyunları dışarıda yürüttüğümüz mücadele ile de bozamadık.

Adeta herkes böyle bir hile ve oyunun suç ortağı haline getirildi. Bunu görmemiz gerekli. Şimdi 25'inci yıldan sonraki her yılda da Önder Apo'nun yeniden yargılanması gerekir. Dolayısıyla bunu engellemek için durmadan, sürekli uyduruk disiplin cezaları verecekler. Hukuku kılıfına uyduruyorlar. Sözde İmralı'yı yürüten mahkeme disiplin cezası veriyor, bu şekilde "söz konusu kişi için olumsuz bir tablo çiziliyor. Dolayısıyla yeniden yargılanmasına gerek yok. Zaten biz yargıladık ve ceza verdik. Siz de onaylayın" diyor. AİHM de, CPT de, Avrupa Konseyi ve bütün ilgili kurumlar da bunu böyle kabul ediyor. Elbirliğiyle böyle bir oyunu ortaya çıkardılar. Şimdi de birlikte sürdürüyorlar. 25'inci yılda Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşmasını engellediler. Bunu sonraki yıllarda da bu biçimde sürdürmeye çalışacaklar.

Dikkat edilirse ideolojik-siyasi olarak İmralı'da Önder Apo'yu tutmalarının hiçbir gerekçesi kalmamıştır. Yenilmişlerdir. Önder Apo kazanmıştır. Yaptıkları tek şey bu yenilginin intikamını almaktır. Sadistçe intikam almak üzere bu tecridi, baskıyı uyguluyorlar.

Diğer yandan hukuki olarak da Önder Apo'yu İmralı'da tutmalarının imkânı kalmadı. Avrupa hukukunun gereklerine göre Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşması gerekiyor. Bunu engellemek için de bu sözde disiplin cezalarını gündeme getiriyorlar. Onunla kendi hukuklarına hile yapıyor, kılıf uyduruyorlar. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşmasını engelliyor ve daha fazla da engellemek istiyorlar. Hukuki olarak İmralı gerçeğini bütün dünyada teşhir etmenin imkanı, fırsatı çok fazla var.

Hareket ve halk olarak, bütün dünyanın demokratik, devrimci insanlığı olarak bu gerçekliği görmemiz ve 10 Ekim 2023 tarihinde başlatılan "Önder Apo'ya Özgürlük Kürt Sorununa Siyasi Çözüm" küresel hamlesiyle bu oyun ve hileleri boşa çıkartarak Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayacak Küresel Özgürlük Hamlesi'ni yaygınlıkta geliştirmemiz gerekiyor. Aslında bu hile ve oyunları zamanında görüp onları boşa çıkartacak bir hukuki ve siyasi mücadele düzeyi ortaya çıkartamadık. Evet, 10 Ekim tarihinde ilan edilen küresel özgürlük kampanyası önemli gelişmeler sağladı. Küresel düzeyde yayıldı. Belli bir duyarlılık oluşturdu. Büyük bir güç ortaya çıkardı. Fakat bir yanıyla geç kalmış bir tutum ve mücadeleydi. Daha önce geliştirilmesi gerekiyordu.

Diğer yandan bu mücadelenin hukuki boyutu çok zayıftır. Çünkü küresel düzeyde İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini teşhir edecek hukuki çalışmalar az yapılıyor. Halbuki İmralı gerçeğinin hiçbir hukukla her hangi bir alakası yoktur. İdeolojik, siyasi eğilimi ne olursa olsun en kolay teşhir edilecek, herkesin karşı çıkmasını sağlayacak alan hukuki alandır. Hiç kimse böyle bir durumu hukuka sığdıramaz. Dolayısıyla kabul edemez. Eğer yeminli Kürt ve insanlık düşmanı değilse, soykırımcı zihniyet ve siyaseti esas almıyorsa kesinlikle öyle davranamaz. Bir nebze demokrasiye inancı ve bağlılığı olan hiç kimse İmralı gerçeğini kabul edemez. Bu bakımdan hukuki olarak İmralı gerçeğini bütün dünyada teşhir etmenin imkanı, fırsatı her şeyden daha fazladır. Onun için koşullar da uygundur.

Bu yönlü gelişme sağlatamadık. Hem söz konusu hile ve oyunu zamanında görüp hukuki ve siyasi mücadele ile aşamadık, hem de önemli gelişmeler sağlamış olsa da Küresel Özgürlük Hamlemiz hala bu düzeye ulaşmadı. Belli bir gelişimi var fakat bu hile ve oyunları boşa çıkartmak için yeterli olmuyor. Çok açık ki küresel kapitalist modernite sistemi, yani Kürt soykırımcı zihniyet ve siyaset, her türlü hile ve oyunu yaparak Kürt soykırımını gerçekleştirmekte kararlı. Önder Apo'nun imhası, Kürt soykırımının sağlanması için her türlü saldırıyı yapacak. Bu durumda her şey buna karşı mücadele ile kazanılacak. O halde bu mücadeleyi hem çok bütünlüklü, hukuki, ideolojik, siyasi, örgütsel açıdan yapmalıyız, hem de çok daha yaygın yöntemlerle geliştirmeliyiz. Son derece zengin kılmalıyız. Bunun kabul edilecek bir yanı kalmadı.

Açık bir şekilde hile ve oyunlarla Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü gasp ediliyor. İmralı sistemi sürdürülüyor. Buna insanlar alıştırılmak isteniyor. Bunu tümden reddetmeliyiz. Herkesin reddetmesini sağlamalıyız. Sözün bittiği yerdeyiz ve görülüyor ki bu hile, oyun ancak daha büyük mücadele geliştirilerek ortadan kaldırılabilir, yok edilebilir.

Gün mücadele ve kıyameti koparma günüdür. Herkesin olduğu her yerde yapabileceği ne varsa hepsini azami düzeyde yapması, bu hukuksuzluğa, ahlaksızlığa karşı çıkması gerekiyor. Küresel Özgürlük Hamlemizin böyle bir düzeye ulaşması, böyle bir yaygınlık ve etkinlik kazanması, çok yönlü hale gelmesi gerekir. Dolayısıyla daha fazla teşhir etmeliyiz.

Daha çok ayağa kalkma yaşanmalı. İmralı uygulaması daha iyi teşhir edilmeli, herkese gösterilmeli. Özellikle de Kuzey'de, Kurdistan'ın her tarafında bu sistem ve düzenle olan tüm bağlar kopartılarak mevcut hile ve oyun boşa çıkartılmalıdır.

Bu konularda şimdiye kadar bir tecrübe oluştu. Belli bir birikim, olumlu gelişmeler elde edildi. Onların derslerini çıkartıyoruz. Yine ciddi hata ve eksikliklerimiz de var. Şimdi bu dersler temelinde özeleştiriyle mücadeleyi daha etkili ve yeterli hale getirmeliyiz. Bunun için de hukuki, siyasi ve ideolojik mücadeleyi her yerde, her alanda çok zengin yöntemlerle süreklileştirmeliyiz. Bu hile ve oyunu en ileri düzeyde teşhir ederek uygulanamaz hale getiren bir mücadelenin sahibi olmalıyız. Gün bu anlamda mücadele etme günü, ayağa kalkma, kıyameti koparma günüdür.

Ben bu vesileyle mücadele eden herkesi bir kere daha selamlıyorum. Başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm halkımızı, Türkiye ve Ortadoğu'nun halklarını, tüm insanlığı, tüm sosyalist, demokratik, özgürlükçü insanlığı, kadın ve gençlik hareketlerini kendi özgürlükleri için, yaşanabilir demokratik bir dünya ortaya çıkartabilmek için mücadeleyi büyütmeye çağırıyorum. Bu temelde İmralı sisteminin faşist-soykırımcı karakteri görülerek Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün herkes için bir özgür ve demokratik yaşama ulaşma olduğunun bilincine varılmalı, Küresel Özgürlük Hamlemiz, etkin, bilinçli ve örgütlü bir şekilde geliştirilmelidir.

AKP hükümeti Irak gezisinden istediğini tam olarak alamadı, amaç ve planlarına ulaşamadı

16 Nisan'da TC'nin Metîna'ya dönük geliştirdiği yeni saldırı dalgasından sonra, Tayyip Erdoğan'ın "Kalkınma Yolu Projesi'ni" gündemleştirdiği ve birçok anlaşmanın imzalandığı Bağdat ve Hewlêr ziyaretleri oldu. TC'nin, Irak ziyaretinin sonuçları ne olur? Bu 'Yol Projesi" nedir, diğer güçler bunun neresinde? İlk defa bir TC Cumhurbaşkanının Hewlêr'i ziyareti ve yapılan abartılı karşılama törenini nasıl görmek lazım?

Duran Kalkan: Tayyip Erdoğan'ın 22 Nisan günü Bağdat'a ve Hewlêr'e yaptığı ziyaret birçok bakımdan tartışma konusu oldu. Hemen hemen herkes her konuda görüş belirtti. Hareketimiz de bu konuda birçok değerlendirmede bulundu. Aslında anlaşılmayan ve de bilinmeyen çok fazla bir şey yok. Fakat hali hazırda pratik olarak ortaya çıkmış bir sonuç da söz konusu değil. Hala bir şeyler olacak diye propaganda ediliyor, beklenti yaratılıyor. Fakat ortaya bir sonuç da çıkmıyor. Ne olacağı sorusu belirsiz kılınarak adeta herkes beklemede tutuluyor. Belki de bu biçimde karşı taraf inisiyatifsiz kılınarak etkisiz hale getirilmek isteniyor.

Tayyip Erdoğan hükümetinin yarısını Bağdat'a götürdü. Irak yönetimiyle çok sayıda anlaşmanın imzalandığı da kamuoyuna duyuruldu. Söz konusu anlaşmalar içerisinde "Kalkınma Yolu Projesi" adıyla Basra Körfezi'nden Türkiye'ye ulaşan yeni bir ticaret yolunun yapılmasına karar verildiği konusu öne çıktı. Bunu yeni bir enerji yolu olarak tanımlayanlar da var. Fakat böyle bakmamak gerekiyor.

Evet, Tayyip Erdoğan yönetiminin, ABD öncülüğünde oluşturulan Hindistan-Suudi Arabistan-İsrail-Kıbrıs-Yunanistan üzeri belirlenen enerji yoluna alternatif enerji yolları oluşturmaya çalıştığı biliniyor. Fakat Azerbaycan-Ermenistan üzerinden oluşturmak istediği yol boşa çıkartıldı, etkisiz kılındı. Gazze üzerinden söz konusu enerji yolunu sabote etmeye dönük Tayyip Erdoğan'ın ve Hamas'ın girişimine karşı da sert bir savaş ve saldırı durumu ortaya çıkartıldı. Dolayısıyla Türkiye yönetiminin Irak üzerinden böyle bir enerji yolu örgütleyebileceğini sanmıyoruz. Buna herkesten önce Irak yönetimi dahil olmaz. Çünkü Irak yönetimi, ABD ve İran politikalarına göre hareket ediyor ki böyle bir yolu ABD ve İran kabul etmez. Nitekim Kuveyt ve benzeri bazı Arap devletleri böyle bir yol projesi içinde olmadıklarını söylediler.

Kısaca ifade etmek gerekirse zaten Türkiye ile Irak arasında önemli bir ticaret hacmi var. Bunu çok daha ilerletebilirler. Her iki devletin de buna ihtiyacı var. Bunun için gerekli yolları da var. Dolayısıyla bu yol projesini yeni bir enerji yolu projesi gibi görmemek lazım. Eğer öyle yapılmak istenirse herkes buna karşı çıkar. ABD'den İran'a, İsrail'den Avrupa'ya, Suudi Arabistan'a kadar herkes karşı çıkar. Hem kimse buna destek vermez, hem de bu bir savaş nedenine dönüşür. Dolayısıyla öyle bir durumu Irak yönetiminin kabul etmesi zordur. Gerçi Irak, Dicle ve Fırat sularını alamamaktan dolayı çok ciddi bir su sıkıntısı çekiyor. Çok aşırı bir zorlanma yaşıyor. Bu bilinen bir durum. Bunu aşmak için birçok taviz vermek zorunda. Acaba böyle bir su karşılığında bu düzeyde bir taviz vermeyi göze alabilir mi? İnsan çok olumlu bakamıyor. Çünkü böyle bir proje kendisi için farklı felaketler yaratır. Su ihtiyacını karşılamak isterken farklı felaketlerle karşı karşıya gelebilir. Bunları hesap etmesi gerekir.

Şimdi Tayyip Erdoğan'ın Irak ziyaretinden, Bağdat görüşmelerinden ne aldığı sorusuna cevap verilebilir; Evet, PKK'yi yasaklı örgüt ilan ettirdi. Esas amacı PKK'ye karşı savaşı örgütlemekti. Savaş için Irak ve YNK yönetiminden, KDP gibi destek alabilmekti. Bu yönlü ne kadar imkan elde edebiliyorsa onu sağlamaya çalıştı. Bu konudaki en önemli projesi birleşik kuvvet oluşturma projesiydi. Tayyip Erdoğan yönetiminin, TC-Irak-KDP-YNK ve Türkmen gücünden oluşan Zaxo'dan Silêmanî'ye kadar mevzilenmiş müşterek bir zırhlı güç oluşturma, Medya Savunma Alanları'nı böyle bir güçle Güney'den kuşatmaya alma planı ve projesi vardı. Ama böyle bir güç ve desteği alamadı. Çünkü destek istediği yapıların ne böyle bir destek için güçleri var, ne de Irak ve YNK yönetimlerinin çıkarlarıyla uyuşan bir durum var. Dolayısıyla AKP hükümeti Irak gezisinden istediğini tam olarak alamadı, amaç ve planlarına ulaşamadı. Ama bu yönlü sınırlı destek de aldı. Bir tanesi PKK'yi yasaklı örgüt ilan ettirmesidir. Bu anlamda yeterince istihbarat alabilecek. Diğeri de "tampon bölge" olarak kendi kontrolünde tuttuğu 20 km'lik alandı. Bunu da bir tür onaylattı gibi. Üçüncü nokta ise bu "Kalkınma Yolu Projesi'ni" bir ekonomik kalkınma projesi olarak görmek yerine, söz konusu savaş planlaması içerisinde bir yere oturtmak daha doğru. Böyle bir yol projesinin ekonomik, ticari anlamından çok öyle anlaşılıyor ki askeri anlamı var. PKK'ye karşı yürütülen gerillayı ezme, Medya Savunma Alanları'nı ele geçirme saldırısının bir parçası olarak bu projeyi kullanma amacı var. Böyle değerlendirmek ve anlamak daha doğru. Bu nedenle biz "Kalkınma Yol Projesi" değil de "Savaş yolu projesi" demenin daha doğru olacağını ifade ettik. Gerçekten de böyle bir yola dayanarak birçok imkanı, gücü, malzemeyi Irak içlerine sokacak. Güvenliği için askeri güç, istihbarat birimlerini sokacak. Esas olarak bu askeri istihbarat gücünü Güney Kurdistan'da, Medya Savunma Alanları'nda PKK'ye karşı yürüttüğü imha saldırısında kullanacak. Zaten mevcut haliyle Irak sınırları içerisinde fazlasıyla güç bulunduruyor.

Yetmişten fazla askeri üssünün olduğu söyleniyor ki pratikteki durum bundan fazlasıdır. Şimdi bu projeyle bunu üç-beş kat arttıracak.

Diğer yandan Medya Savunma Alanları'nı, bütün Başûrê Kurdistan'ı böyle bir yol projesiyle güneyden kuşatmış olacak. Bu kuşatma askeri kuşatma olacak ve bu gücü savaşta kullanacak.

Türkiye, Irak'taki askeri gücünü arttırarak savaşı Kuzey'den ve Güney'den yürütmek istiyor

Evet, Irak yönetiminin, YNK ve benzeri güçlerin doğrudan savaşa katılımını, askeri desteğini alamadı ama böyle bir Kalkınma Yolu Projesi adı altında kavramlara hile yaparak alana daha fazla askeri güç sokma, dolayısıyla PKK'ye karşı kullanacağı daha çok askeri gücü Irak'ta bulundurma imkanı elde etmiş görünüyor. PKK'nin yasaklı örgüt olarak kabul edilmesi, hem istihbarat imkanlarını arttırmış olabilir hem de Kalkınma Yolu Projesi adıyla koyacağı askeri, istihbarat gücüyle Irak'taki askeri gücünü daha çok arttırıp savaşı Kuzey ve Güney'den daha etkili yürütür hale gelebilir. Bu projenin böyle bir anlamı ve tanımı var.

Peki, bunun sonuçları ne olur? Savaş Medya Savunma Alanları'ndan çıkar bütün Kurdistan'a yayılır. Hatta bu yoldan dolayı Kurdistan'ı da aşıp tüm Irak'a yayılabilir. Çünkü söz konusu yol Kurdistan'ı kuşatıyor. Kurdistan'ın sınırı üzerinde, bizim

"Orta Alan" dediğimiz ve birçok halkın bir arada yaşadığı alanda öngörülüyor. Dolayısıyla buralarda TC'den dolayı savaş tüm alanlara yayılır. Bu Irak için ciddi bir tehlikedir. Diğer yandan TC, PKK'yi bahane ederek Güney Kurdistan'a, Irak'a askeri güç koyuyor. Birçok alana benzer bahaneler yaratarak, özellikle de "teröre karşı mücadele" adı altında işgal gücü koyuyor. Fakat herkes biliyor ki TC girdiği yeri işgal ediyor ve bir daha bu yerlerden çıkmıyor. Dolayısıyla böyle bir projeyle hem ekonomik hem de askeri olarak Irak'ın içlerine, hatta Basra'ya kadar Irak üzerinde denetim sahibi oluyor.

Bir de öngörülen bölgeler TC'nin, "Türkmen Yurdu" olarak tanımladığı bölgelerdir. Türkmen ülkesi diye yarın bu alanda ayrı bir yönetim ilan edebilir. Kuzey Suriye'de birçok alanı böyle aldı. Kıbrıs için böyle dedi ve işgal etti. Böyle bir işgal durumunu Irak'ta da geliştirebilir. Bunlar da Irak için ciddi bir sorun, tehdit ve tehlike olur. Evet, belki su ihtiyacı nedeniyle böyle bir şey yapılmış olabilir ama bunların ciddi bir tehlike oluşturduğu açık. Irak bunu ne kadar kaldırabilir? Böyle bir durum gelişirse Kürtler açısından, Irak açısından, hatta tüm Ortadoğu açısından sonuçları ne olur insan şimdiden kestiremez.

Zaten Irak'ta çatışmalı bir durum var. İstikrar yaratılmadı, sistem kurulamıyor. Böyle bir durum bu istikrarsızlığı, savaş ve çatışma durumunu daha da derinleştirir. DAİŞ ve benzeriçete grupları bu alanlarda daha fazla örgütlenir, TC'ye dayanarak gelişme sağlar ve bu alanlar bir çatışma ve istikrarsızlık kaynağı haline dönüşebilir. Kısaca Irak hiç de hayırlı olmayacak sonuçlarla karşı karşıya.

Tabii bu durum Kürtler açısından da ciddi bir tehlike arz ediyor. Böyle bir yolun "Kalkınma Yolu" olamayacağı Barzani yönetiminin tutumundan da görülüyor. Çünkü Irak-Türkiye ticareti bu yol üzerinden olacaksa bu Barzanileri aç bırakır. Bütün varlıkları Habur kapısının işlemesine dayanıyor, oradan alınan gümrükle oluyor. Böyle bir yol ise Habur kapısını, burada işleyen ticareti sıfıra indirir. Bu durumda Güney Kurdistan ve Barzaniler söz konusu ticaretten mahrum kalır. Ama dikkat edilirse bu yol projesi temelinde Türkiye ve Irak arasında bir anlaşmanın ortaya çıkması için en çok Barzani yönetimi çalıştı. Bu da aslında işin hiç de görüldüğü gibi olmadığını gösteriyor.

Gerçekten de Kalkınma Yolu Projesi yeni bir ticaret yolu olsa, Habur sınır kapısından dolayı en çok Barzaniler zarar görecek. O halde herkesten daha çok Barzanilerin buna karşı çıkması gerekirken, tersine bu anlaşmayı imzalatmak için neden bu kadar çalıştılar? O halde burada bir hile var. Ne tür bir hile olabilir? İşte belirttiğimiz nokta bu hileyi ortaya koyuyor. Adı Kalkınma Yolu ama esasında savaş yoludur. Böylece Güney Kurdistan'ı TC ile kuşattırıyor. Barzaniler, KDP yönetimi kuzeyden bütün dağlarda kendi güvenlik tepelerini Türk Ordusu'na, çetelerine tutturdu. Güneyden de Türk ordusuyla bunu gerçekleştirerek bu alanı tümüyle Türkiye'nin uzantısı olan bir vilayet haline getirmek istiyor olabilirler. İşte İdlib'ten Serêkaniyê'ye kadar TC'nin bu alanda yarattığı çete ortamı gibi bir ortamı, burada KDP ile AKP birlikte yaratmak istiyor olabilir. Her halde bunu bildikleri için Barzaniler karşı çıkmayıp destek verdiler.

Diğer yandan ise bu işten para, avans alıyor olabilirler. Evet, böyle bir durumda Kürtler ticari olarak zarar görecekler ama böyle bir ticaretten Barzanilere belli bir yüzdelik dilim olarak kâr veriliyor olabilir. Dolayısıyla "Kürtler kaybetsin Barzaniler kazansın" şeklinde bir anlaşmaları olabilir. Zaten şimdiye kadar KDP'nin tutumu hep bu oldu. Bu da gösteriyor ki bu Kalkınma Yolu Projesi ekonomik bir içerikten çok askeri bir içeriğe sahip. Böyle görmemiz lazım. Bu tüm Iraklılar için bir felakettir. Kürtler için de öyle. Kesinlikle karşı çıkmak gerekir. Kürt varlığı ve özgürlüğü buna mutlaka karşı çıkar.

Diğer yandan ilk defa bir TC Cumhurbaşkanı Hewlêr'e gidiyor. Tam bilemiyoruz ama bu Hewlêr ziyaretini biraz daha farklı değerlendirmek lazım. Gerçekten Barzanilerin durumu uşaklıktır. Hewlêr ve Güney Kurdistan'ı Türkiye'nin bir vilayeti haline getirmek için canla başla çalışıyorlar. Kendilerinin bu biçimde TC ve onun sermaye sistemiyle bütünleştirmişler. Her hangi bir ulusal düşünceleri, ön-

görüleri, iradeleri yoktur. Yaptıkları her şey utanç vericidir. Dolayısıyla bunun öyle karşılıklı diplomatik görüşmeyle bir alakası yok. Erdoğan'ın Hewlêr'e gidip Barzaniler ile görüşmesi Barzanilere ne kadar muhtaç olduğunu gösteriyor

Benzer durum Tayyip Erdoğan açısından da geçerli. Öyle şaşaalı bir ziyaret yapmaya çalıştı ama unutmasın ki daha önce TC Devleti, Cumhurbaşkanı düzeyinde görüşmüyordu. Barzanileri onbaşı, çavuş ile idare ediyordu. Yaşar Büyükanıt ve İlker Başbuğ sürekli "O aşiret ağalarıyla siyasi görüşme mi yapılır" diyordu. Daha dün tutumları buydu. Bunlar hala belleklerimizde canlı olarak yaşıyor. Fakat Tayyip Erdoğan'ın kendisinin bizzat Hewlêr'e gidip Barzanilerin dizinin dibine oturması ne kadar zayıf düştüğünü, Barzanilere ne kadar muhtaç hale geldiğini ortaya koyuyor. Başka bir özelliği yoktur. Putin ile görüşemedi, Alman Cumhurbaşkanı muhalefetle görüştükten sonra kendisiyle görüştü. AKP şakşakçısı basın üzerinden ABD Başkanı ile görüşeceğim diye bir ay propaganda etti. Ama bu da yalan çıktı. Öyle bir şeyin olmadığı açığa çıktı. İşte böyle bir ortamda Hewlêr'de güya gövde gösterisi yaparak, yine Bağdat ziyaretiyle bu durumu kurtarmaya, unutturmaya çalıştı. Evet, Hewlêr'e gittin, orada Türk bayraklarıyla karşılandın ama kimin yanına gittin, nereye gittin? Daha 20 yıl önce Genelkurmay başkanlarının her türlü hakareti yaptığı görüşmeye, sen şimdi ellerini ayaklarını kapanırcasına gittin. Dolayısıyla bu Tayyip Erdoğan açısından da çok olumsuz bir durumdur. Hem Barzanilerin hem de Tayyip Erdoğan'ın ne kadar zayıf bir durumda olduğunu, birbirlerine bu zayıflık nedeniyle bu kadar sarıldıklarını dünya âlem gördü. Sanki bu şekilde tabanlarına moral vermek istediler ama her halde teşhir oldular.

Bu ziyaret sürerken Belçika'nın Medya Haber ve Stêrk TV merkezlerini basması, yine Türkiye ve Kuzey Kurdistan'da basına dönük gelişen saldırıların, Irak ziyareti ve Önderliğe dönük yapılan saldırılarla nasıl bir bağı var? Böylesi bir sürece nasıl gelindi?

Duran Kalkan: Tayyip Erdoğan'ın ziyareti 22 Nisan'da gerçekleşti. 22-23 Nisan gecesi ise Belçika'da Medya Haber ve Stêrk TV merkezleri basıldı. Yine aynı gece İstanbul'dan Amed'e onlarca gazetecinin evi basıldı, gazeteciler gözaltına alındılar. Medya ve Stêrk TV haber merkezleri yağmalandı, talan edildi. Ne arandığı belli olmayan, sadece zarar vermeyi öngören, gözdağı vermeyi içeren bir baskı uygulandı. Bunu herkes gördü. Başka türlü anlamak da mümkün değil. Aynı zamanda da İmralı'da her türlü hile ve baskın yöntemiyle Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün engellenmeye çalışıldığı açık. Dolayısıyla zamanlama olarak da, anlam olarak da bunlar arasında kopmaz bağlar var. Bir planın parçaları. Bu plan Kürt soykırım planıdır. Tayyip Erdoğan yönetiminin daha fazla saldırıyla gerillayı ezme, İmralı baskı ve tecridiyle Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü engelleme, halkı sindirme, PKK'yi tasfiye etme amaçlı saldırı konseptinin birer parçaları. Kesinlikle böyle görmek lazım. Burada öyle sıradan bir bağ yok, ortak bir saldırı konseptinin, bu temelde oluşturulan planın parçaları var. Rolleri de, zamanlamaları da böyledir. Belçika'daki baskınların Fransa yönetimi tarafından istendiği söyleniyor. O ne kadar doğru-yanlış bilemeyiz. O noktada Fransa'nın amaçlarını da bilemeyiz. O tür ayrıntılar olabilir. Fakat böylesi ayrıntılar bizim ifade ettiklerimizi değiştirmez. Genel çerçeveden bakıldığında bütün bunların faşist sömürgeci, soykırımcı topyekun özel savaş saldırı planının birer parçası olduğu çok açık. Peki, bu noktada basının bu biçimde hedeflenmesi böyle bir planlı saldırıda ne anlama geliyor? Kuşkusuz basın kendilerini teşhir ediyor. Hileleri deşifre oluyor. Kendi kamuoylarını da etkileyebiliyor. Hele hele dış dünyayı Kürtlere daha fazla enforme ediyor. Demek ki basının propagandasının

AKP-MHP faşist diktatörlüğünün yürüttüğü soykırımcı özel savaş saldırılarını teşhir etme düzeyi gelişkin. Demek ki kitleler üzerinde etkili. Bu gerçeği görüyor ve korkuyorlar. Bunu önlemeye, en aza indirmeye çalışıyorlar.

Tayyip Erdoğan yönetimi daha fazlasını istiyor. Gücü yetse hepsini anında kapattıracak. Nasıl İmralı'dan Önder Apo'nun bir sözünün bile dışarıya çıkmasına izin vermek istemiyorlar, aynı şekilde hiçbir Kürt'ün Kürtlük adına bir kelime konuşmasına ve yazmasına da izin vermek istemezler. Güçleri yetse istedikleri budur. Güçleri yetmediği için yapamıyorlar. Bu durumu başka türlü görmemek lazım. "İşte Kürtler de konuşuyor, yazıyorlar, demek ki AKP-MHP faşizmi de bunu kabul ediyor" dememek lazım. Güçleri yetmediği için bir şey yapamıyorlar. Güçleri yetse hepsini engelleyecekler, yok edecekler, dağıtacaklar. Diğer yandan dönemsel zamanlama açısından da mevcut durumu iyi görmemiz lazım. Yeni soykırımcı saldırılar yapıyorlar, yapmaya hazırlanıyorlar. Bunu ilan ediyorlar. Daha fazla saldıracağız diyorlar. İşte Tayyip Erdoğan "yaza kadar PKK'yi Irak'ta bitireceğiz" vaadinde bulundu. Bunu geçmiş yıllarda da yapıyorlardı, bu yılbaşında da birkaç kez net bir biçimde söyledi. Elli yıldır bitiremediği PKK'yi acaba ne yapacak da bir-iki ay içinde bitirecek diye herkesin gözü merakla Tayyip Erdoğan da. Böyle bir saldırı planları olduğunu tüm kamuoyuna ifade ettiler. Belki de yapacaklar. Çılgınca girişimlerde bulunabilirler. Can havliyle her türlü saldırıyı yapabilirler. Çünkü Tayyip Erdoğan yönetiminin buna ihtiyacı var. İşte AKP-MHP arasındaki çelişkilerden söz ediliyor. Bunları gidermek için ırkçılığı, milliyetçiliği, şovenizmi geliştirmesi, Kürtlere dönük saldırıyı daha fazla arttırması lazım. Yine "uzlaşma arıyoruz" adı altında CHP ile görüşmeler yapıyorlar. CHP'yi yanlarına çekebilmeleri için ellerindeki tek koz Kürt düşmanlığı, Kürt karşıtlığıdır. Kürtler, Türklere karşı büyük bir tehdit oluşturuyor yalanına dayanıyorlar. Halbuki Kürtler, her zaman Türklüğün var oluşuna destek verdiler. Bin yıldır Anadolu'da Türk varlığı kendilerinden daha çok Kürtlere dayandı. Bu düzeyde bir çarpıtma var.

Dolayısıyla böyle bir askeri saldırıya geçmeden önce basını mümkün olduğu kadar zayıflatarak her hangi bir saldırı durumunda devrimci, demokratik, yurtsever propagandanın fazla yapılmamasını, yapacakları katliamların, kullanacakları yasak silahların, taktik nükleer ve kimyasal bombaların teşhirinin fazla yapılmamasının zeminini hazırlıyor olabilirler. Askeri saldırılarını, katliamlarını, savaş suçlarını daha rahat işleyebilmek için basını zayıflatmak, özgür basını darbelemek istiyorlar. Bu anlamda basının duruşu, çalışmaları olumlu ve etkilidir. Bu gerçeği görmek lazım. Bu iyi bir durumdur. Direniş konumu da etkili oldu. Demek ki özgür basın işlev görüyor, rol oynuyor. Bu mutluluk verici bir durum. Bu temelde bir kere daha direnişi selamlıyoruz. Sonuç olarak mevcut durumu iyi anlamalı, faşist sömürgeci, soykırımcı saldırganlığı, onun zihniyet ve siyasetini, katliamlarını, özel savaşın tüm boyutlarını doğru biçimde daha etkili teşhir edebilmeliyiz. Özgür basın, propaganda savaşında sürekli başarılı olmalı ve zafer kazanmalıdır.

2024 yılı Mayıs Şehitler Ayı'nda Önder Apo'ya, şehitler çizgisine dönük küresel düzeyde saldırılar gelişiyor ve bu saldırıların daha da derinleşeceği görülüyor. Gelişen bu saldırıların boşa çıkartılması nasıl bir duruş ve mücadeleyle mümkün?

Duran Kalkan: Büyük devrimci Haki Karer'i şehadetinin 47'nci yıldönümünde saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Şahsında tüm Kurdistan özgürlük mücadelesi şehitlerini saygı ve sevgiyle anıyorum. Kurdistan Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı olarak 18 Mayıs şehitler gününü yaşıyoruz. Mayıs şehitler ayında bulunuyoruz. Kurdistan özgürlük mücadelesi ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de Antep'te verdi. Haki Karer yoldaş faşist soykırımcı özel savaş elemanları tarafından alçakça katledildi. Kurdistan özgürlük mücadelesi bu anıya sahip çıkmanın gereği olarak gelişti. Haki Karer yoldaşın şehadetinin birinci yıldönümünde -19 Mayıs 1978 de- Halil Çavgun yoldaş şehit düştü. Hilvan direnişi Halil Çavgun'un anısına gelişti. PKK'lileşmeyi ortaya çıkardı. Zindan direnişini, Mazlum direnişçiliğini 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'na bağlayan Ferhat Kurtay öncülüğündeki Dörtlerin 17 Mayıs 1982 direnişi oldu. O da ilhamını, zamanını Haki Karer yoldaşın şehadetinden aldı. Ondan sonra her Mayıs, mücadelenin daha da geliştirildiği bir aya dönüştü. Mayısın her gününde şehitler verildi ve böylelikle Mayıs ayı, şehitler ayı haline geldi. Hareketimiz, şehitler hareketine dönüştü. Önder Apo "Şehitler PKK'lidir, PKK biçiminde yaşıyorlar" dedi. Yine PKK'yi yöneten bir şehitler ordusu olduğunu" söyledi. Önderlik gerçeğini bu şehadet çizgisi oluşturdu.

Mayıs ayı Türkiye devrimci hareketi açısından da önemli bir ay oluyor. 18 Mayıs İbrahim Kaypakkaya'nın da şehadet yıldönümü oluyor. 1973 yılının 18 Mayıs'ında Amed'te işkencede katledildi. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan 6 Mayıs 1972'de Ankara'da idam edildiler. 31 Mayıs'ta Sinan Cemgil ve arkadaşları Nurhaklarda çatışmada şehit düştüler. Diğer yandan 9 Mayıs'ta değerli dostumuz Ulaş Bayraktaroğlu Reqa Savaşı'nda kahramanca gösterdiği etkinlik içerisinde şehit düştü. İbrahim Kaypakkaya şahsında tüm Türkiye devrim şehitlerini saygı ve minnetle anıyorum. Şehitleri anmak onları doğru anlamak ve başarılı uygulamaktır. Bu da Apocu çizgiyi doğru anlamak ve başarılı uygulamak anlamına geliyor. Bu bakımdan şehitleri anmanın ve doğru sahiplenmenin iki yöntemi var; birincisi bu çizgiyi doğru anlamaktır. Bunun için kendini şehitler çizgisinde sürekli eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirmek, yenilemek, düzeltmek, geliştirmektir. İkincisi ise bu çizgiyi doğru uygulamaktır. Şehitlerin anılarını mücadelede yaşatmaktır. Eylemde yaşatmaktır. Amaçlarını başarmak için daha büyük bir mücadele gücü olmaktır. Şehitleri doğru uygulamak, şehitler çizgisinde kendini eğitmek, örgütlemek ve eylemli kılmak demektir. O halde bu şehitler ayında bunu çok daha fazla yapacağız.

Dar ulusal bakış açısını aşmalıyız

Böyle bir girişten sonra soru çerçevesinde şunları belirtebiliriz: Biz bir Önderlik ve şehitler hareketiyiz. Kurdistan Özgürlük Hareketi böyle bir hareket. Apocu hareket kesinlikle bir Önderlik ve şehitler hareketidir. Önderlik ve şehitler hareketi olmak demek yeni bir yol çizmek, yeni doğrular ortaya koymak, onları temsil etmek ve pratikleştirmek demektir. Bu doğrular herkes içindir. Sadece Kürtler için değil, bütün halklar içindir. Sadece bir sınıf için değil, tüm ezilenler için, tüm kadınlar ve gençler içindir. Tüm ezilen insanlık içindir. Öncelikle Önderlik ve şehitler hareketi demek, bu Hareketin zihniyet yapısının, ideolojik, politik çizgisinin bütün insanlığa taşırılması, ulaştırılması demektir; kadınlar, gençler, işçi ve emekçiler başta olmak üzere tüm ezilenlere ulaştırılması, dünyanın her tarafına yayılması demektir. Bir defa Önderlik Hareketi olmak bunu gerektiriyor. Mensuplarına böyle bir somut görev ve somutluk yüklüyor. O halde tüm devrimci ve yurtseverler olarak hepimizin Önderlik ve şehitler çizgisini doğru anlamanın, başarılı uygulamanın yanında, bunu dünyanın dört bir yanına doğru ve yeterli bir biçimde yayma görev ve sorumluluğu var. Bunu zaman kaybetmeden etkili ve yeterli bir düzeyde yapabilmeliyiz. Her zaman böyle bir görev ve sorumluluğumuzun olduğunu bilmeli ve bunu başarıyla yerine getirmeliyiz. Bu konularda eksiklikler, yetersizlikler, zayıflıklar var. Bu konuda bir sürü imkan ve fırsat var.

Önder Apo düşüncelerini bu kadar yazılı hale getirdi. İmralı koşullarında bulunmasına rağmen bir hazine gibi elimize verdi. Bu büyük hazine ve değeri çok az işletiyor, zayıf kullanıyoruz. Kendimizi sadece Kurdistan'la, Kürt toplumuyla, Kürt kadınları ve gençleriyle sınırlı tutmamalıyız. Bütün Ortadoğu, dünya halkları ve insanlığa karşı kendimizi sorumlu görmeliyiz. Önderlik düşüncelerinin herkes için olduğunu ve herkese götürülmesi gerektiğini bilmeliyiz. Apocu militanlar, yurtseverler ancak böyle yaptığı zaman bunun gereğini yerine getirmiş olur. Başka türlü Apocu, devrimci ve yurtsever olmak mümkün değil. O halde dar ulusal bakış açısını aşmalıyız. Bölgesel ve küresel bakış açımız olmalı. Kuşkusuz Kurdistan'da da, Kürt kadınları ve gençleri düzeyinde de devrimci görevleri en ileri düzeyde yapmayı esas almalıyız. Fakat sadece bununla yetinmemeliyiz. Kendimizi bütün halkalara karşı, dünyanın bütün kadınlarına ve gençlerine karşı, tüm insanlığa karşı sorumlu görmeliyiz. Onları Önderlik ve şehitler çizgisinde bilinçlendirebilmek, Önder Apo ve şehitler gerçeğimizi onlara doğru ta-

şırabilmek için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız. Programlı, örgütlü çalışmalıyız. Seferberlik düzeyinde çaba harcamalıyız. Böyle bir görevle görevli olduğumuzu, Önderlik hareketi olmanın bize böyle bir görev ve sorumluluk yüklediğini her zaman iyi bilmeli ve gereğini de her zaman başarıyla yerine getirmeliyiz.

Diğer yandan eğer böyle bir gelişme olursa; Önderlik düşünceleri, zihniyeti, çizgisi, demokratik modernite paradigması giderek tüm kadınlara, gençlere, ezilenlere, işçi ve emekçilere ulaşır ve bu temelde bir bilinçlenme, örgütlenme yaratılırsa o zaman beş bin yıllık iktidar ve devlet sistemine ve beş yüz yıllık küresel kapitalist modernite sistemine karşı alternatif bir demokratik uygarlık, alternatif bir demokratik modernite sistemi, arayışı gelişir. Bu da mevcut baskıcı, sömürücü, faşist, soykırımcı iktidar, devlet sistem ve zihniyeti için en büyük tehlikedir. Elbette bu güçler böyle bir gelişmeyi, alternatif bir yaşam ve toplum gelişimini kendileri için tehlike görürler ve onu engellemek için her türlü çabayı harcarlar. Çünkü insanları aldatabilmek, egemenliklerini sürdürebilmek için kendilerini alternatifsiz kılmaları lazım. Biliyorlar ki haksızlar, baskı ve zulüm uyguluyorlar. Her zaman alternatif karşıt yaratıyorlar. Bilinçlenip örgütlenmek onların yok olmasını getirecek. Onlar bilinçlenip örgütlenmeyi engelleyerek ancak kendi baskı, sömürü ve zulüm düzenlerini ayakta tutup sürdürebiliyorlar.

Bunun için böyle bir gelişmeyi, yeni Önderlik paradigmamız olan Demokratik, Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması'nın insanlığa yayılmasını istemiyorlar. Çünkü bütün insanlığı kucaklayacak olan bu alternatifi kendilerinin yok oluşu olarak görüyorlar. O açıdan da gelişmemesi için daha şimdiden her türlü saldırıyı yapıyorlar. Bütün ilişki kanallarını koparmaya çalışıyorlar.

Bunun için dünyanın dört bir yanında toplantılar yapıp PKK'ye karşı kararlar alıyorlar. Bunlar Önder Apo'ya karşı uluslararası komployu BM düzeyinde örgütleyip yürüttüler. İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemi bir küresel sistem. NATO öncülüğünde ve BM içindeki devletler tarafından yürütülüyor. Mevcut sistem daha o zamandan bunu gördü ve böyle bir saldırıyı yürüttü. Şimdi de bu saldırı durumunu geliştirerek sürdürmek istiyorlar. Her yerde PKK'yi terör listelerine koyuyorlar. En büyük terör örgütü diyorlar. Tehlike diyorlar. PKKK'li olmayı en büyük suç sayıyorlar. Her yerde PKK'li tutuklayıp yargılıyorlar.

PKK'liyim diyenler kendilerine hiçbir şey yapmıyorlar. Dikkat edelim hiçbir pratik karşılıkları yok. Siyasi, askeri karşıtlıkları ya da mücadeleleri yok. Ama buna rağmen PKK'yi en büyük tehlike görüyor, en azgın terör örgütü sayıyor, ilan ediyor ve böylece elbirliğiyle her türlü yöntemi kullanarak PKK'ye saldırıyorlar. PKK'nin önünü kapatmaya, gelişimini engellemeye çalışıyorlar. Bu gerçeği görmek lazım, bilmek gerekli. Bu büyük bir ideolojik, siyasi mücadelenin var olduğunu gösteriyor. Çünkü iki alternatif sistem ve zihniyet var. Kapitalist moderniteye alternatif olan sistem, demokratik modernite sistemidir. Devletçi uygarlığa alternatif demokratik uygarlıktır. Dolayısıyla demokratik uygarlık zihniyetinin gelişmesini engellemek istiyorlar. Demokratik modernite bilincinin, örgütlülüğü ve eyleminin ortaya çıkmasını, yayılmasını istemiyorlar. Bunlar gelişirse kendilerinin yok olacağını hesaplıyorlar. Böyle bir dünya savaşı var. İki modernite, iki uygarlık savaşı var. Devletçi uygarlıkla demokratik uygarlık, kapitalist modernite ile demokratik modernite dünya çapında bir çatışma, savaş halinde. Bunun ekseninde zihniyet savaşı, ideolojik savaş var. Ama aynı zamanda bu yerel alanlarda parça parça da olsa siyasi-askeri mücadeleye de dönüşüyor.

Demokratik modernite bilinci örgütü ve eylemini geliştirmeliyiz

Bu noktada demokratik modernite alternatifinin geliştirilmesi temelinde bilinç, örgüt, eylem ortaya çıkartmak istediğimizde, buna karşı kapitalist modernite güçlerinin her türlü yöntemle saldıracağını, bu saldırıların sürekli derinleşeceğini, azgınlaşacağını bilmemiz lazım. O halde buna göre tedbirlerimiz olmalı. Bunları boşa çıkartacak bir tarzın sahibi olmalıyız. Doğru, uygun yöntemler bulmalıyız. Öyle rastgele, dümdüz, kaba kuvvetle hiçbir şeyi hesaba katmadan devrimci çalışma yürütülemez, demokratik modernite bilinci, örgütü ve eylemi geliştirilemez.

Dikkatli olmak lazım. Bu saldırılar açıktan devlet güçleri tarafından geliyor. Siyasi boyutta oluyor. Engel, yasak koyuyorlar. Tutukluyorlar, ceza veriyorlar. Ama bu saldırıların diğer bir boyutu da ideolojiktir, zihinseldir. Dincilik, milliyetçilik, cinsiyetçilik, bilimcilik üzerinde temellenen kapitalist modernite liberalizmini, demokratik modernite bilincinin yayılmaması, gelişmemesi için seferberlik halinde bize karşı saldırıda kullanıyorlar. Bir yandan doğru bilinç edinmeyi saptırmaya çalışıyorlar. Diğer yandan ise sürekli toplum kırım halinde her türlü propaganda araçlarını, basını kullanarak, sporu, sanatı, seksi kullanarak insanları bireyci, maddiyatçı yaşam içinde tüketip düşünemez, doğruyu göremez, özgür yaşamı bilemez ve ona ulaşamaz hale getirmek istiyorlar. Hem saptırıcı saldırılar var hem de engelleyici, yok edici saldırılar var.

Bu maddi pratik engelleyiciliğe karşı pratik tedbirlerimizi geliştirmeliyiz. Ama bu ideolojik, zihinsel saldırılara karşı ise çok daha etkili, yöntemli, üsluplu, sonuç alıcı bir ideolojik mücadelenin yürütücüsü olabilmeliyiz. Bunun için bütün olayları, gelişmeleri demokratik modernite çizgisinde değerlendirmeye, eleştiri-özeleştiriye tabii tutmalıyız. Demokratik sosyalizm çizgisini, ekolojik bilinci, kadın özgürlük bilincini, özgür birey demokratik komün yaşamını her yerde geliştirmeliyiz. Bunun doğru bir yaşam olduğunu herkese mutlaka gösterebilmeliyiz. Bunun için de daha fazla ideolojik mücadeleye ihtiyaç var.

Bize saldırı yönelten ideolojilerin nasıl bir baskı, sömürü, zulüm içerdiklerini anı anına bütün insanlığa gösterebilmemiz lazım. "Canım konuşsunlar, yazsınlar, bundan bir şey olmaz" dememek lazım. Hepsini dikkate, ciddiye almalıyız. Hepsine cevap vermeliyiz. Sadece onlara cevap vermemeliyiz. Onlar saldırmasa bile varlıklarını yanlış görüp yanlışlarını, insanlık ve yaşam hakikatine uygun olmayan yanlarını eleştirerek doğruları insanlığa, topluma taşımalıyız. Bu çok önemli bir durum. Bir yandan kendi yaşamımızla, duruşumuzla bu doğruları; demokratik sosyalizmin ilkelerini, özgür yaşam ve demokratik komün ilkelerini, ahlaki-politik toplum ilkelerini hayata geçireceğiz, yaşayacağız, yaşatacağız. Diğer yandan ise ideolojik mücadele yürüteceğiz. Çok yönlü ve yaygın bir ideolojik mücadele içinde olacağız. Herkes bunu yapacak. Her kadro, her kurum, her organ, tüm devrimci yurtseverler, demokratlar kendilerini bununla görevli ve sorumlu görecekler. Böyle yaparsak saldırıları kırarız. Kendimizi geliştirmenin yol, yöntemini buluruz. Henüz daha zayıfken hemen karşıt hale gelip öyle kolay ezilen bir duruma düşmemeliyiz. Tersine, doğru, yerinde ve zamanında hareket ederek saldırıları daha baştan boşa çıkartmayı, dolayısıyla demokratik modernite alternatifinin gelişip yayılmasını sağlayabiliriz. Duruşumuz ve mücadelemiz böyle olmalı.

Son zamanlarda İsrail'in İran'a ve sonrasında İran'ın İsrail'e dönük saldırıları gelişti. İsrail, neden İran'ın Şam Konsolosluğu'nu vurdu. TC, İran-İsrail gerginliğinde nerede duruyor. Mevcut durumun Kürt ve Filistin halklarına dönük kırım saldırılarıyla bir bağlantısı var mıdır?

Duran Kalkan: Son dönemde yaşanan İran-İsrail gerginliği ve çatışmasını doğru anlayıp doğru cevaplayabilmek için öncelikle Gazze'de yaşanan savaşın doğru ve yeterli anlaşılması gerekir. 7 Ekim 2023'te başlatılan Gazze Savaşı bir çıkar çatışmasıdır. Bu gerçeği görmemiz gerekiyor. Bir yandan ABD, İsrail ve İngiltere, bütün Avrupa Birliği öncülüğünde geliştirilmek istenen Hindistan-Suudi Arabistan-İsrail-Kıbrıs-Yunanistan enerji yolu projesi var ki bu güçler böyle bir enerji yolu oluşturabilmek için çok yönlü çalışma yürütüyorlar. Bu çalışmanın bir teknik boyutu, bir de güvenlik boyutu var. Kendileri açısından bu alanı tam bir askeri denetim altına almak, güvenlikli kılmak istiyorlar. İşte Gazze'deki durum, Hamas'ın varlığı bu proje için tehdit oluşturuyordu. Dolayısıyla kendi yol güvenliklerini sağlamak için Gazze'yi denetim altına alıp işgal etmek, Hamas'ı etkisiz kılma gereği duydular ve bu savaşı başlattılar. Savaşı hazırlayan, başlatanlar bu enerji yolu projesine öncülük edenlerdir. Bunun başında öncü düzeyde ABD ve İsrail var.

Bir de bu enerji yolunun ekonomik olarak kendisine zarar verdiğini, dolayısıyla bu yol projesini işlemez kılmak isteyen taraflar var. Örneğin TC Devleti, bugünkü AKP-MHP faşist diktatörlüğü bunun başında geliyor. Çünkü kendileri bu yoldan dışlandılar. TC, AKP-MHP faşist diktatörlüğü, bütün enerji yollarının Anadolu'dan, boğazlardan geçeceğini düşünüyordu. Geçmişte İpek Yolu böyleydi. Rusya ile geliştirdikleri ilişkileri de biraz buna dayanıyordu. Putin kaç defa Türkiye enerji yollarının merkezi olmalı diye açıklama yaptı. Türkiye ile ilişkilerini bu çerçevede oluşturuyorlardı.

Fakat bu en az yüz yıllık bir savaş demek; Birinci Dünya Savaşı Berlin-Bağdat-Basra demiryolu projesi nedeniyle oldu. Almanya, Osmanlı üzerinden böyle bir ticaret yolu oluşturarak Basra Körfezi'nin ticaretini ele geçirmek istedi. İngiltere ve Fransa'da savaş açıp Basra Körfezi'ni askeri olarak denetime alıp Alman-Osmanlı yol projesini boşa çıkardılar. Ukrayna Savaşı da enerji yolu temelinde gelişen bir savaştır. Ruslar ve Çinliler güçlerini birleştirip çevreyi örgütleyerek Ukrayna üzerinden Avrupa'ya enerji ve ticaret yolu oluşturmak istediler. Fakat ABD, Ukrayna Savaşı ile buna müdahale edip bu projeyi boşa çıkardı.

Yeni bir Ortadoğu yeni bir dünya kapitalist modernite sistemini şekillendirmek istiyorlar

Öyle anlaşılıyor ki ABD, daha 1990'da Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ardından böyle bir enerji yolu oluşturmak ve güvenlikli bölge yaratmak için Körfez Krizi ve Savaşı'yla Körfez'e müdahale etmiş. Dolayısıyla Üçüncü Dünya Savaşı da bu yol projesi üzerinden gelişen bir savaş oluyor. Bütün dünya savaşları böyledir. Birinci Dünya Savaşı bu yol projesi üzerinden başladı. İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler bu yolu Karadeniz'in kuzeyinden Kafkasya'ya, oradan da Hindistan'a ulaştırmak istedi ama başaramadı. Şimdi açığa çıktı ki Üçüncü Dünya Savaşı'nı da ABD, "Yeni Dünya Düzeni" adı altındaki projesiyle Hindistan-Suudi Arabistan-İsrail-Kıbrıs-Yunanistan yol projesi olarak şekillendirmek istiyor. Böylece yeni bir Ortadoğu, yeni bir dünya kapitalist modernite sistemini şekillendirmek istiyor.

Dikkat edelim küresel kapitalist hegemonya bu Avrupa, Asya ticareti üzerinde oluşuyor, enerji ticareti üzerinde şekilleniyor. Dünya savaşları bunun için çıktı. Dünyanın yeniden paylaşımı bu temelde yaşanıyor. Hindistan yolu meselesi aslında Büyük İskender'den bugüne gelen bir meseledir. İnsan oraya kadar da götürebilir.

Şimdi Hindistan'da böyle bir yol projesi ilan edilince ilk açıktan karşı çıkan Tayyip Erdoğan'ın kendisi oldu. Bunu boşa çıkartmak için hemen Karabağ Savaşı'nı çıkarttılar. Azerbaycan'dan Türkiye'ye bir kara yolu açmak istediler. Bu İran ve İsrail tarafından engellendi. Şimdi bunun Irak üzerinde "Kalkınma Yolu Projesi'yle" yapılmak istendiği söyleniyor. Buna çok ihtimal vermiyoruz. Bu Sultan Abdulhamit'in yoluydu. Almanlarla, İngilizlerle, Ruslarla, Fransızlarla yapılan uzun müzakereden sonra Abdulhamit bu yol projesini Almanya'ya verdi ve Birinci Dünya Savaşı'nın gelişmesine yol açtı.

Kuşkusuz şimdi de Tayyip Erdoğan böyle bir şeyi arzuluyor. Ama yapamaz, zordur. Bir yandan alternatif enerji yolları oluşturarak bu yol projesini boşa çıkartmaya çalışıyor, diğer yandan da Hamas üzerinden Gazze'yi savaş alanı haline getirip o hattı güvenliksiz kılarak bu projeyi boşa çıkartmak istiyor. Bu bakımdan da Gazze Savaşı'nın iki boyutu var; birincisi ABD-İsrail boyutudur. Bunlar yol temizliği yapmak istiyorlar. Planladıkları enerji yolunu güvenlikli kılmak istiyorlar. Bir de AKP Türkiye-Hamas cephesi var. Onlar da burayı güvenliksiz kılarak bu yol projesini daha baştan boşa çıkartmak istiyorlar. Hamas'ın İsrail'e saldırması bu temelde oldu. Zaten bunu ABD ve İsrail istiyor ve de bekliyordu. Fırsatı bulunca da Hamas'ı yok etmek ve Gazze'yi ele geçirmek için Gazze'ye dönük bu işgal savaşını başlattılar.

Erdoğan, İran'ı tahrik ederek İsrail'e karşı savaşa sokmaya çalıştı

Aylardır bu çıkar çatışması, yol açma, ya da yolu engelleme çatışması sürüyor. Olan Gazze halkına oldu. Ölü sayısı neredeyse 40 bine yaklaştı. Milyonlarca insan sürüldü. Gazze halkı katliama uğradı. Dikkat edelim iktidar ve devlet güçleri enerji yolu üzerinde çıkar kavgası yürütüyorlar. Bu Gazze, Filistin halkının kanı üzerinde oluyor. Kan döken, yerinden yurdundan olan, soykırıma uğrayan Gazze halkı, Filistin halkı oluyor. Burada alçakça bir oyun var. Soykırım yürüten bir çıkar savaşı var. Nitekim Birinci Dünya Savaşı içerisinde Ermeni soykırımı, Süryani soykırımı, Rum ve Kürt soykırımı bu temelde gelişti. Görülüyor ki bu çıkar savaşları çok tehlikeli. Çünkü bazılarının soykırıma uğratılması temelinde gelişiyorlar. Abdulhamit'in başlattığı yol projesi de bu kadar halkın soykırıma uğramasına yol açtı. Şimdi de söz konusu enerji yolu projesi üzerindeki kavga, çıkar çatışması Gazze halkının, Filistin halkının soykırımıyla sürüyor. Öyle farklı güçler üzerinden hamaset edebiyatı yapmamak lazım. İşin özüne doğru ve yeterli bakabilmek gerekir.

Şimdi böyle bir savaş, çatışmalı durum var. Tayyip Erdoğan yönetimi Hamas saldırınca Filistin zora girer bu proje bozulur diye düşünüyordu. Onun için saldırttı. Ama öyle olmadığını, tersine böyle bir saldırının İsrail'in, ABD'nin isteği ve beklentisi olduğunu görünce bunu hemen engellemeye, Hamas'ı korumaya çalıştı. Fakat ona da fırsat vermediler. Dolayısıyla daha en başta oyunun ABD ve İsrail tarafından yürütülmüş olduğunu görüyoruz. Tayyip Erdoğan da, Hamas da ona hizmet etti.

Evet, filler tepişiyor karıncalar eziliyor. Gazze ve Filistin halkının durumu budur. Dikkat edilirse bu iş öyle kolay yürümedi. İsrail'in Gazze'yi işgal etmesi kolay gerçekleşmiyor. Hamas'a destek veren karşıt güçler var. Bir direnç, çatışma var. Söz konusu İran-İsrail gerginliği ve çatışması da böyle bir gelişme ortamında oldu.

Aslında süreci Tayyip Erdoğan başlattı. Gizli ya da açık böyle bir saldırıyı ondan başlatmasını ABD ve İsrail istedi. Belki de Tayyip Erdoğan başta bunu anlayamadı. O kendine göre sabote edeceğini sanıyordu.

Her halde birileri ona "sen Hamas'ı harekete geçirirsen sabote ettirirsin" dedi ve o da öyle sandı. Nasıl ki Saddam Hüseyin Kuveyt'e girdiğinde Kuveyt'in hazinesini alacağını sanıyorduysa aynı şeyi Tayyip Erdoğan'a da yaşattılar.

Tabii iki tarafı da örgütleyen güç, aynı olunca rahatlıkla bu işler yürütülebiliyor. Putin-Zelenski kavgası da biraz böyle oldu. Bütün bunların arkasında tek bir el var. Buna dikkat edelim, görelim. Tayyip Erdoğan, AKP-MHP yönetimi, tuzağa düştüğünü, Hamas saldırısıyla söz konusu enerji yolunu sabote edemeyeceğini görünce bu sefer İsrail'e karşı savaş cephesini genişletme arayışına girdi. Bir yandan ateşkes ve barış arayışı, diğer yandan İsrail'e karşı savaş cephesini geliştirme arayışı içinde oldu.

Peki, İsrail'e karşı Gazze'yi, Filistin'i desteklemek üzere savaşa çekilebilecek en muhtemel güç hangisiydi? Kuşkusuz İran'dı ve TC de buna soyundu. Dolayısıyla Tayyip Erdoğan yönetimi İsrail ile İran arasında savaş çıkartmak için sürekli tahriklerde bulundu. Bu temelde daha baştan sürekli Hamas'ın İran tarafından desteklendiğini, dolayısıyla Hamas saldırısının arkasında İran'ın olduğu yönünde çok yoğun bir propaganda yürüttüler. Bütün bu propagandaların arkasında Tayyip Erdoğan yönetimi vardı. Aslında kendisi yaptı ama durum olumsuz olunca kendisini gizlemek için İran'ı öne sürdü. Dolayısıyla İran'ı tahrik ederek İsrail'e karşı savaşa sokmaya çalıştı. Tayyip Erdoğan yönetiminin Gazze Savaşı başladıktan sonraki stratejisi buraya oturdu. Bir yandan Hamas'ı kurtarmak için ateşkes peşinde koştu, diğer yandan da İran'ı savaşa sokmak için bütün gücüyle çalıştı. İran üzerinde her türlü etkide bulundular. Tahrik ettiler, görüşmeler yaptılar, DAİŞ ile saldırı yaptılar. İran bu işleri yapıyor diye her tarafa yaydılar. Bunların hepsini AKP-MHP yönetimi organize etti. İran ve etkisindeki güçlerin İsrail ile çatışmaya girmesini, savaşın yayılmasını çok fazla tahrik ettiler. Dolayısıyla bu şekilde hem Hamas kurtulmuş olacaktı, hem de yol projesi sabote olacaktı.

Son İran-İsrail gerginliği ve çatışması, somut olarak İsrail yönetiminin Suriye'de İranlı generalleri vurmasıyla başladı. Netenyahu yönetimi bunu başlattı. Neden Netenyahu yönetimi Şam Konsolosluğu'na böyle bir saldırı yapma ihtiyacı duydu? Çünkü Gazze Savaşı'nda zorlanıyordu. Ateşkes dayatmaları vardı. Ateşkes istemlerini boşa çıkartması gerekiyordu. Gazze'yi daha fazla işgal edebilmesi için daha fazla asker, daha fazla teknik güç kullanması lazımdı. Bunun için de zemin gerekiyordu. Nasıl ilk savaşı başlatmak için bir zemin hazırdı ve bu zemini Tayyip Erdoğan tarafından yönlendirilen Hamas oluşturduysa, şimdi de Gazze'ye saldırıyı arttırabilmesi için bir gerekçeye, zemine ihtiyacı vardı. Bunun için İran gerginliğini kullanmak istedi. Zaten bu temelde istihbarat alınca da bu fırsatı kullandı ve İran'ın Şam Konsolosluğunu vurdu. Çünkü hem İsrail hem de İran fırsat bulduklarında birbirlerine karşı bu tür eylemler içine giriyorlar. O düzeyde bir karşıtlıkları vardır. Tabii burada fırsattan çok Netanyahu yönetimi bu saldırıyı Gazze'ye dönük işgal saldırılarını, katliamları daha çok arttırabilecek bir gerekçe yaratmak, zemin ve fırsat bulmak için yaptı. İran da ona karşı cevap verdi. İsrail İran'a cevap verdi ama İsrail'in İran'a dönük yaptığı misilleme çok zayıftı. Çünkü Şam Konsolosluğu'na o saldırıyı öyle bir misilleme için yapmadı. İki amacı vardı; birincisi oradaki generalleri vurmak.

Zaten onu başardı. İkincisi ise esas olarak Gazze işgalini daha da derinleştirmek için zemin ve gerekçe yaratmaktı, onu da fazlasıyla buldu. Netenyahu yönetimi, İran bizimle savaşa girdi diyerek bütün barış taleplerini boşa çıkardı. Barış girişimlerine karşı çıktı. Bütün barış arayışlarını etkisiz kıldı, Diğer yandan ise saldırılarını daha çok arttırarak sınırdaki Refah kentine kadar götürdü. İşgali, katliamları daha fazla arttırdı. Kendisine fırsat, gerekçe oluşturdu ve bunları da yaptı. Dolayısıyla son İran-İsrail gerginliği böyle bir ortamda oluştu.

Türkiye'nin tahriki vardır. Amaçlarını belirttik. Netenyahu yönetiminin tahriki var. Onun da amacını belirttik. Aslında o amacına ulaşmış oldu. Dolayısıyla dikkat edelim İran'ın saldırısına çok basit bir misilleme yaptı. Sadece "istersem yaparım" demek için o misillemeyi yaptı. Başka bir anlama gelmedi. Çünkü onun için o misilleme değil, esas Gazze saldırısı için zemin oluşmasıydı ve onu elde etti. Saldırılarını daha çok arttırıp işgali daha çok derinleştirdi, genişletti. İran da bunu anladı. Netenyahu yönetimi ve Türkiye yönetiminin kendisine yönelik tahrik çalışmalarını gördü. Baştan itibaren dikkatli yaklaşıyordu, basiretli duruyordu. İran bu durumların bilincindeydi. Tutumuyla böyle ucuz yaklaşan herkesi yanılttı. Aynı şey bu saldırı sürecinde de oldu. Şam Konsolosluğu'na yöneltilen saldırının amacını anladı, ona göre bir cevap verdi. Bu anlamda İran'ın İsrail'e misillemesi, İsrail'e darbe vurmak ya da Gazze savaşına destek vermek değil de, kendi iç tabanına mesaj, moral vermek üzere yapılan bir propaganda saldırısıydı. Gösteri yaptı. Kendi gücünü ortaya koymaya çalıştı. Bununla dünyaya da bir görüntü verdi ama esas İran içindeki topluma görüntü verdi. "Bakın bizim bu kadar gücümüz var, Siyonist düşmanı vuruyoruz" diye propagandasını yaptırdı.

Zaten bunu yoğun bir propagandaya dönüştürdüler. İran içinde günlerce kutlama yaptılar. Mevcut yönetim içerdeki muhalefeti bastırdı. Hoşnutsuzlukları giderdi, toplum üzerindeki etkinliğini ve egemenliğini geliştirdi. Bunu sağlamak için o saldırıyı yaptı. Zaten ABD, misilleme istemiyoruz diye hem İsrail'i hem İran'ı uyardı. İran da eylemini yapar yapmaz "Bu tek bir misillemeydi ve bitti. İsrail ile bir savaşımız yok" dedi. Bütün bunlar da işin gerçeğini gösteriyor. Gazze üzerindeki savaşın bir sonucuydular.

Arap-İsrail uzlaşmasıyla kapitalist modernite sistemi yeni bir Ortadoğu yaratmak istiyor

Bilinmeli ki Gazze üzerindeki savaş, kavga Birinci Dünya Savaşı'na dayanıyor. Asya'nın kaynaklarını, enerjisini Avrupa'ya taşımayı, Avrupa mallarını Asya'da pazarlamayı hedefleyen bir ticaret yolunun oluşturulması kavgasıydı. Onun için TC yönetimi yüzyıldır hep şunu söyledi: "Biz Asya-Avrupa arasında köprüyüz, ticaret yoluyuz. Stratejik konumumuz buraya dayanıyor." TC yönetimleri ne olursa olsun bu yolun sonunda boğazlardan geçeceğini düşünüyorlardı. O yüzden çok rahat ve kendilerinden emindiler. Ne zaman ki Hindistan'da mevcut alternatif yol projesi açıklandı işte o zaman şaşkına döndüler. Bütün önem ve beklentilerinin ortadan kalktığını gördüler. Ticaretten dışlandıklarını gördüler. Tayyip Erdoğan yönetimi geliştirdiği Kürt düşmanı, Kürt karşıtı savaşla bu yol projesinden olmuştu. Bu şekilde hem Türkiye'yi hem de kendisini bitirmişti. Türkiye'nin stratejik konumunu, önemini de ortadan kaldırmıştı. Bu şekilde kendi yönetim gücünü de bitirdi. Ama bunun sonsuza kadar süreceğini düşünüyordu. İşte Kürt karşıtlığının, Kürt düşmanlığının, Kürt düşmanı zihniyet ve siyasetin Türkiye'ye, Türkiye toplumuna getirdiği sonuç budur. Getirdiği felaketin eşiği budur. Her türlü önemini ve konumunu kaybeden noktaya getirdi. Bunun hepsi Kürt düşmanı, sömürgeci, faşist, soykırımcı zihniyet ve politikadan kaynaklanıyor. İttihat ve Terakki de bunu onayladı ve Osmanlı'ya kaybettirdi. TC'yi önceki sistem projesi üzerinden bir süre yürüttüler. Ama kapitalist modernite sistemi şimdi yeni bir yaklaşımla yeni bir proje geliştiriyor.

Lozan ile Kemalist hareketle anlaşıp Türkiye'ye bir rol biçtiler. Ortadoğu'da ulus-devlet sisteminin gelişmesinde model ülke olarak değerlendirilen Türkiye buna dayanarak 100 yıl ayakta kaldı. Şimdi Arap-İsrail uzlaşmasıyla kapitalist modernite sistemi yeni bir Ortadoğu yaratmak istiyor. Böyle bir durum hem İran'ın hem de Türkiye'nin bölgedeki etkinliğini zayıflatıyor. Özellikle de Türkiye'nin etkisini zayıflatıyor. Türkiye içinde olduğu, güven duyduğu sistem tarafından dışlanmış oluyor. 100 yıldır sahip olduğu bu avantajını kaybediyor. Bunun verdiği telaş ve korkuyla bu saldırıları yapıyorlar. Dikkatsiz hareket edip saldırdıkça daha çok batağa gömülüyorlar.

Peki, neden öyle oluyor? Çünkü bu durumu ortaya çıkartan nedeni iyi göremiyorlar. Kendilerini bu duruma getiren, sistem içinde böyle bir dışlanmaya yol açan kesinlikle Kürt düşmanı zihniyet ve siyasetleridir. Dikkat edelim Osmanlı, hem Kürtleri hem de Ermenileri kavmi necip olarak tanımlamıştı. Öyle olduğu zaman Osmanlı bir cihan devleti haline geldi. Ama Ermeni soykırımı, Kürt soykırımı esas alınınca şimdi dünya sisteminden dışlanır hale geldiler. Daha fazla diretir, çatışmaya girerlerse Sevr bile uygulanabilir. Türkiye'yi paramparça ederler. O güvendiği, dayandığı, her zaman yanımda olur dediği sistem kendisini paramparça edebilir. Bunu Türk egemenleri bilmeli. Türkiye'yi seven herkes görmeli.

Bunun için Önder Apo defalarca uyardı. "Yanlış yapıyorsunuz" dedi. "Bu zihniyet ve siyaseti değiştirmezseniz felakete gidersiniz, en büyük zararı siz görürsünüz. Bu uluslararası komplonun bir oyunudur. Komplo Kürtler kadar, Türkiye'ye de dönüktür" dedi. Fakat Tayyip Erdoğan yönetimi, Önderliğin istediği gibi değil, faşist diktatörlükle Kürtleri dışlama temelinde bunu yapmak istedi. Sonuç olarak hem bu amaçlarına ulaşamadılar hem de faşist-sömürgeci-soykırımcı, Kürt düşmanı diktatörlük, Türkiye'yi içinde bulunduğu sistemden de eden, dışlanır bir hale getiren bir konuma düşürdü. Bütün önemini kaybettirdi. Ama Kürt dostluğuna, Kürt özgürlüğüne dayalı demokratik Türkiye aslında sadece Ortadoğu'nun değil, Asya ve Avrupa'nın gerçekten köprüsü, çekim gücü olacaktı. Model ülkesi haline gelecekti. Bütün kadınlar, gençler, işçiler, köylüler, emekçi halklar için model bir örnek haline gelecekti. İşte önlenen budur.

Bunu sözde Tayyip Erdoğan yönetimine destek vererek yapıyorlar ama açığa çıktı ki PKK'yi, Önder Apo'yu, Kürtleri soykırıma uğratmak, imha etmek için TC'ye verilen bütün destek, bütün yönlendirme aslında Türkiye'yi böyle bir felaketin eşiğine getirmek içinmiş. O halde Türkiye toplumu, Türkiye'yi sevenler bu durumu iyi değerlendirsinler. Gerçekten kim dost, kim düşman? Bazı çıkar çevreleri ya da kuş beyinliler bunun hep tersini gösteriyorlar. Kürt'ü düşman, başkalarını dostmuş gibi gösteriyorlar. Tarihe baksınlar gerçeği görsünler. Bu temelde doğru bir anlayış ortaya çıksın.

Şimdi umut ediyoruz, inanıyoruz akıllı insanlar çıkar, bu gerçeği görürler, Türkiye bu durumu daha iyi tartışır. Dolayısıyla bu yanlış zihniyet ve siyaset bırakılır ve demokratikleşme, özgürlükler, Kürt özgürlüğü esas alınır. O zaman Türkiye model olur, örnek olur. Gerçekten de bir uygarlıklar köprüsü haline gelir.

ORTADOĞU'DA SAVAŞ VE ÇÖZÜM

Ortadoğu'nun demokratikleşmesi sorunu her türden milliyetçiliğe ve iktidar zihniyetine karşı halkların, kültürlerin ve toplulukların mücadeleyi demokratik ulus bilinciyle birlikte geliştirmeleriyle mümkün olacaktır. Bunun paradigması Önder Apo'nun Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve çoklu sorunlarının çözümü için ilaçtır dediği ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü paradigma olmaktadır. Din ve ulus milliyetçiliğinin yüzyıldır zehirlediği Ortadoğu'da Önder Apo'nun demokratik ulus ruh, demokratik konfederalizm ise bedendir dediği paradigmanın inşa edilmesi hayati önemde olmaktadır.

■ **Sabri Ok**

Ortadoğu'nun bugünkü ulus devletli statüsü bundan yüzyıl önce oluşturuldu. Hatta daha öncesine de gidilebilir. Napolyon'un 19. yüzyılın başlarında Hindistan'a ulaşmak üzere yaptığı ya da denediği Mısır ve Moskova seferleri bile Avrupa'nın Ortadoğu'ya yaklaşım politikasından bağımsız değildir. Çünkü Avrupa Ortadoğu'yu hep önemsemiştir. Çıkarları için hem büyük önem vermiştir hem de Ortadoğu'nun kültüründen korkmuştur. Önder Apo'nun şu değerlendirmesi Ortadoğu'yu anlamak için oldukça önemli ve çarpıcıdır. Önder Apo "son iki yüzyıllık saldırıyı Napolyon başlattı, Britanya geliştirdi, ABD sürdürüyor" ve bu halen de devam ediyor. İngiltere, Ortadoğu politikasını doğal olarak imparatorluk çıkarlarına göre oluşturmuştur. Zira Hindistan yolunu denetim altında tutmak İngiltere için çok önemliydi. Bir de zengin petrol yatakları İngiltere'nin iştahını hep kabartmıştır. Buna Osmanlı ve Çarlık İmparatorluğu'nun zayıf düşürülmesi hesapları da eklenince İngiltere için Ortadoğu'da ulus devlet projesini gecikmeden uygulamak kaçınılmaz olmuştur. O günden bugüne Ortadoğu'da her gün artan düşmanlık, çelişki ve sorunlar hiç eksik olmamıştır. Bu anlamda ulus devletlerin oluşturulmasıyla birlikte Ortadoğu adeta zehirlenmiştir demek yanlış olmayacaktır. Yoksa ulus devlet öncesi Ortadoğu aslında daha az problemli bir durumdadır. Toplumsal değerler ve gelenek daha güçlüdür.

Ortadoğu toplumları tarihsel gerçekliği ve güncel somutluğuyla kapitalist modernitenin çözüm yöntemleriyle, hele hele inşa edilmiş ulus devlet zihniyetiyle çözümlenemez. Önder Apo, Ortadoğu'da toplumların adlandırılmasına ilişkin şunu belirtmektedir: "Tarihte geriye doğru gittikçe ne vilayet adı kalır ne de ülke. İslamiyet'le birlikte yön duygusu temelinde bir adlandırma benimsenmişti. Belki de daha gerçekçi, belli bir anlamı olan 'Beled-ül İslam', 'İslam'ın Memleketi' genel ad olarak kabul görüyor ve böyle bir adlandırma pek mesele de yapılmıyordu. Ülkeye tapınma yoktu. Tapınılacak varlık sadece Allah'tı. O da toplumun ortak vicdanıydı. Sıfatlarıyla, isimleriyle belli bir kavramı oluşmuştu. Belki de daha doğru olan buydu."

Ortadoğu'da tarihin daha da başlarına doğru gidildiğinde karşımıza üç büyük semavi din çıkmaktadır. İbrahimi dinler dediğimiz bu dinler Yahudilik, Hristiyanlık ve İslamiyet'tir. Bu üç büyük semavi din Ortadoğu'dan çıkmıştır. Hepsinin özünde sevgi, ilim ve barış vardır. Hz. İsa'nın ilk sözü "sevgi"dir. Hz. Muhammed'in ilk sözü ise "oku" olmuştur. Neredeyse özü bir ve ortak özellikleri oldukça fazla olan bu üç semavi din nasıl oluyor da birbiriyle halen çatışmalı, savaş halindedir. Yahudilerin Babil'de 40 yıl sürgün yaşadıkları bilinir. Avrupa'nın Otuz Yıl savaşlarında Katolik inancının iktidara nasıl ve ne kadar bulaştığı, ondan önce de büyük cadı operasyonlarının nasıl yapıldığı da bilinmektedir. Başta iki semavi din olmak üzere tarihsel birçok inanç ve dinlerden adeta süzülerek ortaya çıkan İslamiyet, adaletin kılıcı ile tanınır, aynı zamanda acımasızlığı da bilinir. Tüm dinler içerisinde etnik kökene dayanmayan tek din Hristiyanlıktır. Bir yoksullar hareketi olarak ortaya çıkmıştır. Emekçi ve yoksullar olarak bilinen Essenilere dayanmıştır. Ama ne zaman ki kilise iktidara bulaştı, Hristiyanlık hem birçok klik ve mezheplere bölünmüş hem de özünden çok şey kaybetmiştir. Ta ki Almanya'da Martin Luther'ler, Fransa'da ve İsviçre'de Kalvinizm, daha sonra İngiltere'de ise Anglikan kilisesi etkili oluncaya dek böyle sürmüştür. Hristiyanlık yoğun iç çatışmalar yaşamış, içinde pek çok farklı mezhep ve eğilimler gelişmiştir. Kendisini Reformasyona tutmakla birlikte devlet ve iktidarla arasına mesafe koyunca Aydınlanma ve Rönesans'la birlikte kendini yenilemiş, özüne dönmüştür.

İslamiyet devletle tanışıp iktidarlaştıkça ahlaki ölçülerde aşınma gelişti

Yahudilik başlangıçta biraz daha farklı, adeta bir kabile dini, bir dar kavim dini olarak gelişmiştir. İslamiyet'in gelişimi ise biraz daha farklı olmuştur. İslamiyet çok hızlı biçimde yayılmıştır. Otuz yıl gibi kısa bir zaman içinde bir dünya sistemi olmuştur. Ne var ki iktidar ve devletle tanışıp, buluştuğu oranda erozyona uğrama, kendi içinde iç hesaplaşma ve savaşlar da gelişmiştir. Emevi-Abbasi döneminde iktidar için İslamiyet'in kendi içinde yaşadığı acımasız savaşlar bilinmektedir. Kerbela katliamı bunun en açık ve bariz örneği olmaktadır. Dolayısıyla yaşanan artık büyük bir iktidar savaşı ve bozulmadır. Ahlaki ölçülerde sürekli bir aşınma, erozyon gelişmiştir. Oysa Hz. Muhammed "ben güzel ahlakı tamamlamaya geldim" demişti. Yani maddiyat değil maneviyat ve toplumsallığı önemsiyordu. Erken iktidar olma, maddiyata fazlasıyla buluşma, şatafatlı yaşam toplumda erkenden tepki ve huzursuzlukların gelişmesine neden olmuştu. O zaman asr-ı saadete dönmesini isteyen inançlı, dürüst kesimler ses ve tepki göstermişlerse de fazla başarılı olamamıştır. Hz. Muhammed'in bu güzel ahlakı tamamlamaya geldim dediği toplumsallığa ve insana büyük saygı gösterdiği İslamiyet'te bugün İslam adına özünde ise İslam'la hiçbir ilişkisi olmayan DAİŞ, Nusra, El-Kaide gibi örgüt ve oluşumları şüphesiz anlamak gerekmektedir.

Ulus devlet rejimleriyle kapitalist modernite güçlerinin bu sözde İslamcı faşist çete örgütleri nasıl yarattıkları, kullandıkları ve savaştırdıkları ortadadır. Fakat şu da önemlidir ki bu tür bağnaz, faşist, çete örgütler Hristiyanlık ya da Yahudilikte ya da başka inanç ve dinler adına çıkmamaktadırlar. Ancak kendisini reforme etmeyen, yenilemeyen İslam ideolojisi bunların filizlendiği ve beslendiği bir zemin olmaktadır. Önder Apo'nun Ortadoğu'da bir ucunda ağır bir dogmatizm diğer ucunda katı bir idealizm derken bununla kast ettiği biraz da belirtmeye çalıştığımız bu temel hususlar olmaktadır.

Demek ki Ortadoğu'nun temel bir sorunu da din milliyetçiliği olmaktadır. Şüphesiz kapitalist modernite güçleri Ortadoğu'nun yumuşak karnı olan İslam'la çok ahlaksız ve vicdansız biçimde oynamış, kullanmışlardır. Siyasal İslam'ın Ortadoğu'da reel sosyalizmin çözülmesi ve Körfez savaşından sonraya denk gelmesi elbette tesadüfi değildir. Kapitalist modernite güçleri, ortaya çıkan siyasi boşluğu Siyasi İslam Projesini geliştirerek doldurmaya çalışmıştır. Bir taraftan köktenci, radikal İslamcı olan grup ve örgütleri desteklerken diğer taraftan Siyasal İslam argümanını geliştirmişlerdir. Büyük Ortadoğu Projesi'ni, AKP ve Erdoğan'ı bunun için hazırladıkları bilinmektedir. AKP üzerinden İran Şia milliyetçiliği ile Sünni milliyetçiliği yumuşatarak, aynı şekilde laik milliyetçiliği de yine AKP üzerinden hegemonik sisteme entegre etmeyi düşünmüşlerdir. Fakat gelişmeler gösterdi ki sonuçta ortada ne Büyük Ortadoğu Projesi kalmıştır ne de din milliyetçiliğinin yumuşatılması ve sisteme entegre etmeyi başarmıştır.

Çok açıktır ki Ortadoğu'nun bu en temel sorunu olan din milliyetçiliği tüm sorunların, çelişki ve çatışmaların ana nedeni durumundadır. Halklar bu milliyetçilikler üzerinden birbirlerini kıyıma uğratmakta, boğazlamaktadır. Sorunun çözümü sorunun sahibi olan güçlerin düşündükleri ve denedikleri gibi din milliyetçiliğini yumuşatarak ya da restore ederek gerçekleşmeyeceği ortaya çıkmıştır. Sorun tamamen bir demokratikleşme sorunudur. Ortadoğu'nun demokratikleşmesidir. Yoksa din ve ulus-devlet milliyetçiliği Ortadoğu'da her zaman olacak ve her zaman devlet ve iktidar aracı olarak kullanılacaktır.

Arap-Yahudi çelişkisini de, çelişkinin ortadan kaldırılması yani sorununun çözümünü de bu bağlamda değerlendirmek gerekir. Filistin sorunu daha doğrusu Arap-İsrail çelişkisi şüphesiz ki tarihsel anlamda uygarlık sisteminin yarattığı bir sorun olarak günümüzde varlığını sürdürmektedir. Kapitalist modernite güçleri ise sorunu güncelleyerek daha da ağırlaştırıp çözümü neredeyse imkansız kılan bir boyut kazandırmıştır. İslamiyet ile Yahudiliğin barışması ve sorunları çözmenin tek seçeneği iktidar ve devlet zihniyetinden kurtulmakla mümkündür. Bundan kurtulmadıkça barış ve çözüm kesinlikle mümkün değildir. Aynı zihniyette ısrar etmekle, daha çok din ve etnik milliyetçiliğe sarılmakla bırakalım anlaşmalarını ve barışmalarını tek çözüm olarak birbirlerini yok etme temelinde varlıklarını sürdürmeyi esas alacaklardır.

Ortadoğu'nun ikinci en temel sorunu ise ulus devlet milliyetçiliği olmaktadır. Din milliyetçiliğinin ortaya çıkması, sorunun Avrupa'da nasıl yaşandığı ve nasıl çözüldüğü konusunu özetlemeye çalışırken Ortadoğu'nun Avrupa'yı bu konuda birkaç yüzyıl gecikmeli takip ettiğini de anlatmaya çalışmıştık. Aynı durumun ulus-devlet konusunda da yaşandığını belirtmek gerekiyor. Bilindiği üzere ulus-devletlerin ilk örneği Hollanda ve İngiltere'de ortaya çıkmıştır. Daha doğrusu ulus-devlet projesi bunların İspanya İmparatorluğu'na karşı geliştirdiği direniş sürecinde netleşmiş, öne çıkmıştır. Fransa'da ise 16. Louis'in giyotine götürülmesiyle ulus-devlete gidildiği bilinmektedir. Hepsinin özü ve özeti şudur; ulus-devletler Avrupa'da üstten indirgemeci yöntemlerle değil açıktan, kapsamlı ve şiddetli toplumsal mücadelelerin bir sonucu olarak ortaya çıkmışlardır. Halkların devrimci mücadelesiyle kurulan ulus-devletler olduğu için halkların demokrasi mücadelesi bunda hem önde hem de belirleyicidir. Yoksa hiç de öyle olmadığı halde adına burjuva devrimleri denen bu devrimler özünde halkların geliştirdiği devrimlerdir. Burjuvazi sadece hile, zorbalık ve kurnazlık yoluyla iktidara el koymuştur.

Avrupa'da ulus-devlet süreci büyük ölçüde tamamlandıktan sonra bu defa ulus-devletler arasında yoğun savaşlar yaşanmıştır. 6 Yıl, 10 Yıl savaşlarıyla birbirlerini adeta mahvetmişlerdir. Bütün bu savaşlarda ve dünya savaşlarından çıkardıkları derslerle ayrışma, çatışma ve bölünme yerine ortak demokratik değerler üzerinde yakınlaşma ve birleşmeyi çıkarları ve gelecekleri için daha doğru bir yol olarak benimsemişlerdir. Sonuçta Gümrük Birliği ile başlayan birlik şimdi ekonomik, siyasi, hukuk alanında ve daha pek çok alanda anlaşarak bugünkü Avrupa Birliği'ne ulaşmışlardır. Böylelikle Avrupa artık ulus-devletleşme sürecini tamamlamıştır. Fakat buna rağmen Avrupa'da bile halen ulus-devlet milliyetçiliğinden söz etmek mümkündür. Ama eskinin o sınır ve semboller üzerinden gelişen 6 Yıl, 7 Yıl savaşlarının da son bulduğu bir gerçekliktir. Avrupa Birliği esprisi bu açıdan önemlidir. Toplumun demokrasi mücadelesi ve gösterdiği yüksek duyarlılıkla Avrupa'da demokratik uluslaşmanın da gelişebileceğini belirtmek gerekir.

Bunları kuşkusuz Ortadoğu ulus-devletlerinin nitelik ve karakterlerini daha iyi anlamak için belirtiyoruz. Burada hemen şunu da belirtmek gerekir ki Ortadoğu'da hiçbir ulus-devlet Avrupa'da olduğu gibi devrimle kurulmamıştır. Ortadoğu'nun ilk ulus-devletleri Türkiye Cumhuriyeti ve İran ulus-devletidir. Diğer tüm ulus-devletler tamamen hegemonik sistem tarafından kurulmuşlardır. Daha önce de belirtiğimiz gibi İngiltere bunda başat ve belirleyici rol oynamıştır.

Kapitalist-emperyalizmin istikrardan hiç hoşlanmayan bir karakterde olduğu bilinmektedir. Tüm stratejik,

politik çıkarlarını ve hesaplarını kriz üretmek üzerinden yaparlar. Hegemonik güçler bu anlamda istikrardan değil krizden beslenir ve hoşlanırlar. Ortadoğu politikaları da buna göre olmaktadır. Ne kadar çok ulus-devlet ne kadar çok sınırlar ve semboller o kadar sorun, çelişki ve çatışma demektir. Demek ki Ortadoğu ulus-devletleri birbirleriyle çatışsınlar, birbirlerini yorup yıpratsınlar, güçten düşürülsünler diye oluşturulmuşlardır. Yoksa aynı kavimden ve aynı coğrafyadan Arap toplumundan 22 ayrı devlet niçin kurdurtsunlar. Birbirleriyle çatışıp güçten ve mecalden düştükleri kadar hegemonik güçlere daha çok muhtaç olacak, daha çok iradesizleşeceklerdir. Böylelikle hepsi hem daha kolay ve sorunsuz biçimde yönetilecek hem de var olmalarına karşılık tüm zenginlik kaynaklarına ortak olunacaktır.

Kapitalist modernite güçlerinin bunu nasıl çok iyi biçimde kullandığı bugünkü Filistin-İsrail savaşında da açıkça görülmektedir. 22 Arap ulus-devletinin ne kadar iradesiz ve etkisiz olduğu gözler önündedir. Ortadoğu ulus-devletlerine bu anlamda aslında ajan devletler demek daha doğrudur, piyon devletlerdir. Dışa karşı ne kadar teslimiyetçi ve iradesizlerse içerde kendi toplumlarına karşı o denli ceberut ve acımasızdırlar. Tek amaçları mutlak iktidarlarını korumak ve buna süreklilik kazandırmaktır. Bunun için hegemonik güçlere ne kadar ajanlık ve işbirlikçilik gerekliyse bunda sınır tanımadan her şeyi eksiksiz ve tam olarak yapmak, aynı şekilde içe dönük kendi toplumlarına karşı ise baskı, zulüm ve zorbalıkta sınır tanımadan ajan devlet olmanın tüm gereklerini yapmak ulus-devletlerin karakteri olmaktadır. Önder Apo ulus-devlet rejimlerini bahçe ile bahçıvanla örneklendirmektedir. Nasıl ki bahçıvan bahçesinde asla hiçbir ayrıksı ot istemez, olanı da kökünden kopartarak bahçeyi sahipleniyorsa ulus-devletin zihniyeti de böyledir. Başka hiçbir kimlik ve kültürlere yaşam hakkı vermezler. Bu konuda sonuç olarak şunu belirtmek gerekiyor; ulus-devlet milliyetçiliği din milliyetçiliği kadar tehlikelidir. O halde Ortadoğu'da hem din hem de ulus-devlet milliyetçiliği bu kadar güçlü olduğuna göre çözüm nedir ve nerededir?

Önder Apo "genelde olduğu gibi Ortadoğu'da ulus-devletler bunalımdan çıkışın değil, bunalımın derinleşmesinin araçlarıdır" demektedir. Devamla "Ortadoğu bunalımına ilişkin tüm göstergeler ulus-devletlerin restorasyonlarla çıkış bulmasının zayıf bir olasılık olduğunu göstermektedir" diyor. Ve Ortadoğu'yu çözmek insanlığı çözmek demektir tespitinde bulunmaktadır.

Ortadoğu, kapitalist modernite güçleri için en öncelikli stratejik bölgedir

Daha önce de değinmeye çalıştık; Ortadoğu'nun bugünkü sistemi yüz yıl önce uluslararası hegemonik güçler tarafından Ortadoğu halklarının iradesine rağmen oluşturulmuştu. Özellikle reel sosyalizmin çözülmesi ve Körfez savaşından sonra 1990'lı yıllarda Ortadoğu'da yeni bir savaş süreci başladı. Bundan hareketle kapitalist modernite güçleri 21. yüzyılın siyasal sistemini Ortadoğu merkezli kurmak istediler. Bunun için küresel hegemonik güçler kendi iç çelişki ve ilişkilerini buna göre düzenleyip tüm hışmıyla yüklenmeye başladılar. Başını ABD'nin çektiği uluslararası hegemonik güçler buna karşı direnç gösteren ve kendileri için artık sorun olmaya başlayan Irak gibi ulus-devletleri (Saddam rejimini) gerektiğinde gözden çıkarabileceklerini, Saddam'ı idama göndererek gösterdiler.

Önder Apo, bu nedenle dünyada soğuk savaşın son bulması Ortadoğu'da sıcak savaşın üst bir perdeye sıçramasını beraberinde getirdi demektedir. O zaman ortaya çıkan şu olmaktadır; Ortadoğu'da 20 yıldır süren savaş aslında yeni türden bir Üçüncü Dünya Savaşıdır. Bu savaşta hem hegemonik güçler kendi arasında bir rekabet ve aynı zamanda çelişki içindedirler hem Saddam örneğinde olduğu gibi direnç gösteren ulus-devlet milliyetçiliğine karşı bir savaş halindedirler hem de bu savaş esas itibarıyla kapitalist modernite güçleri ile demokratik modernite güçleri arasında süren bir savaş olmaktadır. Elbette dünyanın başka bölgelerinde de benzer sorunlar ve çatışmalar yaşanmaktadır. Ancak kabul etmek gerekir ki Ortadoğu kapitalist modernite güçleri için halen en öncelikli ve stratejik bir bölge konumundadır. Sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik konumuyla olduğu kadar maddi zenginlikleri itibarıyla da bu böyledir.

Bu nedenle Ortadoğu güç ve sermaye sahibi olan herkes için önemlidir. Bu nedenle başta ABD olmak üzere uluslararası hegemonik güçler Ortadoğu'yu öyle kolay ve sorunsuz biçimde terk etmeyeceklerdir. Aksi takdirde bu ABD ve diğer kapitalist modernite güçleri için kesin bir yenilgi anlamına gelecektir. ABD'nin bunu kabullenmesi ve rıza göstermesi mümkün değildir. O halde Ortadoğu'da sürekli kriz ve kontrol edilebilir bir savaş stratejisiyle varlıklarını ve çıkarlarını koruma temelinde Ortadoğu sistemini yeniden dizayn etmek temel amaçlarıdır demek yanlış olmayacaktır. Sistemin öncülüğünü her ne kadar ABD üslenmiş durumdaysa da özellikle enerji ve ticaret yolları üzerinde, yine pazar kapma ve meta sürüm anlamında sistemin kendi içinde sorunlu ve çelişkili olduğu da bir gerçekliktir. Öbür taraftan Çin'in arayışları yanında bir de Rusya'nın durumu ve Hindistan gerçekliği vardır.

Demek ki uluslararası hegemonik güçler Ortadoğu üzerinde birbirleriyle ciddi bir hesaplaşma ve rekabet, çıkar ve çelişki içerisindedirler. Ama bilmek gerekir ki halen din ve ulus-devlet milliyetçiliğinde ısrar eden başta İran olmak üzere direnç gösteren diğer ulus-devletlerle çelişkili oldukları kadar temel sorunlarının aslında demokratik modernite güçleriyle olduğunu bilmek gerekir.

ABD'nin öncülüğünde Avrupa'nın ve diğer uluslararası hegemonik güçlerin İran'la olan ilişki ve çelişkileri bu açıdan önemlidir. Çünkü Ortadoğu sisteminin uluslararası hegemonik merkezli yeniden oluşturulmasında İran ciddi bir sorun olarak görülmektedir. İran bu nedenle ABD'ye karşı Rusya ve Çin ile yakınlaşmakta ilişki geliştirmektedir. Kendi güvenliğini sınırlarının dışında sağlamaya çalışan bir strateji uygulamaktadır. İdeolojik bir devlet olarak bölgede Şia milliyetçiliğini özellikle örgütlemektedir. Yemen'den tutalım Irak, Lübnan, Suriye hatta Bahreyn'e kadar etkisini göstermektedir. Açıktır ki İran sorunu çözülmeden Ortadoğu için düşünülen yeni sistem kolay gerçekleşmeyecektir. Ne var ki İran da pek çok sorunlar yaşamaktadır. Hem dış politika alanında büyük baskı altındadır hem de içerde içten içe gelişen potansiyel bir toplumsal tepki ile karşı karşıyadır. Sanıyoruz mevcut durumda İran iki seçenekle karşı karşıyadır demek yanlış olmaz. Birinci seçenek, içte ciddi ve kapsamlı bir reform ve demokratikleşme sürecini başlatmaktır. Aslında İran bunun ne kadar gerekli ve de önemli olduğunu, dolayısıyla bundan daha fazla kaçamayacağını çok iyi bilmektedir. Ancak korkusu vardır; çok kültürlü, çok kimlikli bir toplumdur, İran. Gerçek bir halklar ve kültürler mozaiğidir. Özgürlükçü ve demokratik değerlendirildiğinde bunun muazzam bir zenginlik olduğu tartışmasızdır. İran bunu böyle değerlendireceğine bundan korkmaktadır. Yapacağım bir reform ve açılımı ne kadar kontrol edebilirim diye çekinmektedir. Görülen odur ki İran devleti böyle demokratik bir öngörü ve iradeyle kapsamlı ve ciddi bir reform gerçekleştirme kararlılığında değildir. Böyle olunca İran'ın önündeki ikinci seçenek ise mevcut paradigma ve politikalarını daha yaratıcı ve biraz daha esnek bir yaklaşımla sürdürmesidir. Zaten şu anda yapmaya çalıştığı da bu olmaktadır.

Bunun İran için bir zorlanma olduğu açıktır. Değişim ve dönüşümden yana bir politika izlemezse var olan paradigmayla daha fazla direnemeyeceğinin farkındadır. Böyle sürüp gitmesi durumunda içerde toplumsal muhalefet her düzeyde artarak gelişecektir. Uluslararası hegemonik güçler ekonomik, siyasi ve askeri bakımdan her düzeyde yaptırımlar uygulayacak, baskı ve şiddeti daha da artıracaktır. Nitekim mevcut durumda yaşanan süreç biraz da böyle bir süreç olmaktadır. ABD inisiyatif dışı kontrol edilemeyecek bir savaştan yana görülmemektedir. Şimdilik İsrail'e rağmen daha çok baskı uygulayarak yıpratma politikasını uygulamaktadır. Zira İran'la açıktan bir savaş rahatlıkla ve dosdoğru bir Ortadoğu savaşına evrilebilecektir. Böyle bir savaşı henüz kimse göze alabilecek durumda değildir. Aynı durum İran için de geçerlidir. İran halen savaşı vekalet güçleri üzerinden sürdürmektedir. Doğrudan inisiyatif ve kontrol dışı bir savaştan kaçınmakta, böyle bir savaşı arzulamamakta ve çıkarlarına uygun görmemektedir. Ortadoğu'da Üçüncü Dünya Savaşı dediğimiz savaşın bundan önceki dünya savaşlarından farkı uzun yıllar süren bir savaş olması biraz da bundandır.

Ortadoğu'yu elbette Türkiyesiz değerlendirmek eksik kalacaktır. Türk devleti de İran devleti gibi imparatorluk geleneği üzerinde kurulan Ortadoğu'nun ilk ulus-devletidir. İran Şialığına karşı Sünniliği temsil etmekte hatta öyle ki Erdoğan bir zamanlar kendisini İslam'ın adeta 5. Halifesi gibi görmekteydi. Şüphe yoktur ki zaten tam da bunun için AKP ve Erdoğan ABD'nin bir projesi olarak hazırlanmıştı. Büyük Ortadoğu Projesi de bunun ürünüydü. AKP devleti DAİŞ ve bağnaz faşist diğer çete örgütlerle haddinden fazla ilişki geliştirdi. DAİŞ, Nusra, El-Kaide üzerinden Ortadoğu'da özellikle de Suriye'de ve Kürtler üzerinde etkili olmaya çalıştı. "Ilımlı İslamı" bir tarafa bırakıp özüne uygun tam radikalleşti. Böylelikle Büyük Ortadoğu Projesi de berhava oldu, ortadan kalktı.

Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önünde en büyük ve en ciddi engel kesinlikle Türk devleti olmaktadır. Neo Osmanlıcılık zihniyeti AKP'de güçlüdür. Tarihten gelme bir yayılmacı politika izlemektedir. Bölge halklarını Osmanlı İmparatorluğu kompleksi ile küçümsemekte, hakir görmektedir. Kürt halkı üzerinde soykırım politikasını uygulamaktadır. Şu anda Suriye'de ve Irak topraklarını (Rojava ve Başûrê Kurdistan buna dahildir) büyük ölçüde işgalin de ötesinde açıkça ilhak etmiş durumdadır. Türk devleti genel olarak Ortadoğu'da kriz yaratan, yarattığı kriz ve sorunlar üzerinde politika geliştiren bir devlet konumundadır. Sorunlara çözüm arayışlarının olduğu hiçbir yerde Türk devletini görmek mümkün değildir. Ancak nerede bir kriz ve sorun varsa Türk devleti öyle ya da böyle mutlaka oradadır. Bu anlamda Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önündeki en büyük bariyerlerden birisi de Türk devleti olmaktadır. Sürekli kriz üreten bir politika sahibi olduğu için istikrar, demokratik çözüm, barış, değişim

Ortadoğu'nun en temel sorunu olan din milliyetçiliği tüm sorunların, çelişki ve çatışmaların ana nedeni durumundadır. Halklar bu milliyetçilikler üzerinden birbirlerini kıyıma uğratmakta, boğazlamaktadır. Sorunun çözümü sorunun sahibi olan güçlerin düşündükleri ve denedikleri gibi din milliyetçiliğini yumuşatarak ya da restore ederek gerçekleşmeyeceği ortaya çıkmıştır. Sorun tamamen bir demokratikleşme sorunudur. Ortadoğu'nun demokratikleşmesidir. Yoksa din ve ulus-devlet milliyetçiliği Ortadoğu'da her zaman olacak ve her zaman devlet ve iktidar aracı olarak kullanılacaktır. Arap-Yahudi çelişkisini de, çelişkinin ortadan kaldırılması yani sorununun çözümünü de bu bağlamda değerlendirmek gerekir.

ve dönüşüme kesinlikle karşıdır. Bu denklemi tersinden okuduğumuzda karşımıza çıkan şu olmaktadır; Kürt sorununu çözen, demokratikleşen bir Türkiye'nin Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde inanılmaz düzeyde önemli ve büyük bir katkısı olacaktır. Ancak AKP-MHP faşist rejiminin buna büyük bir direnç gösterdiği açıktır. Ne var ki çaresi ve başka bir seçeneği yoktur; Kürt sorunu çözülecek, Türkiye demokratikleşecektir. AKP-MHP faşist rejiminin direnci bunun önüne geçmeye ve engellemeye yetmeyecektir.

Başka bir açıdan bakıldığında neredeyse eş zamanlı kurulan Ortadoğu'nun ilk iki büyük ulus-devleti olan İran ve Türk devleti şimdi çok ciddi biçimde zorlanmaktadırlar. Türk devleti de İran'ın zorlandığı kadar zorlanmaktadır. Hem de NATO'nun üyesi olmasına rağmen artık uluslararası hegemonik güçler bile Türk devletiyle ilişkilerinde zorlanmakta ve de zorlayan bir tutum geliştirmektedirler. Türkiye'nin birçok uluslararası enerji ve ticaret projelerinin dışında tutulması bundandır. Halen jeopolitiğinin eskisi kadar stratejik olmadığının farkında bile değildir. Ekonomileri batmış, siyasetleri tıkanmış, uluslararası itibar ve ağırlıkları büyük ölçüde yara almıştır. Özetle demek istediğimiz şudur; değişen dünya koşullarında yeniden kurulmak istenen Ortadoğu sistemi karşısında Türkiye var olan haliyle yürüyemez. Kurdistan Özgürlük Mücadelesi ve Türkiye'nin demokrasi güçleri zaten zorlamaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin önünde de iki yol ve seçenek bulunmaktadır. Birinci yol, üzerinde olduğu şimdiki yoldur; sonuçları ortadadır. İkinci seçenek ise Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüyle birlikte Kürt sorununun çözülmesi ve Türkiye'nin demokratikleşmesi seçeneğidir.

AKP devletinin halen bunun çok gerisinde olduğu, katı oligarşik totaliter faşist rejimde ısrar ettiği açıktır. Zaten sürecin olağanüstü nitelikte olması da bundandır.

Kürt sorunu bir Ortadoğu sorunu Kurdistan devrimi de Ortadoğu devrimi olmaktadır

Demek ki Ortadoğu'nun demokratikleşmesi sorunu bir anlamda ve aynı zamanda bölgenin ilk ulus-devletleri olan İran ve Türkiye'nin demokratikleşmesiyle yakından bağlantılıdır. Bu böyle ise her iki ülkenin demokratikleşmesi de birebir Kürt sorununun çözümüyle bağlantılıdır. Her zaman belirtildiği gibi tersi de doğrudur ki demokratikleşen bu ülkeler demek çözülen Kürt sorunu demektir. Kürt sorununun çözümü ile Ortadoğu'nun demokratikleşmesi, bunun ilişki ve diyalektiğini bu biçimde özetlemek kesinlikle doğrudur. Önder Apo'nun "Kürtler tıpkı uygarlığın şafak vaktinde oynadıkları rolün bir benzerini bu sefer demokratik uygarlık temelinde oynayabilirler" ve "Kürt 'Teşi'si dönecek ve Ortadoğu'yu demokratik uygarlık çağına ulaştıracaktır" değerlendirmelerinde de görülmektedir ki Kurdistan devrimi dolayısıyla Kürt sorunu bugün her zamankinden daha fazla bir Ortadoğu sorunu ve Ortadoğu devrimi olmaktadır.

Ortadoğu'nun demokratikleşmesi sorunu bir anlamda ve aynı zamanda bölgenin ilk ulus-devletleri olan İran ve Türkiye'nin demokratikleşmesiyle yakından bağlantılıdır. Bu böyle ise her iki ülkenin demokratikleşmesi de birebir Kürt sorununun çözümüyle bağlantılıdır. Her zaman belirtildiği gibi tersi de doğrudur ki demokratikleşen bu ülkeler demek çözülen Kürt sorunu demektir. Kürt sorununun çözümü ile Ortadoğu'nun demokratikleşmesi, bunun ilişki ve diyalektiğini bu biçimde özetlemek kesinlikle doğrudur.

Ortadoğu'da bir de Arap ulus-devletlerinin durumu, yine Arap-İsrail ilişkileri ve Filistin sorunu vardır. Arap ulus-devletlerinin birer manda rejimleri olmanın ötesinde bir özellikleri bulunmamaktadır. Ancak Ortadoğu yeniden dizayn edilirken bu rejimlerin mutlak sorun olduğu da açıktır. Hegemonik güçler Arap ulus-devletlerini nasıl dönüştürebiliriz diye uğraşırken sorunun bir restorasyon sorunu olmadığını da bilmektedirler. Dolayısıyla sorun Ortadoğu'nun demokratikleşme sorunu olarak görülmek durumundadır. Tam da bu noktada iki çözüm alternatifi ortaya çıkmaktadır. Birincisi, uluslararası hegemonik güçlerin çözümüdür. Bunda arzulanan son derece sınırlı, kimi reformlar olmaktadır. Kaldı ki ulus-devlet zihniyeti buna bile açık olmayacak kadar geri ve katıdır. Önder Apo bu nedenle Ortadoğu ulus-devletleri bunalımı çözen değil bunalımın bizzat sebepleridir, demektedir. Hiç esnemeyecek kadar katı ve dogmatik oldukları için restorasyon, değişim-dönüşüm bu rejimler için geçerli olmamaktadır. Olsa bile palyatif, sınırlı bazı değişim ve çözüm arayışları olabilir ki bu da bu rejimlerin gerçek bir değişim ve dönüşümü yaşadıkları anlamına kesinlikle gelmez. Dolayısıyla kapitalist modernitenin Ortadoğu'da gerçekten demokratik anlamda bir çözüm alternatifi olabilmesi söz konusu değildir, olamazlar da.

Sonuçta var olan sistemin kurucuları kendileridir. Halkları, kültürleri ve toplulukları ulus-devlet üzerinden tam yüzyıldır adeta bir cendereye almış olanlar onlardır. Son örneği Filistin-İsrail savaşında bir kez daha görülmektedir. Yine açıkça bir kez daha görülmektedir ki tüm sorunların, kötülüklerin ve acıların tek sebebi Ortadoğu halklarının başına musallat olan her türden din ve ulus milliyetçiliği olmaktadır. Var olan zihniyetle, Hamas ile İsrail yüz yıl daha savaşsalar da şimdiki bulundukları durumdan kesinlikle daha iyi ve daha ileri bir durum ortaya çıkmayacaktır. Çünkü milliyetçilik öldürmektedir. Varlıklarını birbirlerini öldürmenin üzerinde gördükleri için bu zihniyetle çözüm asla mümkün olmamaktadır. Ortadoğu'nun demokratikleşmesi sorunu elbette her türden milliyetçiliğe ve iktidar zihniyetine karşı halkların, kültürlerin ve toplulukların mücadeleyi demokratik ulus bilinciyle birlikte geliştirmeleriyle mümkün olacaktır. Bunun paradigması Önder Apo'nun Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve çoklu sorunlarının çözümü için ilaçtır dediği ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü paradigma olmaktadır. Din ve ulus milliyetçiliğinin yüzyıldır zehirlediği Ortadoğu'da yine Önder Apo'nun demokratik ulus ruh, demokratik konfederalizm ise bedendir dediği paradigmanın inşa edilmesi hayati önemde olmaktadır.

Avrupa'da ulus devlet süreci büyük ölçüde tamamlandıktan sonra bu defa da ulus devletler arasında yoğun savaşlar yaşanmıştır. 6 Yıl, 10 Yıl savaşlarıyla birbirlerini adeta mahvetmişlerdir. Bütün bu savaşlarda ve dünya savaşlarından çıkardıkları derslerle ayrışma, çatışma ve bölünme yerine ortak demokratik değerler üzerinde yakınlaşma ve birleşmeyi çıkarları ve gelecekleri için daha doğru bir yol olarak benimsemişlerdir. Sonuçta Gümrük Birliği ile başlayan birlik şimdi ekonomik, siyasi, hukuk alanında ve daha pek çok alanda anlaşarak bugünkü Avrupa Birliği'ne ulaşmışlardır. Böylelikle Avrupa artık ulus devletleşme sürecini tamamlamıştır. Fakat buna rağmen Avrupa'da bile halen ulus devlet milliyetçiliğinden söz etmek mümkündür. Ama eskinin o sınır ve semboller üzerinden gelişen 6 Yıl, 7 Yıl, 30 yıl savaşlarının da son bulduğu bir gerçekliktir.

Hamas'ın İsrail'e yaptığı saldırıyla başlayan ve aylardır süren savaşta on binlerce insan yaşamını yitirmiştir. Yüz bin üzerinden yaralının olduğu Filistin'de birçok sivil yerleşim alanlarıyla birlikte Gazze yerle bir edilmiştir. Hamas bu savaşı niye başlattı ve ne kazandı, gerçekten önemli bir sorudur. İsrail halen savaşta neden ve niçin ısrar etmektedir? Bu da önemli bir soru olmaktadır. Belli ki İsrail kesin olarak Hamas'ın iradesini kırmayı, Hamas'ı silahsızlandırmayı hedeflemektedir. Enerji koridoru ve ticaret yollarının güvenliği üzerinde inisiyatif kazanmak istemektedir. Filistin-İsrail savaşının bir de bu amaçla çıkartıldığı şimdi daha iyi görülmektedir. Din ve ulus milliyetçiliğinin yarıştırılmasıyla ortaya çıkacak olan ancak bunlar olabilirdi. Bu minvalde sürekli bir gerilim siyaseti, çelişki ve çatışma eksik olmayacaktır. Hem İran hem de ABD'nin kontrollü bir savaşın sınırları zorlamayan bölgesel çapta gelişecek bir savaştan yana olmadıkları ortaya çıkmıştır. Süreç şimdilik biraz da bu biçimde yönetilmeye çalışılmaktadır. İsrail'in İran'ı doğrudan hedefleyen bölgesel düzeyde bir savaşı tetiklemek istediği doğrudur. Ama bunu da ABD istememektedir. Irak, Suriye, Yemen ve Libya'da yaşanan çatışma ve sorunlara da bu perspektifle yaklaşılmaktadır. Ulus-devletlerdeki zihniyet bu olduktan sonra iktidarların değiştirilmesiyle bir şeylerin ciddi anlamda değişmediği, bilakis bunun beraberinde bazen daha da ağırlaşan sorunlar ortaya çıkardığı, adına Arap Baharı denilen süreçte birçok ülkelerde yaşanan gelişmelerde açıkça görülmüştür. Suriye konusunda bile bundandır ki ihtiyatlı bir politika geliştirilmektedir. Çünkü Baas rejimini değiştirmek mümkün olsa bile yerini dolduracak hazır, örgütlü bir güç bulamamaktadırlar. Kuzey ve Doğu Suriye'nin dışında Suriye'nin toprakları üzerinde Baas rejiminin yanında, bir de işgalci Türk devletine bağlı DAİŞ ve Nusra hakim durumdadır. Uluslararası hegemonik güçler mevcut durumda Nusra ve El-Kaide kökenli güçleri Baas rejimine tercih ve alternatif olarak görmemektedir.

Özetle; kapitalist modernite eksenli ya da referanslı bir perspektifle Ortadoğu sorunlarının çözülmesi ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesi mümkün değildir. Bu anlamda çözüm için bir seçenek olarak öngörülen kapitalist modernite seçeneği artık büyük ölçüde bir seçenek olma şansını yitirmiştir. Dünyada demokratik yanı henüz çok yetersiz de olsa halklar arasında federasyon, konfederasyon, özerklik gibi birçok örnekler oluşturulmuştur. Belçika, Rusya, İsviçre, İtalya, ABD, AB, Irak vb ülkelerin federasyon, özerklik, konfederasyon deneyimleri vardır. Ortadoğu bu konulara toplumsal ve tarihsel olarak daha çok aşinadır. Ağırlıklı federasyon örnekleri özerklik olmakla birlikte konfederasyon denemeleri olmuştur. Ortadoğu'da 20 yıldır süren, daha ne kadar süreceği de belli olmayan Üçüncü Dünya Savaşı mutlak demokratikleşen bir Ortadoğu'yla son bulacaktır. Tarihin gelişim diyalektiği bunu göstermektedir. Birinci Dünya Savaşı kapitalist-emperyalist sistemin en zayıf halkası olan Rusya'da Ekim Devriminin gerçekleşmesiyle son bulmuş, dünya genelinde yoğun ve yaygın biçimde gelişen ulusal kurtuluş hareketleri olmuştu. İkinci Dünya Savaşı faşizmin yenilgisinin ardından liberalizmin yaygın biçimde kendini örgütlediği, sermaye aklıyla birlikte Avrupa Birliğinin ortaya çıkma koşulları yaratılmıştı. Ortadoğu'da sürmekte olan Üçüncü Dünya Savaşının da mutlak tarihsel anlamda sonuçlarının olacağı kesindir.

Bu bağlamda şimdiden belirtebiliriz ki Üçüncü Dünya Savaşının sonu Ortadoğu'da halkların, kimliklerin ve kültürlerin özgürlüklerine kavuştuğu, kendi öz bilinç ve öz iradeleriyle kendi demokratik sistemleri olan demokratik konfederalizmi inşa ettiği bir başlangıç olacaktır.

■■■

Eşbaşkanlık sistemi nedir ne değildir?

■ Xebat Andok

Önder Apo demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü toplum paradigmasını geliştirdikten sonra eşbaşkanlık sistemini de gündeme getirdi ve bu paradigmayı esas alan tüm örgütlenmelerden bu sisteme geçmelerini istedi. Kurdistan'ın dört parçasında ve yurt dışındaki Kürtlerden bu paradigmayı esas alanlar da kendilerini bu şekilde örgütlemeye başladı. Bu temelde ilk kez eşbaşkanlık sistemine geçiş 28 Mart–4 Nisan 2005'te yapılan PKK 9. Kongresi ile yeniden inşa edilen PKK'de gerçekleşti.

Bakur ve Türkiye'de demokratik siyaset alanında ise 9 Kasım 2005'te kurulan Demokratik Toplum Partisi (DTP) ile başlayan eşbaşkanlık sistemi, siyasi parti ve kongreler düzleminde sırasıyla Demokratik Toplum Kongresi (DTK), Barış ve Demokrasi Partisi (BDP), Halkların Demokratik Kongresi (HDK), Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ile günümüze kadar geldi. Şimdi de aynı sistemi DEM-Parti sürdürmektedir. Yine bu sistemi sadece siyasi parti ve kongreler esas almadı, STK'lerden emek konfederalizmlerine, belediyelerden derneklere kadar bu sistem yaşamın tüm örgütlü alanlarına yayıldı. Hala da pek çok örgüt ve kurumda bu sistem uygulanmaktadır. Öte yandan bu sistem sadece Bakur ve Türkiye'de değil, Kurdistan'ın diğer parçalarında ve yurt dışında da hayata geçirilmiş ve demokratik-ekolojik-kadın özgürlükçü toplum paradigmasını esas alan tüm toplumsal birimler buna göre örgütlenmiştir.

Eşbaşkanlık sistemi bir taraftan bu şekilde yayılmasını sürdürürken, öte yandan her zaman tartışma konusu olmuştur. Kapitalist modernite merkezlerinde her şeyde olduğu gibi bu sistemin de özü boşaltılmakta ve Yeşiller gibi eşbaşkanlık sistemine yer veren pek çok parti, küresel kapitalist sistemin yürütücü gücü olarak verili kapitalist sistemin esaslı bir dişlisi haline gelmiştir.

Soykırımcı rejim nezdinde büyük bir mücadeleyle ancak siyasi parti eşbaşkanlıkları yasal olarak kabul ettirilebilmiştir. Soykırımcı faşist TC, eşbaşkanlık sistemini esas alan kurum ve örgütlenmeleri yasa dışı ilan ederek kriminalize etmekte, saldırısının gerekçesi yapmaktadır.

Feodal ve diktatör olma hevesindeki Barzani vakti zamanında Kurdistan Ulusal Kongresi'nin eşbaşkanı olması yönündeki teklifi, bir kadınla başkanlığı paylaşacak olması nedeniyle hakaret saymış ve kabul etmemişti. Böylelikle hazırlıkları yoğun şekilde yapılan ulusal kongreye gidilememiş ve çok değer verdiğini ima ettiği Leyla Zana'nın kendisinin eşbaşkanı olmasını da engellemişti.

Hatta eşbaşkanlık sistemini iki erkek başkan arasında gerçekleştirmeye çalışan partiler bile çıktı.

Demokratik siyaset alanında ise kadınlar bu sistemi sahiplenip uygulamak için büyük bir mücadele vermiş, içteki yetersizliklere ve dıştan gelen saldırılara rağmen sistemin bugüne kadar gelmesinde belirleyici rol oynamıştır. Erkeklerin eşbaşkanlık sistemini sahiplenme düzeyi görece daha zayıf olmuş, yer yer de son Batman yerel yönetim seçimlerinde olduğu gibi erkek eşbaşkan adayları bu durumu kriz haline getirerek hem kendilerine hem de temsil edilmesi gereken değerlere büyük zarar vermiştir.

Eşbaşkanlık sisteminin dayandığı demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum paradigmasının yaratıcısı Önder Apo ise sistemde ısrar edilmesini, eşbaşkanlık sistemi önündeki tüm engellerin aşılmasını her defasında istemiştir.

Kısacası eşbaşkanlık sistemi yoğun tartışmalar ve farklı yaklaşımlarla birlikte paradigmanın yayılmasına paralel yayılımını sürdürmektedir. Demokratik-ekolojik-kadın özgürlükçü toplum paradigmasının özümsenmesiyle yaşamın tüm birimlerine daha fazla yayılacağı ise çok açık bir şekilde görülmektedir.

Peki, gerçekte bu sistem nasıl bir sistemdir ve neyi amaçlamaktadır? Önder Apo bu sistemi neden bu kadar önemsemekte ve gerekli görmektedir? Gerçekten bu sistem olmazsa olmaz mıdır? Bu sistemle kadınlar, erkekler, bir bütün halinde de insanlar, halklar ne kazanacaktır? Sistemi sahiplenme düzeyi ve oranı neden kadınlarda erkeklere göre daha fazla? Daha da artırılabilecek bu sorulara doğru cevaplar vermek önemli. Zira konu özgür yaşam temelinde toplumsal yeniden inşa açısından hayati önemde.

Toplumsal sorunları çözme çabasına doğru yerden başlamak

Konunun önemi kadının toplumsal yaşamdaki rolünden ve erkek egemenlikçi sistem tarafından yaşamdan ne denli uzaklaştırılmış olmasından kaynaklanıyor.

Toplumsal yaşamın tanımlanmasında ve onun tekrar inşasında kadın, merkezi öğedir. Tüm bilimlerin tanrıçası olarak tanımladığımız sosyal bilimi jineolojiye dayandırmamızın; sorunların çözüm anahtarı olarak kadının duygu yüklü zekâsını görmemizin, toplumsal doğanın sistemi olan demokratik uygarlık sistemini kadın sistemi olarak tanımlamamızın, dahası sosyalizmi sınıf eksenli değil de kadın merkezli değerlendirmemizin, PKK'yi bir kadın partisi olarak ele almamızın, kadın kurtuluş ideolojisini sadece kadının değil, tüm insanlığın sorunlarını çözecek ideoloji olarak ele almamızın altında yatan şey, kadının yaşamdaki merkezi rolünü ortaya koyar.

Tüm bunlar hakikat rejimimizden çıkan gerçekler oluyor ki, öylesine oluşturulmuş veya görmezden gelinecek hususlar değildir. Gerçekten de toplumsal doğaya uygun bir eşitlik-özgürlük mücadelesi yürütmek, dahası insan doğasıyla tekrar buluşmak isteyenlerin böylesi bir zihniyet devrimini gerçekleştirmesi zorunludur. Erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetin bir iflası yaşadığı ve bırakalım mevcut toplumsal sorunları çözmeyi, tüm toplumsal sorunların bizzat yaratıcısı olduğu ve bu sorunları giderek daha fazla derinleştirdiği yeterince açığa çıkmıştır. O nedenle özgür yaşam arayışında olanların, erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetin kadına dair oluşturduğu cinsiyetçi kalıplardan kurtularak özgürlük arayışlarını kadına dayandırmaları ve sorunların çözümünü kadının duygu yüklü zekâsında aramaları gerekir. Bunu gerçekleştiremeyenlerin veya buna yanaşmayanların sistemin değirmenine su taşımaktan kurtulamayacaklarını asla unutmamalı.

Onca demokratik uygarlık gücünün tüm çabalara rağmen toplumsal doğaya yeniden dönüşü sağlayamamalarının altında yatan, kesinlikle yanlış yerden başlamalarıdır. İşe devletleşmekle, iktidarlaşmakla, sınıfsal hâkimiyetle ve benzer zihniyetlerle başlayanların; toplumsal yaşamı özgür-eş yaşam şeklinde tasarlamayanların, yaşamı bu temelde yaşamayanların, kadına erkek egemenlikçi bir zihniyetle yaklaşanların iktidarcı-devletçi sistemin sınırları içinde debelenmekten kurtulamayacaklarını mutlak anlamda bilmek gerekir.

Bağlantılı olarak toplumsal yaşamın hakikatini arama yolunda temel araştırma yöntemini kadına dayandırmayanların, gücünü kadındaki özgürlüğe bağlanma halinden almayanların ve kendilerini kadın hakkında egemen erkeğin yarattığı onca yalandan kurtaramayanların, kadındaki potansiyeli ve yaratıcılığı göremeyenlerin başarılı olması asla mümkün olamaz. Geçmiş ve gün bu konuda fazlasıyla ders vericidir, öğreticidir.

Özcesi insan yaşamı, toplumsal yaşamdır ve toplumsal yaşam da kadın eksenlidir. Bu erkeğin toplumsuz veya toplumun erkeksiz olabileceği anlamına gelmez. Erkek de varoluşsal olarak toplumsaldır. Toplumsallık insan türünün varoluş koşuludur. Kast edilen, toplumsal yaşamın kadının etrafında ve belirleyiciliğinde gerçekleştiğidir. Bu, toplumsal yaşamın 'en uzun süre' kapsamında gerçekleşen formudur. Tüm zamanlarda ve mekânlarda gerçekleşen budur ve bu ontolojiktir. Hatta bu gerçekleşmeyi sadece kadın için değil dişilik için de söylemek mümkündür. Eşeyli canlılarda eğitim, yaşama-var kalmaya hazırlama ve yaşamı inşa, yoğunluklu olarak dişilin işidir. Bu yönüyle aslında doğanın ve bağlantılı olarak yaşamın daha çok dişil karakterde olduğunu söylemek gerekir. Zaten 'toprak ana', 'bereketli ana', 'jin-jîn (jiyan)' gibi tanımlamalar da kadın-yaşam benzerlik ve özdeşliğini ortaya koyan temel gerçekler olmaktadır.

İşte insan ve toplumsal doğaya uygun yaşam için bu kadar önemli, hayati olan kadın, erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetin bir gereği olarak yaşamın dışına atılmıştır. Zaten toplumsal sorunlar da tüm değerleri gasp ederek kendisini kadın kırımı üzerine inşa eden erkek egemenlikçi sistem tarafından inşa edilmiştir. Bu yönüyle insanlığın hala yoğunca uğraştığı tüm toplumsal sorunların kadın kırımı ile bağı direkttir. Kadın yaşamın dışına itildiği, toplumsal yaşam açısından hayati önemdeki yaratıcılığından uzaklaştırıldığı, alanı daraltıldığı ölçüde insan ve toplum yaşamı sorunlarla yüklenmiştir. Kadına erkek egemenlikçi zihniyet ve politika ile yaklaşıldığı ölçüde toplumsal sorunlarda da derinleşme gerçekleşmektedir. O açıdan kadının xwebunlaşması, kendi özgünlüğü ve özerkliği temelinde yaşamın tüm alanlarında yer alması, var olan toplumsal sorunların çözümü ve yeni toplumsal sorunların yaşanmaması için hayati önemdedir. Zira kadın doğası ve sistemi toplumsal sorunların oluşumuna kapalı olduğu gibi kadının duygu yüklü zekâsı da mevcut toplumsal sorunların çözümü için olmazsa olmazdır.

Günümüzde devrimciler, kadınlar, gençler, ezilen sınıflar da dahil toplumun tüm kesimlerinin erkek egemenlikçi sistemin yarattığı toplumsal sorunlarla uğraştığını gözettiğimizde sorunların çözümünde nereden başlanması gerektiği de ortaya çıkmaktadır.

İşte Önder Apo Kürt sorunu da dahil mevcut toplumsal sorunları çözmeye çalışan bir devrimci olarak işe o nedenle erkek egemenlikçi zihniyet ve politikanın aşılması ve kadının xwebunlaşmasıyla başlamaktadır. Eşbaşkanlık sistemini bu denli gerekli ve hayati görmesi buradan kaynaklanmaktadır.

Eşbaşkanlık dar anlamda bir yetki paylaşımı değildir

Belirtilen felsefik çerçeve eşbaşkanlık sisteminin dar anlamda bir yetki paylaşımı olarak ele alınamayacağını ortaya koyar. Eşbaşkanlık sistemini eşit bile olsa salt bir yetki paylaşımı olarak görmek, dar bir yaklaşım olur. Dolayısıyla doğru olmaz. Ancak ne yazık ki mevcut durumda en çok da böyle anlaşılmakta, yetki paylaşımı yönü öne çıkmaktadır. Esas olarak da yaşama dair tüm yetkileri eline geçirmiş olan erkek bu sistemi tartıştırmakta ve elindeki yetkiyi bir kadınla paylaşmaya yanaşmamaktadır. Kendisini özne, kadını nesne; kendisini yeterli, kadını yetersiz görmeye alıştırılmış erkek egemenlikçi kafa, kadına hep 'erkeğin yardımcısı' rolünü verdiğinden kadını eşiti olarak görmeye yanaşmaz. Kadını yönetilen kendisini de yöneten ve her zaman için son sözü söyleyen olarak gören egemen erkek böylelikle

gerçekte karşı olunması gereken sınıflı, egemenlikçi sistemi yaşatır.

Özgürlük, eşitlik, demokrasi mücadelesi verenlerin böyle yaklaşamayacakları açıktır. Böyle bir zihniyet ve siyasetin hoş karşılanacak bir tarafı yoktur, bu zihniyet ve siyasete karşı sadece ve sadece mücadele edilir. Çünkü bu kafa erkek egemenlikçi, iktidarcı-devletçi sistemi var eden kafadır. Dolayısıyla nerede ve kim adına yürütüldüğüne bakılmaksızın toplumsal yaşamın her mekânında ve zamanında buna karşı özgürlük mücadelesi verilmek durumundadır. Aksi taktirde toplumsal sorunların çözülmesi ve toplumsal doğaya uygun bir özgür yaşam inşası söz konusu olmayacaktır.

Belirtilenlerden kadın ve erkek arasında yetkinin eşit temele çıkarılmasının öneminin hiç olmadığı sonucu çıkarılmamalıdır. Kuşkusuz herhangi bir çalışmada, toplumsal yaşamda kadın ile erkeğin eşit yetkide olması önemlidir. Ancak bunun da erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasete karşı büyük bir eşitlik ve özgürlük mücadelesi verilerek kazanıldığını unutmamak gerekir. O halde kast edilen eşbaşkanlık sisteminin salt bir yetki paylaşımı olarak görülemeyeceğidir.

Öte yandan toplumsal doğa açısından daha önemli olanı ise toplumu yönetmek üzere ayrıca yetkili kişilerin belirlenmemesi gerektiğidir. Toplumsal doğaya uygun olanı, toplumu birilerinin yönetmesi değil, toplumun kendi kendisini yönetir hale gelmesidir. Toplumsal doğa anlamına da gelen ahlaki-politik toplum gerçekliği böyle olmayı gerektirir. İnsanın varoluşsal olarak ahlaki ve politik olduğunu bunun da kendi kendine yeten ve kendi kendini yöneten bir duruş anlamına geldiğini gözettiğimizde en hakiki toplumlar kendi kendilerine yeten ve kendi kendilerini yöneten toplumlardır. Burada ancak iş ve rol koordinasyonu temelinde bir öz yönetim durumu yaşanabilir. Dolayısıyla öz yönetim anlamına gelmeyen her türden 'yönetim' faaliyetini devletçi sisteme ait olan ve insanları ahlaki-politik özünden uzaklaştıran 'idarecilik' türü olarak değerlendirmek daha doğrudur. Bu nedenle eşbaşkanlık sisteminin olduğu her toplumsal birimde söz konusu birimin veya toplumun üzerinde yetkili hale gelinmemeli, olacaksa bir yetki, bu bizzat o birimin kolektif iradesi olmalıdır. Aksi taktirde karşı çıkılan erkek egemenlikçi, iktidarcı-devletçi sisteme hizmet etmekten kurtulmak mümkün olmaz.

Demek ki sorun tek bir başkanla idare etmek yerine iki başkana aynı yetkiyi vererek her ikisiyle birlikte işleri idare etmek değildir. Bu bakımdan Önder Apo'nun belirttiği eşbaşkanlık sistemiyle, sistem içi parti ve örgütlerin bahsettiği eşbaşkanlık sistemi niteliksel olarak farklıdır. Onlarınki bir yetki paylaşımıdır. Önder Apo'nun dile getirdiği ise salt siyasi bir yönetim modeli olmayıp yaşamın her anında ve mekânında kadın ile erkeğin özgür–eş yaşamı, eşit ve özgür ilişkiler temelinde inşa etmesidir.

Eşbaşkanlık sistemi özgür-eş(it) yaşamı yeniden inşa etmenin sistemidir

Bu sistem, esas olarak bir özgür yaşam modelidir. Özgür–eş yaşamın yönetim sistemine yansımış halidir. Her iki cinsten iki kişiyi eşit (eş) hale getiren, onlar arasındaki ilişkileri özgür ve eşit temelde tekrardan kuran sistemdir.

Diğer yandan özgür ve eşit yaşamın tekrardan inşasına yönelen bu felsefi temel, sadece cinslerin karşılıklı birbirine yaklaşımıyla da sınırlandırılamaz. Kuşkusuz öncelikle kadın ve erkek arasında gerçekleşmesi gereken bir sistemdir. Yani erkek, egemen erkek olmaktan çıkmalı, kendisini her şeyin merkezi, sahibi olarak görmeyi bırakmalı, kadını da kendisinin eşiti olarak görmelidir. Kadın ise xwebunlaşarak özgür-eş yaşamdaki belirleyici rolünü görmeli; düzeltici, değiştirici, inşa edici rolünü tekrardan edinmelidir. Öncelikle her iki cinsin kendi fabrika ayarlarına dönmesini gerektiren ve mümkün kılan sistemdir. Aksi taktirde yaşam özüne uygun şekilde değil de tıpkı beş bin yıllık erkek egemenlikçi sistemde olduğu gibi yanlış ve zararlı şekilde inşa edilmiş olur. Dolayısıyla kadın–erkek ilişkilerini eşit ve özgür temelde yeniden kurmak ve bunu yaşamın özgür inşası için olmazsa olmaz görmek hayati önemdedir. Toplumsal yaşamı yeniden inşa ederken bu ilişki biçimini mümkün kılacak sistem ise eşbaşkanlık sistemi olmaktadır.

Dikkat edilirse kadın ile erkek arasında bir yetkinin veya yönetim erkinin paylaşımından bahsedilmiyor, yaşamın üzerine inşa edileceği bir ilişki ve yaşam tarzından bahsediliyor.

Dahası hemcinsler arasında da gerçekleştirilmesi gereken ilişki ve yaşam tarzı böyle olmak durumundadır. Yaşamın hangi anında ve biriminde olursa olsun iktidarcı-devletçi ilişki ve yaşam tarzından kurtulmak gerekir. Aksi taktirde yine sistemiçileşmekten kurtuluş mümkün olmaz. O nedenle erkeklerin erkeklerle, yine kadınların kadınlarla ilişkileri de eşit ve özgür olmak durumundadır. Bu yönüyle eşbaşkanlık sisteminin dayandığı özgür–eş yaşam, ulaşılmak istenen ve toplumsal doğaya uygun olan tek yaşam seçeneğidir. Dolayısıyla yaşam özüne uygun şekilde yaşanmak durumundadır ki bu da özgür–eş yaşamdır. Bunun dışındaki diğer tüm yaşam biçimlerinin kadınları, erkekleri, toplamda da insanları kendi doğalarına uygun bir yaşama ulaştırmaları mümkün değildir. Bu yönüyle eşbaşkanlık sistemini bir açıdan da toplumsal doğaya uygun özgür–eş yaşamın yönetim modeli olarak görmek mümkündür.

Eşbaşkanlık sistemi egemen erkekliğe müdahaledir

Eşbaşkanlık sistemi verili erkek egemenlikçi sistemde kadının lehine, erkeğin ise aleyhinedir. Zaten Önder Apo'nun gerçekleşmesi gerektiğini belirttiği üçüncü kültürel kırılma da tam olarak bu anlama gelmektedir. Yani ilk iki cinsel kırılmayla kadın önce güçten düşürülmüş, ardından da lanetlenmiştir. Bunları yapan egemen erkek ise tüm kutsallıkları kendine mal etmiş ve kadının güçsüzleştirilmesi üzerine güç devşirmiştir. İşte üçüncü cinsel kırılma, erkeğin ve kadının bu halden çıkarak kendi doğalarına dönmesi durumudur. Bu da kadın xwebunlaştıkça ve erkek de egemen erkek olmaktan çıktıkça mümkün olacaktır. Yani eşbaşkanlık sistemi, tanrısallaşmış, kadın da dahil kendisini her şeyin sahibi haline getirmiş olan egemen erkeğin iktidar alanını daralttığından egemen erkeğin aleyhine; kadına ise yaşam alanı açtığından kadının lehine olan bir sistemdir.

Dikkat edilirse, bu egemen erkek–özgürleşmek isteyen kadın denkleminde böyledir. Çünkü bu sistem egemen erkeğin alanını daraltmayı ve özgürleşmek isteyen kadına alan açmayı amaçlamaktadır. Ancak egemen erkek olmakta ısrar etmeyen, erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetten kendisini kurtarmak, özgürlük ve eşitlik mücadelesi yürüten erkekler açısından ise tam tersidir.

Eşbaşkanlık sistemi özgürleşmek isteyen erkek için özeleştiridir

Erkek egemenlikçi sisteme karşı eşitlik ve özgürlük mücadelesi yürüten erkekler açısından kadın mücadelesi en devrimci, değiştirici, dönüştürücü mücadele olduğundan, kadının varlık ve özgürlük mücadelesi savunulmaktadır. Eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren erkek, bunu tüm toplumsal sorunların yaratıcısı olan erkek egemenlikçi zihniyete karşı vermek durumunda olduğunu bilerek öncelikle bunu kendi yaşamında göstermek durumundadır. Eş deyişle eşitlik ve özgürlük mücadelesi yürüten erkeğin kendisini kadında oluşturulmuş egemen erkek (bu kimi zaman babadır, kimi zaman ağabey-kardeştir, kimi zaman sevgilidir, kimi zaman zorba devlettir vb vb) imajından kurtarması gerekmektedir. Kadının zihninde oluşturulmuş ve kadınla özgür–eşit ilişki geliştirmekten alıkoyan erkeklik imajı öldürülmeden kadınla erkeğin birlikte özgür yaşamı inşa etmesi söz konusu olamaz. Önder Apo 'Erkeği Öldürmek'ten bu nedenle bahsetti. Bu erkeklik öldürülmeden erkeğin xwebunlaşması, özüne dönmesi ve özgür kadın tarafından özgür ve eşit yaşamın paydaşı olarak görülmesi mümkün değildir. Çünkü mevcut erkeklik baskıcıdır, zorbadır, ben-merkezcidir, dayatmacıdır, mülkiyetçidir, ezicidir. Bu erkeklikle yoğrulmuş bir erkeğin de özgür–eş yaşam ölçüleri nezdinde kabul görmesi, sevilip sayılması mümkün değildir. Özgür yaşam demokratlığı, eşitliği, mütevaziliği, alçak gönüllüğü ve hiç kuşkusuz erkeği öldürmeyi gerektirir. Kendindeki erkekliği öldürmeden, kadının kafasında binlerce yıldır oluşmuş erkek imajını yıkmadan, kadına saygı duymadan, kadını kendi eşiti görmeden özgür yaşama dair hiçbir çaba sonuç vermeyecektir.

Dolayısıyla erkek, kendini egemen erkek olmaktan çıkardıkça, kadına egemenlerin gözünden bakmayı bıraktıkça kadının varlık ve özgürlük mücadelesinin gerçekte kendisinin de mücadelesi olduğunu derinden idrak edecek ve bu mücadelenin bir neferi olacaktır.

Bu gerçekler, eşitlik ve özgürlük arayışındaki tüm erkeklerin başta eşbaşkanlık sistemi olmak üzere kadın ile erkeğin özgür ve eşit ilişki geliştirmesini sağlayan her türden çabayı sahiplenmesini zorunlu kılar.

Ama ne yazık ki özellikle yerel yönetim süreçlerinde Bakur ve Türkiye'de yaşanan erkek egemenlikçi yaklaşımlar varlığını sürdürmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu yaklaşımlara karşı sadece aşma temelinde mücadele edilir. Bu anlayış sahiplerine prim verilemez, bu anlayışlar hiçbir gerekçeyle kabul edilemez. Zira bu sistemden vazgeçmek demek, özgür-eş yaşamdan vazgeçmek demektir ki bu da egemenlikçi sisteme ve onun yaşam tarzına teslim olmak demektir. Dolayısıyla demokratik siyasette yer alan ve özgürlük-eşitlik idealleri uğruna mücadele eden herkesin özellikle de erkeklerin bu bilinçle hareket etmeleri gerekmektedir. Böyle hareket edenlerin eşbaşkanlık sistemine yanlış yaklaşmaları, bu sistemi önemsememeleri, egemen erkek refleksiyle sistemi uygulamamaları vb söz konusu olamaz. Tersine, böyle hareket edenler, her bir eşbaşkanlık somutlaşmasında kadın ile erkeğin tıpkı toplumsallaşmanın başındaki gibi nasıl da eşit ve özgür insanlar olarak birbirini tamamladığını, güçlendirdiğini ve özgür yaşamı inşa ettiğini ispatlamış olurlar.

Sonuç

Mevcut iktidarcı–devletçi sistemin erkek egemenlikçi bir sistem olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla var olan kurumlar da erkek egemenlikçidir. Erkeğin önce kadın sonra da toplumun diğer kesimleri üzerinde egemen olmasına yaramaktadır. Bu yönüyle iktidarcı–devletçi sistem kadın, toplum ve yaşam karşıtıdır. Bunun aynı zamanda ne denli büyük tahribatlara yol açtığını, yaşamı nasıl da yanlış dolayısıyla zararlı inşa ettiğini yukarıda belirttik. Bu sistemle hiçbir toplumsal sorun çözülemez, tersine yok oluş gerçekleşir. Erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetinden, kurumlaşmalarından ortaya çıkan sonuç budur. Bu, gün gibi açık bir hakikattir.

O halde yaşamın doğasına uygun şekilde yeniden inşası ve var olan toplumsal sorunların çözümü için verili sistemin dışında bir sistem inşası gereklidir.

O halde bu erkek egemenlikçi sistem değişecek. Erkek egemenlikçi bu sistemin kadın karşıtı kurumları da değişecek.

Hiç kuşkusuz tüm bunları yaratan egemen erkek de değişecek. Değişen zaten değişecek, değişmeyene karşı da varlık ve özgürlük mücadelesi verilecek.

İşte Önder Apo'nun kadını merkeze alan çalışmalarının esası bu anlama gelmektedir. Bu yönüyle gerçekleştirilmek istenen sistemsel bir çıkış ve inşadır. Erkek egemenlikçi iktidarcı–devletçi sisteme karşı kadın etrafında şekillenen ahlaki–politik toplum gerçekliği inşa edilmeye çalışılmaktadır. Kadın kurtuluş ideolojisi, demokratik-ekolojik-kadın özgürlükçü toplum paradigmasının, eşbaşkanlık sisteminin geliştirilmesinin, öte yandan bunca egemen erkek çözümlemesi yapılmasının nedeni bu olmaktadır. Karşı olunan sistemin zihniyeti, paradigması ve yaşam sistemi aşılmak istenmektedir. Yeni bir zihniyet, kişilik devrimi ve toplumsal yaşam inşası öngörülmektedir.

Belirtilenler ve ortaya çıkmış gerçekler Önder Apo, Kürt Özgürlük Hareketi ve Kadın Özgürlük Hareketi'nin yürüttüğü mücadelenin ne denli tarihi bir mücadele olduğunu göstermektedir.

Tüm bunlar özgürlük ve eşitlik yolunda mücadele etmek, bu değerlere ortaklık etmek isteyenlerin ne denli hassas ve duyarlı yaklaşmaları gerektiğini de ortaya koymaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında özellikle seçim süreçlerinde demokratik siyaset alanında yaşanan çekişmelerin, anlamsız didişmelerinin, hele ki kadını ikincil gören erkek egemenlikçi yaklaşımların ne denli yersiz, sistem içi ve zararlı olduklarını ortaya koymaktadır.

O halde mücadelenin değişik yerlerinde geliştirilen eşbaşkanlık sisteminin uygulama sorunlarının zihniyetle olan bağı doğru görülmeli, her bir kadın ve erkek yoldaş erkek egemenlikçi zihniyet ve siyasetle hesaplaşarak özgür–eş yaşamın inşasında üzerine düşeni yapmalıdır...

Ulus-Devletçiliğe Karşı Ahlâkî ve Politik Toplum

Kapitalist Moderniteye Karşı Demokratik Modernite

(Ortadoğu'da Demokratik Modernite Çözümü)

Önder Apo'nun "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" Kitabından derlenmiştir.

Ulus-Devletçiliğe Karşı Ahlâkî ve Politik Toplum

Kapitalist modernite Ortadoğu toplumlarını ulus-devletle sadece güçlü bir kazığa bağlamadı; Hiroşima'ya atılan atom bombasından onlarca kat daha fazla etkide bulunan ulus-devletçiklerle bombaladı. Denilebilir ki, binlerce yıldan beri oluşan ortak kültürel değerler son iki yüz yılın ulus-devlet bombardımanıyla paramparça edildi. Hiçbir fiziki silahın gösteremeyeceği etkinlikte bir dağılma ve parçalanmaya yol açıldı. Ne devletli uygarlık sistemleri olarak, ne de karşıtlarınca yaşanan komünal sistemler olarak Ortadoğu toplumları, tarihlerinin hiçbir döneminde kapitalist modernitenin hegemonyası altında yaşandığı kadar kimliklerinden ve bütünselliklerinden soyundurulmadılar, parçalanıp birbirlerine ve varoluşlarına yabancılaştırılmadılar. Britanya İmparatorluğu bu en etkili sistemi (gerçek atom bombası) sadece Ortadoğu'da değil, dünyanın her tarafında uygulayarak hegemonyasını sürekli kılabildi.

En trajik uygulamalardan biri Fransa Kralı 16. Louis'ye karşı gerçekleştirilenidir. Yanlış anlaşılmasın; Fransa Devrimi'ni Britanya İmparatorluğu'nun bir komplosu olarak değerlendirmiyorum. Ama o dönem Britanya'sının Fransa Krallığı'nın hegemonik emellerini kırmak için her oyunu denediği ve kralın başının koparılmasında bu oyunların önemli rol oynadığı inkâr edilemez. Elde birçok veri bulunmasının da ötesinde, 1792'de Jakoben teröründe kralın başının koparılmasıyla birlikte ulus-devletin resmi tarihinin başlatılması bu rolün en önemli kanıtıdır. 1792'de resmen başlatılan ulus-devletçilikle Fransa'nın tüm hegemonik emelleri nesnel olarak boşa çıktı. Terör Britanya'ya yaradı. Napolyon'un çıkışı ve savaşları sadece Avrupa'yı dümdüz etmekle kalmadı, Britanya hegemonyasına baş kaldırabilecek tüm güçleri etkisizleştirdi. Napolyon'un kendisi de bu ulus-devlet savaşlarının kurbanı oldu. Günümüze kadar Fransa Beşinci Cumhuriyeti'ni yaşamaktadır. Ama bunların hepsinde de güç kaybederek hep Britanya'nın arkasında kalmışsa, bunda Hollanda ve Britanya'nın damgasını taşıyan orta sınıfın ve bürokratik ulus-devletçiliğinin belirleyici payı vardır. Aynı gerçeklik İspanya, Avusturya-Macaristan, Rus, Osmanlı, hatta Çin, Hint ve Japon İmparatorlukları için de geçerlidir.

İşin tuhafı, aynı oyunların 20. yüzyılın son çeyreği ve 21. yüzyılın başlarında dünya genelinde olduğu gibi, özellikle Ortadoğu'da kapitalist modernitenin (ABD-İngiltere önderliğindeki) küresel hegemonyasına karşı ulus-devletlerin artık engel haline gelmesiyle yeniden daha feci ve trajik biçimler halinde ulus-devlete karşı oynanmaya başlamasıdır. Adeta 16. Louis'nin güncelleşmiş ve Ortadoğu'da Irak ulus-devletinde yeniden diriltilmiş bir simgesi haline getirilen Saddam Hüseyin'in trajik sonu aynı oyunun mükemmel bir versiyonu oldu.

Ortadoğu kültüründe ulus-devletçiliğin tarihsel-toplumsal rolünü derinliğine çözümleyip kavramadan hiçbir toplumsal soruna çözüm bulabilmek mümkün değildir. Son iki yüz yıllık ulus-devletçi uygulamaları sadece kapitalist modernitenin hegemonik gücü Britanya İmparatorluğu'nun 'böl-yönet' komploları olarak değerlendirmek olayları ve olguları aşırı basitleştirmek olur. Bu yanlışlığa düşmemeye özen göstermek gerekir. Şüphesiz ulus-devlet komploya çok uygun bir devlet biçimidir. Fakat daha önemli olan, hakikat olarak değerini kapsamlıca belirleyebilmektir. Aksi yöndeki tüm pozitivist propagandaya rağmen, ulus-devletin içeriği en sırlı ve metafizik unsurlarla doludur. Tarihteki rolü aydınlatılamamıştır. Toplum üzerindeki etkisi daha da karanlıktır. Tüm anti-teolojik idealarına rağmen, en çok teokratik özellikleri taşıyan devlet biçimidir.

Ulus-devletin Ortadoğu'daki görünümünü çeşitli yönlerden aydınlatmak büyük önem taşır. Aydınlatıldıkça ahlâkî ve politik görevler daha iyi belirlenir.

1- Ulus-devlet tüm bilimsellik idealarına rağmen toplumsal hakikat açısından en zayıf ve olumsuz bir antite (varoluşsallık)'dir. Esas rolü toplumsal doğanın çok zengin olan zihniyet kodlarını homojenleştirme adı altında tekleştirmedir. Tek dil, tek tarih, tek bayrak, tek millet, tek tip siyaset, tek tip yaşam, tek tip ideoloji toplumsal doğanın homojenleştirilmesiyle iç içe yürür. Karmaşık ve farklı toplumsal yapılar basitleştirilip tek tipleştirilince, hakikat yerini değeri zayıflatılmış ve olumsuzlaştırılmış siyah-beyaz türünden bir ikileme bırakır. En tutucu, şoven, softaca, faşist görüş denilen dünya bakış açısı bu basit ikilemli yapı üzerinden gelişir. Ulus-devletçi iktidarın bu tek tipleştirici uygulamaları kapitalizmin azami kâr eğilimi nedeniyledir. Toplumun çok farklı yaşam grupları özgürlüklerini ve onurlarını korudukça azami kâr yasası işlerliğini sürdüremez. Ancak farklı çıkarlara dayalı tüm yaşam alanları tek tip ulusal hâkimiyet altında eritildikçe, toplumda iki sınıflı bir kutuplaşmaya (burjuva-proleter) doğru gidilir. Kapitalist kâr süreci bu tip sınıflaştırmayla genelleşir ve gelişir. Tarih boyunca birikmiş maddi ve manevi kültür birikimleri iki sınıflı homojenleştirmeye kurban edilir. Bu gerçek bir kurbanlaştırmadır. Ne kadar farklı dil, düşünce, inanç, ahlâkî ve politik zihniyet ve yapı varsa, hepsi bu kurbanlaştırma kapsamındadır. İki yöntem uygulanır: Fiziki ve kültürel soykırım ile asimilasyon. Asimilasyon istenilen sonucu sağlayamazsa, fiziksel ve kültürel soykırımlar devreye girer. Yöntemler genellikle iç içe uygulanır. Tek tip zayıf ve olumsuz hakikatleştirme denilen süreç böyle işler.

Marksizm'in yanlış olarak olumlu yansıtmaya çalıştığı iki sınıflı toplum hakikatinin doğrusu budur. Proleter denilen sınıfın hakikat değeri çok zayıf ve olumsuzdur. Genel olarak köleleşmiş bireyin toplumsal hakikati yok denilecek kadar zayıflatılmıştır. Kendisi efendi sınıfı içinde eritilmiş, eki durumuna indirgenmiş olduğu için, özgür iken taşıdığı hakikat efendi kesime aktarılmış oluyor. Marksizm'in bunu kavramaması büyük bir eksikliktir. Marks'ın Hegel'in kötü bir öğrencisi olduğu nokta, en çok bu hakikat konusunda karşımıza çıkar. Hegel Marks'a göre hakikati çok üstün düzeyde belirleme yeteneğindedir. Eserleri esas olarak hakikati açıklanmaya yöneliktir. K. Marks'ın köleyi hakikat taşıyıcı öğe olarak saptaması, öğretisinin önemli doğrular taşıyan diğer kısmını da yararsız bırakmıştır. Kapitalizm sadece kâr temelinde maddi güç biriktirmez. Onunla birlikte toplumsal hakikati de (toplumun zihniyet gücü) gasp eder. Kendi çıkarları doğrultusunda süzgeçten geçirip efendi sınıfa mal eder. Hakikatçe de kendini müthiş güçlendirir. Ulus-devlet denilen olay, olgu özünde bu hakikati dönüştürme ve aktarma sürecidir.

O halde hakikat anlamında iki değil, tek sınıf geçerlidir. İşçi sınıfının fiziki varlığı, hatta parti ve sendika tipinde dar örgütlenmesi toplumsal demokratik örgütlenmenin bütünselliği içinde bir parça olarak değerlendirilmedikçe, ücret kırıntıları dışında güçlü bir toplumsal hakikat değeri kazanamaz. Reel-sosyalizmin tarihi, hakikatin kazanılması ve kaybı konusunda da son derece öğreticidir. Özetle ulus-devlet ne kadar homojenleştirilirse, tekelci oligarşik sınıf adına o denli tek tip hakikatler belirlenir. Bu belirlemelerin içeriğinin spekülatif, kurgusal olması hakikat olmadıkları anlamına gelmez. Metafiziğin de bir hakikat belirleme türü olduğunu iyi bilmek gerekir. Mitolojiler de hakikat değeri taşırlar. Karşılığını doğada bulamamak, hakikat değerini taşımadıklarını kanıtlamaz. Unutmamak gerekir ki, hakikatin insanın zihniyet oluşumuyla her zaman bir ilişkisi vardır. İnsan zihniyeti hakikatin bilinebilen en gelişmiş biçimi olarak kavranmadıkça ciddi bilimsel, sanatsal ve felsefi çalışmalar yapılamaz. Şüphesiz insan zihniyetinin toplumsal koşullu olması hakikatin aynı zamanda toplumla ilişkisini zorunlu kılar. Hiçbir devlet ve toplum formunda hakikat ulus-devletteki kadar tahakkümle ilişkili, zayıf ve olumsuz kılınmamıştır.

2- Ulus-devletin teokratik ve teolojik unsurları, üzerinde daha büyük bir önemle durmayı gerektirir. Hegel, ulus-devleti yeryüzüne inmiş tanrı olarak tanımlarken, salt simgesel bir değerlendirme yapmış olmuyordu. Ulus-devleti tüm çağlar boyunca tanrı adına biriktirilmiş fikirlerin bir gerçekleşmesi olarak yorumluyordu. Bunu anlamak için sadece Fransız Devrimi'ne yol açan fikirler toplamını incelemek yeterlidir. Pozitivistler ulus-devletle egemenliğin tanrıdan alınıp ulusa devredildiğini söylerken ne denli tanrıcılık yaptıklarının farkında değildirler. Çünkü egemenliğin kendisinin ne olduğundan habersizler veya açıklamasını doğru yapmak çıkarlarına uygun düşmüyor. Egemenliğin kendisi tarih boyunca gelişen hiyerarşik ve devlet iktidarlarının toplamı olarak tanrı (efendi) adına toplum üzerinde yürütülen tekelci tahakküm ve bu temelde sağlanan artık-ürün ve değerler sömürüsüdür. Tanrısal kaynaklı egemenliğin kendilerini efendi (Rab demektir) kılmış insanlardan kaynaklı olduğu gerçeği çözümlenmeyi gerektirmeyecek kadar açıktır. Kalkıp da "Fransız Devrimi ile birlikte egemenlik tanrı kaynaklı olmaktan çıkıp ulus kaynaklı oldu" demek sosyal bilim adına yapılan en büyük sahtekârlıktır. Pozitivizm bu tür sahtekârlığın mucididir.

İlk ve orta çağların egemenliği ve tahakkümü ne denli tanrı kaynaklıysa, kapitalist modernitenin ulus-devlet egemenliği de katbekat fazlasıyla aynı kaynaktan beslenir. Burada üzerinde durulması gereken şey,

millet ve milliyetçilik (ulus-ulusçuluk) kavramlarının tanrısallıkla bağıdır. Bilindiği gibi millet İslam'da din anlamına gelir. Tanrı ve millet özdeştirler. Milletin uluslaşması sonucu değiştirmez. Bir dil oyunu yapılmıştır, o kadar. İster Kutsal Kitaplarda ister kapitalist liberalizmin öğretilerinde geçsin, millet veya ulus, tanrının (efendinin, rabbin, egemen olanın, buyruk altına alanın) emrini yerine getiren cemaati veya toplumu ifade eder. Kapitalistler seküler, laik kavramıyla dinden, tanrıdan ve egemenden çıkmış, onu inkâr etmiş olmuyorlar. Milliyetçilik, ulusçuluk veya yeni bir dinsel mezhep adıyla kendi çıkarlarına uyarlanmış bir dinsellik geliştirmiş oluyorlar. Hatta faşizm sınırlarında seyreden milliyetçilik tarih boyunca görülen en bağnaz din konumunu alma ayrıcalığına sahiptir. Önemli olan dinin Hıristiyanlık, İslamiyet, Budizm, Musevilik biçiminde eski formlarda olup olmaması değildir. Toplumu tapınma düzeyinde saran her düşünce ve inanç rahatlıkla din olarak ifade edilebilir. Tanrılı olup olmaması da bu konuda belirleyici değildir. Esas özü bir toplumun mensuplarını kutsallık derecesinde ortaklaşa ve çok yoğunca yaşanan duygu, inanç ve düşünce dünyasına, ibadet denilen davranış biçimlerine, törenlerine bağlayabilmesidir. Ulus-devlet kapsamında ulus ve ulusçuluğun çok aşırı biçimde bu tanımlar gereği inşa edildiği açıktır. Dolayısıyla bunlar dinsel karakterleri tartışmayı gerektirmeyecek denli açık kavram ve öğretilerdir.

Ulus ve ulusçuluk teolojisinde önemle göz önünde bulundurulması gereken husus, bilimsellik maskesini takan pozitivizmin sanki din ve metafizik değilmiş gibi kendisini yansıtması, hatta din ve metafizik karşıtı olmayı temel kural olarak belleyerek 'bilimcilik' adına ulusçuluk ve ulus-devlet konusunda dinsel bir soyutlamaya girişmekten çekinmemesidir. Ulus-devlet hakikatçiliğiyle dinciliği birbirleriyle sıkıca bağlantılıdır. Ortak amaçları toplumsal gerçekliğin farklı, çeşitli yaşam biçimlerini eritmek, tasfiye etmek, karartmak ve tarihsizleştirmektir; zengin hakikat ifadelerini bu temelde zayıflatıp kendi hegemonik sistemini tek meşru hakikat gibi sunmaktır.

3- Ortadoğu kültürel yaşamına dayatılan ulus-devletçi zihniyet ve yapılanmaların sonuçları henüz bütünlüklü ve tarihsel süre perspektifiyle irdelenmeye alınmamış bir konudur. Bizzat bu zihniyet ve yapılanmaların sahipleri bile neyi uyguladıklarının çok az farkındadırlar. O da dar bir mekân ve kısa süreyle sınırlı iktidar ve maddi çıkardır. Ulus-devleti ideoloji ve yapılanma olarak uygulayanlar aslında "Kapitalist modernite hegemonyasından neyi kopardıysak kârdır" mantığıyla hareket ederler. Tüm stratejik ve taktik yaklaşımları bu bakışla sınırlıdır. Hegemonik sistem başka tür gelişmesine fırsat vermez. Özünü vermeye çalıştığımız hakikatinden ve teolojisinden habersiz oldukları için, bir yandan keskin ulusal dogmatikler, diğer yandan sürekli şüpheciler olarak yaşamaktan kurtulamazlar. Daha da somutlaştırmaya çalışırsak, Ortadoğu'nun en eski toplumsal gerçeklerinden olan Arap kabile ve dinsel düzenlerine dayatılan yirmiyi aşkın ulus-devletçik sadece ortak kültürel yaşamı bölmekle kalmıyorlar, varlıksal özlerine görülmemiş boyutlarda bir yabancılaşmayı aşılıyorlar. Ortaya çıkan yeni Arap kimliği çokça eleştirilen eski ve ortaçağların kimliğinden daha yetkin değildir. Ulus-devlet temelinde bölünen Arap en zayıf, çarpıtılmış ve tarihsel-toplumsal hakikatlerden koparılmış Arap'tır. Ne kadar keskin ulus-devletçilik yaparlarsa yapsınlar, sandıkları gibi güçlenmeyip daha da zayıflarlar. Kaldı ki, Arapçılık da güçlenmenin değil, zayıflamanın ve hakikatlerden uzaklaşmanın nedenidir.

Hiçbir milliyetçilik hakikatle beslenmediğinden güçlenmenin etkeni değildir. Bu durum en çarpıcı biçimde Hitler pratiğinde yaşanmıştır. Ulus-devlet bakış açısından kutsallık atfedilen sınırlar tamamen uydurmadır ve küresel hegemonyanın çıkarlarınca belirlenmiştir. İçerdiği ülke ve millet kavramları yeni teolojinin simgeleri olarak aynı çıkarların kapsamı dışına çıkamazlar. Çıktıklarında hegemonik tanrının gazabından kurtulmaları çok zordur. Aslında son iki yüz yıldır inşa edilmeye çalışılan bölgedeki bütün sınırlar, vatanlar, milletler, orta sınıf ve bürokrasiler ulus-devlet tanrısallığıyla körelmiş durumdalar. Yaşadıkları gerçekliği ezeli ve ebedi gerçeklik sanırlar. Hâlbuki zihni biraz hakikate açık bir kişi tüm bu gerçeklerin son iki yüz yılın hegemonik çıkarlarını meşrulaştırmaya yönelik fantastik icatlar olduğunu bilir. Türkî ve İranî ulus-devlet inşaları aynı hegemonik çıkarların ürünüdür. Bu ulus-devletler kapitalist modernitenin fetih damgasını taşıdıkları halde, meşruiyet krizlerini aşırı dinci ve milliyetçi ideolojilerle aşmak isterler. Hepsinde laik ve dinsel milliyetçilik iç içe geçirilerek ulus-devlet sağlam bir ideolojik zırhla kaplanmaya çalışılır. Azınlık durumunda bırakılan tarihsel kültürler, etnisiteler, din ve mezhepler ulus-devlete karşı varlık-yokluk sorunuyla karşı karşıyalar.

Demokratik modernitenin çözümleme ve çözme gücü ulus-devlet karşısında çok daha nettir. Eski ve yeni hegemonik güçlerin sürekli tarihlerini unutturmaya çalışarak uyutmaya terk ettikleri toplumsal gerçeklikler, demokratik modernite yaklaşımıyla öz tarihsellikleri içinde varlıklarının hakikatini ifade edebilme imkânına kavuşmaktadır. Hegemonik güçlere ilişkin çözümleme, karşıtlarına ilişkin tarih ve hakikat olarak yanıt bulmaktadır. Toplumsal gerçeklikler hiçbir dönemde tarihsiz olmadıkları gibi hakikatsiz de değildir. Ortadoğu'nun tarihsel bütünlük taşıyan toplumsal kültürüne dayatılan ulus-devlet hegemonyacılığına karşı demokratik modernitenin antitezi ahlâkî ve politik toplumdur.

Ortadoğu kültürünün bütünselliği kapitalist modernitenin ulus-devlet parçalayıcılığıyla köklü bir çelişki içindedir. Modernite ortak yaşam gerçekliklerine dayatılan demirden kafes rolünü oynamaktadır. Şiddetin sürekli gündemde olması bu gerçeği doğrulamaktadır.

Demokratik modernitenin çözümleme ve çözme gücü ulus-devlet karşısında çok daha nettir. Eski ve yeni hegemonik güçlerin sürekli tarihlerini unutturmaya çalışarak uyutmaya terk ettikleri toplumsal gerçeklikler, demokratik modernite yaklaşımıyla öz tarihsellikleri içinde varlıklarının hakikatini ifade edebilme imkânına kavuşmaktadır. Hegemonik güçlere ilişkin çözümleme, karşıtlarına ilişkin tarih ve hakikat olarak yanıt bulmaktadır. Toplumsal gerçeklikler hiçbir dönemde tarihsiz olmadıkları gibi hakikatsiz de değildir. Ortadoğu'nun tarihsel bütünlük taşıyan toplumsal kültürüne dayatılan ulus-devlet hegemonyacılığına karşı demokratik modernitenin antitezi ahlâkî ve politik toplumdur.

a- Ulus-devlet ahlâkî ve politik toplumun inkârı olarak gerçekleşir. Ahlâk yerine ulusal hukuk denilen güç kurallarını ikame eder. Güç düzenlemelerini ifade eden hukuk, azami gelişmesini ulus-devlet çerçevesinde yaşar. Ulus-devlet politik toplumun yerine katı bürokratik idareyi hâkim kılar. Politik toplumun inkârı somut olarak demokratik sistemin işlemeyişinde kendini gösterir. Her ne kadar parlamento ve seçimler söz konusu edilse de, geçerli olan bürokratik oligarşinin idari yapılanmasının yazılı olmayan anayasasıdır. Toplumun kılcal damarlarına kadar yayılan ulus-devlet iktidarı kendini hukuki kılıf altında kamu idaresi olarak sunar. Seçim ve parlamento bu idarenin meşruiyet cilası rolü oynamaktan öteye pek anlam ifade etmez. Toplum, halk ve ulus ulus-devletle özdeş kılınır. Kapitalist modernitenin evrensel kıldığı bu hegemonik gerçeklik karşısında ahlâkî ve politik toplumu savunmaktan başka çözüm yolu yoktur.

Toplumsal doğalar öz olarak ahlâkî ve politiktir. Ahlâksız ve politikasız toplum ve birey düşünülemez. Toplum ahlâksız ve politikasız kılınmaya zorlanabilir. Ahlâkî ve politik yetenek kötürümleştirilip rolünü oynayamayacak denli zayıf kılınabilir, ama asla yok edilemez. Bu yeteneğin yok edilmesi ancak toplum olmaktan çıkmakla mümkündür. Ahlâk ve politika toplumsal hakikatin güçlü araçlarıdır. Ahlâk ve politikadan yoksunluk hakikatsizliğe yol açtığı gibi, güçlü ahlâkî ve politik eylemin olduğu alanlarda hakikatin kendini ifade tarzları da güçlü, şeffaf olur. Ahlâkı ve politikayı üstyapı olarak sunmak, Marksistlerin önemli yanılgılarından biridir. Ahlâkî ve politik olmayan hiçbir toplum birimi ve bireyi yoktur. Her toplum birimi ve bireyi hem ahlâkî hem politiktir. Demokrasi ahlâkî ve politik toplumla orantılıdır. Demokrasi ahlâkî ve politik toplumun işleyen halidir. Toplumsal hakikatler kendini azami olarak demokratik toplum halinde açığa vurur. Hakikatlerin bilim, felsefe ve sanat halinde ifadeleri demokratik toplumla en iyi hallerine kavuşur. Bu belirlemeler ahlâkî ve politik toplumda neden hakikatin azami ifadelerine kavuştuğunu açıklamaktadır.

Ortadoğu toplumunda hala güçlü olan direniş unsurları ahlâkî ve politik unsurun sanıldığı kadar zayıf olmadığını kanıtlamaktadır. Ahlâksız ve politikasız birim ve bireyler direnemez. Sadece boyun eğmeye alıştırılmışlardır. Aile, kabile, aşiret, mezhep ve ulus boyutlarındaki direniş, göçerlik, varoşçuluk ulus-devletin reddi olduğu kadar demokratik toplumun inşasına çağrıdır da. Ortadoğu kültüründe bu boyutlardaki gelişmeler oryantalizmin kabul ettirmeye çalıştığı gibi gerilik, ortaçağcılık, anarşi olmayıp demokratik modernitenin potansiyel zenginliğini teşkil etmektedir. Toplumsal olguların zenginliğini görmezden gelmek, toplumun anlam ve hakikat gücünü azaltma sonucunu doğurur. Kültürel zenginlik ne denli homojenleştirilirse, anlamından ve hakikat olarak ifade edilmesinden o denli yoksunluk yaşanır. Ulus-devletin tek tip vatandaş üretme idareciliği anlam bakımından potansiyelini yitirmiş, ezberlenmiş birkaç dogmadan öteye zihni çalışmayan, resmi törenleri yeni ibadet biçimi olarak algılayan, hakikat açısından içi boşaltılmış bireyciliğe götürür.

Demokratik toplumla işleyişine kavuşan ahlâkî ve politik değerler, anlam zenginliği olan bir potansiyelden hakikat üretir. Sürekli hakikatle beslenen bir toplum ise ideal birey-topluluk dengesinde yaşar.

b- Ulus-devletin pozitivist teolojisine karşılık ahlâkî ve politik toplum bilim-bilgelik anlamında felsefeyi esas alır. Laiklik ve sekülerlik ilke olarak dinsel dogmalardan pek farklı değildir. Ulus-devlet kılığına girmekle dinci olmaktan kurtulmuş olmuyorlar; sadece biçim değiştirmiş oluyorlar. Pozitivist bilimciliğin hızla ürettiği ulus-devlet dogmaları ortaçağın dinî dogmalarından daha katıdır. Ulus-devletin yol açtığı savaş ve sömürü gerçeği bu hususu açıkça kanıtlar. Çok iyi bilmek gerekir ki, teoloji, kapitalist modernite de dahil, esas olarak sınıflı-devletli uygarlığın ideolojik meşruiyet aracı olarak inşa edilmiştir. Ahlâkî ve politik toplumdaki bilim-bilgelik unsurlarına karşıt (antitez) olarak gelişir. Ahlâkî ve politik değerler bilim ve bilgeliğe yol açarken, bilim ve bilgelik de ahlâkî ve politik toplumu sürekli besler. Theo (Tanrı) ve logik (akıl) olarak kendini dıştan dayatan toplumsal ifade ise tanrıkral devletidir. Bunu netçe ifade etmemesi Batı sosyolojisinin aynı sınıfsal-devletsel özden beslenmesiyle bağlantılıdır. Pozitivist adımıyla teolojiyi en tehlikeli aşamaya taşır. Özellikle ulus-devlet tanrısının son muhteşem iki yüz yıllık deneyimi gözler önündeyken, tanrının dünyevileşmesinin gökselliğinden bin kat daha fazla sömürü, gözyaşı ve kan ürettiğini kim inkâr edebilir! Neydi bu tanrının sıfatları? Sınırlar, milletler, bayraklar, marşlar, orta-sınıf ve bürokrasiler, monolitik yurttaşlar… Bu sıfatlar altında ulus-devlet tanrısı ne yaptı? Tarihte eşi görülmemiş savaşlar ve sömürüler gerçekleştirdi. Demiurg (Mimar Tanrı) olarak dünyada ulus-devlet düzenini kurdu. Böylelikle putçu özellikleri en gelişkin tanrı olduğunu kanıtladı.

Ahlâkî ve politik toplum yaşamak için bu tür tanrısallıklara ihtiyaç duymaz. Bilgeliği teolojiden daha değerli sayar. Hikmet, bilgelik teolojiden değil, bilimsellikten kaynaklanır. Bir nevi sosyolojidir. Ortadoğu toplumunda bütün teolojik dayatmalara rağmen, bilgelik damarları hep var olagelmiştir. Bilgeliği felsefe ve sosyolojinin bütünselliği ve yaşamla iç içe hali olarak değerlendirmek gerekir. Sokrates'e kadar bilgelik temel form iken, daha sonraları geliştirilen ekoller bu geleneği yozlaştırdı. Öğreti ile yaşam arasında kopukluk oluştu. Bu ise, ahlâkî ve politik toplum için darbe oldu. Bilgelik felsefe olarak devletin hizmetine koşturuldu. Peygamberlik geleneğinde egemen yan hep bilgelik olmakla birlikte, teolojiye de gittikçe açılım gösterilmesi yozlaşmayı beraberinde getirdi. Elçiler, vaizler ve rahipler ne denli teolojiye saparlarsa, o denli bilgelikten kopar ve ahlâkî-politik toplumdan uzaklaşırlar. Ortadoğu kültüründe bu ikilemin unsurları arasında yoğun bir mücadele vardır. Bu mücadele özünde devletli uygarlıkla demokratik uygarlık dünyası arasındaki gerilimi yansıtır.

Tanrı kavramına içerilmiş kral ve despot dayatmalarına karşı tasavvufla daha da belirginleşen toplumsal kimliğin savunusu bilgeliğin asıl işidir. Böylelikle ahlâkî ve politik toplumun savunulması yapılmaktadır. Keramet, hikmet toplumda aranmaktadır. Or-

Anti-toplumsal olanın fazlasıyla anti-ekonomik olacağı açıktır. Çünkü kapitalizm "azami kâr kanunu"nu ekonomik toplum alanında gerçekleştirir. Sistem olarak kapitalizmin anti-ekonomiciliği tüm tarihi boyunca deneyimledikleriyle her alanda doğrulanmıştır. Tarihsel bir doku olarak kapitalizm tali bir çelişki biçiminde kölesi olan proleter üzerinde değil, maddi ve manevi kültür birikimi olarak toplum ve ekonomik toplum üzerinde anlamlandırılırsa gerçekten sadece 'kapital' değil 'kapitalizmin tarihi' de doğru yazılabilecektir.

tadoğu tarihinin bu tarz yorumu önemlidir. Bu tarihin güncellenmesi demokratik moderniteyi daha anlaşılır kılacaktır.

c- Ahlâkî ve politik toplum, ulusal toplumun inkârı değildir. Toplumların sürekli biçim değiştirmeleri doğaları gereğidir. Form çeşitliliği yaşamın zenginliğidir. Karşı çıkılan, toplumsal formların kapalılığı ve katılığıdır. Tutuculuk esas olarak form kapalılığı ve katılığındaki ısrardır. Özgürlük formların ucu açıklığı ve esnekliğiyle bağlantılıdır. Toplumsal kimlikler ne kadar ucu açık ve esnekse, o kadar çeşitlilik kazanır ve dolayısıyla özgür yaşarlar. Ulus-devletin kimlik anlayışı tekli, ucu kapalı ve katıdır. Faşizm bu kimlik anlayışından kaynaklanır. Toplumsal kimliklerin böyle algılanışı, ulusal toplumun içinde ve dışında sürekli savaş hali olarak yaşanır. Toplumsal kimliklerin ucu açık ve esnek doğası yapay, kapalı ve katı kimlik dayatmalarıyla karşılaştıkça bu tür savaşlar kaçınılmazdır. İster dinsel ister ulusal (Her ikisinde de ucu kapalılık ve katılık kimliklerinin temel özelliğidir) savaşlar olsun, bu kimlik çatışmasını ifade ederler. Ortadoğu'nun son iki yüz yılında dinsel ve ulusal kimlikli savaşların yoğun yaşanması kapitalist modernitenin dayatmak istediği kimlik anlayışıyla bağlantılıdır. Kendi hegemonik süzgecinden geçirdiği ulus-devlet kimlikleri özünde merkezî kimliğin uzantıları, ajanları konumundadır. Merkezî kimlik hep ana karargâh gibi çalışır. Kendi sömürge ve bağımlı acenteleriyle yakından ilgilenir; gerektiğinde onları yeniden düzenler.

Günümüz Ortadoğu'sunda dünya genelinde de olduğu gibi son iki yüz yıllık ulus-devlet kimlikleri yıpranmış ve küreselleşmeyi yoğunlaştırmak isteyen kapitalizmin önünde bir engel konumuna gelmiş bulunmaktadır. Yapısal krizin temelinde ulus-devletin tutucu direnci yatmaktadır. Sistemin kendi içinde yaşadığı baş çelişki budur. Fakat çözüm bulamamaktadır. Afganistan'dan Fas'a, Kafkasya'dan Hint Okyanusu'na kadar ulus-devletçilik ile küresel kapitalizm arasındaki çelişkiler bir yandan artarken, diğer yandan sıkça yaşanan savaşlara yol açmaktadır. Kapitalizm yayılmasını önemli oranda borçlu olduğu ulus-devleti tam tasfiye edemeyeceğini gayet iyi bilmektedir. Reformdan geçirmek istediğinde ise sürekli bu devletlerin direnişiyle karşılaşmaktadır. Ulus-devletle aşırı ölçüde palazlanmış kesimler daha rasyonel bir kapitalizme karşı direnmekte; bunun sonucu da daha çok kriz ve savaşlar olmaktadır. ABD'nin son Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) bu gerçekten kaynaklandığı gibi, neden yürütülemediğini de yine bu gerçekliğe bakıp anlayabiliriz. Bölgedeki tıkanma sistemin Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarındaki bunalımından daha derindir. Öyle olduğu içindir ki, bir türlü çözümlenemiyor. Yapısal kriz kavramı da anlamını gerçeğin bu niteliğinden almaktadır.

O halde Ortadoğu, gerek tarihsel-toplumsal kültürün bütünlüksel gelişiminden, gerekse kapitalist modernitenin iç çelişkilerinden yansısın, kapalı ve katı ulus-devlet kimliği aşılmadan, hiçbir soruna anlamlı bir çözüm bulma olasılığına sahip değildir. Irak'ta ve Afganistan'da ulus-devletin yeniden inşası için gösterilen tüm çabalar boşa gitmektedir. Savaşta yıkılan Avrupa'nın yeniden inşası için İkinci Dünya Savaşı sonrasında Marshall Planı çerçevesinde ABD tarafından verilen sınırlı bir yardım yeterli olduğu halde, Irak gibi küçük bir mekân için katbekat daha fazla destek sunulmasına rağmen bu ülkenin yeniden inşası gerçekleşememektedir. Irak'ta olup bitenler aslında tüm bölge gerçeklerini yansıtmaktadır. O da kapitalist modernitenin her üç sacayağı üzerinde de iflasını ve krizini haber vermektedir. Sonuç olarak Ortadoğu, sahip olduğu onca ulus-devleti, endüstriyalizmi ve kapitalizmiyle ancak kriz ve savaş üretir.

Fakat tekrar belirtilmeli ki, yaşanan kriz ve savaşlar sadece iki yüz yıllık kapitalist modernitenin değil, aynı zamanda beş bin yıllık sınıflı-devletli uygarlığın da yapısal krizi ve savaşlarıdır. Olası çözümler bu gerçekliği esas almak durumundadır.

Ortadoğu zihniyet dünyasında moderniteye ilişkin yoğun tartışmalar yaşanmıştır. Sadece teknik ve bilimsel temeli benimseyip diğer unsurları dışarıda bırakmak veya tamamen benimsemek türündeki bu tartışmaları yapanlar neyle karşı karşıya olduklarını bilimsel olarak kavramaktan uzaktılar. Kaldı ki, tercih onlara bağlı değildi. Kapitalist modernite hegemonya olarak kendilerini sardıkça onunla uzlaşmaktan başka çare bulamadılar. Sağ-sol görüş ayrımı yapılmaksızın, halen oryantalizmi aşan bir görüş, bir zihniyet dünyasına erişilmiş değildir. Kapitalist modernitenin içinde eritilmeyen, uzlaştırılmayan görüş çok azdır. Görüşte başarılamayan elbette yaşamda da başarılamaz. Sistem karşıtlığına ilişkin değerlendirmeler önceki bölümlerde yapıldığından ancak gerektikçe tekrarlanacaktır.

Demokratik modernite paradigmasıyla yapısal krizi ve çatışmaları çözümlemek ve çözüm olasılıklarını sunmak mümkündür. Tarihsel bütünlük ve ulus-devlet çıkmazının derinleşmesi bu yönlü olasılıkların gerçekleşme şansını gittikçe daha çok arttırmaktadır.

1- Ortadoğu jeokültürünün ulus-devlet parçalayıcılığıyla derinliğine çelişki içinde olması bütünlük ve entegrasyon eğilimlerine güç vermektedir. Bölge kendi tarihinin hiçbir döneminde ulus-devletler dönemindeki kadar bir parçalanmışlığı yaşamamıştır. Yaşanan parçalanmışlıklar dahi iktidar boyutlarında kalmış, kültürel yaşamı fazla etkilememiştir. Etnik ve dinsel farklılıkların binlerce yıl iç içe yaşayabilmeleri jeokültürün bütünselliğiyle ilgilidir. Hatta iktidarla ilgili hegemonik yükselişler bile hep bölge çapında gelişmiştir. Tarihin kaydettiği ilk hegemon olan Akad Kralı Sargon'dan en son Osmanlı hegemonyacılığına kadar iktidar olarak da bütünlük ağır basan yön olmuştur. Her yükselen yeni güç hızla bölgesel olmuştur. İster sınıf ve devlet temelli uygarlıklar, ister etnisite, din ve mezhep boyutunu aşamamış demokratik uygarlıklar olsun, hepsi bölgesel kültür olarak yaşamış ve iz bırakmışlardır. Bir Japonya, Çin, Hint, hatta Britanya gibi ucu kapalı bir uygar kimlik Ortadoğu jeokültüründe yaşanmamıştır. Şüphesiz benzer jeokültürler Afrika ve Güney Amerika için de söz konusu olmakla birlikte, Ortadoğu'daki kadar gelişmiş merkezî uygarlık düzeyinde değildir. Kapitalist modernite unsurları bölgenin tarihsel olan her iki jeokültür eğilimiyle çelişki ve çatışmayı yaşamaktadır. Ortadoğu'nun ve sorunlarının çok tartışılıp da bir türlü çözümlenememesi bu derin çelişkilerle bağlantılıdır.

Ortadoğu'da Kapitalist Moderniteye Karşı Demokratik Modernite

Demokratik modernitenin temel unsurları olan ekonomik, ekolojik, ahlâkî ve politik toplum bölge jeokültürünü esas almaktadır. Herhangi bir parçalayıcı unsur dayatmamaktadır. Tersine var olan parçalayıcı unsurların alternatiflerini oluşturmaktadır.

Demokratik modernite ulus anlayışında esnektir. Dil, etnisite, din ve devlet esaslı olmayan ulusal inşa perspektifi, bünyesinde çok dilli, etnisiteli, dinli, mezhepli ve siyasi oluşumlu unsurları bütünleştirerek muazzam çözümleyici bir rol oynar. Devlet, dil, din, mezhep, etnisite temelli ulus anlayışlarına karşı demokratik modernitenin bu çok unsurlu bütünleyici ulus anlayışı Ortadoğu jeokültüründe ihtiyaç duyulan barış ve kardeşliğe gerekli olan temeli güçlü bir biçimde sağlamaktadır. Denilebilir ki, üç büyük tek tanrılı dinden ve her tür farklı dil, etnisite ve siyasal oluşumlardan müteşekkil bir büyük bölge milleti, yani Ortadoğu ulusu bile oluşturulabilir. Nasıl bir Amerika (ABD) ulusu, Avrupa ulusu (AB) varsa, Ortadoğu ulusu da var kılınabilir. Bunun kültürel temeli her iki bloktan daha elverişli ve güçlüdür. Azınlık-çoğunluk, büyük uluslardaki (Arap, Türk, Kürt, Fars) parçalanmışlık, küçük sayılı uluslardaki tecritlik (Ermeni, Yahudi, Süryani, Kafkas halkları) sorunları böylesi büyük ve açık uçlu bir esnek ulus anlayışı içinde ideale yakın çözümlere kavuşturulabilir.

Demokratik ulus paradigmasının ulus-devletteki homojenleştirici, çatışmalı, milliyetçi, cinsiyetçi, dinci ve pozitivist zihniyetlerle birlikte iktidarcı ve sömürücü tekellerin yol açtığı derin çıkmazlar ve çatışmaları ortadan kaldırabilecek nitelikte ve kapasitede olduğu gayet açıktır.

Demokratik modernitenin ekonomik ve ekolojik unsuru, kapitalizmin ve endüstriyalizmin ekonomiyi ve çevreyi sadece krizlere uğratmakla kalmayan, bölge toplumlarını ulus-devlet temelinde parçalayan, böylece verimin alabildiğine düşmesinde önemli bir etken olan olumsuzluklarını gidermekle kalmaz, aynı zamanda ekonomik ve ekolojik toplumun ihtiyaç duyduğu bütünselliği sağlayarak azami verimliliği mümkün kılar ve çevreye zarar vermemeyi esas alan bir çerçeve sunar. Tarım-su-enerji komünleri etrafında geliştirilecek her tür ekonomik ve ekolojik komünal birlikler, ekonomik ve ekolojik toplumun ihtiyaç duyduğu ve tarihsel kültürün dayattığı dayanışmaya imkân veren, işsizliği önleyen, çalışmayı özgürleşme sayan ve verimliliğe yol açan düzeni mümkün kılar.

Demokratik modernitenin ahlâkî ve politik toplum unsurları, hukuk ve iktidar fetişizmi yaratan ulus-devletçi hegemonyayı aşarak demokratik toplumun gelişimine yol açar. Bölgenin jeopolitikasını parçalayan, kısırlaştıran, ucu kapalı ve katı kimlikli iktidar tekelciliği yerine, bölge ve hatta dünya çapında ucu açık, esnek ve demokratik siyaset anlayışıyla şiddetle ihtiyaç duyulan olanca farklılığı içindeki bütünselliği ve kardeşliği mümkün kılar. Tarihsel-toplumsal kültürün bütünlüğü üzerinde demokratik toplumu gerçekleştirir.

2- Bu ana çözümlemeler temelinde demokratik ulusların bütünlüğüne ilişkin somut öneriler sunulabilir.

Kapitalist modernitenin yol açtığı sorunlara çözüm için yakın geçmişte geliştirilen Bağdat Paktı, CENTO, RCD (Kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği Örgütü) türü ulus-devlet birliklerinin bünyesel nedenleri dolayısıyla çözümleyici ve uzun ömürlü olmadıkları bilinmektedir. Halen yaşatılmak istenen Arap Birliği, İKÖ (İslam Konferansı Örgütü) gibi örgütlerin bölgenin hiçbir önemli sorununa çözüm getiremedikleri ve etkisiz kaldıkları, yine ulus-devlet niteliklerinden ötürü anlaşılır bir husustur. Kaldı ki, bölgenin her ulus-devleti kendine özgü bir kapitalist hegemonik merkeze bağlıdır. Bağlı oldukları merkezin denetimi dışına çıkacak kapasiteden yoksundur. Toplantı üstüne toplantı, zirve üstüne zirve yapmalarına rağmen, çözümsüz ve etkisiz olmaktan kurtulamamaları bu gerçeklikle bağlantılıdır.

Demokratik modernitenin bölgenin politik bütünlüğüne ilişkin çözüm gücü, temel aldığı unsurların çözümleyici kapasiteleriyle bağlantılıdır. Politik bütünlüğün önüne dikilebilecek bir iç engelleyici unsur yoktur. Tersine tüm ekonomik, ekolojik, ahlâkî ve politik unsurlar politik bütünlük çerçevesinde en çok arzuladıkları demokratik toplumu inşa edebilirler. Bölgenin politik bütünlük içindeki tüm toplumsal güçleri, kapitalist modernitenin dıştan kaynaklı hegemonik müdahalelerine rahatlıkla ve başarıyla karşılık verip sorunlarını çözümleyebilirler. Dolayısıyla Ortadoğu Demokratik Komünü, her alandaki komünler komünü siyasi oluşumu olarak önerilebilir. Ulus-devletçi zihniyetin kıskacındaki Irak, İsrail-Filistin ve Afganistan'ın sorunlarına elbette sorunun bizzat kaynağı olan bir zihniyetle çözüm bulunamaz. Sorun kaynaklı zihniyetlerle bölgenin tümünde yaşanan siyasal-toplumsal sorunlara yaklaşımın son iki yüz yılda yol açtığı tahribatlar ve kaybettirdikleri yeterince ders vericidir. Hem laikinin hem de dincisinin çözüm geliştirmek şurada kalsın, çözümsüzlüğü derinleştirmekten öteye rol oynamadıkları iyice açığa çıkmıştır.

Ortadoğu jeokültürü jeopolitikasına yansıtılmak durumundadır. Bunun için en uygun çerçevenin demokratik komünal ve konfederatif (Devlet konfederalizminden ve federasyonundan bahsetmiyorum) bir yapılanma olacağı açıktır. Çünkü ne kadar farklı birlik veya komün varsa, hepsine ana komün veya konfederasyon çerçevesinde yer vardır. Ulus-devletin bu yaklaşım çerçevesinde ne kadar kusurlu ve dışlayıcı olduğu rahatlıkla

anlaşılmaktadır. Lafta çok 'bağımsızlıkçı' geçinen, özde ise kapitalist hegemonik merkezlere bin bir bağla bağlı olan ulus-devletin engellerine takılmadan yürümeyi bilmek önem taşır. Bölgenin her alanında geliştirilecek siyasi oluşumlara, ekolojik ve ekonomik komünlere, demokratik sivil topluluklara ucu kapalı ve katı kimlik sıfatını asla takmadan, bağımsızlık taslamadan, evrensellik-tikellik ana felsefi ilkesini esas alarak, basitten karmaşığa doğru çok geniş ağlara ve yapılanmalara gitmek son derece mümkün ve gereklidir.

Dicle-Fırat Tarım-Su-Enerji Komünü'yle bağlantılı olarak, geliştirilecek olası politik bütünlük merkezlerinden birisi de bugünkü Türkiye Cumhuriyeti'ni, Suriye Arap Cumhuriyeti'ni (Büyük Suriye, Lübnan, Ürdün, Filistin-İsrail dahil) ve Irak Federal Cumhuriyeti'ni yıkarak değil, süreç içinde reformlarla dönüştürerek inşa edilecek bir birlik olabilir. Mevcut cumhuriyetler ulus-devlet niteliğini başlangıçta korusalar da, süreç içinde esnek, ucu açık ulus-devlet kimliklerine dönüşerek demokratik birliğe doğru adım atabilirler. Ortaya çıkacak siyasi oluşum ABD ve AB'ndekinden de daha ileri bir demokrasiye açık olmak durumundadır. Komünal demokratik unsurların ağır basacak olmasından ötürü böyle olacaktır. İçerisinde bölgenin mozaiği durumunda olan bütün kimlikler yer alabilir. Öncelikle bu kimlikler demokratik ulus birimleri olarak yeniden inşa edilebilir. Böylesi bir inşa ulus-devletin içerdiği ucu kapalı, katı, tek dilli, tek etnisiteli milliyetçiliğinden kaynaklanan çatışma riskini asgariye indirebilecektir. Tarihte de binlerce yıl sürüp gelen iç içe yaşam gerçekliğini yenileyebilecektir.

Bölgenin kadim kültürlü halkları olan Arap, Kürt, Ermeni, Yahudi, Asuri (Süryani-Keldani), Türk, Türkmen, Kafkas kökenliler, Fars kökenli bazı etnisiteler (aşiret ve kabileler) demokratik ulus kimlikli olarak inşa edildiklerinde hem tarihsel kültür benzerliğine uygun karşılık vermiş, hem de kapitalist modernitenin ulus-devlet aracılığıyla körüklediği böl-yönet çıkmazından, çatışma ve savaşlarından kurtulmuş olacaklardır. Açık uçlu ve esnek kimlikli olmaya özen göstereceklerinden, aralarında çok zengin ve verimli bütünlükler, dolayısıyla kardeşlikler geliştirebileceklerdir. Tarihte örneklerine çokça rastlandığı gibi, dinsel kimlikler için de aynı yaklaşım geçerlidir. Ezici çoğunluğu ortak bir teolojik inanca dayalı olduğu için, bütünlük daha da kolay gelişebilir. İbrahimî dinler olarak Musevilik, Hıristiyanlık ve Müslümanlık tüm mezhep ve tarikatlarıyla tarihte çokça yaşandığı gibi aynı ucu açık, esnek dinsel kimlik anlayışıyla birbirlerine yaklaşıp verimli sentezlere yol açabileceklerdir. Oluşturulacak siyasal bütünlük içinde çok dillilik ve kimlik armaları veya sembolleri ortak vatan ve ortak ulus bağlamında sorun teşkil etmezler. Kentler, yereller ve bölgeler tarihsel kültürel özelliklerine uygun kimlikler olarak demokratik birim niteliğinde inşa edileceğinden, var olan farklılıklar için ideal sinerji mekânları olarak anlam kazanacaklardır. Tüm bu kimliklerin ahlâkî ve politik niteliği esas olacaktır. Hukuk ahlâk ve politikanın yerini tutmayacak, ahlâk ve politikanın hizmetinde olacaktır.

Bölgenin çekim merkezi olarak geliştirilecek Demokratik Konfederasyon (Federasyon, birlik vb. unvanlar da mümkündür) ekolojik ve ekonomik komünleri esas alacağından (Çünkü toprak-su-enerji başka türlü verimli kılınamaz), kapitalist modernitenin üç mahşeri atlısı olan kapitalist kârcılığın, endüstriciliğin ve ulus-devletçiliğin yol açtığı yapısal kriz, kaotik durum, çatışma ve savaş ortamlarına karşı en ideal ve tarihsel yanıt niteliğinde olacaktır.

Kurdistan'ın jeokültürü ve jeopolitikası (Araplar, Türkler ve Farsların ortasında yer alması, tüm kültürlerin kesişme noktası olması) bu tür bir siyasal bütünlüğü adeta zorunlu kılmaktadır. Kapitalist modernite döneminde Britanya'nın Hindistan ve Ortadoğu üzerinde yürüttüğü hegemonik politikaları açısından Kurdistan sürekli çözümsüz bir ülke konumunda tutularak bölgesel denetim aracı kılınmak istenmiştir. Böylelikle Arap, Türk ve Fars iktidar otoritelerinin denetim altına alınmasında çok elverişli bir kontrol aracına indirgenmiştir. Günümüzde ABD ile birlikte Kuzey Irak denilen Güney Kurdistan'ın küçük bir parçası üzerinde gecikmiş bir ulus-devletçik inşa edilerek (Ermenistan, Yunanistan gibi) aynı rol sürdürülmek istenmektedir.

Tarih Kurdistan ve Kürt sorununu adeta ikinci bir Yahudi sorununa dönüştürmüştür. Kürtler en azından bugün böylesi bir süreci yaşamaktadır. Şüphesiz bunda bölgedeki kapitalist modernitenin eşitsiz ulus-devlet yaratma politikası belirleyici rol oynamaktadır. Arap, Türk ve Fars ulus-devletçilikleri Kurdistan'ın silinmesini ve Kürtlerin kurban edilmesini dayatmaktadır. Böylesi üçlü bir imha kıskacına minimal bir Kürt ulus-devletçiliğiyle karşılık verilemez. Verilse bile halen yoğunca yaşandığı gibi hep katliam ve soykırımlarla sonuçlanır. Bu tarihsel paradokstan çıkarılması gereken tarihsel ders, ulus-devlet olmayan demokratik siyasi oluşumlar ve ekolojik ve ekonomik komünlerle başta komşu uluslar olmak üzere tüm bölge halklarını demokratik modernite çözümüne ortak etmektir.

Neolitik çağın anaerkil otoritesi ayrılık bilmez, kölelik tanımaz, eşit, doğal ahlâkî ve politik oluşumların hasıydı. Son iki yüz yılın Avrupa merkezli parçalayıcı ve çatışmalı ulus-devlet provokasyonları bu uzun tarihsel süreç içinde küçük bir ayrıntıdır. Tarihin tekrar ana mecrasında jeokültürel ve jeopolitik gerçeğine göre akması, demokratik uygarlık mirası üzerinde geliştirilecek demokratik moderniteyle mümkündür.

Tarihe kulak kabartıldığında Dicle-Fırat vadilerinde, Verimli Hilal'de on beş bin yıllık neolitik çağın, beş bin yıllık merkezî uygarlığın ve son iki yüz yıllık modernite kültürünün çağrıştırdığı şey hep bütünlüklü siyasal oluşumlardır. Sümer, Akad, Babil, Guti, Asur, Hurri, Mitanni, Urartu, Hitit, Med, Pers, Helen, Sasani, Bizans, Emevi, Abbasi, Selçuklu, Moğol, Osmanlı adlarındaki merkezî siyasi otoritelerle karşıtları olarak her zaman var olan ve aynı veya farklı adlarla oluşan demokratik otoriteler hep bütünlüklü siyasi oluşumlardır. Zaten neolitik çağın anaerkil otoritesi ayrılık bilmez, kölelik tanımaz, eşit, doğal ahlâkî ve politik oluşumların hasıydı. Son iki yüz yılın Avrupa merkezli parçalayıcı ve çatışmalı ulus-devlet provokasyonları bu uzun tarihsel süreç içinde küçük bir ayrıntıdır. Tarihin tekrar ana mecrasında jeokültürel ve jeopolitik gerçeğine göre akması, demokratik uygarlık mirası üzerinde geliştirilecek demokratik moderniteyle mümkündür.

Ortadoğu'da uygarlığın zengin tarihsel mirasının yığdığı sorunlarla güncel kriz, çatışma, katliam ve soykırımlara karşı somutlaştırılması gereken çözümün ilk ortaklaşa adımı, Dicle-Fırat Demokratik Konfederasyonu düşüncesi veya projesi olabilir. Böylesi bir proje Arap, Türk, Kürt ve Fars çoğul uluslarıyla azınlık ulus ve kültürleri arasındaki çatışmalı, asimilasyonist süreci tersine çevirip dayanışmacı, komünal demokratik siyasi oluşumlarla barışa, ulus-devlet ötesi ortaklıklara yol açabilir. Dicle-Fırat Demokratik Konfederasyonu projesi bu tarihin mecrası doğrultusunda atılacak en anlamlı ilk adım olacaktır. Hiç kuşku duymuyorum ki, bu proje üzerinde adım adım ve çok yönlü yükseltilecek ekolojik, ekonomik ve demokratik toplum komünleri tarihine ve kültürüne yaraşır Demokratik Ortadoğu Çağı'nın altın değerinde başlangıcını oluşturacaklardır. Demokratik Ortadoğu Çağı hem eski tarihin uyanışı, hem de yeni tarihin özgür yaşamının haykırışı ve sevinci olacaktır.

Ortadoğu gerçekliğine bu ana proje kapsamında bakıldığında, ikincil dereceden bazı projelerden bahsetmek mümkün olacaktır. Tıpkı neolitik çağda ve uygarlık çağında hep oluşageldiği gibi, Verimli Hilal'in Mısır ve Kuzey Afrika'ya uzanan batı ucunda, Mısır veya Libya merkezli (Nil Vadisi merkezli) Kuzey Afrika Demokratik Konfederasyonu Projesi geliştirilebilir. Verimli Hilal'in doğu ucunda Pencab merkezli Doğu İran, Afganistan ve Pakistan (Bu ulus-devlet adları tarihsel jeokültür ve jeopolitiğe uygun değildir) Demokratik Konfederasyonu Projesi daha da aciliyet kazanmaktadır. Ortadoğu Demokratik Modernitesi kapsamında düşünülmesi gereken doğu ucunda diğer anlamlı proje, bugünkü Özbekistan merkezli Seyhun ve Ceyhun Vadilerinde geliştirilecek olan Orta Asya Demokratik Konfederasyonudur. Güney Arabistan'da halen çok güçlü ve dinamik yaşayan kabile ve mezhep cemaatleri nedeniyle geliştirilmesi gereken Güney Arabistan Demokratik Konfederasyonu diğer anlamlı bir proje olarak düşünülebilir.

Tüm bu projelerden çıkarılacak büyük bir Ortadoğu Demokratik Modernitesi bir ütopya olarak düşünülebilir. Şüphesiz bu proje ABD hegemonyasının çizdiği BOP'tan (Büyük Ortadoğu Projesi) daha gerçekçidir. Bir projenin gerçekliğini belirleyen, tarihsel arka planı ve kültürel temelidir. Neolitik ve uygarlık çağının ana akış istikametine bakıldığında, böylesi bir tarih ve ortak kültürel temelin oluştuğu teslim edilecektir. Ortadoğu kültüründe AB türünde birlikler birer ütopya, proje olmanın ötesinde kriz ve çatışmaların, parçalanmışlıkların ve yabancılaşmanın arayışa zorladığı, her alanda adım adım inşa edilmesi gereken evrensel-tikel yaşam gerçekleridir.

Şüphesiz bu projeler şimdilik birer ütopyadır. Ama tarihsel ve toplumsal temeli güçlü olan ütopyalardır. Unutmamak gerekir ki, büyük ütopyalar olmadan büyük yaşam pratikleri gerçekleştirilemez. Ortadoğu kültürü insanlığa cennet ve cehennem ütopyasını armağan etmiş, ilk yazılı destan olan Gılgameş Destanı'yla binlerce yıl öncesinden beri ölümsüzlük otunu hep aramış bir kültürdür. Şimdi anlıyorum ki, özgür kadınla gerçekleşebilecek yaşamı iktidar hastalığıyla kaybetmiş olan Gılgameş nesli, hep peşinde olduğu bu yaşamı sadece ölümsüzlük biçiminde değil, gerçek yaşam süreci içinde de bulamayacaktır. Kaybedilen bir şey ancak kaybedildiği yerde bulunabilir. İnsan türünde büyük yaşam volkanı Toros-Zagros eteklerinde, Dicle-Fırat vadilerinde patladı. Büyüleyici yaşam burada doğdu; Kurdistan'da Jin û Jiyan (kadın ve yaşam) olarak gerçekleşti. Bin yıllar içinde oluşan yaşam, hiyerarşi ve devlet iktidarlarının ortaya çıkışıyla birlikte, Jin û Jiyan somutunda yine aynı mekânlarda kaybedildi.

Ortadoğu'da uygarlığın zengin tarihsel mirasının yığdığı sorunlarla güncel kriz, çatışma, katliam ve soykırımlara karşı somutlaştırılması gereken çözümün ilk ortaklaşa adımı, Dicle-Fırat Demokratik Konfederasyonu düşüncesi veya projesi olabilir. Böylesi bir proje Arap, Türk, Kürt ve Fars çoğul uluslarıyla azınlık ulus ve kültürleri arasındaki çatışmalı, asimilasyonist süreci tersine çevirip dayanışmacı, komünal demokratik siyasi oluşumlarla barışa, ulus-devlet ötesi ortaklıklara yol açabilir.

Bütün destanların Gılgameş Destanı'nın kopyaları olduğu kanıtlanmıştır. Cennet ve cehennem tasvirleri hep bu yaşanmış ve kaybedilmiş yaşamlarla ilgilidir. İktidar hastalığı gerçekten yaşamı öldürür. Bunu çok iyi bilerek, Demokratik Ortadoğu Çağı'nın projesi, aynı zamanda yaşamın iktidar hastalığıyla kaybedildiği yerde, iktidar olmayan özgür kadın yaşamının ekolojik ve ekonomik toplumlu olarak yeniden keşfedildiği, bulunduğu gerçekliğin projesidir. Her proje aynı zamanda gelecek ütopyasıdır. Demokratik toplum ve Demokratik Modernite geleceğin gerçekleşmiş farklılıklar içinde eşitlik ve özgürlük- ütopyasıdır.

Büyük özgür yaşam ütopyası olanlar için, arandığında bölgede örneği çok olan bir yaşam tarzı şartı vardır ve o da şudur: Toplumsallığın mümkün kıldığı hakikat için yaşayacaksın. Hakikati buldukça yaşayacaksın. Bu hakikati yaydıkça ahlâkî ve politik toplumu kuracaksın. Bunun için karşına çıkan iç ve dış engellerle doğru mücadele edeceksin. Ortadoğu'da 'Bilgelik Akademisi' hep böyle söyler. Bu söylemle özgürleşen yaşam iradesi hep böyle yapar!

■■■

MAYIS ŞEHİTLER AYINDA KÜRESEL ÖZGÜRLÜK HAMLEMİZİ ZAFER ÇİZGİSİNDE GELİŞTİRELİM

PKK'nin Tüm Kadro ve Sempatizanlarına!

■ PKK Yürütme Komitesi

Değerli Yoldaşlar!

Yeni bir 1 Mayıs sürecini yaşıyoruz. Bilindiği gibi 1 Mayıs işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Büyük çoğunluğu, hatta tamamına yakını işçi ve emekçi olan Kürtler için de 1 Mayıs önemli bir gündür. Bu 1 Mayıs'ta biz Küresel Özgürlük Hamlemizi yeni bir zafere taşımak istiyoruz. 8 Mart ve Newroz'la başlattığımız süreci 1 Mayıs ruhuyla yeni bir kitlesel eylem zirvesine ulaştırmayı öngörüyoruz. Bunlar temelinde başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, emekçi halkımızın, işçi ve emekçilerin, kadın ve gençlerin 1 Mayıs'ını kutluyoruz. 1 Mayıs'ta meydanları dolduran, özgürlük ve demokrasi için mücadele eden herkesi selamlıyoruz. Abdulkadir Çubukçu, Mehmet Emin Aslan ve Ramazan Kaplan yoldaşlar şahsında, yine 1 Mayıs 1977 Taksim şehitleri şahsında tüm 1 Mayıs şehitlerini saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Tüm halkımızı, dostlarımızı bu 1 Mayıs'ta Önder Apo'nun özgürlüğünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlemizi zirveye taşımak üzere bulunduğu her yerde güçlü etkinlikler geliştirmeye, 1 Mayıs kutlamalarına öncülük etmeye çağırıyoruz.

Değerli Yoldaşlar!

Bilindiği gibi 18 Mayıs şehitler günümüzdür. Mayıs ayı ise şehitler ayımız oluyor. 18 Mayıs 1977'de Antep'te sömürgeci-soykırımcı güçlerin ajanları tarafından katledilen Haki Karer yoldaşın şehadet günü, Partimiz tarafından Kurdistan Şehitler Günü olarak ilan edilmiştir. Haki Karer'in anısına her mayıs ayında geliştirilen eylemlerle de, mayıs ayı boydan boya şehitler ayı haline getirilmiş durumda. Bu temelde de mayıs ayı Partimiz tarafından Şehitler Ayı olarak ilan edilmiştir. Bunlar temelinde öncelikle bize böyle bir şehitler ordusunu yaratan, özgürlük mücadelemizin öncülüğünü şehitler ordusu temelinde garantiye alan Önder Apo'yu saygıyla selamlıyoruz. Haki Karer yoldaş şahsında tüm kahraman şehitlerimizi saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. 48'inci şehitler yılında özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten herkese üstün başarılar diliyoruz.

Bilindiği gibi mayıs ayı, Türkiye devriminin önderlerinin şehit düştüğü bir ay olma özelliğini de taşıyor. 6 Mayıs 1972'de Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan idam edildiler. Yiğitçe direniş içerisinde şehit düştüler. 18 Mayıs 1973'te TKP/ML önderi İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi. Yine Sinan Cemgil ve arkadaşları 31 Mayıs'ta dağda gerillacılık yaparken savaşarak şehit düştüler. Böylece mayıs ayı Türkiye Devrim Şehitleri Ayı haline de geldi. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, İbrahim Kaypakkaya ve Sinan Cemgil şahsında tüm Türkiye devrim şehitlerini de saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Türkiye ve Kurdistan devrimlerinin birleşik gelişimini, kardeşliğini ve stratejik bütünlüğünü zafer çizgisinde somutlaştırarak bu şehitlere borcumuzu ödeyeceğimizi ve yoldaşça gereken yanıtı vereceğimizi ifade ediyoruz.

Yine mayıs ayında, Birinci Dünya Savaşı içerisinde Arap aydınları Şam'da 16 Mayıs 1916'da toplu olarak katledildiler. Arap devrimciler mayıs ayını şehitler ayı olarak anıyorlar. Hatta Çerkeslerin bile mayıs ayını şehitler ayı olarak tanımladıkları ifade ediliyor. Dikkat edilirse bölge halkları açısından da mayıs ayı çok önemli mücadelelerin verildiği, kanın döküldüğü, bedel ödendiği bir aydır. Kürtler açısından böyle olduğu gibi Türkiye halkları, Arap halkı açısından da böyledir. Dolayısıyla tüm bu Mayıs Ayı şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Anılarını Ortadoğu birliği ve demokratik Ortadoğu konfederalizmi mücadelesinde, halkların kardeşliği mücadelesinde yaşatacağımızı belirtiyoruz.

Özgürlük yürüyüşümüz şehitler öncülüğünde oldu

Diğer bütün şehitlerimiz de Haki Karer yoldaşın izinden gittiler. Haki Karer yoldaşın başlattığı kervanın yolcuları oldular. Böylece 18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer yoldaşın şehadetiyle bir özgürlük yürüyüşü başladı. Şehitler kervanı yola koyuldu. Özgürlük hareketimiz, özgürlük yürüyüşümüz şehitler öncülüğünde oldu. Önderlik gerçekleşmesi, pratikte şehitler ordusu olarak somutlaştı ve bütün mücadele, Parti ve halk, şehitlerin komutasında ilerledi, yürüdü ve bugüne kadar geldi.

İşte PKK böyle bir harekettir. Önderlik ve şehitler hareketi olmak demek, doğru bilinen, doğru görülen yaşam tarzında sonuna kadar mücadele etmek demektir. Yani doğru yaşam için fedai çizgisinde mücadele etmeyi ifade ediyor. Bu nedenledir ki Hareketimiz, Partimiz bir fedai partisi haline geldi. Fedaileşen bir parti, fedaileşen bir halk ortaya çıktı. Faşist-soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyasetin dayattığı ölümü, yok oluşu reddederek özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yeniden doğuşu, dirilişi ve bölge halklarının, insanlığın özgür yaşamına en büyük katkıyı sunan bir fedai mücadeleyi ortaya çıkardı. Bu nedenledir ki şimdi PKK öncülüğünde, şehadet çizgisinde fedailer hareketi olarak yürütülen mücadele, bugün bütün insanlığa yol gösteriyor. Başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm ezilenler, PKK öncülüğünde halkımızın yürüttüğü bu mücadeleye Kürt gerillasının, Kürt kadınlarının, Kürt gençlerinin yürüttüğü mücadeleye hayranlıkla bakıyor. Gitgide tanıdıkça, anladıkça katılım gösteriyor, büyük destek veriyor.

Kurdistan'da, Önderlik ve şehitler hareketi olarak başlayan ve özgürlük mücadelesini zafer aşamasına getiren Hareketimiz, şimdi küresel bir hareket haline geliyor. Önder Apo paradigma değişimi ile birlikte kendisini küresel bir Önderlik haline getirdi. Bütün ezilenlerin önderi yaptı. İktidar ve devlet sisteminin ortaya çıkardığı bütün sorunlara çözüm üreten yeni bir düşünceyi, çizgiyi ortaya koydu. İşte şehitler gerçeğimiz, bu çizgiyi en doğru anlayan ve en başarılı uygulayanlardır.

Önderlik şehitlerin intikamını almak, anılarını yaşatmak için ortaya çıktı. PKK, Haki Karer'in anısına örgütlendi, gelişti. Önder Apo bunu böyle ifade etti; PKK için, "Haki Karer'in anısının örgütlenmesi ve eyleme geçirilmesidir" dedi. Önderliksel çıkış Türkiye Devrim Şehitleri'nin doğru anlaşılması ve anılarına doğru sahip çıkılarak onların izinde yürünmesiydi. Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin başlattığı mücadelenin sürdürülmesiydi. Önder Apo, her zaman bunu övgüyle, kıvançla ifade etti. Önderliksel çıkışın, Hareketimizin Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi içinden çıkan bir hareket olduğunu her zaman söyledi. Kendisinin 12 Mart 1971 darbesine karşı Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin başlattığı mücadeleyi sürdüren bir devrimci olduğunu her zaman belirtti.

12 Mart 1971 darbesine karşı geliştirilen direnişi en iyi anlayan, ona en eleştirel ve özeleştirel yaklaşan, o direnişi en doğru ve güçlü sahiplenen, derslerini en doğru temelde çıkartarak özümseyen kişilik Önder Apo oldu. Böyle bir yoğunlaşma yaşadı ve sonuçta çıkardığı dersler temelinde PKK'nin temellerini attı. Grup hareketini geliştirdi. Kurdistan'a taşıdı. Grup haline gelindiği süreçte 18 Mayıs 1977'de Antep'te grubun öncülüğünü yapan, Önder Apo'nun yardımcısı olan Haki Karer yoldaşın katledilmesi yaşandı. Böyle bir katliam karşısında Önder Apo "Başımızdan aşağıya kaynar sular döküldü gibi hissettik" dedi. Haki Karer yoldaşın şehadetinden bu düzeyde, bu derinlikte etkilendi. Dolayısıyla bu şehadeti en doğru anlayan ve sahiplenen de yine Önder Apo oldu.

Ve bu temelde PKK'nin örgütlenmesini gerçekleştirdi. Partileşme sürecini başlattı. Haki Karer yoldaşın anısı temelinde iki karara vardıklarını söyledi. Birincisi, silahlı direnişi başlatma, yani devrimci intikam savaşını, misilleme eylemlerini başlatma ki bugün de hala Kurdistan Özgürlük Gerillası'nın yürüttüğü mücadele, bu temelde başlatılmış olan mücadele, silahlı direniş oluyor. Bu kutsal bir mücadeledir.

Diğeri ise partileşmeye karar verilmesi, bu temelde parti program taslağının hazırlanarak partileşme sürecinin başlatılmasıdır. Onun sonucu olarak 27 Kasım 1978'de Lice'nin Fis Köyü'nde yapılan toplantıyla PKK kuruldu. Silahlı direniş kararı alındı ve ona adım atıldı. Partileşme kararı verildi, parti olmaya adım atıldı.

Pratik eylem şehadet çizgisinde geliştiği. Şehitlerin anısına doğru sahip çıkma, onların izinden doğru yürümeyle geliştiği. Haki Karer yoldaşın şehadetinin birinci yıldönümünde anısına örgütlendirilen eylemlilik içerisinde Hilvan'da 19 Mayıs 1978 günü Halil Çavgun yoldaş faşist-sömürgeci-soykırımcı güçlerin saldırısı temelinde katledildi.

Halil yoldaşın şehadeti mücadelenin yerelleşmesi, kitleselleşmesi, halklaşması anlamına geliyordu. Nitekim, Halil Çavgun yoldaşın anısına Hilvan direnişi düzenlendi ki bu muzaffer direniş bugüne kadar yol göstericiliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Haki ve Halil yoldaşların anısı temelinde yürütülen mücadele 12 Eylül 1980 faşist-askeri darbesi ardından zindanda ve yurtdışında etkili bir biçimde sürdü. Yine büyük direnişler, eylemler ve büyük şehadetler Mayıs ayında, Haki Karer yoldaşın şehadet yıldönümü süreçlerinde yaşandı. 1 Mayıs 1982'de Beyrut'ta, Filistin halkıyla omuz omuza, siyonizme ve emperyalizme karşı savaşırken Abdulkadir Çubukçu yoldaşı şehit verdik. Abdulkadir Çubukçu

yoldaşın şehadeti Kurdistan ve Filistin halklarının savaş mevzilerinde, savaş arkadaşlığı olarak kardeşleşmesi, yoldaşlaşmasını ifade ediyordu. Filistin halkının direnişini bir Arap direnişi, bir Arap devrimciliği olarak tanımlarsak Kürt-Arap kardeşliği, stratejik ittifakı daha 1980'lerin başında, 1 Mayıs 1982'de Abdulkadir Çubukçu yoldaşın hem Kürt gerillası, hem Filistin gerillası olarak şehit düşmesi temelinde gerçekleşti. Biz, Filistin ve Arap halklarıyla Kürt halkının kardeşliğini kan dökerek, yaşamı paylaşarak, ortak düşmana karşı birlikte mücadele ederek gerçekleştirdik. Bazıları gibi, özellikle de Tayyip Erdoğan ve AKP güruhu gibi bunu Filistin halkının mücadelesinden nemalanmak için yapmadık. Tam tersine halkların kardeşliğini, ortak mücadelesini ve birlikte zaferini yaratmak için yaptık. Bu en sağlam kardeşleşmedir. Bugün de hala Ortadoğu'nun en devrimci gücü, en devrimci ittifakı bu temelde ortaya çıkıyor. Kuzey Doğu Suriye'de yaşanan, gerçekleşen budur. Dolayısıyla Kürt-Arap ittifakı, kardeşliği, ortaklığı, birlikte yaşamı ve mücadelesi sadece Rojava Devrimi'yle ortaya çıkmadı. Daha 1980'lerin başında PKK'nin Filistin Kurtuluş Örgütü ile birlikte Lübnan'da yaşadıkları ve yürüttükleri mücadele ile temelleri atıldı. Bu ittifakın temelleri kanla sulandı. Silah arkadaşlığıyla perçinlendi. Dolayısıyla sağlamdır ve bugün de bu sağlamlık tümüyle sürüyor.

Mayıs ayının her gününde şehitler verdik

Diğer yandan aynı süreçte zindanda da büyük bir direniş yaşandı. 17 Mayıs 1982'de Ferhat Kurtay ve arkadaşları, "Dörtler" dediğimiz arkadaş grubu zindanı aydınlatan, 12 Eylül karanlığını yıkan büyük bir direniş ortaya koydular. Necmi Öner, Mahmut Zengin, Eşref Anyık ve Ferhat Kurtay yoldaşların büyük direnişi, Haki Karer'in anısına doğru sahip çıkma, onun izinden yürüme direnişiydi. Dörtlerin direnişi, Çağdaş Kawa Mazlum Doğan'ın Newroz direnişini, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişine bağladı. Büyük zindan direnişinin omurgası oldu. Büyük zindan direnişinin yaratılmasına ve zindanda faşist-sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetin ideolojik olarak yenilmesine yol açtı. İşte şehadet çizgisinde süren mücadelenin sonuçlarını görüyoruz. Bu mücadelenin zindanda ve dağda mayıs ayında şehitler vererek dağa taşırıldığını, gerillada somutlaştığını biliyoruz.

1 Mayıs sürecinde şehitler verdik; 2 Mayıs 1983 günü Qendîl'de Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşlar şehit düştüler. Mehmet Karasungur yoldaş Hilvan ve Siverek direnişinin komutanıydı. Botan'da gerilla hazırlıklarının temellerini attı. Ülkeye yeniden dönüş ve Botan'da gerillanın gelişimi için gerekli olan pratik hazırlık çalışmalarını Agit arkadaşla birlikte yürüttü. PKK'nin ilk Askeri Konsey sorumlusuydu. Yani ilk askeri komutanıydı. Partimizin Merkez Komite üyesiydi. Şehit düşmeden önce hem bu görevi yürütüyordu hem de Kurdistan'da çeşitli emperyalist ve sömürgeci çevrelerin çıkarı için çatışmaya giren işbirlikçi güçlerin kendi aralarındaki çatışmaları önlemek istiyordu. Bir derin yara olarak Kürt toplumunu sarsan bu olumsuzluğa son vermek istiyordu. Özgürlük, eşitlik temelinde, devrimci mücadele temelinde Kürt halkının ulusal birliğinin yaratılmasına çalışıyordu. Bir yandan gerillayı geliştirmek, diğer yandan Kürt halkının özgürlük çizgisindeki ulusal birliğini yaratmak için mücadele yürütürken şehit düştü.

Bunun anlamı; gerillayla Kürt halkının özgürlük temelindeki ulusal birliğinin iç içe olduğunu gösterir. Gerilla Kürt ulusal birliğinin öncüsüdür, yaratıcısıdır. Ruh, duygu, düşünce ve pratik olarak gerçekleştiren öncüsüdür. Bunu bizzat Mehmet Karasungur yoldaşın eyleminde, kişiliğinde ve şehadetinde görüyoruz.

Ardından gerilla mücadelesi geldi. Gerillada her yıl şehitler verdik. Daha 15 Ağustos 1984 Atılımı'nın birinci yıldönümü olmadan 1 Mayıs 1985'te Garzan'da Ramazan Kaplan ve grubu bir haftalık çatışma içerisinde şehit düştü. Yine 25 Mayıs 1985'te Semsûr (Adıyaman) Toroslar'a gerillayı taşımak için giden Hacı yoldaş (Sabri Gözübüyük) Bozova'da arkadaşlarıyla birlikte günlerce süren çatışma içerisinde şehit düştü.

Hareket olarak daha gerillanın ilk yılında, Mayıs ayında büyük çatışmalara girdik, eylemler geliştirdik ve şehitler verdik. Bu sonraki yıllarda da devam etti. 1 Mayıs 1988'de Mêrdîn'de Mehmet Emin Aslan yoldaş şehit düştü. 25 Mayıs 1988'de Şemzînan 'da Cimşit (Ahmet Kesip) yoldaş şehit düştü. Mehmet Emin Aslan ve Ahmet Kesip de Partimizin Merkez Komite üyeleriydiler. Birisi Serhat'ın öncüsü, komutanı, birisi Mêrdîn halkının en çok tanıdığı öncüsü konumundaydı. 11 Mayıs 1992'de de Garzan'da eyalet komutanlığı görevini yürütürken Mizgin arkadaşı şehit verdik.

15 Ağustos Atılımı ardından gerillanın her mayıs ayında şehitler vermesi neyi gösterdi? Devrimci eylem ve özgürlük mücadelesi şehitler çizgisi gerillada yaşıyor ve sürüyor. Bunu gösterdi. Her şeyi gerillanın devraldığını, ve gerilla öncülüğünün geliştirdiğini ortaya koydu. Mizgin yoldaşın şehadeti hem bir sanatçı hem de kadın olarak çok büyük bir anlam kattı. Hem sanatçılığı hem de özgürlük savaşçılığını ve komutanlığını kişiliğinde birleştirdi. Bunları kadın özgürlük militanlığında, kadın özgürlük çizgisinde birleştirdi. Sara yoldaşın başlattığı kadın özgürlük mücadelesini her alanda komple bir devrimci öncü, önder olarak her yerde başarıyla uygulamanın sembolü, örneği oldu. Bütün bunlar bizim soy damarlarımızdır.

Yine 1997 Mayıs'ında Hewlêr katliamı yaşandı. Helîn, Salih ve Ozan yoldaşların öncülüğünde sayısı henüz netleşmeyen yetmiş civarında yoldaş Kürt işbirlikçi ve hainleri tarafından Hewlêr'de alçakça katledildiler. Bugün TC ile birlikte Medya Savunma Alanları'nın işgali için savaş yürüten KDP'nin ne olduğunu 16 Mayıs 1997'de yaşanan Hewlêr katliamına bakarak anlamamız lazım. İşbirlikçiliğin ve ihanetin ne kadar büyük bir tehlike olduğunu bu olaya bakarak görebiliriz Hiç de hafife alınamayacak, basit yaklaşılamayacak bir durum olduğu açık. İşbirlikçi ve ihanete karşı yürüttüğümüz büyük mücadele içerisinde de büyük şehitler verdik.

Dikkat edilirse mücadelemiz her mayıs ayında yeni hamleler yapmış, yeni değerler ortaya çıkartmıştır. Yeni şehadetlere yol açmış, şehitler zincirine yeni halkalar katmış, dolayısıyla Partimizin özgürlük yürüyüşünü daha çok güçlendirmiştir. Bu yürüyüş gerilla ile birlikte sürekli büyümüştür. Mayıs ayındaki şehitler yürüyüşü uluslararası komplo ardından da sürdü. 26 yıldır uluslararası komploya karşı yürüttüğümüz mücadele şehitler öncülüğünde, şehitler komutasında süren bir mücadele olmaya devam etti. Şehadet çizgisi daha çok somutlaştı. Büyük fedai ruhu ortaya çıkarttı. Uluslararası komploya karşı da şehitler çizgisinde fedaice yürüttüğümüz mücadelede mayıs ayı önemli bir ay olmaya devam etti. Yürüttüğümüz mücadele temelinde mayıs ayında şehitler vermeye devam ettik. Neredeyse her gününde şehitler verdik.

Önderliğin İmralı koşullarında geliştirdiği demokratik ulus paradigmasını yeni yeni anlamaya çalıştığımız 2005'te bir kazayla Uta ve Amara yoldaşlar şehit düştüler. Bu arkadaşlar, gerçekten de yeniden yapılanma sürecine, kadın özgürlük çizgisine öncü düzeyde katılma yönünde coşkulu, moralli katılanlardı. Biri Almanya'dan, biri Türkiye'den gelmişti. Demokratik konfederalizm paradigması ekseninde kendisini yeniden yapılandıran Kurdistan özgürlük mücadelesini uluslararası komploya karşı savunmak, dünyaya yaymak için Önder Apo'nun geliştirdiği mücadeleyi herkesten önce görüp anlayan, ona sahip çıkan, onunla bütünleşen, onu yürütmeyi sahiplenen bir çizgideydiler ve böyle bir yürüyüş içerisinde talihsizce şehit düştüler.

12 ayın her gününde şehitler verdik

Yine uluslararası komploya karşı Güneşimizi Karartamazsınız çizgisinde yürütülen mücadele de aynı kararlılıkla devam etti, Apocu fedai duruşlar ortaya çıkardı. Bu temelde Güneşimizi Karartamazsınız mayıs ayı fedailerini de saygıyla anıyoruz. Yine 2007 yılı Mayıs ayında Erdal yoldaş Önder Apo'ya dönük zehirleme saldırısına karşı misilleme olarak Ankara Ulus Meydanı'nda Türk Genelkurmayı'na karşı düzenlediği fedai eylemle düşmanın yüreğini titretecek korkular saldı. Erdal arkadaş Hareketimizin seçkin bir neferiydi. 25 Mayıs 2012'de Andok ve Eriş yoldaşlar aynı çizgide Kayseri'de düşmanla girdikleri büyük çatışmada düşmana ağır darbeler vurarak şehadete ulaştılar. Komploya karşı her gün şehitler vererek yürütülen bu tarihi direniş içerisinde 27 Mayıs 2020 şafağında Partimizin Merkez Komite üyesi Kasım Engin yoldaş da Medya Savunma Alanları'nda şehit düştü.

Kuşkusuz sadece uluslararası komploya ve TC'nin faşist-sömürgeci-soykırımcı saldırganlığına karşı yürüttüğümüz mücadelede şehitler vermedik. Bu süreçte mücadelemiz, Bakur'dan Başûr'a, Rojava'dan Rojhilat'a kadar Kurdistan'ın her dört parçasında da uluslararası komplonun yeni konseptine karşı direniş çizgisinde büyük bir kararlılıkla devam etti. Saldırılar kadar direniş de tüm Kurdistan'ın dört parçasına yayıldı. Biz bir bilinçlenme, örgütlenme çalışması geliştirirken bu güçler her fırsatta bize saldırı ile cevap vermekten geri kalmadılar. Güya Ortadoğu'da ABD etkisine karşı en çok mücadele ettiğini söyleyen İran Devleti Kürt özgürlük militanlarını idam etmekten uzak durmadı. 9 Mayıs 2010'da Şirin Elemhuli ve arkadaşları mücadele tarihimizde ilk idam edilen yoldaşlar oldular. Rojhilat özgürlük mücadelesinin hangi çizgide ve nasıl geliştirilmesi gerektiğini bu yoldaşlar kan vererek, yiğitçe ve düşman karşısında durarak gösterdiler.

Bu anlamda en temel eğitim ve örgütlenme kaynağımız bu şehitler gerçeği oluyor. Önderlik çizgisi böyle bir şehadet yürüyüşünde doğruluğunu ve zafer gücünü net bir biçimde ortaya koymuş, dost-düşman herkese açıkça göstermiş bulunuyor. Bizim bu gerçeği doğru anlamamız gerekir. Bu, kendiliğinden olmadı. Doğru bir anlayış ve çabayla oldu. Büyük bir cesaret ve fedakârlıkla oldu. Fedaileşmeyle oldu. O halde şehitler çizgisini, o çizgide fedaileşme ruhunu, bilincini bugün her zamankinden daha fazla anlamak, özümsemek ve temsil etmek durumundayız.

Daha Hareketimiz ortaya çıkarken bu gerçeği belirledi. Önder Apo devrimci teoriyi ortaya çıkartıp onu örgüte ve eyleme dönüştürürken şehadet gerçeğini tanımladı, önemi üzerinde durdu. Şehitler çizgisinde yürütülecek bir mücadeleyle ancak Kurdistan'da zafer kazanılabileceğini belirtti. Toplumun eğitilip örgütlenmesi, mücadeleye çekilmesinin şehitler öncülüğünde olabileceğini değerlendirdi. Faşist-soykırımcı-sömürgeci zihniyetin, küresel kapitalist modernite sisteminin saldırılarının şehitler çizgisinde yürütülecek bir mücadeleyle kırılabileceğini, ruhta, duyguda, düşüncede, davranışta özgürleşmenin, kendini yenilemenin, yeniden doğuşun, kişilik devrimini gerçekleştirmenin şehadet çizgisinde yürütülecek bir mücadeleyle şehitler öncülüğünde başarılabileceğini öngördü ve bu öngörü pratikleşti. Bugün en temel gerçeklik haline geldi. Kurdistan'ın varlık ve özgürlük hakikatini oluşturdu. Bugün halkı eğiten, mücadeleye çeken, birleştiren, özgürlük bilincini, ruhunu, iradesini, cesaret ve fedakârlığını kazandıran temel iki kaynağımız var; Önderlik ve şehitler gerçeği. İşte Önderlik ve şehitler hareketi olmak pratikte bu biçimde somutlaşmış bulunuyor.

Şehitler çizgisinin kararlı başarılı uygulayıcısı olmalıyız

48'inci şehitler yılına girerken Hareket ve halk olarak bu gerçeği her zamankinden daha fazla anlamamız ve özümsememiz gerekiyor. Bizi biz yapan, bugünlere getiren, eğiten, örgütleyen, birleştiren, ruh ve bilinç kazandıran, irade ve güç veren kesinlikle Önderlik ve şehitler gerçeğidir. O halde 48'inci yılında şehitler gerçeğini Önderlik çizgisi temelinde her zamankinden daha doğru anlamalıyız. Bu çizgide daha etkili yürümeli, şehitler çizgisinin kararlı, başarılı uygulayıcısı olarak tüm yoldaşlar topluluğu olarak bunu mutlaka bilmeli ve gerçekleştirmeliyiz. Böyle bir mücadele sürecinde buna her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. En temel güç kaynağımız da şehitler gerçeğidir. Örneğin düşmanın gücünden bahsedildiğinde işte şu kadar gücü var, şu düzeyde saldırılar gerçekleştiriyor diyoruz, ama bilinmeli ki bizim de güç kaynağımız Önderlik ve şehitler gerçeğidir!

Dikkat edelim bu gücün kaynağı zayıf değildir. Doğru anlaşılır, iyi değerlendirilir, iyi sahiplenilirse, Önderlik ve şehitler kaynağının ifade ettiği güçten daha büyük bir güç yoktur. Elli yıldır bütün gerici saldırılara rağmen bu güç ayakta kalmayı ve sürekli gelişme sağlamayı bilmiştir. Yenilmezliğini kanıtlamıştır. Zafer kazanma özelliğine sahip olduğunu herkese göstermiştir.

O halde 48'inci şehitler yılında bu gerçeği daha iyi özümsemek, bu gücü daha iyi bilince çıkartmak ve pratikleştirmek durumundayız. Bunu gerçekleştirirsek 48'inci şehitler yılımız her zamankinden daha fazla mücadele ve zafer yılı olur. Hiçbir düşman saldırısı bizi durduramaz, zayıflatamaz, kıramaz. Buna sonuna kadar inanalım. Bu inançla 48'inci şehitler yılında Önderlik ve şehitler çizgisini daha çok özümseyelim, bu çizgide daha fazla yoğunlaşalım, daha doğru anlayalım ve daha başarılı uygulayalım. Tüm yoldaşların böyle yaklaşacağına, mayıs ayı itibariyle şehitler gerçeği üzerinde daha çok yoğunlaşarak Önderlik ve şehitler çizgisinde kendilerini yenileyip daha güçlü savaşan ve daha büyük başaran militanlar haline getireceklerine inanıyoruz.

Değerli Yoldaşlar!

Biliyoruz, bizden Önder Apo'nun durumuna ilişkin yeni, güzel bilgiler duymak istiyorsunuz. Tüm yoldaşlarda, halkımızda ve dostlarımızda böyle bir duyarlılığın fazlasıyla oluştuğunun farkındayız. Zira hepimiz aynı durumdayız. Fakat ne yazık ki sizlere iletebileceğimiz, ifade edebileceğimiz herhangi yeni bir durum söz konusu değildir. Bu mutlak iletişimsizlik denen süreç dördüncü yılında devam ediyor.

Bunu tecrit olarak algılamamak gerekiyor. Tecrit 26 yıldır İmralı'da zaten hep vardır. İmralı sisteminin kendisi baştan günümüze bir tecrit, işkence ve soykırım sistemidir. Kürt halkına karşı yürütülen yüz yıllık soykırımın son 25 yılının yönetim merkezidir. Kürt soykırımı 25 yıldır İmralı sistemi temelinde yürütülüp yönetiliyor. Önder Apo üzerindeki saldırı, baskı olarak somutlaştırılıyor ve bütün topluma, Kürt halkına, Kurdistan'ın her tarafına yayılıyor. Kuşkusuz sadece Kurdistan'la sınırlı kalmıyor. Türkiye'ye de, dünyanın dört bir yanına da yayılma konumundadır. Çünkü herkes tecridin kendisini etkilemekte olduğunun farkına vardı ve bunu açıkça da ifade ediyorlar.

Bu tecrit dördüncü yılında mutlak iletişimsizlik biçiminde sürüyor. AKP-MHP faşist diktatörlüğü bunu bir siyaset haline getirdi. Önder Apo'nun bir sözünün bile dışarıya çıkmasına, halkımıza, Partimize, insanlığa ulaşmasına izin vermek istemiyor. Bundan korkuyor. Önderlik düşüncelerinden, Önder Apo'nun sözlerinden ne denli korktuğu açıkça görülüyor.

Peki, korkan sadece AKP-MHP faşist diktatörlüğü ve TC Devleti mi? Hayır! Bir bütün küresel kapitalist sistem böyle. Çünkü İmralı sistemi, uluslararası komplonun ortaya çıkarttığı bir sistemdir. Uluslararası komplo da Kürt sorunu temelinde yaratılmış olan bir faşist-sömürgeci-soykırımcı saldırı durumudur. Dolayısıyla bütün bunların hepsi Kürt sorunu denen, yani Kürt toplumuna yüz yıldır soykırım olarak uygulanan zihniyet ve siyaseti ifade ediyor.

Yani Kürtlerin sorunu değildir. Dünya devlet ve iktidar sisteminin, küresel kapitalist modernite sisteminin bir sorunudur. Sorun olan onlardır. Kürtlere soykırım dayatıyorlar. Soykırımcı zihniyet ve siyaseti taşıyorlar. Sorun, bu zihniyet ve siyasetin kendisidir. Dolayısıyla Önder Apo'ya saldırı tüm bu güçlerin saldırısıdır. İmralı'da dört yıldır mutlak iletişimsizliği uygulayanlar bu güçlerin hepsidir.

Nitekim bu sonunda kanıtlandı.

CPT denen kurum geçtiğimiz hafta 2023 yılı raporunu yayınladı. Basın toplantısında sorulan sorulara cevaplar verdi. Her şey orada ortaya çıktı. Mevcut uygulamaların sadece AKP-MHP faşist diktatörlüğünün uygulamaları olmadığını, CPT'nin de, Avrupa Konseyi'nin de, Avrupa Birliği'nin de, dolayısıyla BM kurumuna kadar küresel kapitalist modernite sisteminin bütün kurumlarının ortak olarak uyguladıkları bir saldırı olduğu netleşti. CPT'nin ifadeleri çok açıktı. Adı işkenceyi önleme kurumu ama işkenceye karşı bir söz söyleyemiyor. "Rapor yazdık" diyor ama raporunu açıklayamıyor. "Raporu ancak Türk devleti açıklar" diyor. O zaman rapor CPT'ye ait olamaz. Kim açıklayabiliyorsa ona aittir.

Diğer yandan CPT bir denetleme kurumu değil, olası işkenceleri önlemek için oluşmuş bir kurum da değil. Sadece yürütmeye rapor veren bir kurumdur. TC Devleti'ne rapor veriyor. Avrupa Konseyi'ndeki bütün devletlere rapor veriyor. O devletlerin birer kurumu, birer memuru niteliğinde. Zaten işkenceyi, baskı ve zulmü bu devletler uyguluyor. O halde CPT denen kurum, işkenceyi önleme kurumu olmuyor. İşkenceyi uygulama kurumu oluyor. İşkenceyi meşrulaştırma kurumu oluyor. Yani bir demokratik kurum değil. Faşist-sömürgeci uygulamalarının, işkence ve baskı uygulamalarının yürütme kurumu oluyor. Ama kendisine farklı bir ad takmış, farklı bir fonksiyon edinmiş ve bu temelde insanları, halkları, toplumları aldatıyor. Bir aldatma kurumudur. En azından söylenenlerden bunu çıkartabiliriz. Fakat avukatların ifade ettikleri, dile getirdikleri hususlar farklıdır. İş Kürtlere, Önder Apo'ya gelince böyle davranıyor. Başka yerlerde aynı davranışı sergilemiyor. Yani mücadele etme rol ve misyonu var. Fakat bunu uygulamıyor.

25'inci yılda Önder Apo'nun durumu yeniden değerlendirme konusu olacaktı. Hukuki açıdan yeniden yargılanma gündeme gelecekti. Hatta tahliyesi, zindandan çıkması söz konusu olacaktı. Fakat elbirliğiyle bunu önlemeye çalıştılar. Geçen yıllarda AKP-MHP faşizminin uyduruk disiplin cezaları olarak ortaya koydukları, 25'inci yılda böyle bir değerlendirmeyi engellemek için ortaya konulan bir kılıftı. Öyle anlaşılıyor ki bu sadece AKP-MHP yönetiminin yaklaşımı ve istemi değildir. CPT de, Avrupa Konseyi de, bütün Avrupa kurumları da, İmralı'yla sorumlu olan herkes aynı planlamada birleştiler. Ortak bir plan olarak geliştirdiler. Uyduruk disiplin cezaları yarattılar. Öyle disiplin cezasının ortaya çıkmasını gerçekleştirecek bir neden kesinlikle yoktu. Bunların hepsi sadece bu 25'inci yıldaki değerlendirmeyi engellemek için uydurulan hukuki kılıflardı.

CPT'nin, basının sorularına "bizim yapacağımız bir şey yok" demesi buradan ileri geliyor. Yani "biz yapacağımızı yaptık, anlamıyor musunuz" demek istiyorlar. İşin gerçeği budur. Bunu doğru anlamamız gerekli, bu konuda kendi durumumuzu iyi değerlendirmemiz lazım. Demek ki hukuki ve siyasi mücadeleyi daha etkili yürütmeliydik. Bu tür oyunları bozacak bir hukuki aktivite gösterebilmeliydik. Yine hukuk üzerinde baskı uygulayabilecek, bu tür oyunları bozabilecek bir eylemliliği ortaya çıkarabilmeliydik. Özeleştiri vermemiz gerekiyor. Evet, geçen 26 yıllık mücadele içerisinde büyük bir eylemlilik içerisinde olduk. Herkesten önce Önder Apo direndi. İmralı'yı tarihin en büyük zihniyet devriminin, entelektüel devriminin gerçekleştiği alan haline getirdi. Paradigma değişimini gerçekleştirdi ve kendisini küresel Önder yaptı, bütün ezilenlerin önderi haline getirdi. Beş bin yıllık iktidar ve devlet sisteminin ortaya çıkardığı tüm sorunlara çözüm üreten düşünceler, çözüm projeleri ortaya koydu. Kendisini tüm işçi-emekçilerin, ezilen halkların, tüm kadın ve gençlerin önderi yaptı.

Küresel özgürlük hamlemizi daha fazla geliştirmemiz gerekir

Halbuki İmralı sisteminin özü neydi? Önder Apo'nun düşünemez, duyamaz, hiçbir şey ürütemez hale getirilmesiydi. İmralı sistemini kuranlar böyle bir sistem kurduklarını iddia etmişlerdi. "Orada her gün on sefer ölünür" demişlerdi. Apo'nun "işi bitti" diye sayfalar dolusu açıklamalar yaptılar. Türkiye toplumunu bu biçimde aldatmaya çalıştılar. Bunların hepsini biliyoruz. Ama Önder Apo öyle bir ortamı bir okula dönüştürmeyi bildi. En büyük direnişi, mücadeleyi o koşullarda da yürütebildi ve tarihin en büyük devrimci gelişimini, düşünce devrimini paradigma değişimiyle birlikte İmralı mücadelesi içerisinde geliştirdi. Şimdi her şeyden önce bu gerçeği de çok iyi anlamamız gerekir.

Peki, bizim mücadelemiz bu Önderlik mücadelesine denk düştü mü? Önder Apo'nun 26 yıldır İmralı'daki direnişini doğru anlayıp yeterince bir örgüte ve eyleme dönüştürebildik mi? Kendimize sormamız gereken soru bu oluyor. Bakınız hukuki hileler yaptılar, yapıyorlar. Bunu bozamadık. Hukuku işletmiyorlar. İşletsinler diye baskı yapamamışız. Bir defa buradan bu sonucu çıkartacağız; Eksik kalmışız. Bir bütün olarak özeleştiri vermemiz gerekiyor. Zaten bu kış boyu yaptığımız toplantılarda, yürüttüğümüz tartışmalarda bunları değerlendirdik ve böyle bir özeleştiri yaklaşımı içinde olduk. Şimdi ortaya çıkan olaylarla bu daha fazla somutluk kazandı.

İkincisi hukuki ve siyasi mücadeleyi daha çok geliştirmeliyiz. Bu süreçte özeleştirisini verdiğimiz yetersizlikleri aşmamız gerekiyor. "Özeleştiri veriyoruz" demekle olmaz. Hatayı düzeltirsek, yetersizliği giderirsek özeleştiri vermiş oluruz. O bakımdan da İmralı direnişini doğru anlayan ve onun gereklerini pratikte doğru ve başarılı hayata geçiren bir düzeye kendimizi getirmemiz lazım. Şimdi yapmamız gereken kesinlikle budur. Bu hile ve oyunları ancak böyle bir mücadele ile kırarız. Evet, 26 yıldır bir mücadele yürütüyoruz. Binlerce şehit verdik. Onlarca uluslararası komplo planını boşa çıkardık. Uluslararası komplo bir günde sonuç almak isterken 26 yıldır yürüttüğü saldırılarda başarısız kalan bir duruma düşürüldü. Bunlar önemli gelişmelerdi. Hareketimizin, halkımızın, dostlarımızın direnişinin bir sonucuydu. Fakat bunun yetersizliğini geçen yıl da fark ettik ve onu aşmak üzere 10 Ekim 2023'te başlayan Önder Apo'nun özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü isteyen küresel düzeyde bir özgürlük hamlesi başlattık. Bu oldukça önemli ve anlamlıydı. Bu hamle eksikliklerimizin, yetersizliklerimizin görülmesi ve onların giderilmesi hamlesiydi. Dolayısıyla geçmişi bu temelde irdelememiz gerekiyor. Nerede eksik kaldık, hangi yetersizlikleri gösterdik, bunu nasıl giderebiliriz, nasıl daha yaratıcı, zengin eylem biçimleriyle bu hukuki hileleri ortadan kaldıran, faşist-sömürgeci-soykırımcı saldırıları kıran, İmralı işkence ve tecrit sistemine son veren bir mücadele gücü haline gelebiliriz? Sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset üzerinde baskı uygulayarak, onu yenilgiye götüren bir sonucu nasıl ortaya çıkartabiliriz? Şimdi sormamız gereken sorular bunlardır. Bu temelde kendimizi de sorgulayıp yenilememiz ve küresel özgürlük hamlemizi bu temelde daha fazla geliştirmemiz gerekir.

10 Ekim'den 15 Şubat'a kadar bir süreç yaşandı. Mücadelemiz dünyanın dört bir yanına yayıldı. İşçi ve emekçilere, kadın ve gençlere, ezilen halklara ulaştı. Dünyanın dört bir yanından insanlar Önder Apo'nun özgürlüğü için mücadele eder hale geldiler. Önderlik gerçeğini, Kurdistan özgürlük mücadelesini tanıdılar. Kendilerini Önderlik çizgisiyle tanıştırdılar, eğittiler. Özgürlük savaşçısı haline getirdiler. Bir küresel özgürlük ve demokrasi hareketi gelişmeye başladı. Bunlar kuşkusuz önemli adımlardı, yeni başlangıçlardı, yeni açılımları ifade etti. Fakat güçlendirmemiz gerekiyor. Var olanı kesinlikle yeterli görmemeliyiz. İşte ikinci aşama olarak 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde özgür kadın mücadelesi, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleme temelinde bir zirveyi ortaya koydu. Kadın tutumunu herkese gösterdi. Newroz'da Kürt halkı bir kere daha Önderliğine ve özgürlüğüne ne kadar bağlı olduğunu dost-düşman herkese göstermiş oldu. Bir açık kongre ve platform düzeyinde bunu eylemle ifade etti. On milyonlarcası Newroz meydanlarını doldurup Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü haykırarak bunu yaptılar. Bunların sonucu 31 Mart yerel seçimlerine yansıdı. 4 Nisan Önder Apo'nun doğum gününün kutlanması eylemlerine yansıdı. 1 Mayıs yeni bir zirve oluyor. 1 Mayıs eylemlilikleriyle yakalanan bu ivmeyi zirveye taşırabilmeliyiz. Bunun yanında eylemsellikleri süreklileştirmeyi başarmalı ve kopuk kopuk olmasına izin vermemeliyiz. Süreklileşen, birbirinin devamı ve tamamlayanı olan, gittikçe büyüyen ve sonucu dayatan bir eylem çizgisini ortaya çıkartmamız gerekiyor.

Kısaca şehitler ayını Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi'ni geliştirmeyle birleştirmeliyiz. Kendimizi Özgürlük Hamlesi'ni geliştirecek eylemliliğe sevk etmeliyiz. Bunu dört parça Kurdistan'da, dünyanın dört bir yanında yapmalıyız. Nerede Kürtler ve Kürt dostları varsa orada eylemlilik daha fazla gelişmeli. Daha fazla yaratıcı olmalıyız. Gerilla direnişimizi, ideolojik mücadelemizi, propaganda ve ajitasyonumuzu, sanat ve edebiyatımızı, gençlik ve kadın eylemlerimizi, kitle eylemlerimizi düşman oyunlarını bozacak, İmralı tecrit ve soykırım sisteminin sürdürülmesini sağlamaya çalışanların bütün saldırılarını kıracak düzeye getirmemiz gerekiyor. Bu bakımdan da var olanı

aşmamız lazım.

O halde tüm yoldaşlar bu gerçeklik üzerinde daha çok durmalılar. Durum ciddidir. Şunu unutmayalım ki 25 Mart 2021'de telefon konuşmasında Önder Apo kardeşine öfkeyle "suç işliyorsunuz" derken bu gerçekleri ifade etti. Oyun ve hile vardı. Avukatlar gelsin, ben mücadele edeceğim demek istedi, avukatların niye gelmediğini sordu. Avukatların gidişini yasaklayarak Önder Apo'nun mücadelesini önlediler. Biz bunu kıramadık. Hukuki mücadeleyi dışarıdan yürütemedik. Önder Apo'nun öfkesi, suç dediği şey buydu ama bunu aşamadık. Bunu o zaman yeterince de anlayamadık. Şimdi gerçekler daha net açığa çıkmıştır, somutluk kazanmıştır. Hepimiz, tüm kadrolar ve yurtsever halk olarak bunu görecek durumdayız. O halde durumdan ders çıkartmamız gerekli. Var olan durumumuzu aşmamız lazım.

Büyük eylemlilikle bu durumu kırmadıkça Önder Apo'nun ifade ettiği suçluluk durumunu sürdürüyoruz demektir. Buradan çıkabilmek için İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini parçalayacak, bu hileleri, oyunları yerle bir edecek bir mücadeleyi her alanda ve çok yönlü olarak mutlaka ortaya çıkartmak zorundayız. Bu gerçeği böyle görmemiz lazım. Bu mutlak iletişimsizlik hali ancak böyle kırılır. Önder Apo'nun mücadele etme, düşüncelerini dışarıya taşırma, siyaset yapar hale gelme konumu böyle sağlanır. Bizim görevimiz de bunu gerçekleştirmektir. O halde tüm yoldaşlar bu bilinçle hareket etmeli ve "artık yeter" diyerek eski durumdan çıkıp 24 saat ve sürekli bir eylemlilik pozisyonuna kendisini ve halkı geçirmelidir. Böyle arada bir yapılan eylemlerle bu olmaz. Bu hamle mutlaka sonuç alacak. Özgürlük hamlemiz daha çok büyüyecek, gelişecek ve zaferi dayatacak. Çünkü bu bir zafer hamlesidir. Başka türlüsü kabul edilemez. Başka bir sonuca kesinlikle razı olamayız. Bu konuda zindanlardan dağlara, dört parça Kurdistan'dan yurtdışına kadar yürüttüğümüz bütün mücadeleleri tekrar tekrar gözden geçirip değerlendirerek eksikliklerini, yetersizliklerini bulup aşarak İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini parçalayacak, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayacak bir eylem düzeyini mutlaka yaratmalıyız. Bu bizim artık ertelenemez, anı anına gerçekleştirmemiz gereken bir görevdir. Tüm yoldaşların bu duruma böyle yaklaşacağına, kendi pozisyonunu değerlendireceğine ve içinde bulunduğu ortamı, tüm imkanları ve fırsatları doğru kullanma temelinde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için zafer kazanan bir eylemliliğe dönüştüreceğine inanıyoruz

Son derece sert ve yoğun bir mücadele içindeyiz

Değerli Yoldaşlar!

Burada siyasi ve askeri durum üzerine çok şey söylememiz gerekmiyor. Zira hepimiz içindeyiz, yaşıyoruz ve ne yaşadığımızı bilince çıkartıyoruz. O bakımdan esas olarak siyasi ve askeri durumun ne olduğunu anlıyoruz. Bazı ufak tefek olayları çok abartıp uzun uzadıya tartışmaya da gerek yok. İşin ana doğrultusunu bilmek ve o temelde görev ve sorumlulukların bilincine vararak onların gereklerini yerine getirmek bizim için yeterli oluyor.

Buradan baktığımızda gerçekten içinde bulunduğumuz mücadele süreci olağanüstünün de ötesinde bir durumu ifade ediyor. Olağan bir mücadeleyi zaten yaşamıyoruz. Ama mevcut duruma olağanüstü de diyemeyiz. Durum bunun da ötesindedir. Neden olağanüstünün de ötesindedir? Birincisi, herkes bu mücadelenin içinde. İkincisi, bin bir türlü hile, oyun, saldırı var. Üçüncü, AKP-MHP faşist diktatörlüğü, hatta TC Devleti neredeyse varlığını bu mücadeleye bağlamış durumda. Zaten kendileri buna "ölüm-kalım mücadelesi" diyor. Yani Kürtleri soykırıma uğratamazlarsa Türklüğün biteceğini iddia ediyorlar. Böyle olunca içinde bulunduğumuz mücadele sürecini olağanüstüyle de izah edemeyiz. Daha ötesinde bunu bir ölüm-kalım mücadelesi olarak görmemiz gerekir. Bu, bir süreden beridir böyle. Son dokuz-on yıllık süreç böyledir. Bu Çöktürme Eylem Planı denen topyekun faşist-soykırımcı saldırı karşısında devrimci halk savaşı temelinde yürüttüğümüz topyekun özgürlük ve demokrasi direnişimiz bunu ifade ediyor. Genel süreç böyle. Ama bu son iki-üç yıl ise bu konuda çok daha ileri bir düzeyi ifade ediyor.

O nedenle de son derece sert ve yoğun bir mücadele içinde olduğumuz bilinen bir gerçek. Bunları öyle çok dile getirmek, ifadeye kavuşturup öyle bırakmak elbette yeterli değil. Bildiğimizi daha güçlü anlayıp gereklerini pratiğe dökmek, uygulamak gerekir. Biz de öyle yapmaya çalışıyoruz. Son dönemlerde geçen sürecin derslerini daha doğru çıkartarak böyle bir mücadele sürecinin zafer kazananı olmak için her türlü çabayı harcıyoruz. Örneğin geçtiğimiz kış sürecini bu anlamda büyük bir hamle süreci olarak değerlendirdik. 10 Ekim 2023'te başlattığımız Küresel Özgürlük Hamlemizi, kış sürecinde bütün cephelerde çok etkili bir biçimde yürüttük. En başta kahraman gerilla güçlerimiz, geçtiğimiz kışı en büyük hamle süreci haline getirdi.

Zap gerillası düzenlediği devrimci operasyonlarla AKP-MHP faşist diktatörlüğüne tarihinin en ağır darbelerini vurdu. Rojhat ve Erdal arkadaşların 1 Ekim 2023 Ankara eylemiyle başlayan süreç, günümüze kadar sürekli gelişme sağlayan, ivme yapan, gerillanın başarılarıyla dolu olan, faşist-soykırımcı düşmana öldürücü darbeler vuran bir eylem süreci oldu. Gerçekten de anlamlı, başarılı bir süreçti. Hep değerlendirmeye çalıştık. Kahraman gerilla güçlerimizi başarılarından dolayı sürekli kutladık, selamladık. İyi bir performans tutturulduğunu ifade ettik. Bu pozisyon devam ediyor. Geçen süreçte bu gelişme her şeye damgasını vurdu. Bunun sonucu kitle hareketinde görüldü. Örneğin 15 Şubat Komplosu'nu protesto eylemleri güçlü geçti. 8 Mart ve Newroz eylemleri Küresel Özgürlük Hamlemize yeni zirveler yaptırdı. Yine bütün bunların sonucu 31 Mart yerel seçimlerinde kendisini gösterdi. Seçim sonuçlarını ayrıntılı değerlendirmemize gerek yok. Ama şunu ifade edebiliriz ki AKP, seçim kaybeden, seçimde yenilen, birinci parti olma özelliğini kaybeden konuma düştü.

Daha önce de, 7 Haziran 2015'te de başarılı olamamış, seçimi kazanamamıştı, ama hile yaparak yeni bir seçimle durumu değiştirme imkanı buldu. Şimdi onu da yapamaz bir durumdadır. Artık sandıktan çıkma

meşruiyetine sahip bir Tayyip Erdoğan yönetimi yok. Dolayısıyla bu Türkiye içinde ve dışında da etkili oluyor.

Diğer yandan halkımız bir kere daha tüm baskıya, zulme, hileye rağmen faşizme geçit vermedi. Kayyumları süpürüp attı. Kendi kendini yönetmede, kentini yönetmede ısrarlı olduğunu ortaya koydu. Özgür yaşam iradesini, iddiasını ve ısrarını herkese gösterdi. Türkiye'nin demokratikleşmesinde ısrarlı ve kararlı olduğunu dosta-düşmana bir kere daha göstermiş oldu. Türkiye siyasetinde bunlar temelinde bir değişiklik yaşanıyor.

İşte 2023 Mayıs seçimlerini kaybedenler olarak Kılıçdaroğlu, İYİ Parti ve benzerleri bir değişim ve dönüşüm yaşadılar. Şimdi seçim kaybeden AKP'nin içi kaynıyor. Eskisi gibi her şeye hakim bir Tayyip Erdoğan kişiliği yoktur. Bu gücünü kaybetti. Çeşitli biçimlerde yeniden yaratmak, kendini hakim kılmak istiyor ama gerçekleştirmesi mümkün görünmüyor. 2015 gibi yapamaz. Dolayısıyla değişiklik olacak. Biz değişen Kemal Kılıçdaroğlu değişecek olan Tayyip Erdoğan'dır dedik. Gerçekten de o durum şimdi yaşanır hale geldi. Türkiye siyaseti değişmek zorunda. Başka türlü kendisini var edemez. Kürt özgürlüğünü ve demokrasiyi dayattığımız için kendisini değiştiremiyor da. Dolayısıyla tam bir çıkmazı, çözümsüzlüğü ve çürümeyi yaşıyor. Şuan sömürgeci, soykırımcı devleti ve yönetimi içine soktuğumuz durum kesinlikle böyle bir durumdur.

Kış sürecinde bir yandan hamlesel bir mücadele yürütürken diğer yandan önemli hazırlıklar yaptık. Geçmişi analiz edip eleştiri-özeleştiri ile derslerini çıkartarak ve yeni süreci, yıl mücadelesini planlayarak yıla daha hazırlıklı ve bütünlüklü giriş yaptık. Bu da yıl mücadelesi açısından çok önemli bir durum olmaktadır.

Bu hamlenin sonuçlarını doğru değerlendirmek ve hazırlıklarını doğru ele alıp pratikleştirmeye ihtiyaç var. Yeterince tartışmalar yapılmış, kararlar alınmıştır. Bizim için süreç hamlesel düzeyde pratikleşme sürecidir. Küresel Özgürlük Hamlemizi zafer yolunda ilerletme sürecindeyiz. Hepimizin her an, her gün, her zaman böyle bir konumda olması gerekiyor. Böyle olursak kış boyunca her alanda yürütülen hamlenin yarattığı birikimi, örgütsel hazırlıklarımızla değerlendirerek gerçekten de İmralı işkence, tecrit ve soykırım sistemini paramparça edebilir, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün önünü açacak bir mücadele sürecini geliştirebiliriz. Buna hepimiz inanmalı, bunu öngörmeli, planlamalı ve büyük bir inanç ve kararlılıkla, yaratıcı tarz ve kazanımcı üslupla pratikleştirmeliyiz.

Diğer yandan hepimiz düşman çabalarını da yakından takip ediyoruz. Kış boyu gerillanın ve halkımızın hamlesel eylemleri karşısında AKP-MHP faşist diktatörlüğü bir yandan sarsıntı yaşarken diğer yandan adeta mekik diplomasisi içinde olarak çeşitli yerlerden güç toplayıp yeni işgal hamleleri yapmaya kendini hazırlamaya çalıştı. Bunu gösterişlerle kamuoyuna ilan da etti. "2024 yazına kadar Irak'ta PKK'yi yok edeceğini" bizzat faşist şef Tayyip Erdoğan ilan etmiş durumda. Rusya'dan Avrupa'ya, Amerika'ya, Irak'tan İran'a gitmedikleri yer, görüşmedikleri güç kalmadı. Pazarlıklar çerçevesinde İsveç'in NATO'ya girişi konusunda NATO'dan ve ABD'den belli bir onay ve destek de almıştı. Fakat gördük ve anladık ki bu desteğe ve güce fazla güvenemedi. Bununla geçmişi aşan bir işgal saldırısı yapamayacağını kendisi de gördü. Bunun için İran ve Irak'a yalvar yakar olmaya başladı. Bu temelde İran Devleti'yle görüştü. Irak ile birçok görüşme yaptı.

Yine Irak ve Güney Kurdistan güçleriyle müşterek güç oluşturup Zaxo'dan Silêmanî'ye uzanan bir hatta asker konumlandırarak gerillayı güneyden kuşatabilmek için Güney Kurdistan yönetimiyle defalarca görüşme yaptılar. En son 22 Nisan'da Tayyip Erdoğan hem Bağdat'a hem de Hewlêr'e gitti. Onlarca anlaşma imzaladıklarını söylüyorlar. Dört-beş aylık bir pazarlık sonucunda bazı anlaşmalar yapar hale geldiler. KDP yönetimi Erdoğan'ı Hewlêr'de büyük bir gösteriyle karşıladı. Her tarafı TC bayraklarıyla donattı. Görüşme ve anlaşmadan çok Tayyip Erdoğan parlatılmaya çalışılıyor. Seçim yenilgisini aştırtacak, Güney'deki sözde Kürt yönetiminin ne kadar destek verdiğini göstererek kendisini dünyaya kabul ettirecek bir konumu yaşıyor.

Buradan bazı sonuçlar almaya çalıştılar. Değerlendirilip tartışılıyor. Irak Devleti'ne PKK'nin yasaklı örgüt olduğunu kabul ettirdiler. Özellikle su pazarlığı yaparak, Dicle ve Fırat sularını kullanarak Irak'ı bazı şeylere zorlamaya çalıştılar. Bunun karşılığında "kalkınma yolu projesi uyguluyoruz" diyorlar. Yansıyan sonuçlardan anlaşıldığı kadarıyla KDP ihaneti ve desteği dışında geçmişi aşan bir askeri desteğin çok görülmediği söylenebilir. Müşterek güç oluşturma yönünde adım atamadılar. Öyle anlaşılıyor ki İran ve Irak cephesi, yine YNK hattı bunu tam kabul etmedi. Fakat su pazarlığı karşılığında yol projesi oluşturdular. Her halde elde ettikleri bu yol oluyor. Bu yolu da Kurdistan'ı kuşatacak şekilde, Kurdistan'ın dışında oluşturdular. Mevcut kalkınma yolu dedikleri Önder Apo'nun "orta alan" dediği alanda bir yol inşa etmektir. Büyük ihtimalle yol yapıyoruz diye daha çok güç, daha çok asker, daha çok istihbarat birimleri sokarak bu alanlarda bizim etkinliğimizin gelişmesini önlemeye ve Güney Kurdistan'ı güney hattından kuşatmaya çalışmak istiyorlar. Böylece Irak'ta daha fazla güç bulundurup hareketlilik geliştirmeye çalışacaklar. Onun ötesinde çok fazla bir şey gözükmüyor. 16 Nisan'da Metîna'yı parça parça işgal etmeye dönük bir saldırı hareketini geliştirmeye yönelediler. Bunu Merkez Karargah Komutanlığımız, yine HPG-BİM açıklıyor, yeterince bilgi veriliyor. Mevcut durum, işgal saldırılarını arttırma anlamına gelmektedir.

Bununla birlikte toplumsal alanda baskı ve saldırılarını devam ettirmektedirler. Türkiye ve Kurdistan'da basın emekçilerini tutukladılar. Belçika'ya özgür basına dönük 23 Nisan'da operasyon yaptırtmayı sağladılar. AKP basını, bu saldırıları planlayan ve örgütleyenin AKP'nin olduğunu ele veriyor. Tartışmalar, eleştiriler, baskılar geliştiğinde Belçika Devleti, Fransa'nın isteği üzerine bunları yaptığını söyledi. Bunu Fransa yapmış olsa da Fransa'ya yaptıranın Türkiye olduğundan, AKP-MHP faşist diktatörlüğü olduğundan hiç kuşku yoktur. Nitekim Tayyip Erdoğan Irak'ta görüşmeler yaparken Belçika yönetimi de Stêrk ve Medya Haber TV merkezlerine dört saatlik baskın yaptı. Özgür basını susturarak yaptıkları bütün kirli, insanlık dışı saldırıların üstünü örtmeye çalıştılar. Demek ki

kirli işler geliştirecekler. Katliamları, baskı ve zulmü arttırma çabası içinde olacaklar. Basına saldırıları bunu gösteriyor.

Seçimden çıkan sonuçlara dayanarak Parti yönetimi olarak, "Mevcut Tayyip Erdoğan yönetiminin ömrünü uzatabilmesi için savaşı geliştirmesi, tırmandırması gerekiyor" şeklinde bir değerlendirme yaptık. "Teröre karşı mücadele ediyorum" diye Türkiye ve dünyada destek bulmaya çalışması, Türkiye'de muhalefet ile uzlaşmaya çalışması, bunu sağlayabilmek içindir. Bu anlamda önümüzdeki dönemde Güney'de ve Rojava'daki işgal saldırılarını daha fazla arttırması söz konusu olacaktır. Başka türlü Tayyip Erdoğan ne Türkiye'de uzlaşma yaratabilir, ne kazandıklarını, çalıp çırptıklarını kalıcı kılabilir, ne de iktidar ömrünü uzatabilir.

Bu günlerde CHP Genel Başkanı'yla görüşmeye çalışıyorlar. CHP de destek vermeye çalışıyor. Anlaşılıyor ki iki tarafta öyle bir yumuşuma, uzlaşma arayışı içinde olacak. Bunu gerçekleştirebilmek için de PKK'yi hedef ve gerekçe yapacaklar. Bu anlamda düşmanın saldırıları sürecek. Dolayısıyla süreci yanlış değerlendirmemeliyiz. Hem Tayyip Erdoğan yönetiminin varlığını sürdürebilmesi için, hem de TC Devleti'nin bekası söylemlerinden anlaşılıyor ki Kurdistan'daki savaşı derinleştirmeleri zorunludur. Yani bir yandan özgürlük mücadelesinin gelişimini sınırlandırmak, gerillayı zayıflatmak, hareketin diğer çalışmalarını sınırlandırmak isteyecekler, diğer yandan da "teröre karşı mücadele" adı altında Türkiye'de şovenizmi, ırkçılığı, milliyetçiliği geliştirerek Kürt karşıtı, Kürt düşmanı bir uzlaşma yaratmaya çalışacaklar.

AKP-MHP faşist yönetiminin bölgede bütün çabası da buna dönük. İran'dan destek almaya çalıştılar. Fakat çok umdukları gibi olmadı. En azından şimdiye kadar ki yansımaları böyle. Irak'ın böyle olduğunu belirttik. Diğer yandan bu Gazze Savaşı'nı bütün güçleriyle tırmandırmaya çalışıyorlar. Yani İran-İsrail savaşı yaratabilmek için AKP-MHP faşist diktatörlüğünün yapmadığı provokasyon ve tahrik kalmadı. DAİŞ'i bile İran'a saldırttı. İsrail yönetimi de benzer bir biçimde tahrikçi bir konumda. Çünkü Gazze'deki katliamlarını, işgal saldırılarını daha çok arttırabilmesi için gerekçelere ihtiyacı var. Bu temelde fırsat buldu, Suriye'deki İran generallerini vurdu. Dolayısıyla geçtiğimiz dönemde bir düzeyde İran-İsrail çatışması ortaya çıktı. Türkiye amacına ulaştığını düşünerek neredeyse zil çalıp oynayacaktı. Fakat pratik öyle gelişmedi. İran'ın İsrail'e saldırısı, İsrail'in İran'a askeri saldırıları Türkiye'nin istediği gibi askeri darbe vurma temelinde gelişmedi, daha çok propaganda amaçlı oldu. Henüz İran'ı Türkiye'nin istediği gibi bir savaşa çekebilmiş değiller. Ama daha çok tahrik etmeye çalışıyorlar. Gazze'de yaşananları doğru anlamamız gerekiyor. Biz geçen süreçte doğru değerlendirme yaptık ve doğru politika izledik. Çok açık ki Türkiye ve İsrail arasındaki çıkar kavgası, elbirliğiyle Gazze halkının katledilmesine ve yurdundan sürülmesine yol açtı.

Mevcut durumda İsrail ile Türkiye arasında kısmi bir çıkar çatışması var. Bu kesinlikle böyle. Ama her ikisi de kendi çıkar çatışmasını Gazze halkının kanı üzerinden yürütüyor. Bu anlamda elbirliği etmiş durumdalar. Dolayısıyla Gazze'deki savaştan İsrail Devleti ile birlikte AKP-MHP faşist diktatörlüğü de sorumludur. Sonuç olarak Gazze halkı katlediliyor.

Hamas'ın yaptıklarını yüceltmeye çalışmak

Bazı çevreler Hamas'ın yaptıklarını yüceltmeye çalışıyor. Neredeyse Tayyip Erdoğan'ın siyasetini solculuk, sosyalizm adına olumlayanlar çıkacak. Bunların gerçekle bir alakası yoktur. Öyle bir siyaset söz konusu olamaz. Gerçek olan Ortadoğu'da yeni çıkar çatışmasıdır.

ABD, Arap-İsrail uzlaşmasına dayalı bir enerji yolu, yeni bir Ortadoğu oluşturmaya çalışırken TC Devleti, AKP-MHP faşist diktatörlüğünün Kürt düşmanı siyaseti nedeniyle dışlandı. Ortadoğu'daki konumunu tümüyle kaybeder hale geldi. Bunu sabote etmek için Ermenistan'dan yol açmaya çalıştılar, Karabağ savaşını çıkardılar ama olmadı. Hamas'ı İsrail'e saldırttılar, Gazze Savaşı'nı çıkardılar yine olmadı. Hala Irak ile birlikte bazı Arap devletlerini de katarak kalkınma yolu projesiyle alternatif yol oluşturup sistemi kendisine mecbur ve muhtaç bırakmak istiyor. Böyle somut bir çıkar kavgası var. Yüz yıl önce şekillenen Ortadoğu değişim sürecinde. Sistem, 1923 Lozan Antlaşması'yla oluşturduğu Ortadoğu'yu artık yürütemiyor, değiştirmek istiyor. Yeni çıkar alanları, çıkar sistemi yaratmaya yöneliyor. Mevcut politikalarıyla bu da esas olarak Türkiye'yi daralttı. Türkiye'nin Ortadoğu'daki önemini en aza indirdi. Bu gerçeği görüyorlar. Sabote edemezlerse Türkiye parçalanmaya kadar gidebilir. Sevr Antlaşması'nın öngördüğü düzeye düşebilir. Bunun farkındalar ve can havliyle saldırıdalar. Ancak ne saldırıyla sonuç alabilirler ne de teslim olarak sonuç alabilecek durumdalar. O bakımdan mevcut durumda şunu öngörmeliyiz: AKP-MHP faşist diktatörlüğü Medya Savunma Alanları'na, Şengal'e, Kuzey Doğu Suriye'ye dönük saldırılarını arttırarak sürdürebilir. Daha yoğun saldırılar yapabilir. Bunun için hazırlıklı olmamız lazım. Bir yandan hazırlık içinde olurken diğer yandan aktivitemizi de sürdürmeliyiz. Yani her an saldırı olacakmış gibi bir beklenti içinde olup ona göre direnme hazırlığında olmamalıyız. Duruşumuz böyle olurken diğer yandan biz de mevcut hazırlıklarımızı hamlesel düzeyde pratiğe geçirmeliyiz. Kesinlikle beklenti içinde olmamalıyız. Pasif savunma konumuna düşmemeliyiz. Bu kesinlikle hatalı olur.

Evet, her türlü saldırıyı direnişle kırmak için dikkatli, saldırılara karşı hazırlıklı olmalıyız. Ama diğer yandan biz de taktik saldıran güç olmalıyız. Siyasi, ideolojik, askeri alanda bunu yapmalıyız. Gençlik ve kadın örgütlülük alanı olarak bunu yapmalıyız. Gerilla hareketi olarak savaşı metropollere, kentlere, ovaya yayarak bunu yapmalıyız. Bunu asla düşman kuşatmasına fırsat vermeyecek temelde yapmalıyız. İdeolojik mücadelemizi, sanat-edebiyat çalışmalarımızı, propaganda-ajitasyonumuzu buna göre geliştirmeliyiz. Özellikle katılımı çok daha yoğun kılmalı, örgütü büyütmeliyiz. Çalışmalarımızda bir daralma, pasif savunma konumuna düşme, bekle-gör konumunda kalma olmamalıdır. Zaten bir hamle yürüttük, devam ettiriyoruz. Hazırlıklar yaptık, hazırlıklarımızı düşman saldırısını beklemeden, hatta onu boşa çıkartmayı hedefleyecek şekilde uygulamaya sokmalı, kendimizi aktif olarak saldırı yürütür konumuna getirmeliyiz.

Bu anlamda bir direnişçi konum vardır. Mevcut direnişçi konumu sürdürdüğümüz gibi, hamleci, girişken hale de gelmeliyiz. Örneğin gerillamız Metîna'da, diğer alanlardaki işgal saldırılarına karşı kahramanca direniyor. Her gün eylemler yaparak düşmana ciddi darbeler vuruyor. HPG ve YJA Star gerillasını, tüm savaşan güçlerimizi selamlıyor, başarılarını kutluyoruz.

Diğer yandan özgür basın emekçileri hem Kuzey Kurdistan'da, Türkiye'de hem de Avrupa'da geliştirilen saldırılar karşısında gerçekten direngen bir tutum takındılar. Mücadeleci tavır ortaya koydular. Bu direnişi elbette geliştirmek ve sürdürmek lazım. Özgür basın emekçilerinin

direnişini de selamlıyoruz.

Yine siyasi alanda geliştirilen baskılar karşısında, özel savaş saldırıları karşısında Wan halkının direnişi, Şirnex halkının direnişi çok önemli ve anlamlı oldu. Her alanda gençlik ve kadın öncülüğünde kitle eylemlerimizin gelişmesine yol açtı. Bunlar da önemli ve anlamlıydı. Faşist-soykırımcı özel savaş saldırıları karşısında yurtsever tutumun ne olması gerektiğini ortaya çıkardı. Bu direnişleri de selamlıyoruz.

Zindanlar sürekli bir direniş halindeler. Açlık grevi eylemini yeni bir eylemliliğe dönüştürdüler. Hem eylem geliştirdiler hem de bunu farklı boyutlara taşıyarak yaratıcı bir yaklaşımın sahibi oldular. Eylem çeşitlenmesi yarattılar. Direnişi daha aktif, etkili hale getirmek için bir arayış içindeler. Bu temelde zindan direnişini de selamlıyoruz.

Dikkat edilirse topyekun direniş konumumuz sürüyor. Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelinde tüm alanlarda, tüm Parti ve halk gücümüzün direnişi etkili bir biçimde sürüyor. Bunu yaratıcı kılmalıyız, zenginleştirmeliyiz, girişken, hamleci bir hale getirmeliyiz. Bu temelde de direnişlerimizi sürdürmeliyiz.

Yani bir yandan düşman saldırılarını takip edip onları kıracak mevzilenme, hazırlık konumunda olurken diğer yandan yürüttüğümüz hamleyi ideolojik, siyasi, askeri, kitlesel her bakımdan aktif mücadelelerle geliştirmeliyiz, zenginleştirmeliyiz, büyütmeliyiz. Bizim hamleci, mücadeleci olmamız gerekiyor. Bu konuda kesinlikle yanlış anlama, bekle-gör anlamında pasif konuma düşme, imkanları, fırsatları değerlendirmeme olmamalı. Tüm yoldaşların bu süreci böyle doğru değerlendireceğine, hem düşman saldırılarını kırma hem de hamlesel mücadeleyi geliştirmede her alanda üzerine düşen görev ve sorumluluğu pratikte başarıyla yerine getireceğine inanıyoruz.

Değerli Yoldaşlar!

Türkiye bütün imkanlarını seferber ederek, dünyanın dört bir yanını dolaşıp kendini herkese pazarlayarak, herkese yalvar yakar olarak güç toplamak için çalışıyor. Sınırlı düzeyde de bu gücü buluyor. Bu bir gerçek.

Diğer yandan stratejik olarak, ideolojik olarak çok zayıf durumdadır. Mevcut pazarlamalarla da istediği güç ilişkilerini yaratma durumu zayıftır. İran'ı o kadar tahrik etti, görüşme yaptı, çaba harcadı, ama eskiyi aşan bir destek aldığını sanmıyoruz. Irak ve Güney Kurdistan ile yürüttüğü görüşmelerde, ekonomik olarak kendi askeri hareketliliğini arttırma temelinde belli imkanlar elde etti. Burada özellikle suyu, hem de Kurdistan'ın suyunu bir silah olarak kullandı. Fakat öngördüğü askeri planlamayı hayata geçirecek bir destek bulamadı. Hatta Iraklı birçok güç, siyasi parti, lider buna karşı çıktıklarını ilan ettiler. YNK üzerindeki baskı da çok fazla sonuç vermiyor.

Bizim "orta alan" dediğimiz alanda bu yol vesilesiyle güçlerini arttırmaya çalışacakları anlaşılıyor. Şimdiye kadar ortaya koyduğu işgal gücünü kabul ettirdi. Şunu biliyoruz: Irak Devleti sınırda yirmi kilometrelik alanı zaten Türkiye'ye vermiş. Bu, eski anlaşmalardan da kaynaklanıyor. Şimdi Türkiye bunu kırk kilometreye çıkarmaya çalışıyor. Bir de Irak yönetiminin, YNK'nin de KDP ve Türkmenlerle birlikte gerillaya, PKK'ye karşı ortak savaşa girmesini istiyor. Fakat böyle bir askeri destek bulduğunu sanmıyoruz. Anlaşılan o ki su karşılığında ticareti geliştirecek ve ekonomik destek sunacaklar.

Tayyip Erdoğan bizzat Barzanilerin ayağına gitti

Bu yol projesini dikkatle takip etmeliyiz. Oraya dayanarak daha fazla güç getirmeye çalışacaklar. İstihbaratlarını, faşist, özel savaş güçlerini o hatta daha çok mevzilendirmeye çalışacaklar ve müşterek güçle yapamadıklarını bu biçimde yapmaya çalışacaklar. Konumlanmasını güçlendireceği bu alanlardan bize saldırarak planlarını gerçekleştirmek isteyecekler. Bu anlamda bu alanlara karşı bizim de daha duyarlı bir yaklaşım içerisinde olmamız gerekmektedir. Bu alanlar için hem tedbirlerimiz olmalı hem de girişken ve mücadeleci olmalıyız. Öyle bir orta alan denetimini Türk devletinin, AKP-MHP faşizminin elde etmesine izin vermemeliyiz. Burası bizim için önemli bir mücadele alanı olarak ön plana çıkmış durumdadır.

Öte yandan AKP-MHP faşist ittifakı aylardır Putin'i davet ediyor ama bir türlü getiremediler. Yine haftalardır propagandasını ettikleri Amerika ziyareti boş çıktı. Amerikan yönetimi, Beyaz Saray sözcülüğü böyle bir planlarının olmadığını açıkladı. Halbuki AKP basını "dört yıldır ilk defa Tayyip Erdoğan özel davet ediliyor. Erdoğan, Amerika'da yeniden kabul görmeye başladı" gibi bir propagandayla Erdoğan'ı şişirmeye çalışıyordu. Görüldüğü üzere mevcut ABD yö-

netiminin böyle bir planı yok. Dolayısıyla bunların hepsinin yalan ve şantaj olduğu ortaya çıktı. Sanki ABD'ye baskı uygulayarak kabul ettirmek istiyorlardı. Fakat umduklarını bulamadılar. Şimdi Temmuz'da yapılacak NATO zirvesinde ABD Başkanı'yla görüşme randevusunu ancak alabildiler. Oysa daha bir hafta önce Irak Başbakanı, Amerika'ya resmi ziyarette bulundu, ABD Başkanlığı'yla görüştü. Dikkat edelim Tayyip Erdoğan'ın pek bir etkisi kalmamış. Alman Cumhurbaşkanı geldi, önce muhalefetle sonra Tayyip Erdoğan ile görüştü. Bu durumda Tayyip Erdoğan ile görüşen sadece Barzaniler var. Onlar da TC bayraklarıyla donatarak bunu yaptılar. Barzaniler Erdoğan'ı neden bu denli şaşaalı karşıladılar? Çünkü onu ayaklarına getirdiler. Tayyip Erdoğan bizzat Barzanilerin ayağına geldi. Neredeyse ayaklarını öpecek. İktidar ömrünü

uzatabilmek için o kadar Barzanilere muhtaç hale gelmiş. Bu bir gelişme değil, ne kadar zayıf düştüğünün işareti. Bunu ne KDP için bir gelişme olarak görebiliriz, ne de AKP ve Tayyip Erdoğan için.

KDP biraz iş yapıyormuş gibi görünüyor ama her şeyin PKK sayesinde olduğunu herkes görüyor. Kendilerinin bir marifeti yok. PKK düşmanlığıyla prim yapıyorlar. Önder Apo eskiden buna "Apo primini yiyorlar" diyordu. KDP şimdi bu konumdadır. İhaneti bu noktada seyrediyor. Sözde dünya Lideri! Tayyip Erdoğan ise ABD'ye gidemedi, Putin ile görüşemedi, Alman Cumhurbaşkanı'yla ancak muhalefet görüşmesinden sonra görüşebildi. İşte bu durumunu Hewlêr ve Bağdat'ta görüşme yaparak, onların ayağına giderek, bayraklarla onlara propaganda yaptırarak bunu kapatmaya ve kendisini parlatmaya çalıştı. Bu zayıflığını gidermek istedi. Bu gerçeği görmemiz lazım. Mevcut hükümetin öyle uzun vadeli, güçlü bir konumu yok. İçte de olmayacak. Hem partide hem Türkiye'de iç çalkantılar gelişecek. Biz akıllı davranır, siyasi-örgütsel çalışmalarımızı geliştirir, savaşı tırmandırıp etkili darbeler vurabilirsek içte de dağılma ve parçalanma ortaya çıkacaktır. Bunun karşısında gerçekten bizim konumumuz daha güçlüdür.

Bu anlamda Hareket olarak geçen yıllarda yaşadığımız zorluğu aştık. Bu kış sürecinde Zap hamlesi gerçekten yeni bir taktik açılım oldu. AKP-MHP faşizmine öldürücü darbeler vurdu. Gerilla artık bir mevzii ve tepede bile NATO'nun ikinci ordusunu durduracak bir performansa ulaştı. Halk direnişimiz, gençlik ve kadın direnişimiz her alanda üst düzeyde. Dahası potansiyelimiz çok güçlü. Dikkat edelim AKP-MHP faşizmi kendi rezervlerini bitirme noktasına gelmiş, kendi kendini tüketiyor. Zaten seçim sonrası "bu bir bitiş değil" diyerek kendisi için denizin bittiğini Tayyip Erdoğan ilan etmiş oldu. Biz ise potzansiyelimizin hala ancak yüzde otuzunu, kırkını harekete geçirebiliyoruz. Yüzde altmışı, yetmişi potansiyel olarak duruyor. Bunu yarıyı biraz aşacak düzeyde harekete geçirirsek o zaman çok etkili bir konumda olacağımız kesin. Bunun için kendi durumumuza bakmamız gerekiyor.

Düşmanı da takip edelim, taktik

ve tarzını çözelim. Saldırılarına karşı hazırlıklı olalım ama esas olarak kendi gücümüzü harekete geçirmeyi bilelim. Potansiyelimizi eğitip örgütleyerek daha etkili pratiğe sevk etme gücünü gösterelim. İşte sorunumuz burada. Bu anlamda gerçekten ciddi bir biçimde darlık, tutuculuk, idarecilik, kendini sınırlandırma, bürokratizm var. En azla yetinme var. Etrafta bu kadar imkan ve fırsat var. Her birimiz asgari düzeyde o imkan ve fırsatları değerlendirsek büyük gelişmeler ortaya çıkar. Ama çeşitli nedenlerle duruyoruz. Dar yaklaşıyoruz. Yüzeysellik var. Hamleci, girişken değiliz. Taktik saldırı pozisyonunda değiliz. Aşırı bir savunmacılık var. Bu savunmacı duruşu kesinlikle kırmamız lazım. Savunmacılık yalnız başına tedbirli olmak demek değildir. Hem tedbirli, dikkatli olalım hem de saldırı pozisyonunda olalım. Taktik saldırıyı her zaman uygulayalım. Pasif savunma ölüm demektir. İmkanları görüp değerlendirmemek ölümdür.

İmkanları görüp iyi değerlendirerek AKP-MHP faşizmini yenilgiye uğratacak, 31 Mart'ı siyasi ve askeri yenilgiye dönüştürecek, Küresel Özgürlük Hamlemizi zafere taşıyacak bir aktiviteye eylemliliğe, mücadeleye dönüştürmeliyiz. Bunu ideolojik mücadelede, sanat-edebiyat çalışmalarında, kitle çalışmalarında yapmalıyız. Halkı örgütlemeyi de, kitle direnişini de çok daha etkili geliştirmeliyiz. Bu anlamda Apocu tarz, üslup ve tempo esastır. Devrimcilik pratiğe yöneldi mi tarz, üslup ve tempo olur. Önder Apo hep böyle söyledi. Apocu tarzda darlık, sınırlandırma, büzülme, savunmacılık yoktur. Apocu tarz girişkendir, yaratıcıdır, hamlecidir, her türlü imkanı değerlendirir. Dar, kendini sınırlandıran değildir. Benim işim bu değildir diyerek devrimci görevlerden geri çekilmez. Komple devrimcidir, bütünlüklüdür. Apocu üslup kazanımcıdır. İş yapıcıdır. İnşacıdır, eğiticidir, örgütleyicidir. Apocu tarzın temposu yüksektir. Önder Apo buna "24 saat maraton koşusu" dedi. Bize değil maraton koşusu "kaplumbağa gibi bile yürüyemiyorsunuz" diyordu. Maraton koşucusu, yüz metre koşucusu olmak lazım. Ama tempomuz zayıf. Zaman, fırsat ve imkânlar az değerlendiriliyor.

Zap direniş çizgisini dikkate alalım. Arkadaşlarımızın tünelde, tim olarak ne kadar imkanları var. Düşmanın kuşatıp hakimiyet kurduğu alanda

çok az bir imkan ile düşmana nasıl etkili darbeler vuruyorlar. Halbuki onun dışındaki yerlerde imkan ve fırsatlarımız Zap ve Avaşîn'e göre on kat, elli kat fazla. Ama değerlendirilmiyor.

Bilinç örgüt ve eylem bütünlüğü şart

Küçük-büyük demeyelim ve her türlü eylemi yapalım. Ama küçük eylem yaparken büyük eylemimiz de olsun ki küçük eylemin bir anlamı olsun. Devrimci halk savaşı ya da öz savunma savaşı futbol müsabakası olarak değerlendiriliyor. Böyle olur mu? Ondan sonra özel savaş her türlü saldırıyı yapınca "çocuğumuz uyuşturucu kullanıyor, insanlıktan çıkıyor" deniliyor. Elbette çıkar. Bu dünyada mücadeleyle yaşanıyor. Herkes mücadele ederek ayakta kalıyor. Hiç kimseye öyle hazır yaşam yok. Hele hele bu Kurdistan'da ölüm kalım savaşı. Dört başı mamur soykırımcı saldırı altındayız. Kurdistan ne öyle sadece işgal edilmiş bir ülke ne de öyle klasik sömürgecilik var, her yönden gelişen bir soykırımla karşı karşıyayız. Düşman bizi yok etmek için bu kadar çaba veriyor, emek harcıyor, yaratıcı davranıyor. Hiç olmazsa biz de yaşamak için en az onun kadar duyarlılık gösterelim, mücadele edelim. Herkes mücadeleye girsin, herkesi mücadeleye çekelim. Bu konuda zayıflıklar var. Öz savunma tartışmaları oluyor. Ama bu tartışmaları yaparken kavramların içini boşaltmaktan vazgeçmek gerekir. Önder Apo kavramları kullandı, Parti kullanıyor. Elimizde birer hazine gibidirler. Ama onların içini boşalt, özünden çıkart, sadece kavramı kullanarak gerçekleşmiş olduğunu say. Öyle olmaz.

Evet, öz savunma bir bilinç işidir. Ama aynı zamanda bir örgüt, eylem, savaş işidir. Öz savunma savaşı diye bir gerçeklik var. Eylem, bilinçle, eğitimle olur. Bilinçsiz olursa önü aydınlanmaz, her türlü çeteciliğe varabilir. O yanlıştır. Başarısızlığa uğrayabilir. Ama bu sadece bilinç düzeyinde kalırsa, örgüte ve eyleme dönüşmezse hiçbir şeye yaramaz. Boş laf olmaktan öteye geçmez. O bakımdan bu öz savunma tartışmalarını doğru yapmak, doğru anlamak lazım. Bilinç, örgüt, eylem bütünlüğü şart. Bu üçlü bir bütünlüğe ulaştığında doğru bir öz savunma anlayışına ulaşılabilir.

Ve bu bizim savaş doktrinimizin, sistemimizin esası oluyor. Biz savaşan halk gerçekliğini öz savunma savaşı temelinde yaratıyoruz. Halkı kendi savunmasını sağlayacak bir eğitim, örgütlenme ve eylemlilik içine çekmek istiyoruz. Başka bir savunma gücümüz yoktur. Herkes kendi savunmasını kendisi yapacak. Bunun için adına öz savunma diyoruz. Başkasına bırakılmıyor, başkalarına havale edilmiyor. Kendisi yapıyor. Çünkü özgürlük bunu gerektiriyor. Özgür yaşam, güvenlikli, savunmalı yaşamdır. Güvenliğini, savunmasını başkasına bırakan köle olur, özgür olamaz. Kim savunmayı elinde tutuyorsa, savunmasını elinde tuttuğunu köleleştirir. Çünkü güç kendisinde olur. O halde öyle güçlere bel bağlamamak lazım. Kendimizi güç sahibi yapmak için öz savunma bilincini, örgütünü, eylemini geliştirmemiz lazım. Özel savaş saldırılarına karşı öz savunma savaşını her alanda örgütlemeliyiz. Gençlik ve kadın hareketi örgütlemeli. Bütün halkı örgütlemeli. Eli silah tutan, savaş yapabilen herkes kendi güvenliğini sağlamak, kendi savunmasını geliştirmek, düşman saldırılarına karşı direnmek, savaşmak durumunda. Bu bakımdan ciddi bir yaklaşım ve tarz düzeltmesine ihtiyaç var. Apocu tarzı, üslubu, tempoyu geliştirmeye ihtiyacımız var. Yanılgılardan, hatalardan kendimizi kurtarmamız gerekiyor. Mevcut imkânları, fırsatları değerlendirmek, hazırlıklarımızı pratiğe geçirmek için böyle bir tarza, üsluba, tempoya kavuşmalıyız. Bu darlığı, yüzeyselliği, idareciliği, bürokratizmi, kendini sınırlandırmayı tümden yıkıp geçmeliyiz. Tutucu olunamaz. Bir devrimci niye beklesin; gücünü, imkânlarını niye pratiğe geçirmesin? Önder Apo, "Neyi bekliyorsunuz, imkânları, fırsatları, bildiklerinizi mezara mı götüreceksiniz" diyordu. Mezara götürmeyeceksek o zaman anı anına pratiğe geçirmemiz lazım. Gücümüzü, imkânlarımızı, fırsatlarımızı her birimiz olduğumuz her yerde her düzeyde değerlendirmeliyiz.

Bir de mevcut haliyle çalışmalarımızda çok fazla legalize olma, yani yasalcılık var. Birçok alanda neredeyse sadece legal çalışma yürütülüyor. En çok da öncülük konumunda olan gençlik ve kadın çalışmaları böyle. Peki, faşist diktatörlük altında devrimci çalışma kendisini sadece yasal olanla sınırlayabilir mi? Yasal, yani legal çalışma ile devrim yapılabilir mi? Faşist diktatörlük yıkılabilir mi? Mevcut düzen değiştirilebilir mi? Bunların olmayacağı açıktır. Sadece legal çalışma ile yetinmek demek, kendini sistem içi haline getirmek demektir. Oysa biz bu sistemin içine girmeye çalışan değil, bu sistemi değiştirmek için mücadele eden bir gücüz. Bu durumu da değiştirmemiz gerekiyor. Mevcut legalci, yasalcı anlayış ve tarzı aşıp, illegal örgütlenme temelinde serhildan ve öz savunma savaşı geliştirmeyi mutlaka başarmalıyız.

Bu bakımdan içinde bulunduğumuz süreçte düşman saldırılarını kırabilmek, sürecin kazanan mücadelesini ortaya çıkartabilmek için bizim tarz, üslup ve tempomuzu düzeltmemiz, geliştirmemiz, Apocu çizgiye uygun hale getirmemiz gerekli. Tüm yoldaşların bu süreçte bu konular üzerinde daha çok duracağına, bu temelde birbirini eğiteceğine ve Apocu tarz, üslup ve tempoyla kendilerini donatarak eskiyi aşacaklarına, kendilerini yenileyerek bu sürecin başaran, kazanan militanı haline getireceklerine inanıyoruz.

Demokratik modernitenin ideolojik boyutu bilimsel demokratik sosyalizmdir

Değerli Yoldaşlar!

Tarz, üslup ve tempoda doğruluk ve yeterlilik, zihniyette ve ideolojik duruşta doğruluk ve yeterlilik ister. Yani bilincimizi ve yaşam tarzımızı özgürlük çizgisinde düzeltmek ve geliştirmek durumundayız. Önder Apo bize hep şunu söyledi: "Savaşta değil yaşamda kaybediyorsunuz." Kendisinin de hep yaşam tarzıyla kazandığını belirtti. O halde bizim de kazanan çizgiye girebilmemiz, onu pratikleştirebilmemiz için yaşam tarzımızın kazandırıcı olması lazım. Yani özgürlük çizgisinde gelişmesi gerekli. Bu anlamda zihniyetteki o kalıplaşmış durumları kırmalıyız. Gerçekten zihniyet kalıplarımızı kıralım, atalım. Zihniyet devrimini sürekli geliştirelim. Önderliğin zihniyet yapısını sürekli okuyalım, inceleyelim, düşünelim, anlamaya çalışalım. Bu temelde kendi zihniyet kalıplarımızı kıralım. Büyük bir mücadele yürütelim. Düşünmekten, düşünce değişimi

yaşamaktan, düşünce zenginliği yaratmaktan korkmayalım.

Diğer yandan ideolojik duruşumuzu, çizgimizi düzeltmemiz gerekli. Hatalar, eksiklikler var. Sınıf ve cins mücadelesinde eksiklikler var. Erkek egemen zihniyet ve sisteme karşı, onu anlama ve mücadele etmede ciddi yetersizliklerimiz var. Dolayısıyla kadın özgürlük çizgisini anlama, özümseme, onu yaşam tarzımız haline getirmede zayıf kalıyoruz. İdeolojik mücadelenin esası Önderliği doğru anlamak ve Önderliğe bütünlüklü katılmaktır. Bunun da esasında sınıf ve cins mücadelesini doğru anlayıp yeterli yürütmek var. Şimdi 1 Mayıs'ı yaşıyoruz. Sosyalist anlayışımızda zayıflık var. Önderlik çizgimiz için "Bilimsel ve demokratik sosyalizm" dedi. Demokratik modernitenin ideolojik boyutu bilimsel, demokratik sosyalizmdir.

Burada sadece bir ulusal özgürlük yok. Onun temelinde kadın özgürlüğü ve ekoloji var. Toplumsal ekolojiye ve kadın özgürlüğüne dayalı bir toplumsal özgürlüğü öngörüyor. Ahlaki ve politik toplum ölçüleri budur. Kapitalist baskı ve sömürüye karşı bizim ideolojik ölçülerimiz, ahlaki-politik değerlerimiz bundan oluşuyor. Ama Önder Apo haklı olarak "toplum sınıflarla tanımlanamaz" deyince birçok arkadaş sanki günümüz toplumlarında sınıf yok, sınıflar ortadan kalktı, dolaylısıyla sınıf mücadelesi ortadan kalktı şeklinde bir yaklaşımın sahibi oldular. Biz hangi sınıfın hareketiyiz? Adımız üzerimizde, işçi partisiyiz. İşçi ve emekçi halk hareketiyiz. Elbette ki küçük burjuva sınıfa karşı mücadele ediyoruz. Küçük burjuva kaypaklığına, yüzeyselliğine, darlığına karşı yoğun bir ideolojik mücadele, zihniyet mücadelesi yürütmemiz lazım.

Egemen sınıfın işbirlikçilik ve ihanetine karşı mücadele etmeliyiz. KDP, ihaneti ve işbirlikçiliği zirveye vardırmış ama çoğu alanda KDP'nin mevcut haliyle katılacağı ulusal birliğe dönük çağrılar var. Bazıları bu noktada bizi eleştiriyor ve ses çıkaramıyoruz. Neredeyse ulusal birlik konusunda KDP ile aynı yerde tutuluyoruz. İşbirlikçilik, ihanet mahkum edilmeden, özgürlük esas alınmadan ulusal birlik mi olur? Hangi birliği kuracağız? İşte bütün bunlar sınıf mücadelesini gerektiriyor. İşçi ve emekçi olmanın, politik ve ahlaki toplum olmanın gereklerini iyi anlayacağız, o özellikleri iyi özümseyeceğiz. Bunun için de küçük burjuva bireyciliğine, mülkiyetçiliğine, kaypaklığına, yüzeyselliğine, darlığına, tutuculuğuna karşı, egemen sınıfın işbirlikçiliğine ve ihanetine karşı aktif biçimde mücadele edeceğiz. Hem de egemen sınıfa karşı ideolojik-politik düzeyde, küçük burjuva sınıf saldırılarına karşı ideolojik düzeyde etkin mücadele yürüteceğiz.

Ancak böyle bir mücadele geliştirirsek cins mücadelesini doğru yürütebiliriz. Erkek egemen zihniyet ve sistemi doğru anlarız. Çünkü erkek egemen zihniyet ve sistemi, iktidar ve devlet sistemi, sınıflaşma ve özel mülkiyet ile eş zamanlıdır, birbirlerine bağlı ve besleyen tarzda gelişmişlerdir. Hepsi de kadının köleleştirilmesi üzerinden gelişti. Onun için Önder Apo kadın için "İlk ezilen ulus, ilk ezilen sınıf, ilk ezilen cins" dedi. Dolayısıyla kadın özgürlük mücadelesinde, cins mücadelesi de vardır, sınıf mücadelesi de vardır, ulus mücadelesi de vardır. Bu bakımdan özel mülkiyet dünyasını aşamayanlar, iktidar ve devletle özel mülkiyetin, erkek egemen zihniyet ve sistemin, egemen sınıf olmanın bağını göremeyenler ne kadın özgürlüğünü doğru anlayabilirler, ne toplumsal özgürlüğü doğru anlayabilirler, ne de doğru, yeterli sınıf ve cins mücadelesi yürütebilirler. Bu bir gerçek. Bu durumda yeni paradigmayı anlamazlar. Demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigmayı doğru anlayıp özümseyip bilince çıkaramazlar. Onu yaşamlarına ve mücadelelerine aktaramazlar. O halde bu konular üzerinde daha çok yoğunlaşmamız gerekli.

Kadın özgürlük çizgisini doğru anlamalı ve bu temelde cins mücadelesini doğru geliştirmeliyiz. Erkek egemen zihniyet ve ruh halinden kopmak gerekiyor. Bu konularda PAJK'ın eleştirileri var. Önderliğe yanılgılı yaklaşımlarımızın temelinde de erkek egemen zihniyet ve ruh halini yaşatmak yatmaktadır. Sınıf mücadelesinden kaçış da cins mücadelesinden kaçmak içindir. Bir bütün olarak iktidar ve devlet sisteminden kopmama durumu vardır. Oysa kopuş esastır.

PKK Önderliksel çıkıştan itibaren koptu. Hatta iktidar ve devlet paradigmasından kopamadığı zaman bile devletçi, sistemden kopmuştu. Çünkü Kürt özgürlüğü bunu gerektiriyordu. Yeni paradigmayla özgürlük çizgisi, kadın özgürlüğüne ve toplumsal ekolojiye dayanmaktadır. Oysa ekolojik bilinç hiç yok. Ekoloji, kadın özgürlüğüyle birlikte paradigmamızın üç ayağından birisi olmaktadır. Paradigmanın üçüncü ayağı demokratik, ahlaki-politik toplum oluyor, yani sosyalizmdir. Fakat bu gerçekliğe rağmen sosyalizmden çok fazla söz etmiyoruz. Ahlaki ve politik toplum ölçüleriyle uğraşmıyoruz. Dikkat edelim, o temelde mücadelemiz azdır. Kadın özgürlük hareketi bir düzeyde kadın özgürlüğünü geliştirmiş. Önderlik jineoloji ile bunun ölçülerini koydu. Yetersiz de olsa bu bir düzeyde yürütülüyor. Ama ekoloji hiç yok. Toplumsal ekolojinin ne bilinci var, ne örgütlenmesi, ne de eylemi var.

Doğayla bütünleşmeden, doğayla dost olmadan, doğayı doğru anlayıp kullanmadan kadın özgürlüğü, ahlaki-politik toplum olur mu? Olmaz. O halde doğanın kurtuluş mücadelesini yürütmeden sınıf kurtuluş mücadelesi de olmaz, cins kurtuluş mücadelesi de olmaz. Toplumsal kurtuluş mücadelesi de olmaz. Soykırım en çok doğaya saldırdı, tarihe saldırdı, kültüre saldırdı. Bunları gerçekleştirmek için en fazla doğaya saldırıyor. Kurdistan'ın yağmalanmayan, talan edilmeyen hiç bir yeri kalmadı. Colemêrg'te halk maden adı altında doğayı yok eden saldırılara karşı çıkıyor. Toplumda doğal refleks var ama biz bunu örgütleyemiyoruz. Bu bilinci geliştiremedik. O kadar orman yok edildi, su yok edildi.

Kurdistan'ın suyu Kürt soykırımında pazarlık konusu yapılıyor, biz buna müdahale bile edemiyoruz. Barajlarla doğa bu kadar tahrip edildi. Yanı başımızda tarihi değerler, kültürler yağmalanıyor. Hiçbirisini doğru dürüst bir mücadele gerekçesi yapamadık. Bu doğrultuda topluma bilinç verme, toplumdaki bilinci canlandırma, örgütlü hale getirme, eyleme sevk etme yok denecek kadar az. Böyle olmaz. Bu biçimde biz tabii ki paradigmaya doğru ve bütünlüklü yaklaşmamış, katılmamış oluruz. Paradigmayı esas almazsak toplumu eğitme, örgütleme, eyleme seferber etme gerçekleşmez.

Potansiyelimiz ham kalır, aktifleşmez. O yüzden en alt düzeyde aktifleşebiliyoruz. Önder Apo, "ancak yüzde bir pratikleşebiliyorsunuz" demişti. Yüzde doksanın üzerinde bir potansiyel var. Bu ideolojik, örgütsel duruşumuz nedeniyle böyle. Bunu kesinlikle aşmamız lazım. İdeolojik mücadele her şeyin başındadır. Siyasette, askerlikte, diğer alanlarda mücadele edip yaratıcı olup tarz geliştirip zafer kazanabilmek için öncelikle doğru ve başarılı bir ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi lazım. Bu herkesin görevidir. İdeolojik mücadele sadece bazı kadroların görevi, yönetimin görevi ya da ideolojik alan çalışmalarının görevi değil. Her Parti kadrosu ideolojiktir. Bir yaşam tarzı, ölçüleri, zihniyet yapısı vardır. Önder Apo tarafından belirlenen retleri ve kabul ölçüleri, değerleri vardır.

O halde reddettiklerini aşabilmek, kabul ettiklerini de yaşamsallaştırabilmek için mücadele yürütmek lazım. Kişilik devrimi mücadelesi dediğimiz buydu. Önder Apo buna "zihniyet ve vicdan devrimi" dedi. Bu devrimi geliştirmemiz lazım. Siyasi, askeri mücadele yürütüyoruz, birçok görev var. O nedenle ideolojik, örgütsel mücadele yürütülemez söylemi yanlıştır. Böyle bir şey söylenemez. Kim böyle derse daha baştan siyasi ve askeri mücadelede yenilgiyi kabul etmiş olur. Önder Apo'nun yaşam tarzında kaybediyorsunuz demesi, ideolojik, örgütsel çizgi mücadelesi yürütmüyorsunuz, orada kaybediyorsunuz anlamına geliyordu. O halde savaşta ve siyasette kazanan olmamız için ideolojik mücadele yürütmemiz ve kazanan olmamız lazım.

Zindan direnişinin, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eyleminin etkisi niye bu düzeyde sürüyor, azalmıyor, sürekli artıyor? Bir ideolojik mücadele ve zafer olduğu için. İdeolojik mücadelenin önemi, etkisi böyle bir şeydir. Tarz, üslup ve tempoda yeterli hale gelebilmemiz, Apocu tarz, üslup ve tempoyu özümseyip pratiğe geçirebilmemiz için her şeyden önce ideolojik duruşumuzun, doğrultumuzun doğru ve yeterli olması lazım. İdeolojik mücadelemizin yeterli, etkili ve başarılı olması gerekli. Tüm yoldaşların bu aktif pratikleşme sürecinde bu durumu dikkate alması, her şeyden önce ideolojik duruşunu gözden geçirmesi, ideolojik, örgütsel çizgi mücadelesini Apocu tarz ve üslupla doğru ve yeterli yapmak üzere sürekli esas alması gerekir. Başarının ölçüsü budur.

Küresel Özgürlük Hamlesi her şeyden önce kişinin kendini özgürleştirme hamlesidir

Bu bakımdan zafer çizgisinde, zafere ulaşma temelinde hamle yürüttüğümüze göre o halde bu hamleyi önce ideolojik, örgütsel çizgi mücadelesinde zafere götüreceğiz. Onun için Küresel Özgürlük Hamlesi her şeyden önce kişinin kendini özgürleştirme hamlesidir, kişilik devrimi hamlesidir. Kişilikte ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi hamlesidir. Her türlü köleliğe karşı kendi kişiliğinde mücadele yürütme hamlesidir. Kesinlikle dış düşmana karşı başarı, içimizdeki etkilerine karşı yürütülecek ideolojik, örgütsel çizgi mücadelesindeki başarıya bağlıdır.

Tüm yoldaşların bu süreçte zafer çizgisinde yürüyen olmaları için mücadelenin bu boyutunu böyle görecekleri, mücadeleyi böyle bütünlüklü ele alarak sürece katılacakları ve başaracakları inancındayız.

Değerli Yoldaşlar!

2024 yılı Mayıs Şehitler Ayına girerken özgürlük mücadelemiz açısından önemli olan bazı hususları bu biçimde bir kere daha ifade etmek istedik. Hem bazı yeni gelişmeleri değerlendirmeye çalıştık hem de tekrar da olsa bazı temel hususları yeniden dile getirdik. Bu, içinde bulunduğumuz mücadele sürecinin yakıcılığı, olağanüstülüğü açısından gerekliydi. Aynı zamanda bizim zafer çizgisinde bir küresel özgürlük hamlesi yürütüyor olmamız nedeniyle de gerekliydi. Çünkü hamle ilan etmek iyi, doğru ve gereklidir. Ama bu sonuca götürülürse, zafere ulaştırılırsa, başarılırsa bir anlam ifade eder. Ama öyle olmaz da sadece bir düzeyde kalırsa, yarıda kalırsa, sözü edilir ama pratiği gelişmezse, hele hele sonuca götürülmez, zafere ulaştırılmazsa o zaman doğru ve anlamlı olmadığı gibi yozlaştırıcı olur.

Böyle bir duruma düşmeyi de Apocu hareket olarak hiçbir biçimde asla kabul edemeyiz. Hiçbir yoldaş böyle bir durumu yaşamayı kabul edemez. Çünkü Apocu çizgi, Önderlik duruşu bunu reddeder. O halde böyle bir duruma düşmemek, yürüttüğümüz Küresel Özgürlük Hamlemizi zafere taşımak, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlamak için günü, zamanı, anı, onun içerdiği imkân ve fırsatları iyi ve doğru değerlendirmemiz lazım. Bir saniyemiz bile boşa gitmemeli. Küçük bir imkân bile heder olmamalı. Her şeyi yerinde, zamanında, doğru bir biçimde özgürlük mücadelesine kanalize etmeliyiz. Tüm gücü, Parti'nin gücünü, gerillanın gücünü, gençlik ve kadının gücünü, tüm toplumu ve dostlarımızı mücadeleye en ileri düzeyde seferber etmeliyiz. İnsanları mücadele dışı tutan değil, mücadeleye çeken ve daha aktif mücadele eder hale getiren olmalıyız. Örgütü daraltan değil, büyüten olmalıyız. Gençliği "gidin başka işlerle uğraşın, kendinizi yaşatın!" diyen değil, en aktif mücadeleye, gerillaya, öz savunma savaşına çeken olmalıyız. Yurtsever gençlik, Apocu gençlik böyle olur demeliyiz. Bu temelde bütün toplumu aktif mücadeleye çekmeliyiz. Apocu çizgi buydu. Önder Apo'nun tutumu buydu.

Dikkat edelim Önder Apo'nun neredeyse ayakta duramayan bacısı görüşmeye gittiğinde, Önderlik, ona bile yerine getirsin diye bir sürü görev verdi. Sen bu halinle bir şey yapamazsın, yerinde otur, bir şey yapma şeklinde yaklaşmadı. Ama çoğumuz böyle yaklaşıyoruz. Ya davranışımızla böyle bir tutum içinde oluyoruz. Her gün örgütü büyütmezsek düşmanı yenecek gücü nasıl ortaya çıkartırız? Önder Apo doksanlı yıllarda iki gün katılım yapmayan bir eyalet komutanlığını derhal uyarıyordu. "Katılım olacak, bilanço, rapor vereceksin. Sen orada ne yapıyorsun, niye katılım yok" diyordu. Bunları bir kere daha ifade etmek istedik. Çünkü ölüm kalım mücadelesi yürütüyoruz. Bu durum daha fazla böyle sürmez. İmralı sistemi artık böyle devam edemez.

Evet, 25 yıl böyle devam etti ama hep böyle devam edemez. Önderlik bu durumu kabul etmez, etmiyor da. Bunu anlamıyor muyuz? En son Önderliğin kardeşine "hepiniz suç işliyorsunuz" söylemi hepimiz içindi. O halde kesinlikle bu durumdan kendimizi kurtarmamız, çıkarmamız gerekli. Onun için de içinde bulunduğumuz süreçte öyle dar, pasif duran, edilgen olan, az iş yapan değil, hamleler düzeyinde çok iş yapan olacağız. Komünal ve kolektif yaşamı daha çok geliştireceğiz. Çevremizi daha fazla mücadeleye, devrimci halk savaşına, harekete sevk edeceğiz. Her yerde, her türlü mücadeleyi geliştireceğiz. Bunun gerisinde bir durum kesinlikle kabul edilemez. Önderlik çizgisi ve şehitler gerçeği bize bunu emrediyor. Önderlik ve şehitler çizgisinde yürümek böyle bir devrimci olmayı gerektiriyor.

Bunları bir kere daha kısaca da olsa bu biçimde ifade etmek, yoldaşların dikkatini çekmek ve içinde bulunduğumuz koşullarda başarıyı getirecek bir devrimci pratiği tüm yoldaşların ortaya koymasını sağlamak istedik. Bu temelde de önemli hususların ifade edildiği kanaatindeyiz. Tüm yoldaşların bunlar üzerinde yoğunlaşacağına, yeterince ders çıkartarak hatalarını düzeltip eksikliklerini giderip içinde bulunduğumuz dönemde zafer kazanan Apocu militanlar haline geleceklerine inanıyor, tüm yoldaşların 1 Mayıs'ını bir kere daha kutluyor, herkesi Önderlik ve şehitler çizgisinde kendini yenileyerek Küresel Özgürlük Hamlemizin zaferini yaratan başaran öncü militanlar haline kendilerini getirmeye çağırıyoruz!

● İlk Büyük Şehidimiz Haki Karer Ve Tüm Şehitlerimizin Anıları Ölümsüzdür!

● Şehitlerimiz Her Zaman ve Her Yerde En Temel Güç Kaynağımızdır!

● Kahrolsun Faşist-Sömürgeci-Soykırımcı Diktatörlük!

● Yaşasın Özgürlük Ve Demokrasi Mücadelemiz!

● Yaşasın Devrimci Halk Savaşımız!

● Şehid Namirin! - Bijî Yek Gulan!

● Bijî Rêber Apo!

Eğitimde yöntem ve yenilenme

■ **Şiyar Amed**

PKK'nin 50 yılı aşan mücadele gerçekliği sayesinde artık dünya çapında bilindiği gibi, PKK'nin bir eğitim hareketi olması, Ankara'da henüz ilk adımlar atılırken başlamış ve günümüze dek Önderlik eğitimi şeklinde sürekli derinleşerek sürmüştür.

Önder Apo mücadeleyi başlatırken ve uluslararası komplo dahil tüm kritik süreçleri karşılarken her şeyden önce eğitimi esas almıştır. Uluslararası komplo saldırısıyla Suriye'den çıkıp yönünü Avrupa'ya verirken bile bunun bir sebebinin orada gençliği eğitme arayışı olduğunu belirtmiştir. Adeta kıyametler koparken bile Önderliğin eğitim üzerinde durmasına karşın çeşitli alanlarda eğitimi temel gündem yapmamanın ne anlama geldiği iyi sorgulanmalıdır.

Ayrıca, İmralı koşullarında adeta çarmıhtayken uluslararası komployu boşa çıkarıp Hareketimizi değişim-dönüşüme tabi tutarken Önder Apo'nun esas aldığı yöntem yine eğitim olmuştur. Eğitimi bütün başarıların temeli olarak ele almış, eğitim yönteminde ise askeri-siyasi süreçleri karşılayabilmeyi temel ölçü haline getirmiştir. Özcesi, Önderlik hareketi bir eğitim hareketidir ve bulunduğumuz her alanda, her çalışmada eğitim yapmak ilkesel ve yaşamsal bir zorunluluktur.

PKK'nin farkı eğitim farkıdır

PKK'de eğitim yaşamsaldır, somuttur; değişimi-dönüşümü, yenilenmeyi esas alır ve her koşulda sürekliliği vardır. Böylece tüm dünyadaki eğitim düzenlerinden farkını da belirlemiş olur. Eğitimin temel prensiplerine bakınca bu fark daha iyi anlaşılır. PKK'de herkes birbirini eğitir. Bir yanda öğretmen diğer yanda öğrenciler yoktur. Herkes hem öğretmen hem öğrencidir. Bu anlayışı toplumsal düzeye taşımanın birçok demokratik yolu geliştirilebilir. Başarısını kanıtlamış bir yöntem olarak eğitimin anlam ve öneminin farkına varma, kendini eğitmenin gerekliliği kadar onun yol ve yönteminin öğrenilmesi esastır. Yaş ve bilgi-birikim farkı önemli değildir. Kapsam ve süreler ihtiyaca göre belirlenir. Ancak eğitim çalışmalarının temelinde, yaşama bir bütün olarak eğitim gözüyle bakmak vardır. Akademi-okul düzenleri bu anlayışın bir parçasıdır; yaşam eğitim konusu yapılır, yaşamdan öğrenilir ve yaşamın gerektirdiği değişimlere cevap olunduğu kadar bu eğitim sürdürülür. Eğitimin sonuçları pratikle sınanır ve bu da yeniden eğitim yöntemlerini gözden geçirmeye vesile olur. Yani eğitim pratikten kopuk değildir. Eğitim sürekli bir yaşam deneyimi ve bir özgürleşme sürecidir.

Bilinç, ruh, ahlak-terbiye, disiplin, irade, inanç, iddia ve devrimci kişilik kazandırmayan, yetenekleri açığa çıkarmayan, yenilenmeye yol açmayan, daha çok çalışmaya ve başarılı şekilde pratikleşmeye vesile olmayan bir eğitim anlayışı özgürlük üretmez. Özgürlük zihniyet ve kişilikte başlar. Bu anlamda eğitim her şeyden önce zihniyet ve kişilik dönüşümü içindir denilebilir. Bu aynı zamanda zihniyet ve kişilikte yürütülen çizgi savaşımı olmaktadır. Bu savaş, tüm soykırım uygarlığına karşı bir savaştır. Onun her türlü aldatma, hile ve yalanlarına karşı, zihniyet ve yaşam tarzına karşı bir savaştır. Bin yılların egemenlik düzeni ve etkilerinden köklü kopuşu gerçekleştiren özgürlük hareketinin alternatif toplumsal inşa sistemi ve halkla bağları da eğitim ve örgütlenme temelinde gelişmiştir. Ne kadar eğitirsen o kadar örgütlersin formülü geçerlidir.

Eğitmeyen, örgütlemeyen insan halka öncülük yapamayacağı gibi devrimci çizgide sınıf ve cins mücadelesini de doğru temelde geliştiremez. Bütün bunlar en çok bilinen gerçekler olmasına rağmen eğitim çalışmalarını gerektiği gibi sahiplenmeyen veya tali bir iş olarak gören anlayışlar nedeniyle paradigmamız hak ettiği düzeyde hayat bulmuyor. Okul-akademi düzenlerimiz muazzam bir tecrübeye sahip olduğu halde istenilen sonuçlar yeterince alınmıyorsa bunu her yerde gündem yapmak ve tartışmak gerekiyor. Güçlü bir anlayış ve yöntem tartışması yürütülebilirse sonuçları toplumsal düzeyde de yansımasını bulacaktır. Çünkü buna her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Savaşımızın geldiği aşamada her bir kadro geçmişin on kadrosu kadar iş yapmak, bir o kadar sorumluluk üstlenmek ve çok yönlü görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Toplumsal inşa denildiğinde yine kadroya düşen öncülük rolü sıradan, vasat ve rutin katılımları kaldıramayacak kadar büyümüştür. Dar pratikçi, azla yetinen, günü kurtarmaktan öteye geçmeyen, memurvari katılım tarzları süreç karşısında yenilgiden başka bir anlama gelmemektedir. Önderlik çok net ve çarpıcı ifade etmiştir: "Kafa çalışmazsa güdü çalışır!" Bunu aşmanın yolu ideolojik mücadeledir. Savaşta ve yaşamda başarılı olmanın tartışılmaz ilkesi ideolojik mücadelede başarılı olmaktır. Eğitim ideolojik mücadele alanıdır; ölçüler arası savaş alanıdır. 25 yılı geride bırakan İmralı direnişinin her anı tek başına insanı eğitmeye yeter. Çünkü İmralı en büyük ideolojik savaş alanıdır. Yine Mersin'de, Ankara'da, Zap'ta açığa çıkan direniş ve fedai ruh eğitim ölçülerini alabildiğine yükseltmiştir. Değerlere bu ölçüyle yaklaşılmalı, buna göre bir çalışma temposuna sahip olmalıyız. Aynı şekilde bu fedai çizgi temelinde eğitimde de daha güçlü bir netleşme ve derinleşmeyi sağlamak gerekiyor.

Öte yandan Hareketimiz dünya çağında büyümüş, Önderlik paradigması evrensel karakteriyle insanlığa ışık tutmakta ve her geçen gün daha geniş kesimlerce kabul görmektedir. Buna karşın öncülük ve örgütlenme sorunlarımız vardır. Askeri, siyasi, örgütsel tüm bu gelişmeleri karşılayacak kadronun yetiştirilmesi ve kadronun kendini buna göre eğitmesi, hazır hale getirmesi temel bir eğitim sorunudur. Eğitim sorunlarını düzenleme veya teknik sorun düzeyine indirgeyen arayışlar yanlıştır. Ancak eğitim sorununu, temelde anlayış sorunu olarak ele almak yöntem konusunu önemsizleştirmemelidir. Anlayış her şeyin başı olsa da yöntem sorunu da doğru anlayışın geliştirilmesinde belirleyici bir öneme sahiptir.

Eğitime yanlış yaklaşmak yaşama ve savaşa yanlış yaklaşmaktır

Toplum içinden gelmişiz ve kendimizi eğitmekle, Partileşmekle mükellefiz. Toplumdaki alışkanlıklarımızı veya mücadele içinde çeşitli alanlarda kazandığımız alışkanlıkları ısrarla sürdürüyoruz ve bu nedenle büyüyen mücadelenin yeni dönemdeki ihtiyaçlarına tam yanıt olamıyoruz. Düzen alışkanlıkları kadar mücadeledeki alışkanlıklar ve tekrarlarımızı aşmak için hakiki bir yüzleşme sağlamalı, gerçekliğimizi köklüce sorgulamalıyız. Önder Apo gerçeklerden kaçmamamız gerektiğini, gerçeklerle yüzleşmenin hepimizi güçlendireceğini belirtmiştir. Eğitim bir yüzleşme faaliyeti olduğu kadar anlayış ve yetenek kazanma yeridir. Burada öncelikle bu dönemde çokça karşılaşılan yanlış eğilim ve arayışlara kısaca dikkat çekmekte yarar vardır. Eğitim alanlarının tümü ortak bir hedef ve amaca yönelik olsa da her alanın kendine has ihtiyaçları doğrultusunda müfredatları ve yöntemleri çeşitlilik gösterir. Ancak teknik, branş vb eğitimleri sadece bilgilenme düzeyine indirgeyip yetkinleşmeyi burada arayan eğilimlere göre "ideolojik-felsefik eğitimler farklı eğitim ortamlarına bırakılmalıdır!" Oysa Önder Apo kapitalist sisteme alternatif oluştururken onunla aynı yöntemleri kullanmamak gerektiğini

PKK'de eğitim yaşamsaldır, somuttur; değişimi-dönüşümü, yenilenmeyi esas alır ve her koşulda sürekliliği vardır. Böylece tüm dünyadaki eğitim düzenlerinden farkını da belirlemiş olur. Eğitimin temel prensiplerine bakınca bu fark daha iyi anlaşılır. PKK'de herkes birbirini eğitir. Bir yanda öğretmen diğer yanda öğrenciler yoktur. Herkes hem öğretmen hem öğrencidir. Bu anlayışı toplumsal düzeye taşımanın birçok demokratik yolu geliştirilebilir.

özellikle vurguluyor ki bu da işin püf noktasıdır. Yani soykırımcı uygarlık gerçekliği karşısında uzmanlaşmak, profesyonel hakimiyet sağlamak sadece teknik yaklaşımla mümkün olmamaktadır. Bu tekniğin neye karşı, hangi amaçla, ne zaman ve nasıl kullanılacağı siyasi-ideolojik-felsefik bir sorundur.

Tekniği önemsiz görmek veya tersinden tekniği her şeyin yerine koymak yol-yöntem sorunu değil ideolojik-felsefik bir sorundur. Tekniğe doğru yaklaşım kadar o tekniği doğru temelde yetkince kullanacak kişilik düzeyini yakalamak temel bir eğitim sorunudur ve bu sorunlar teknik eğitimden ayrılıp ideolojik eğitim ortamlarına havale edilemez. Elbette bir fark vardır ve müfredat yoğunluğu uzmanlaşma alanına göre belirlenmektedir. Sorun bütünlüklü yaklaşmaktan uzaklaşmaktır. İdeoloji ve tekniğin birbirinden koparılması ya da meseleye mekân, düzenleme vbşekilde bakmak teknik alanda daha güçlü bir yetkinleşmeye yol açmaz. Tam tersine ya başarısızlığa gerekçeler üretme ya da amaçtan kopuk bir "yetkinleşme" gelişir ki bu temelde yaklaşanların sınıf, cins, çizgi mücadelesi gibi devrimci görev ve sorumlulukları bir yana bırakıp çok mekanik katıldıkları, toplumsallıktan uzaklaştıkları, kendilerini yenileyemedikleri için çalışmaları da geliştiremedikleri bilinen bir gerçektir. Kısacası uzmanlık gerektiren alanlara ideolojiden kopuk yaklaşılamaz ancak müfredat yoğunluğunda gerekli ihtiyaç ve dengenin gözetilmesi gerekir. Yoksa her eğitim alanı tamamen birbirine benzer ve gerekli sonuç alınamaz.

Nasıl ki yeni şervan eğitimiyle kadro okulu eğitimleri aynı düzeyde değilse kadın, gençlik, toplumsal inşa, askeri alan, branş, siyasi alan vb eğitimler de o alanın öncelikli ihtiyaçları esas alınarak düzenlenmektedir. Fakat bazen özgünlükleri dikkate almayan yaklaşımlar yüzünden eğitimler birbirine benzemekte ve tekrarı yaşamak kaçınılmaz olmaktadır. Alanların özellikleri, hele ki farklı coğrafya ve toplumsal kesimler söz konusu olduğunda tarih ve kültürleri, inanç sistemleri, özellikleri çok boyutlu bilinmeden, buna göre bir yaklaşım sergilenmeden eğitimin çok genel ve soyut kalması kaçınılmazdır. Bu alanlarda pratiğin tekrar olmasında ve yeterince gelişmemesinde alan özgülüne uygun bir eğitim düzeyinin yakalanmamasının da payı vardır.

Genelde eğitimlerdeki tekrar sorununda yöntemin önemi olsa da tekrar eden eğitim değil kişinin kendisidir. Sırf bu yüzden eğitimi adeta bir ceza olarak gören anlayışlar az değildir. Oysa eğitim ortamı doğal olarak aynı zamanda bir muhasebe ortamıdır. Pratiğin sorgulandığı, derslerin çıkarıldığı bununla birlikte hesap alıp vermenin gerçekleştiği bir ortamdır. Ancak bunu ya burun sürtme, cezalandırma ya da bir atlama taşı olarak gören anlayışlar aslında kendine sevdalıdır ve muhasebeden yani kendi gerçekliğiyle yüzleşmekten kaçmaktadır. Bu böyledir diye eğitim ilkesinden taviz verilmez. Çünkü eğitim en çok da bu tür anlayışların çözümlenip kişiliklerin netleştirildiği yerdir.

Eğitimi sadece bir zorunluluk ya da geçici bir durak olarak gören, bir yaşam tarzı olduğu bilinciyle hareket etmeyen kişinin duruşu ve katılımı hep hesapçı tarzda olacak ve neticede kendine göre düzenleme, kendine göre görev veya alan isteyecektir. Bunun ne denli parti dışı bir anlayış olduğu fark edilirse insanın katılım tarzından inancına dek sorgulanmayacağı bir şey kalamaz. Çünkü bu anlayış kendini partiye uydurmayı, ona göre katılmayı değil Parti'yi kendine göre şekillendirmeyi dayatmaktadır. Biraz da eskiyse ya da pratikte belli bir katılım sağlamışsa bunu da sermaye yaparak kendini çeşitli şekillerde dayatanlar görülmektedir. Katılım ölçülerinin yükseldiği dönemlerde bu tür sorunlar kendisini biraz daha dolaylı yollardan, farklı bahaneler ve kılıflarla gösterir ama işin özü hepsinde aynıdır: Mücadelenin değil kendi duygu ve düşüncelerinin militanlığı yapılmaktadır! Demek ki eğitim sorunu bir de böyle bireysel dayatmaların çözümleneceği, fedai ölçülerde netleşmenin sağlanacağı alanlar olmaktadır.

Fedailik denilince bazen onun yaşamsal boyutundan kaçmak, dar pratikçiliği öne çıkarmak mümkün olabilmektedir. Ancak Önder Apo fedailiği en çok da yaşam duruşuyla değerlendirmektedir. Kendini Parti yaşamına karşı sorumlu görmek, kendi yaşam tarzıyla çevresine örnek olmak, sorunlar karşısında didişmeyi, yakınmayı veya ilkesizce uzlaşmayı değil mütevazice çözümü esas almak, Parti sorumluluğuyla hareket etmek eğitimlerin daha fazla sonuç almasını sağlar. Böylece soykırımcı sisteme karşı tarihsel bir kin ve intikamla her an fedai bir duruş sergilemek daha fazla mümkün ve sürekli hale gelebilecektir.

Belirli sürelerle yapılan ideolojik eğitimler iyi bir yoğunlaşmaya, moral-motivasyona vesile olmaktadır. Ancak herkeste her zaman istenen sonuç alınmayabiliyor ya da bazen bir olay tüm eğitimi adeta sabote edecek kadar öne çıkabiliyor. Bu durumlara karşı daha özenli ve yöntem zenginliğiyle yaklaşmak gerekiyor. Örneğin bir suç durumu yaşandığında tüm bileşim onunla aşırı derecede meşgul edilebiliyor. Bunun gerektirdiği örgütsel tutum kadar ilgilenmek, kavratıcı olmak önemlidir. Sonuçlarını da eğitime dönüştürmek gerekir ancak gereğinden fazla gündemi kaplaması tüm eğitimi boşa çıkarabilir. Ayrıca eğitim gücü suçlular topluluğu değildir. Hatta suçu olan bir kişinin de tüm ömrü suçlu değildir ve suçlu olarak kalmayacaktır. Bu yaklaşım yaşamın ve eğitimin değişim diyalektiğine aykırıdır. Her soruna kendi ağırlığınca yaklaşmak ve çok fazla zamana yaymadan kazanımcı temelde çözümleyici olmak ve olaylara takılmadan belirli bir çözüme kavuşturmak, anlayış gücünü öne çıkarmak Önderlik tarzındaki en belirgin yandır.

Değişim-dönüşüm büyük iddiadır ve sürekliliği vardır

Eğitim süreçlerinin pratikte de takip edilmesi, süreklileştirilmesi gerekiyor. Bu yönüyle bakıldığında eğitim ortamında temel hedef değişim-dönüşüm olmakla beraber, kişinin kendisini eğitmesini öğretmek, buna ikna etmek ve yol-yöntemini kavratmak daha önemlidir.

Değişim-dönüşüm büyük bir iddiadır ve sürekliliği vardır. Belli bir zaman dilimine sığdırılamayacağı gibi bunun tek yöntemi genel eğitim değildir. Kişinin kendisini eğitmeyi öğrenmesi lazım. Bununla beraber bazen pratik bir olay veya kafada netleşen bir farkındalık, bir anlık farkına varma durumu yılların eğitiminden daha çok ve hızlı değişime vesile olabiliyor ki zaten Önder Apo "Bilmek farkına varmaktır" diyor.

Eğitim yoğunlaşması pratikten kopuk olmamakla birlikte özünde peygambersel bir yoğunlaşmadır. Hatta doğrudan 'aşk' işidir denilebilir. Kolay değil. Şeyh Sait direnişini anlatan "Nişancı" kitabında bir köyde Şeyh Sait ve savaşçılarının başarısı için dua eden ve zikre giren bir gruptan bahsediliyor. O sırada Türk askerleri köyleri yakıp yıkıyorlar ve köyü terk etmemiş olanları katlediyorlar. Buna rağmen o duacılar o kadar inançlıdırlar ki zikirden çıkmıyorlar ve evle beraber yakıldıkları halde, alevler arasındayken bile dua etmeyi sürdürüyorlar. Nasıl bir kilitlenme, nasıl bir inançtır bu? Ölseler bile dualarıyla, zikirleriyle savaşçıların başarısına yol açacaklar. Buna inanıyorlar. Bu yüzden imkân olduğu halde kaçmıyorlar. Bu aşk düzeyinin en ilerisini elbette fedai yoldaşlar şahsında görüyoruz. Zap savaşında da nice örnekleri yaşandı. Akış halinde olmak bir yönüyle aşkı anlatıyor. Daniel Golaman kitabında akış halinde olmanın duygusal zekanın en yoğun, en üst hali olduğunu belirtiyor. Bu tartışma çok ilgi çekiyor ve hepimizi daha özlü bir yoğunlaşmaya sevk ediyor. Yoldaşların tümüne daha büyük bir sevgi gözüyle bakmaya yol açıyor. Onlardaki güzellikleri daha çok açığa çıkarıyor, görmemizi sağlıyor. İnsanı insan yapan farkındalık, merhamet ve adalet duyguları, hakikati sezmede gözlerden daha önemli bir rol oy-

Önderlik paradigması her şeyden önce bir eğitim paradigmasıdır. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlüğüne dayalı eğitim paradigması evrensel düzeyde özgürlük pratiğinin ve eyleminin gelişmesinde, kültürel çeşitlilik, çoğulluk, renklilik ilkesiyle örülmüş yeni bir demokratik toplum düzeyine ulaşılmasında belirleyici olacaktır. O halde demokratik komünal yaşamın inşasını; kooperatifleri, komünleri ve içinde bulunduğumuz özgürlük hamlemizi eğitim seferberliğiyle başarıya götürmeyi esas alabiliriz.

nayabiliyor. Göz yanılabilir ama gönül yanılmaz! Einstein: "Düşlemek bilmekten daha önemlidir" demiş. Mozart ise: "Ne üstün zekâ ne hayal gücü ne de her ikisi beraber, bir dahi yaratmaya yeter. Sevgi, sevgi, sevgi… İşte bu dehanın ta kendisidir" demiş. Bu özlü sözlerden hareketle diyebiliriz ki yabancılaşmanın görülmemesi, düzen alışkanlıkları ve onun bilgi yapılanmalarının normal karşılanması hem aklı hem sezgileri öldürür. Bunlar kendiliğinden gelişmiyor. Kapitalist modernite bu yöntemlerle ayakta kalıyor. Sadece sürü-kitle oluşturmuyor aynı zamanda kendine muhalif olanları da yanlış yola sevk ederek başarısızlığa uğratma tecrübe ve yeteneğine sahiptir.

Modernitenin çeşitli tuzakları sistem analizleri kadar paradigmasal düzeyde ele alınıp irdelenmezse bu tuzaklardan kurtulmak mümkün olmaz. Kendine en çok güvenen devrimciler bile bu tuzağa düşmüştür. Aklın ve sezgilerin düzen eğitiminden geçmiş olması yüzünden düşmandan kaynaklı tehlikeler bile fark edilmez. Liberalizm budur: Toplumsallık zayıflar, öz savunma bilinci körelir, gaflet ve ihanete açık bir yaşam çizgisi gelişir…

Kafaya bir doğru girmedikten sonra on filozof girse de boştur!

Eğitim düşman karşısında gerekli donanıma kavuşmak için gereklidir. Salt teorik bilgi eğitimin esas amacı değildir. Bu da öğrenilir ancak Önderlik tarzı teori ve bilgi birikimiyle sınırlı değildir. 20. yy başlarında kapitalizmin çirkinliğini sergilemek isteyen sanatçıların başında gelen Hugo Ball "Bilginin en yüksek prensip olarak ortaya çıktığı yerde coşku ve ruh muhakkak ölür" demiştir. İnsanlığın yaşam deneyimleri de bunu kanıtlamıştır. Devlet ve iktidarcı anlayışların hüküm sürdüğü alanlarda bolca "bilgi" ve beceri edinilir ama toplumsal ruh ve maneviyattan geriye eser kalmaz. Bunun bir nedeni de bilginin niteliği ve kullanım tarzıdır.

Bu anlamda bilgi yapılanmalarını sorguladığımız dünyanın bilgi kaynaklarını okurken dikkatli olmak zorundayız. Bize çekici gelen anlatılar paradigmamızla tezatlık oluşturuyorsa kendi duygu-düşünce dünyamızı sorgulamak zorundayız. Bununla birlikte bilginin esas kaynağının yaşamın kendisi olduğunu unutmamalıyız. Doğal toplumda bilgi kutsaldı, çünkü aydınlatırdı. Uygarlık sisteminde "bilgi" aydınlatan bilgi olmaktan çıkmış, akla kara birbirine karışmıştır. Bu nedenle bildiklerimizi paradigma süzgecinden geçirmeliyiz. Aksi halde kendimize göre doğrularımız olur, hep bildiğimiz bu doğrularda ısrar eder ve yanlışımızı göremeyiz.

Derler ki bir gün İbni Sina kitaplarını yüklediği eşeğiyle yolculuk yaparken bir değirmenin önünde durmuş, bahçede dinlenmektedir. Değirmenci yağmur yağacağını belirtip onu içeriye davet eder ama o yağmur havası olmadığını belirtip dışarıda kalmayı tercih eder. Sonra gerçekten yağmur yağar. İbni Sina değirmenciye: "Ben bunca kitap okumuşum yine de yağmurun geleceğini anlamadım sen nasıl anladın?" diye sorar. Değirmenci ibretlik sade bir gerçeklikle cevap verir: "Köpeğim içeriye girdi de ondan!" Yaşam kitaplara sığmaz. Bu nedenle olsa gerek "kafaya bir doğru girmedikten sonra on filozof girse de boştur!" denilmiştir.

Kavramanın daha iyi sağlanabilmesi daha çok tartışmayla gelişebilir ancak eğitimin anlatım dili de önemlidir. Tek düze ve salt bilgi vermeye dayalı kuru bir anlatım çekici olmadığı gibi hakikatin dili de olamaz. Önder Apo savunmalarda hakikatin çeşitli dile geliş şekillerinden bahsediyor. Mitolojik, dinsel, felsefik, bilimsel anlatılar iç içe geliştirildiğinde hakikatin diline kavuşulabilir. Özellikle de pozitivizmin analitik aklı göklere çıkaran yaklaşımına karşı insandaki sezgi gücünü önemsemek, inanca değer vermek ve bu temelde anlatımlarda da öyküleyici örneklere başvurmak daha çekici ve anlaşılır bir düzey yaratabilir. Bu nedenle Önder Apo: "Sayılamayacak olay ve ilişkinin olduğu alanlarda öyküleme bilime en değerli katkılarda bulunan bir araç olarak rol oynar. Pozitivizm denen dinsellik, bu denli sayılması ve tespit edilmesi olanaksız olaylar ve ilişkileri tespit edemeyeceğine göre öyküleme benzeri din, ahlak ve diğer sanat türlerine başvurarak bilimi geliştirmek daha doğru bir yol olsa gerek" demiştir.

Yaşam ve mücadele pratiğimizle birlikte hepimiz Önderlikten öğreniyoruz. Önder Apo'nun savunmaları her yerde vardır. Yani kimsenin kimseyi suçlayacağı, kendini eğitmemeye gerekçe yapacağı bir durumda değiliz. Ayrıca Önderlikle kimsenin arasına girmeye de hakkımız yoktur. Kendimize göre eğitim tarzları geliştiremeyiz. Yöntemde zenginlik adına Önderlik eğitiminin dışında bir yaklaşım kabul edilemez.

Önderliğin eğiticiliğinde her şey nettir. Daha iyi anlamak, kavramak için tartışmak gerekir. Tartışma yönteminde soyutluğu aşmak, kendi toplumsallığımıza, yaşadığımız sürece, pratiklerimize ve kişiliğimize indirgeyecek kadar somutlaştırmak ve derinleştirmek esas yöntem olmaktadır. Yöntemde zenginlik için her kişinin ihtiyacına göre ek programlar çıkarmak ve tartışmalar yürütmek, görsel materyaller hazırlamak, bir arada özgürce tartışma ortamı yaratmak, farklı fikirlerin açığa çıkmasını sağlamak ve tartışarak ortaklaşmaya ulaşmak; Önderliğin eskiden yapmış olduğu kişilik çözümlemelerini tüm eğitimlerin vazgeçilmez bir parçası haline getirmek, yine görsel veya yazılı çözümlemeleri sadece izleyip ya da okuyup geçmemek, konu ekseninde tartışma yürütmek ve belli periyotlarla konu belirleyip çözümlemelerle destekleyip tartışmak çok etkili olabilmektedir.

Önder Apo'nun görsel ve yazılı çözümlemelerinden bölümler izlemek ya da derlemeler yapıp okumak ve belli bir konu ekseninde tartışmayı derinleştirmek daha fazla sonuç alıcı olabilmektedir. Örneğin her alanda

Eğitim sürekli bir yaşam deneyimi ve bir özgürleşme sürecidir. Bilinç, ruh, ahlak-terbiye, disiplin, irade, inanç, iddia ve devrimci kişilik kazandırmayan, yetenekleri açığa çıkarmayan, yenilenmeye yol açmayan, daha çok çalışmaya ve başarılı şekilde pratikleşmeye vesile olmayan bir eğitim anlayışı özgürlük üretmez. Özgürlük zihniyet ve kişilikte başlar. Bu anlamda eğitim her şeyden önce zihniyet ve kişilik dönüşümü içindir denilebilir. Bu aynı zamanda zihniyet ve kişilikte yürütülen çizgi savaşımı olmaktadır. Bu savaş, tüm soykırım uygarlığına karşı bir savaştır. Onun her türlü aldatma, hile ve yalanlarına karşı, zihniyet ve yaşam tarzına karşı bir savaştır.

küçük burjuvazi ve liberalizm üzerine tartışmak genel bir karardır. Dünyanın neresinde ve hangi çalışmada olursak olalım bu konuyu gündemimize alıp gün aşırı tartışmak ve bir farkındalık yaratmak zorundayız. Bu konuda Serxwebûn yayınlarından çıkan "devrimci mücadelede küçük burjuvazi ve küçük burjuvazinin Kurdistan'daki rolü üzerine" isimli broşür oldukça ön açıcı bir kaynaktır. Yine Maksim Gorki'nin "küçük burjuva ideolojisinin eleştirisi" adlı kitabından yararlanılabilir ki günümüzde de geçerliliğini koruyan çok çarpıcı tespitlerde bulunmuştur. Yine Önderliğin farklı tarihlerde yaptığı çözümlemelerden derlemeler yapılıp bundan her düzeyde yararlanılabilir. Liberalizm konusunda ise savunmalarda kapsamlı değerlendirmeler vardır. Yaşamımızı, kişilik özelliklerimizi ve katılım ölçülerimizi sorgulamak açısından bu tür tartışmalar eğitimin bel kemiğidir denilebilir.

Çizgi devrimciliği, doğru katılım, sınıf ve cins mücadelesine nasıl yaklaşılacağı gibi konular bu tür tartışmalarla derinleştirilebilir. Yine bunlarla beraber dogmatizm konusu da hakikat rejiminin ele alıp aştırmaya çalıştığı temel bir husus olmaktadır.

Dogmatizm özgür zihniyet ve yaratıcılık önündeki en büyük engeldir. Eğitimlerimiz dogmatizmi aştırmayı hedeflerken ne liberal tarza ne de dogmatik yöntemlere düşmelidir. Liberalize edilmiş bir yaşam ve dogmatizmin ağır etkisindeki bir düşünce tarzı ile değişim-dönüşüme cevap olamayacağımız açıktır. Üslup ve hitaptan davranış tarzına dek kendine görelikler eleştirilirken "o kadar dogmatik olmaya gerek yok" diye cevap verilerek boşa çıkarılabilmekte ve diğer uçtan liberalizm dayatılabilmektedir. Aynı şekilde sınıf ve cins mücadelesi zıtlaşma, didişme, sırdaşlık, ahbaplık vb. geleneksel yaklaşımlarla zayıflatılıp ölçüler geriye çekilebiliyor. Bunları eğitim konusu haline getirip kavratmayı esas almak yerine kaba ve katı kuralcı, kestirmeci, sekter yaklaşımlarla sorunlar sadece bastırılmış olunuyor. Özlü bir çözüm gelişmeyince şekilcilik, taklit ve ezbercilik öne çıkıyor. Sorunlar açısından bıktırıcı bir tekrar ve kaçırtıcılık yaşanıyor. Bunun Önderliğin eğitim tarzıyla alakasının olmadığı açıktır.

Sorunların üstüne yöntemlice gitmeyi başaramayınca, hele ki bunun için gerekli emeği vermeyince görmezden gelme, erteleme, geçiştirme gelişiyor. Pratik ihtiyaçların dayatmasıyla da adeta Parti içi mücadeleyi askıya alan adı konulmamış bir pragmatizm gelişiyor.

Sorunları geçiştirme veya ört bas etme yaklaşımı sorunların giderek ağırlaşmasına ve sonuçta altından kalkılması çok daha zor olan sonuçlara yol açabiliyor. Yöntemde aceleciliğe düşmemek, sabırlı olmak önemlidir. Önder Apo gerekirse bir yıl boyunca yanındaki yoldaşı eleştirmemiş, sadece buna hazır hale getirmek temelinde ilgilenmiştir. Şimdi kimi yerlerde aşırı tahammülsüzlük yaşanabiliyor. Böylelikle kişiler, alan ve neticede Parti mücadelesi yıpratılıyor.

Bu gibi sorunların önüne geçmede eğitim yönetimlerine büyük rol düşüyor. Yöntem kavratma ve kazanmayı esas almıyorsa baştan yanlıştır. Ancak yeri geldiğinde örgütsel süreçleri işletip yaptırım gücü olmak gerektiğinde bu da yapılmıyorsa yanlıştır. O eğitim netleştirici olmaz.

Herkesi bir kalıba sokan bastırmacı yaklaşımlar veya örgüt disiplinini ve yaşam tarzını aşındıran liberal yaklaşımlar Parti eğitimini sabote etmekle kalmaz aynı zamanda kişiyi ve alanı düşman saldırılarına, özel savaş uygulamalarına açık hale getirir.

Türkiye'deki faşist koalisyonun sözcüleri "katılımları önleyeceğiz, önleyemediklerimizi de öyle bir hale getireceğiz ki katılsalar bile yıllarca örgütü uğraştıracaklar!" diyerek özel savaş yoğunlaşmalarını yansıtan sözler sarf etmişlerdi. Devrimci eğitim tüm bu özel savaş yönelimlerinin panzehridir. Bununla birlikte uluslararası komplonun kadro üzerinde yarattığı etkileri göz önüne getirerek Önderlik çözümlemeleri temelinde sosyolojik ve felsefik bir yoğunlaşma sağlanabilirse kadro ve kişilik sorunlarına daha güçlü cevap oluşturabilen bir eğitim düzeyine ulaşmak mümkün olabilir.

Eğitim felsefemiz öze dönüş ve özgürlük felsefesidir

Eğitimlerimizin beslendiği felsefe insanın sınırsız değişip yenilenebileceğine inanır. "Ben buyum, değişmem" demek Önderlik felsefesinin ve eğitiminin değiştirici karakterinin inkarıdır. Bu bir anlamda kendi yetmez ve geri yanlarına teslim olmaktır. Bir de Parti'den alabildiğimi almışım, eğitim açısından da alabileceğim bir şey yoktur diye düşünmek gibi bir yanılgı söz konusu olabiliyor. Elbette her şey eğitim sorunu değildir ama bu konuda kendini doyuma ulaşmış, artık alabileceği bir şey olmadığını düşünmek insanın ve yaşamın gelişim diyalektiğine aykırıdır. Bu da değişimden kaçmanın başka bir şeklidir. Eğitimden kaçmanın veya önemine-anlamına göre ciddiyetle yaklaşmamanın tarihsel suçluluk diyebileceğimiz kölelik konumunda ısrar etmek anlamına geldiğini ve buna karşı eğitimi en büyük nimet olarak karşılamamız gerektiğini bileceğiz.

Önder Apo "Devrimcilik her zaman düşünmek, sorgulamak ve toplum için en iyisini, en doğrusunu arayıp bulmaya çalışmaktır. Yaşam hakkı ancak böyle kazanılabilir. Kendi varlığınızın, toplumumuzun varlığının farkına ve anlamına ancak böyle varabilir ve savunabilirsiniz. Yüzeyselliklerinizi böyle aşabilirsiniz. Yoksa işte ben geldim, ölmeye ve öldürmeye hazırım demekle, yarım bilmekle bu işler olmaz. Bir halk böyle kurtulmaz. Bu zemin hepiniz için bir fırsat, ciddiyetle yaklaşırsanız kendinizi yeniden ve daha gerçekçi bir şekilde yaratabilirsiniz…" diyor. Eğitim için fırsat yaratmanın ve ciddiyetle yaklaşmanın gerekliliği bazen sözle değil bizzat düşman yönelimleriyle yaşanan tecrübelerle kavranıyor. Bir soykırım saldırısına karşı direnişteyiz ve bu gerçekliğe göre kendimizi yetiştirmek zorundayız. Bunu yapmadan özgürlüğümüzü sağlayamayız.

Fedailer örgütünün ve kahramanca savaşan halk gerçekliğinin eğitim düzeyi tarihi değiştirmektedir. Kişi bu tarihsel değişimleri gördüğünde kendindeki değişim ve değişim potansiyelini de kavramakta zorlanmaz. Fakat tarihsel bir sorumlulukla hareket etmeyince eğitim düzeyini sürekli ve derinlikli hale getirmek mümkün olmaz.

Eğitimin tarihsel perspektifi toplumdan kopuk olmayacağı, daha doğrusu tarih ve sosyoloji iç içe ele alınacağı için yerel ve evrensel olanın da birlikte düşünülmesi gerekir. Her bölgenin kendine has özelliklerinin araştırılması, onun olumlu-olumsuz yanlarının tespit edilmesi, bu konuda Önderliğin yapmış olduğu kişilik ve karakter analizlerinin toparlanması, çeşitli konularda broşürlerin yazılması, bunların eğitim ortamına taşırılması somut gelişme sağlamak ve tüm topluma taşırmak adına çok önemlidir. Bu konuda temel yetmezliğimizi Önderliğin çözümlemeleriyle görüp aşabiliriz: "Ailelerinizi, köylerinizi, şehirlerinizi bırakıp geldiniz, bu doğru, ama düşünsel düzeyde aşamadınız. Parti içinde yaşadığınız birçok sorun bundan kaynaklıdır. Büyük işlere göz dikmek yerine ahbap çavuşluğa, hemşehriciliğe, birbirinizi ayartmaya, bulunduğunuz yerin babası ya da anası olmaya çalıştınız. Bana yönelik sevginiz bile Avamidir, bunu aşabilmiş değilsiniz." Avami yaklaşım sıradan bir yaklaşımdır. Felsefik sorgulamalar içermez. Derin değil yüzeyseldir. Önderliğin tarzını, temposunu, üslubunu esas almak yerine onun adını duygusal olarak anmak ve kaba bir bağlılıkla yaklaşmaktır. Oysa Önder Apo demokratik modernite paradigmasıyla yeni bir toplumsal inşa, yeni bir kimlik ve kişilik şekillendiriyor. Buna göre eleştiri-özeleştiride derinleşerek değişim-dönüşüm sağlamak eğitimin temel hedefidir.

Hans George Gadamer "kendini sorgulamayan palyaço durumuna düşer" diyor. Gadamer anlamı, olayın kendisinde değil yorumunda, yorumunu yapanlarda bulmak gerektiğini düşünür. Bizim tarihe, topluma, kişilere ve olaylara yaklaşımımız sorgulayıcı bir yorumu esas alır.

Kendimizi sorgularken hangi ölçüleri esas alıyoruz? Bu soruya doğru yanıt vermemiz için Önder Apo felsefik düşünmemiz gerektiğini belirtmiştir. "Beni sevmiyorsunuz!" dediğinde bunu da felsefik anlamda belirtmişti. Kendimizden, düşünce ve inanç tarzımızdan, yol ve yöntemlerimizden şüphe etmemiz gerektiğini -ağır da gelse- böylece öğreniyoruz. Bir anlamda kuşku yoksa felsefe yoktur.

Felsefeyi bilgelik yolu olarak değerlendirebiliriz. Bilgelik insanın içsel olarak kazanabileceği bir meziyettir. Dışarıdan öğretilmez. Burada sadece çeşitli örnekler ve özellikler üzerinden bilgelik yolunun nasıl bir yol olduğunu inceleyebilir ve üzerine yoğunlaşabiliriz. Bu sayede felsefeye de hak ettiği değeri verebilir ve onu kendi şahsımızda canlandırabiliriz. Bu konuda kendi toplumsal tarihimiz oldukça zengin bir potansiyele sahiptir ve toplumsal hafızamızda yaşayan değerleri açığa çıkarmak eğitimin daha sonuç alıcı olmasını sağlar.

Bilindiği gibi neolitik dönemden sonra güçlü ve kurnaz erkek şahsında iktidar etrafında bir şekillenme gelişmiştir. Toplum özgürlüğü kadın özgürlüğü şahsında tehlikeye girmiştir. Bunun için yalancı tanrılar ve mitolojiler geliştirilmiştir. Köleliği meşrulaştıran mitolojiler dönemidir. Kent-sınıf-devlet etrafında uygarlık geliştiriliyor. Böylece toplumsal doğaya müdahale ediliyor; toplumsal yarılma yaşanıyor. Bu dönemden sonra tüm inançların aydınlık, karanlık ve bunlar arasındaki mücadele ile ifade edildiğini görüyoruz.

Mitraizm bu dönemin inancıdır. En az 6-7 bin yıllık bir tarihi vardır. Mitra güneş tanrısı-tanrıçasıdır. Kadın veya erkek olduğu belirtilmez. Hint dilinde dost, yoldaş, heval anlamına gelir. Avesta'da anlaşma-sözleşme anlamına geldiği belirtilir. Anlaşmaların tanığıdır. Onun adına söz verilir. Yıldızlar Mitra'nın gözleridir, her şeyi görür. Bilindiği gibi o dönemde esas üretim ziraattır. Güneş, ay, yıldızlar tarım toplumu açısından hayatidir.

Mitraizmin kaynağında ziraat vardır.

Daha sonra Mazdaizm adını almıştır. Aynı şekilde Aryenik toplulukların toprak ve üretim inancıdır. Zerdüşt inancının adıdır. Anlamı o kadar güçlüdür ki kendisini sanatla ifade ediyor; cennet "şarkı evi" olarak tarif ediliyor. Felsefe bu dönemde isim kazanıyor.

Zindandaki yoldaşlar araştırmış, felsefeye eski Kürtlerde Zinnase denildiğini belirtmişler; Avesta'dan alınmadır, bilgi-bilgelik sevgisi oluyor. Tanımlama doğrudur ama isim tam öyle olmayabilir. Kürtçedeki J harfi Farsçada Z harfine dönüşüyor. Felsefe anlamında kullanılan "Zinnase" kavramına baktığımızda buradaki Z harfi Farsça olduğundan Kürtçesi "jinnase" oluyor. Yaşamı tanımaktır anlamı, belki de ilk kadın bilimidir, o dönemin jineolojisidir. Ve öncülerinin de kadın olduğundan hiç kuşku yoktur. Felsefe kavramının öncülü olarak bu tanımlama -yaşamın anlamı ile ilgili olduğundan- daha doğru geliyor. Buna hâkim olanlara Zerdüşt döneminde Mêj deniliyor. Zamanla muğ adını almış, Sasani döneminde ise mobed denilmiştir.

Eldeki kaynaklara göre Babil döneminden Med dönemine dek ilim öğreten öncülere "Zerbab" adı verilmiştir. Günümüzdeki "erbap" yani ßusta kelimesi de oradan kaynağını alıyor. Êzidîlikte de alimlere aynı isim verilir. Bu adlandırmanın Mitraizm dönemine dek gittiği belirtilebilir. Günümüzde Farsça "ferzane", Kürtçe ise -Sorani ve Hewrami lehçelerinde- "fırezana" deniliyor. Çok şey bilen, alim anlamlarına geliyor. Toplum kendi yaşamını kendisi anlamlandırıyor. Öncüler eliyle eğitime dönüştürüyor. Tamamen kendi toplumu içindir ve gönüllüdür.

Eğitimi parayla yapanlara ilkin Yunanistan'da rastlanıyor. Sofistler deniliyor. Sokrates gibi filozoflar onları kınıyor. Para işin içine girince bu en ağır tanımlamayla bir nevi fahişelik olarak görülüyor. "Bilginin fahişeliği" olarak adlandırılabilecek maddiyatçılık türü tüm toplumsal çürümenin temelidir.

Her çalışma alanının kendine yetecek bir mali sistemi olmalıdır, burada tartıştığımız konu öz yeterlilik değil maneviyat yerine maddiyatın tercih edilmesi sorunudur. Buna karşı eğitim öze dönüş hareketidir denilebilir. Ana kadın toplumunun eşitlikçi ve özgürlükçü yaşam anlayışına dönüştür. Bu anlamda özgürlük hareketinin eğitimi, özgür kadın kimliği ve ideolojisiyle kendini adeta küllerinden yeniden yaratan bir eğitimdir. Tarihle buluşan ve tarihi değiştiren eğitimdir.

Evrensel anlayışla Akademiler Birliği'ne

Tarihin tüm toplumsal mücadelelerini miras edinen Hareketimiz açısından kapitalist modernite karşısında kalıcı başarı ve sonuçlar elde etmenin yolu demokratik modernitenin inşasından geçmektedir. Demokratik modernite zihniyette başlar, yaşam tarzı olarak alternatif olma iddiasını taşır. Bu düzeyi yakalamak için tüm toplumun demokratik modernite eğitiminden geçmesi gerekir. Öyle olmalı ki yaptığımız her işte demokratik modernite temel ölçü haline gelmelidir.

Eğitimimiz demokratik modernite tarzında mıdır? Zafer militanlığına, savaşın başarılı komutanlığının gelişmesine hizmet ediyor mu? Özgür insanı ve toplumu geliştiriyor mu? Sanatımız acaba demokratik modernitenın sanatı mıdır? Ekolojik mücadelemiz demokratik moderniteye göre midir? Ekonomide, siyasette, yerel yönetimlerde demokratik modernite ölçülerini oluşturabiliyor muyuz? Kısacası yaşamın her alanına bu gözle bakabiliyor ve buna göre ret-kabul ölçülerini geliştirebiliyor muyuz? İşin esası buradadır. Eğitim bunun içindir. Sadece mevcut olanı ret etmek için değil alternatifini de geliştirmek içindir. Retlerimiz olmalı ama yerine neyi koyacağımıza dair kabul ölçülerimiz de olmalıdır. Aksi halde moral-motivasyon yaratmayan, negatif bir duruma yol açılır.

Eğitim moral ve maneviyat kazanma ve bu temelde ölçülerde netleşme alanıdır. Büyük bir heyecanla yaşamı araştırmak, yaşadıklarımızı anlamlandırmak ve paylaşmak en büyük moral eğitimidir. Böyle bir moral güçle demokratik komünal yaşamı tüm yönleriyle inşa etmek, savunmak ve bu ruhun güzelliğiyle yaşamak ve savaşmak hepimizin ortak amacıdır.

Konfederal sistem temelinde demokratik komünal bir yaşamı inşa etmek tüm insanlık açısından günümüzün sadece ütopyası değil her an mücadeleyle yaratılan en büyük ortak hedefidir. Enternasyonal çalışmaların devrimci ruhunu ve ortak örgütünü açığa çıkaracak bir eğitim sistemi Dünya Akademiler Konfederasyonu çatısı altında oluşturulabilir. Bu yolun taşları yerel ve bölgesel akademilerle döşenmektedir. Birçok ülkede ve çeşitli halklar nezdinde demokratik modernite akademileri kurulmaktadır. Bir adım ötesi bu akademilerin konfederal birliğini sağlamaktır.

Demokratik modernitenin kuramsal çalışmaları dünya çapında böylesi bir akademi düzeninde ele alındığında eğitimin tüm insanlığı değişime-dönüşüme uğratan, yeni bir zihniyet ve felsefe kazandıran özelliği görülecek ve her yerde daha çok yaygınlaşacak, sahiplenilecektir. Bu kapsamda okullar, seminerler, paneller geliştirmek, dergiler, kitaplar yazmak, filmler çekmek gerekir.

Hamlenin başarısı için eğitim seferberliği

Her faaliyetin toplum eğitimine hizmet etmesi gerektiği düşünüldüğünde işlerin buna göre örgütlenip planlanması zor olmaz. Bu anlayışla hareket edildiğinde çeşitli alanlarda uzmanlık gerektiren işler açısından dış-eğitimden yararlanmayı düşünebiliriz. Ancak bu bizim eğitim sistemimizin bazen geçici olarak ve ilkelerimize ters düşmeden dışarıdan yararlanacağı bir husustur. Esas olan kendi eğitim sahalarımızı genişletmek ve bundan en geniş kesimlerin yararlanmasını sağlamaktır. Bu temelde çok yönlü ve oldukça kapsayıcı, zengin bir eğitim sistemi geliştirilebilir.

Önderlik paradigması her şeyden önce bir eğitim paradigmasıdır. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlüğüne dayalı eğitim paradigması evrensel düzeyde özgürlük pratiğinin ve eyleminin gelişmesinde, kültürel çeşitlilik, çoğulluk, renklilik ilkesiyle örülmüş yeni bir demokratik toplum düzeyine ulaşılmasında belirleyici olacaktır. O halde demokratik komünal yaşamın inşasını; kooperatifleri, komünleri ve içinde bulunduğumuz özgürlük hamlemizi eğitim seferberliğiyle başarıya götürmeyi esas alabiliriz.

Eğitim seferberliği açısından savunmaların ve çözümlemelerin tercümeleri ve dublajı, gezici kütüphane, dijital kütüphane, konferanslar, bazı yeni akademilerin kurulması, Önderliği okuma günleri gibi etkinlikler çok değerli adımlar olmuştur. Dijital alanı daha etkili kullanmak için çeşitli projeler geliştirilmiştir. Toplum eğitimi açısından koşulların olduğu yerlerde çocukluktan itibaren cesur, özgür, demokratik kişilik ve zihniyet kazandıracak okulların kurulması, diğer her yerde aynı amaca hizmet edecek çeşitli yöntemlerin devreye konulması umut verici gelişmelerdir. Bununla birlikte her kurumda, her çalışma alanında Önderlik eğitimine seferberlik düzeyinde yaklaşmalıyız ki hem Önderlik gerçekliğini daha iyi anlayalım hem de sürekli bir gündem halinde özgürlük hamlesinin başarısını kesinleştirelim.

Bu temelde alanlar arasında tecrübe paylaşımına da ihtiyaç vardır. Olanağı olan alanlarda görsel materyallerin hazırlanması ve her yerle paylaşılması gerekir. Bunu sadece teknik bir paylaşım düzeyiyle sınırlı tutmamak gerekir. Çıkarılan tüm sonuçlarla eğitimler yenilenir, daha güçlü ve sonuç alıcı hale gelir.

Her alandaki akademi, okul, ocak sistemleri ve daha farklı düzeylerdeki eğitim çalışmalarının deneyimlerini bir potada toparlayıp genelin yararlanacağı sonuçlar çıkarmak ve bu temelde geri dönüş yapmak eğitim koordinasyonlarının temel görevidir. Koşulların olduğu her yerde bu çalışmayı belli bir periyotla sistemli hale getirmek gerekir.

Akademisi, okulu, eğitim düzeni olmayan bir çalışma alanı yüzeyselliğe ve örgütsüzlüğe mahkûm olacağı gibi her türlü sapmaya da açık olur. Bunun sınırı veya istisnası yoktur. Hangi çalışma, hangi alan olursa olsun belirli bir eğitim sistemi olmak zorundadır. Bu anlayışa sahip olmadan özgürlük hareketinin eğitim çizgisine sahip çıkıldığı söylenemez. Eğitim olmadan ne yüzeysellik aşılabilir ne ortak düşünce ve ruh kazanılabilir ne de yeni kadro yetiştirilebilir. Hareketin ve çalışmaların sürekliliği eğitimle sağlanır. Bu gerçeğe sadık kalmalıyız.

Mevcut durumda birçok alanın belirli akademileri ve bunların tecrübesinden doğan otorite olma durumları vardır. Bunların örnek alınması ve iyi takip edilmesi gerekir. Temel prensip olarak gönüllü katılım esastır. Bu alanlara herhangi bir maddiyatla yaklaşılamaz. Katı hiyerarşik, bürokratik yaklaşımları kabul etmez. Yeni sosyal bilimin geliştirilmesinden özgür toplumun inşasına dek rollerini öncü düzeyde gerçekleştirmekten sorumludurlar. Dolayısıyla bir fikir kulübü düzeyine indirgenemez; her daim direnişçi karakterde olacaktır. Kolektif çalışma düzeni esas olmakla birlikte bireyin yaratıcılığı ve üretkenliğini engellemeyecek, aksine ondan büyük bir zenginlik çıkaracaktır. Yoğunlaşmaya, çalışmaya, üretmeye ortam hazırlayacaktır. Gündemleri ve öncelikleri doğru belirleyerek buna göre planlamalar yapacak ve takipçisi olacaktır. Kendi iç disiplini kadar dışa yansımasına da dikkat edecektir. Hukuki tedbirlerden her türlü saldırı olasılığına karşı güvenlik tedbirlerini alacaktır.

Bu gibi hususlar varlık ve özgürlük mücadelesinin genel sorunları olsa da eğitim alanı kendi sorunlarını ve çözümlerini başka yere havale edemez. Kendisini her düzeyde örgütlemek ve çözüm konusunda örnek olmak gibi temel bir anlayış olduktan sonra eğitim alanında daha fazla sonuç alıcı çalışmalar yapılabilir.

Bizim Yaşamımız Şehidiyle Birlikte Var Olan Bir Yaşamdır

Rêber APO

Bizim yaşamımız, şehidiyle birlikte var olan bir yaşamdır; şehidi ve geride kalan dava arkadaşlarıyla iç içe olan bir yaşamdır. Bu iç içelik o kadar belirgindir ki, kimin şehit düştüğü ve kimin geride kaldığı ayrımı bile öyle pek anlamlı olmamaktadır.

Çünkü biri diğeri içindir. Biz şehitlerimizi tamamen içimize alarak yaşıyoruz. Bu PKK'de kesindir. Dolayısıyla ne bir arkadaşımız şehit düştüğünde kaybolup gideceğini düşünebilir, ne de geride kalan tek başına kaldığını söyleyebilir.

Hayır, bizde birin bütünde ve bütünün birde gerçekleşmesi esastır. Egemen olanı budur. Buna özen göstereceğiz. Şehitlerin anısına yapabileceğimiz en büyük hizmet, yaşamımızı daha da özgürlüğün bedeli ve somutlaşmış ifadesi haline getirmek olacaktır. Bu biçimde kaynaşmış bir yoldaşlar topluluğu haline geldikten sonra, katlanamayacağımız hiçbir zorluk olamaz. Yoldaşlar topluluğu olarak bu temelde ne kadar dürüst, samimi ve sonuna kadar bağlı olursak -ki öyleyiz- erişemeyeceğimiz ve zapt edemeyeceğimiz hedefler de o denli azalacak ve kalmayacaktır. Biz kendi görevlerimizi istediğimiz biçimde yaptığımız zaman, ölüm nereden gelirse gelsin, vız gelecektir.

Gerçekte her PKK'li bu slogana ulaşabilmelidir. Buna ulaşılamazsa zafer yakalanamaz. Bu zorluklar karşısında tam sonuca ulaşır ve bunun kişiliğini kazanırsak, amaca ulaşmışız demektir. Neye mal olursa olsun, buna çok sınırlı bir temelde ulaşılsa bile, PKK'nin edinebileceği en anlamlı kazanıma ulaşılmış olacaktır. Bir kez daha, gerek son şehidimizin ve gerekse bütün şehitlerimizin anılarına yüksek bir değer biçerek ve gerekirse yaşamlarını yeniden araştırıp inceleyerek özümsemeye, onların büyüklüğünü yüreğimize ve beynimize nakşetmeye, bunun için yoğun çaba harcamaya ve onların anısına layık olmaya çalışacağız. İlk şehidimizin anısını hala yaşamaya çalışırken zorlanıyoruz. İlk şehit verişimiz Haki Karer yoldaş ile başladı, Hasan Bindal yoldaş ile bu noktaya vardı.

Ama araya neleri sığdırmadık ki? Bundan sonrasını da bu esas dahilinde yürütürsek, kuşkusuz bu bizi en anlamlı bir zafere götürecektir. Haki'nin şehadeti karşısında çökmedik. Hala çok iyi anımsarım: Direnmek için tek bir olanağımız yoktu; bir tabancamız bile bulunmuyordu. Yerine neyi koyacağımızı bilmiyorduk, ama inancımız ve anıya samimi bağlılığımızla ondan destan yarattık. Hem de bir değil, birçok destan yarattık. Şimdiye kadar şehit düşen yoldaşlarımızın anılarına böyle karşılık verdik. Yine içimizdeki yetmez kişiliklerden kaynaklanan ve onun bir sonucu olarak ortaya çıkan bütün kayıplara büyük bir çözümlemeyle karşılıkta bulunduk. Her çözümleme büyük kazanımlara yol açtı. Dolayısıyla yetmezliklerimizin sonucu olan kayıpları da iyi telafi ediyoruz. Bu kayıplarımızı kazanç kaynağına dönüştürebiliyoruz.